

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού
Προγράμματος
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
και ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
Μονάδα Β1
Μεσογείων 56
115 27 Αθήνα

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 14 Μαρτίου 2019
Α.Π.: **1596 / Β1/ 340**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Πέμπτη (5^η) τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στην Ενιαία Δράση Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)», ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98).
2. Τον Ν. 4314/2014 (Α' 265) «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020 και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
3. Τον Ν. 4310/2014 (Α' 258) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Τον Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Β 83), όπως ισχύει.
5. Το π.δ. 147/2017 (ΦΕΚ Α' 192) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης», όπως ισχύει.
6. Το π.δ. 123/2016 (ΦΕΚ Α' 208) περί ανασύστασης και μετονομασίας Υπουργείων.
7. Το Π.δ. 22/2018 (ΦΕΚ Α' 37) περί διορισμού Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών.
8. Το Π.δ. 88/2018 (ΦΕΚ Α' 160) περί διορισμού Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών.
9. Την υπ' αριθ. 91589/2018 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (ΦΕΚ 3814/Β/04.09.2018) «Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, Ευστάθιο Γιαννακίδη».
10. Τον υπ. αριθμ. 34686/27.03.2015 (ΥΟΔΔ 178) Διορισμό της μετακλητής Ειδικής Γραμματέως της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Τομεακών Ε.Π. του ΕΤΠΑ και ΤΣ.
11. Την με Α.Π. 113091/05.11.2015 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού «Ανάθεση αποκλειστικών καθηκόντων Προϊσταμένης της Ε.Υ. ΕΠΑνΕΚ» (ΑΔΑ: Ω01Λ465307-Κ2Φ).
12. Τη με ΑΠ 66135/ΕΥΘΥ455/15.6.2017 (ΦΕΚ/Β/2064/2017) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας, και Ανάπτυξης «Τροποποίηση της με αριθμό 67743/ΕΥΘΥ/615/24.06.2015 υπουργικής απόφασης «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ του άρθρου 5 παρ 1 του ν.4314/2014 και κατάργηση της αριθ. 1121/408Δ/Φ03/2012 (Β 655) κοινής υπουργικής απόφασης» (Β1248).

13. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020, αρ. απόφασης C(2014)3542 final/23.05.2014.
14. Την με Α.Π. 177229/ 15.12.2014 Κοινή Υπουργική Απόφαση για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το Επιχειρησιακού Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020» (ΑΔΑ: 7ΠΧΒ0-2ΥΜ).
15. Την με αριθμό C(2014) 10162 final/18.12.2014 Εκτελεστική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση ορισμένων στοιχείων του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» στην Ελλάδα, (CCI 2014GR16M2OP001).
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την κατάργηση του υπ. αρ. 1080/2006 Κανονισμού του Συμβουλίου.
17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1303/2013 της Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως ισχύει.
18. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 480/2014 της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2014 «για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού Κοινών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το ΤΣ, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘ&Α και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το ΤΣ και το ΕΤΘ&Α».
19. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 821/2014 της Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2014, περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1302/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις λεπτομέρειες για την μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής , τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων.
20. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
21. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής) (Ο.Υ. ΕΕ L 187 της 26.6.2014), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
22. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
23. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01).
24. Την Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β'3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»».
25. Την Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].

26. Το με Α.Π. 12078/ΕΥΘΥ/1150/25.11.2015 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση», όπως ισχύει.
27. Την Κ.Υ.Α. 82193/ΕΥΣΣΑ 1810/04.08.2015 (Β' 1862) με την οποία εγκρίνεται η «Εθνική Στρατηγική ΕΤΑΚ για την Έξυπνη Εξειδίκευση 2014- 2020», όπως ισχύει.
28. Το με Α. Π. 4843/119432/03.11.215 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων με θέμα: «Κριτήριο Διαχωρισμού».
29. Την με Α.Π. 126829/ΕΥΘΥ1217/08.12.2015 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4314/2014» (Β' 2784).
30. Το Ν. 4403/2016 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των άρθρων 19, 20, 29, 30, 33, 35, 40 έως 46 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ σχετικά με «τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (Ε.Ε. L 189 της 29ης Ιουνίου 2013) και στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ε.Ε. L 330/1 της 15ης Νοεμβρίου 2014) «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους» και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (ΦΕΚ 125/Α/7.7.2016) και ειδικότερα το άρθρο 43 «Ρυθμίσεις για την Έρευνα».
31. Το με Α.Π. 9939/ΕΥΚΕ 631/28.01.2016 (Α.Π. ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ 481/116/Α2/02.02.2016) έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Έκφραση γνώμης για Οδηγούς δράσεων κρατικών ενισχύσεων του ΕΠΑνΕΚ».
32. Την με ΑΠ 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση ερευνητικών οργανισμών – Ερευνητικών υποδομών και Α.Π. 115970/ΕΥΚΕ203/13.11.2015 «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3» όπως ισχύει.
33. Την με Α.Π. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».
34. Την με Α.Π. 5640/1178 Α1/07.10.2016 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (Β 3425) με θέμα: Ορισμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ) ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» - Ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για Πράξεις στο πλαίσιο της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων ΕΤΑΚ: «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ» όπως τροποποιήθηκε με τις με ΑΠ 4106/932 Α1/28.8.2017 (ΦΕΚ Β' 3113/08-09-2017), Α.Π. 393/31 Α1/19-01-2018 (ΦΕΚ Β' 212/30-01-2018) και 190/56 Α1/15.01.2019 (ΦΕΚ Β' 482/19-02-2019) Αποφάσεις και ισχύει.
35. Το με Α.Π. 127093/ΕΥΘΥ 813/30.11.2016 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Μακροχρόνιες υποχρεώσεις για δράσεις Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020».
36. Την από 25.06.2015 απόφαση της 1ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 01-1b-1.1-01: Δράσεις για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία, όπως τροποποιήθηκε με την από 13.10.2016 απόφασης της 2ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».
37. Την με Α.Π. 7205/1801Α1/24.11.2016 απόφαση με γραπτή διαδικασία (9η) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ».
38. Την με Α.Π. 1158/314Α1/09.03.2017 απόφαση με γραπτή διαδικασία (15η) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία τροποποιήθηκε η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της

Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ».

39. Την με Α.Π. 3970/Α1/924/7.8.2017 (ΑΔΑ: 75ΛΖ465ΧΙ8-ΠΒΗ) απόφαση με γραπτή διαδικασία (21η) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση της εξειδίκευσης της Δράσης 01-1b-1.1-01 «Δράσεις για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία, της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»
40. Την από 1.12.2017 απόφαση της 3ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ), με την οποία εγκρίνεται ομόφωνα μετά από πρόταση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, η αύξηση της Δημόσιας Δαπάνης της Παρέμβασης II του Α' κύκλου της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» κατά 86.535.722€ με εμπροσθοβαρή ενεργοποίηση των πόρων της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης της Δράσης.
41. Την από 1.12.2017 τροποποίηση του δελτίου εξειδίκευσης της δράσης 01-1b-1.1-01 Δράσεις για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία: ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ, που εγκρίθηκε κατά την 3η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ).
42. Το με Α.Π.42649/ΕΥΚΕ 5351/10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε.651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής» και το με Α.Π. 64925/ΕΥΚΕ5796/09-06-2017 που παρέχει ειδικότερες οδηγίες σχετικά με τον έλεγχο μιας ατομικής επιχείρησης ως «προβληματικής».
43. Την από 05.08.2016 Προδημοσίευση της ΕΝΙΑΙΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΕΤΑΚ «ΕΡΕΥΝΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ».
44. Την με Α.Π. 22239/ΕΥΚΕ 4987/20.02.2017 (Α.Π. ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ 1068/02.03.2017) γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ).
45. Την με Α.Π. 1180/356/Α2/10.03.2017 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, με θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στην Ενιαία Δράση Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)», ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΑΔΑ: 6ΛΖ3465ΧΙ8-Η33).
46. Την με Α.Π. 2197/810/Α2/11.05.2017 απόφαση με θέμα: Παράταση της με Α.Π. 1180/356/Α2/10.03.2017 Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στην Ενιαία Δράση Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» (ΑΔΑ:62ΗΠ465ΧΙ8-Ε7Ω).
47. Την με Α.Π. 2585/969/Α2 – 02.06.2017 απόφαση με θέμα: Δεύτερη (2η) τροποποίηση και παράταση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στην Ενιαία Δράση Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)», ΕΣΠΑ 2014 – 2020 (ΑΔΑ: 97ΒΔ465ΧΙ8-Υ7Ν).
48. Το Ν. 4485/4.8.2017 (Α' 114) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 87, παρ. 12γ, όπως ισχύει.
49. Ο Ν. 4488/2017 (Α' 137) «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (άρθρα 39, 40), όπως ισχύει.
50. Ο Ν. 4547/2018 (Α' 102) «Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (άρθρο 98, παρ. 5, 6 και 7).
51. Ο Ν. 4521/2018 (Α' 38) «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 20.
52. Ο Ν. 4589/2019 (ΦΕΚ Α' 13) «Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις» (άρθρα 36, 37).
53. Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».

54. Την με ΑΠ 5368/1178/25.10.2017 απόφαση με Θέμα: Τρίτη (3η) τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στην Ενιαία Δράση Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)», ΕΣΠΑ 2014 – 2020 (ΑΔΑ Ω8ΒΟ465ΧΙ8-Ε4Μ).
55. Την με ΑΠ 682/Β1/98/31.01.2018 απόφαση με Θέμα: Τέταρτη (4η) τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στην Ενιαία Δράση Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)», ΕΣΠΑ 2014 – 2020 (ΑΔΑ ΩΑΜΙ465ΧΙ8-Λ75).
56. Τη με Α.Π ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ 928/15.03.2018 (ΑΔΑ: ΩΩΡΜ4653ΠΣ-5ΔΥ) Απόφαση της Γενικής Γραμματέως Έρευνας και Τεχνολογίας, με θέμα: Ένταξη Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο της πρόσκλησης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» με Κωδικό ΟΠΣ 2076, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» όπως τροποποιήθηκε με την Α.Π. ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ 1652/08.05.2018 (ΑΔΑ: ΩΒ944653ΠΣ-ΕΥΑ) και ορθή επανάληψη αυτής, την Α.Π. ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ 1833/25.05.2018 (ΑΔΑ: 66ΡΧ4653ΠΣ-ΗΧΕ), την Α.Π. ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ 1897/04.06.2018 (ΑΔΑ: ΩΔΨΘ4653ΠΣ-8Ρ8), την Α.Π. ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ 2210/28.06.2018 (ΑΔΑ: ΩΠΥΙ4653ΠΣ-ΚΛΞ), την Α.Π. ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ 2375/09.07.2018 (ΑΔΑ: 6ΒΘΜ4653ΠΣ-ΩΚΒ), την Α.Π. ΕΥΔΕ – ΕΤΑΚ 2592/18.07.2018 (ΑΔΑ: 6Θ0Θ4653ΠΣ-Ν6Ι), την Α.Π. ΕΥΔΕ – ΕΤΑΚ 2727/25.07.2018 (ΑΔΑ: 75ΜΦ4653ΠΣ-ΥΩ8), την Α.Π. ΕΥΔΕ – ΕΤΑΚ 2821/31.07.2018 (ΑΔΑ: 758Κ4653ΠΣ-ΜΓΝ), την Α.Π. ΕΥΔΕ – ΕΤΑΚ 3036/06.09.2018 (ΑΔΑ: 63Τ94653ΠΣ-ΡΛ1) και την Α.Π. ΕΥΔΕ – ΕΤΑΚ 3452/17.10.2018 (ΑΔΑ: 7Σ7Η4653ΠΣ-843) και ισχύει.
57. Η με Α.Π. 8491/3123Α1/11.12.2018 απόφαση με γραπτή διαδικασία (35η) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του δελτίου εξειδίκευσης της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» και η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής ερευνητικών έργων στο πλαίσιο του Β΄ Κύκλου της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας (ΑΔΑ: 654Ω465ΧΙ8-Μ19).
58. Την 809/104/Α2/11-02-2019 Σύμφωνη Γνώμη της Μονάδας Α2 για την 5η τροποποίηση της ανωτέρω πρόσκλησης ύστερα από σχετικό αίτημα της Μονάδας Β1.
59. Την με Α.Π. 21567/ΕΥΚΕ 299/19.02.2019 (Α.Π. ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ 996/19.02.2019) γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ).
60. Την με Α.Π. 1575/520 Α1/13.03.2019 απόφαση με γραπτή διαδικασία (38η) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση της μεθοδολογίας αξιολόγησης και των κριτηρίων αξιολόγησης και επιλογής ερευνητικών έργων στο πλαίσιο του Β΄ Κύκλου της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» (ΑΔΑ: Ω4ΑΟ465ΧΙ8-1ΔΛ).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Α. Την τροποποίηση της Υπουργικής Απόφασης Α.Π. 1180/356/Α2/10.03.2017 Απόφασης και ειδικότερα:

- την προκήρυξη του Β΄ Κύκλου της Δράσης και
- την τροποποίηση της Αναλυτικής Πρόσκλησης.

Συγκεκριμένα:

Β. Αυξάνεται ο προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη) της Δράσης κατά 132.535.722€, οπότε ανέρχεται σε 542.535.722€ (από 410.000.000€) με παράλληλη ενοποίηση των πόρων της Δημόσιας Δαπάνης για τους κύκλους Β και Γ. Ειδικότερα, αντικαθίστανται οι αντίστοιχες παράγραφοι και στοιχεία των πινάκων ως ακολούθως:

«Ο συνολικός προϋπολογισμός της παρούσας Δράσης ανέρχεται στο ποσό των 542.535.722€ (Δημόσια Δαπάνη) και θα υλοποιηθεί μέσω δύο (2) κύκλων. Ο προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη) των παρεμβάσεων του Α' κύκλου ανέρχεται σε 342.535.722€. Ο προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη) των παρεμβάσεων του Β' Κύκλου ανέρχεται σε 200.000.000€.

Ενδεικτική Δημόσια Δαπάνη (σε €)			
	Α' ΚΥΚΛΟΣ	Β' ΚΥΚΛΟΣ (ενοποίηση Β' και Γ' Κύκλου)	ΣΥΝΟΛΟ
Ενδεικτική καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων	ΙΟΥΝΙΟΣ 2017	ΜΑΙΟΣ 2019	
Παρέμβαση Ι	35.000.000	40.000.000 (από 31,0 εκ)	75.000.000 (από 66,0 εκ)
Παρέμβαση ΙΙ	296.535.722	120.000.000 (από 25.464.278,0 εκ)	416.535.722 (από 320,00 εκ)
Παρέμβαση ΙΙΙ	11.000.000	20.000.000 (από 13,0 εκ)	31.000.000 (από 24,0 εκ)
Παρέμβαση ΙV	-	20.000.000	20.000.000
	342.535.722	200.000.000€ (από 67.464.278 εκ)	542.535.722€ (από 410,0 εκ)

Ο συνολικός προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη) των παρεμβάσεων όλων των κύκλων κατανέμεται στις Περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	271.628.445 (από 195,0 εκ)
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη	72.097.691 (από 57,0 εκ)
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Αττική	185.990.673 (από 148,5 εκ)
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Στερεά Ελλάδα	10.969.259 (από 8,0 εκ)
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: Νότιο Αιγαίο	1.849.654 (από 1,5 εκ)
ΣΥΝΟΛΟ	542.535.722 (από 410,0 εκ)

Η Δημόσια Δαπάνη του Προγράμματος συγχρηματοδοτείται από το Ελληνικό Δημόσιο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Η ενδεικτική κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης ανά θεματικό τομέα έχει ως ακολούθως:

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	Δημόσια Δαπάνη (εκατομμύρια €)
------------------	--------------------------------

Υλικά - Κατασκευές	36,8 (από 33,0 εκ)
Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες	73,5 (από 40,0 εκ)
Αγροδιατροφή & Βιομηχανία τροφίμων	98,4 (από 75,0 εκ)
Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη	59,7 (από 47,0 εκ)
Υγεία & Φάρμακα	106,7 (από 76,0 εκ)
Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα	32,4 (από 18,0 εκ)
Ενέργεια	40,7 (από 34,0 εκ)
Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών	94,3 (από 77,0 εκ)
ΣΥΝΟΛΟ	542,5 (από 410,0 εκ)

Αναλυτικά οι θεματικοί τομείς που αφορούν στις Δράσεις της Επενδυτικής προτεραιότητας 1β του ΕΠΑνΕΚ αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Αναλυτικής Πρόσκλησης. Κάθε θεματικός τομέας εξειδικεύεται περαιτέρω σε θεματικούς υποτομείς σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε Εθνικό επίπεδο (national RIS3), μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (ανοικτή διαβούλευση). Η περαιτέρω εξειδίκευση αναφέρεται αναλυτικά στο ίδιο προαναφερόμενο Παράρτημα ΙΙΙ και ειδικότερα: Παράρτημα ΙΙΙ: ΜΕΡΟΣ Α: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Α΄ΚΥΚΛΟΥ και ΜΕΡΟΣ Β: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Β΄ΚΥΚΛΟΥ.

Σημειώνεται ότι, τόσο για τον πρώτο κύκλο όσο και για τον δεύτερο κύκλο της παρούσας Δράσης, επιμέρους αναδυόμενες τεχνολογίες περιλαμβάνονται στους ανωτέρω 8 θεματικούς τομείς.»

Γ. Στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης:

1. Προστίθεται ορισμός «Σφραγίδα Αριστείας».
2. Στην ενότητα Ι.1.2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ η παράγραφος:

«Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που υποβάλλονται προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης θα πρέπει να προωθούν την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία και να εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες τρεις (3) παρεμβάσεις:

- I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις**
- II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς**
- III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων»**

αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που υποβλήθηκαν προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Α΄ Κύκλου της Δράσης συνολικής ΔΔ 342.535.722€ προωθούν την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία και εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες τρεις (3) παρεμβάσεις:

- I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις**
- II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς**
- III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων»**

3. Στην ίδια ενότητα I.1.2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ **προστίθεται** παράγραφος ως εξής:

«Στον **Β' Κύκλο**, συνολικής ΔΔ 200.000.000 €, οι προτάσεις θα πρέπει να εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες τέσσερις (4) κατηγορίες παρεμβάσεων (Πράξεων):

I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις

II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

Η Παρέμβαση I στον Β' Κύκλο επεκτείνει τη στόχευσή της και σε μεγάλες επιχειρήσεις και προωθεί περισσότερο εμφαντικά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας επιστημονικού προσωπικού.

Οι παρεμβάσεις «**II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς**» και «**III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων**» παραμένουν ίδιες, ως προς τη στόχευσή τους, όπως στον Α' Κύκλο.

Η Παρέμβαση «**IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις**» αφορά στη χρηματοδότηση προτάσεων που πέρασαν το κατώφλι βαθμολογίας του SME Instrument του Horizon 2020 της Ε.Ε., δηλαδή έλαβαν τη «Σφραγίδα Αριστείας» (Seal of Excellence) ως ιδιαίτερα καινοτόμες αλλά δε χρηματοδοτήθηκαν λόγω εξαντλήσεως των διαθέσιμων κονδυλίων. Απευθύνεται μόνο σε υφιστάμενες ΜμΕ, οι οποίες εμφανίζουν εξαιρετικά καινοτομική δραστηριότητα. »

4. Στην ίδια ενότητα I.1.2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ **προστίθενται** δύο νέοι δείκτες εκροών:
CO28: Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά
CO29: Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία
5. Στην ενότητα I.1.4– ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ προστίθενται διευκρίνιση σχετικά με την έννοια του υποκαταστήματος στις επιχειρήσεις και η παράγραφος:

«Σημειώνεται ότι, η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης να λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διαθέτει ΑΦΜ ή VAT. Οι επιχειρήσεις οι οποίες κατά την υποβολή δεν διαθέτουν έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα δεσμεύονται ότι κατά την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης θα διαθέτουν εγκατάσταση ή υποκατάστημα στην περιφέρεια στην οποία χωροθετείται η ενίσχυση (όπως οι περιφέρειες αναφέρονται στην ενότητα I.1.2) σύμφωνα με την εγκεκριμένη Αίτηση Χρηματοδότησης.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Σημειώνεται ότι, η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης να λειτουργεί νόμιμα (με έδρα ή υποκατάστημα) στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διαθέτει ΑΦΜ ή VAT. Οι επιχειρήσεις οι οποίες κατά την υποβολή δεν διαθέτουν υποκατάστημα στην Ελλάδα δεσμεύονται ότι κατά την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης θα διαθέτουν εγκατάσταση ή υποκατάστημα (όχι σύσταση νέας, θυγατρικής εταιρείας) στην περιφέρεια στην οποία χωροθετείται η ενίσχυση (όπως οι περιφέρειες αναφέρονται στην ενότητα I.1.2) σύμφωνα με την εγκεκριμένη Αίτηση Χρηματοδότησης.»

6. Στην ίδια ενότητα Ι.1.4 – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, σχετικά με τους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί» η παράγραφος:

«Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, οι φορείς αυτοί θα δηλώνονται ως «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί»».

αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση που ο ίδιος Φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, οι φορείς αυτοί θα δηλώνονται ως «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί».

Σε περίπτωση που δεν πληρείται το σύνολο των ως άνω προϋποθέσεων τότε ο εν λόγω φορέας χρηματοδοτείται για την παρούσα δράση ως επιχείρηση, θα πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτουν οι Κανονισμοί κρατικών ενισχύσεων με το οποίο χρηματοδοτούνται οι επιχειρήσεις και ακολουθεί τις προβλεπόμενες εντάσεις ενίσχυσης για επιχειρήσεις του κεφ. Ι.1.7 της παρούσας.»

7. Στην ίδια ενότητα Ι.1.4 – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ προστίθεται παράγραφος ως εξής:

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης των έργων ΕΤΑΚ που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του **Β' Κύκλου** της Δράσης μπορούν να υποβάλλονται είτε από μεμονωμένες επιχειρήσεις, είτε από ομάδες επιχειρήσεων, είτε από συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς και θα πρέπει να εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες τέσσερις (4) κατηγορίες παρεμβάσεων (Πράξεων):

I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις

Η παρέμβαση I απευθύνεται σε υφιστάμενες Επιχειρήσεις ανεξαρτήτως της ημερομηνίας ίδρυσης. Δυνητικοί δικαιούχοι είναι είτε μία Επιχείρηση (ανεξαρτήτως μεγέθους) είτε Ομάδες Επιχειρήσεων (ανεξαρτήτως μεγέθους).

Σημειώνεται ότι η Παρέμβαση I στον Β' Κύκλο επεκτείνει τη στόχευσή της και σε μεγάλες επιχειρήσεις και προωθεί περισσότερο εμφανικά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας επιστημονικού προσωπικού.

II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Η παρέμβαση II αφορά συμπράξεις υφισταμένων επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης, με ερευνητικούς οργανισμούς, με κύριους αποδέκτες τις επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο της παρέμβασης η σύμπραξη περιλαμβάνει τουλάχιστον μία επιχείρηση και τουλάχιστον έναν ερευνητικό οργανισμό. Επιπλέον, στη σύμπραξη δύναται να συμμετέχει μία (ή περισσότερες) οντότητα/ες που ανήκει στους Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί» σύμφωνα με τον ορισμό που δόθηκε παραπάνω.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρέμβασης:

- Σε συμπράξεις δύο ή τριών ή τεσσάρων εταίρων – φορέων ο ένας θα πρέπει απαραίτητα να είναι επιχείρηση.
- Σε συμπράξεις περισσότερων των τεσσάρων εταίρων - φορέων οι δύο θα πρέπει απαραίτητα να είναι επιχειρήσεις.

Η στόχευση της παρέμβασης II στον Β' Κύκλο παραμένει ως είχε στον Α' Κύκλο.

III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι υφιστάμενες **μεμονωμένες επιχειρήσεις** ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης.

Η στόχευση της παρέμβασης III στον Β' Κύκλο παραμένει ως είχε στον Α' Κύκλο.

IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι **ΜμΕ ελληνικές επιχειρήσεις που έλαβαν τη Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence)** στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (H2020/SME I/SoE, για τη Φάση Α ή για τη Φάση Β) και συγκεκριμένα είτε **μία** Επιχείρηση είτε **ομάδα** Ελληνικών Επιχειρήσεων.

Η παρέμβαση IV προστίθεται στο Β' Κύκλο. Δεν υπήρχε στον Α' Κύκλο.

8. Στην ενότητα I.1.4– ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ προστίθεται, λόγω της σχετικής νομοθεσίας, η παράγραφος:

«Σύμφωνα με τα άρθρα 39, παρ. 1-4 και 40 του Ν. 4488/2017 η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ μπορεί να αποκλείσει μια επιχείρηση όταν μέσα σε χρονικό διάστημα 2 ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, έχουν επιβληθεί πρόστιμα και έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για:

- Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι)
- Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι) »

9. Στην ενότητα I.1.5 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ), πέραν της αύξησης του προϋπολογισμού (ενδεικτική δημόσια δαπάνη) σε κάθε θεματικό τομέα (που ήδη αναφέρθηκε παραπάνω στο σημείο Β της παρούσας απόφασης), η παράγραφος:

«Επισημαίνεται ότι για τα προτεινόμενα έργα ΕΤΑΚ του τομέα της αγροδιατροφής που περιλαμβάνουν δαπάνες που εμπίπτουν στο άρθρο 25 του Καν. 651/2014 (όπως οι δαπάνες αναλύονται στην ενότητα I.1.6), η χρηματοδότηση της βιομηχανικής έρευνας γίνεται από το ΕΤΠΑ. Η χρηματοδότηση πειραματικής ανάπτυξης, εφόσον αφορά μέχρι το στάδιο της κατασκευής πρωτοτύπων, γίνεται από το ΕΤΠΑ. Η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή, εφόσον αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο **δεν** εμπίπτει στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), χρηματοδοτείται από το **ΕΤΠΑ** και το έργο είναι **επιλέξιμο** στην παρούσα Δράση. Αντίθετα, η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή, εφόσον αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ και το έργο **δεν** είναι **επιλέξιμο** στην παρούσα Δράση.

Το Παράρτημα Ι της Συνθήκης συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας πρόσκλησης και ειδικότερα στον θεματικό τομέα Αγροδιατροφή & Βιομηχανία τροφίμων.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Α΄ ΚΥΚΛΟΣ:

Επισημαίνεται ότι για τα προτεινόμενα έργα ΕΤΑΚ του τομέα της αγροδιατροφής που περιλαμβάνουν δαπάνες που εμπίπτουν στο άρθρο 25 του Καν. 651/2014 (όπως οι δαπάνες αναλύονται στην ενότητα Ι.1.6), η χρηματοδότηση της βιομηχανικής έρευνας γίνεται από το ΕΤΠΑ. Η χρηματοδότηση πειραματικής ανάπτυξης, εφόσον αφορά μέχρι το στάδιο της κατασκευής πρωτοτύπων, γίνεται από το ΕΤΠΑ. Η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή, εφόσον αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο **δεν** εμπίπτει στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), χρηματοδοτείται από το **ΕΤΠΑ** και το έργο είναι **επιλέξιμο** στην παρούσα Δράση. Αντίθετα, η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή, εφόσον αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ και το έργο **δεν** είναι **επιλέξιμο** στο πλαίσιο του **Α΄ Κύκλου**.

Το Παράρτημα Ι της Συνθήκης συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας πρόσκλησης και ειδικότερα στον θεματικό τομέα Αγροδιατροφή & Βιομηχανία τροφίμων.

ΔΕΝ εφαρμόζεται ο ανωτέρω περιορισμός για τα προτεινόμενα έργα ΕΤΑΚ του τομέα της αγροδιατροφής στο πλαίσιο του **Β΄ Κύκλου** της Δράσης, σε συμφωνία με το με Α.Π. 109092/ΕΥΚΕ 6468/09.10.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Δυνατότητα χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) πειραματικής ανάπτυξης στον τομέα της αγροδιατροφής που αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ».

Συνεπώς, στο πλαίσιο του **Β΄ Κύκλου** της Δράσης η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή, για παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και το έργο είναι **επιλέξιμο** στο πλαίσιο του Β΄ Κύκλου στην παρούσα Δράση, υπό την **προϋπόθεση** ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι, είτε αυτόνομα είτε σε σχήματα συνεργασίας, **δεν** είναι Επιχειρησιακές Ομάδες (Ε.Ο.) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας.

(https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/eip-agri_brochure_operational_groups_2015_gr_web.pdf).

10. Στην ενότητα Ι.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ αντικαθίσταται η Υπουργική Απόφαση που καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών και τις εφαρμοζόμενες επιλογές απλοποιημένου κόστους για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 και με την «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β΄3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β΄1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»». (ΦΕΚ Β΄5968. ΥΑΕΚΕΔ)

Η εν λόγω απόφαση έχει αντικατασταθεί αντίστοιχα όπου αναφέρεται στην Αναλυτική Πρόσκληση.

11. Στην ίδια ενότητα Ι.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ και ειδικότερα στην κατηγορία «**Δαπάνες προσωπικού**» η παράγραφος:

«Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό (ερευνητές και τεχνικοί) που απασχολείται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου. Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν α) στο τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (μόνιμο, σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου) και β) σε τυχόν έκτακτο προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου και απασχολείται είτε με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης) είτε με σύμβαση μίσθωσης έργου. Δαπάνες για υποτροφίες είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 12 της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ1020/20.10.2016 Απόφασης (ΥΑΕΚΕΔ).

Η επιλεξιμότητα των δαπανών για κάθε μέλος της ομάδας έργου συναρτάται από το βαθμό απασχόλησής του στο συγκεκριμένο έργο και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 12 της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ1020/20.10.2016 Απόφασης (ΥΑΕΚΕΔ). Σημειώνεται ότι το μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό κόστος ανά άτομο το μήνα ανέρχεται στο ποσό των 3000 ευρώ»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό (ερευνητές και τεχνικοί) που απασχολείται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου. Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν α) στο τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου), β) στο τακτικό προσωπικό του δημοσίου τομέα, γ) σε τυχόν έκτακτο προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου και απασχολείται με σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου πλήρους ή μερικής απασχόλησης και δ) φυσικά πρόσωπα με σύμβαση μίσθωσης έργου, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 12 της υπ' αριθ. 137675/ΕΥΘΥ1016/31.12.2018 Απόφασης (ΥΑΕΚΕΔ). Δαπάνες για υποτροφίες είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 12 της υπ' αριθ. 137675/ΕΥΘΥ1016/31.12.2018 Απόφασης (ΦΕΚ Β' 5968) (ΥΑΕΚΕΔ).

Η επιλεξιμότητα των δαπανών για κάθε μέλος της ομάδας έργου συναρτάται από το βαθμό απασχόλησής του στο συγκεκριμένο έργο και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 12 της υπ' αριθ. 137675/ΕΥΘΥ1016/31.12.2018 Απόφασης (ΦΕΚ Β' 5968) (ΥΑΕΚΕΔ). Σημειώνεται ότι το μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό κόστος ανά άτομο το μήνα ανέρχεται στο ποσό των 3000 ευρώ».

12. Επίσης στην ίδια ενότητα (Ι.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ) επισημαίνεται ότι λόγω της πρόσφατης αντικατάστασης της Υπουργικής Απόφασης (137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018) μεταβάλλεται η αρίθμηση των περιπτώσεων στα αντίστοιχα άρθρα που καλύπτουν τους κανόνες επιλεξιμότητας. Ειδικότερα στην κατηγορία «**Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού**» η τελευταία παράγραφος:

«Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περιπτώσεις Δ, Ε, ΣΤ & Η) της ΥΑΕΚΕΔ»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περιπτώσεις Β, Γ & Ε) της ΥΑΕΚΕΔ».

Ομοίως στην κατηγορία **«Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα»**, η τελευταία παράγραφος:

«Για τις δαπάνες για κτίρια και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15** και στο **Άρθρο 16 (περίπτώσεις Α & Β)** της **ΥΑΕΚΕΔ**.»

αντικαθίσταται ως εξής:

Για τις δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15** και στο **Άρθρο 16 (περίπτωση Α)** της **ΥΑΕΚΕΔ**.

Στην κατηγορία **«Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο»**, περίπτωση β' **«Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας»**, η παράγραφος:

«Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 16 (περίπτωση Η)** της **ΥΑΕΚΕΔ**.

αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 16 (περίπτωση Ε)** της **ΥΑΕΚΕΔ**.

Στην κατηγορία **«Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου»**, στην περίπτωση α' **«Δαπάνες Ταξιδιών»** ο όρος «ταξίδια» αντικαθίσταται με τον όρο «μετακινήσεις». Ως εκ τούτου η πρώτη παράγραφος διαμορφώνεται σε:

«Δαπάνες μετακινήσεων. Αφορά στις δαπάνες μετακινήσεων στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με το έργο, σύμφωνα με το **Άρθρο 13** της **ΥΑΕΚΕΔ**».

13. Στην ίδια ενότητα Ι.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ καθορίζεται ακόμη ότι στο πλαίσιο του Β' Κύκλου είναι επιλέξιμες οι έμμεσες δαπάνες **και** για τις επιχειρήσεις. Ειδικότερα, η παράγραφος:

«Α) Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες (μόνο για Ερευνητικούς Οργανισμούς)

Περιλαμβάνονται δαπάνες που ΔΕΝ συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου και πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες του έργου. Ειδικότερα:

ΜΟΝΟ για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς που θα συμμετέχουν ως συνδικαιούχοι σε συνεργατικά έργα της Παρέμβασης ΙΙ, και θα χρηματοδοτηθούν με βάση το άρθρο 2.1.1 σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/С 198/01), όταν διαθέτουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (και θα λάβουν 100% χρηματοδότηση), δηλαδή γι' αυτούς που η χρηματοδότησή τους δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και, άρα, δεν εφαρμόζεται ο Κανονισμός ΕΕ651/2014, προβλέπονται έμμεσες δαπάνες.

Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται ως ακολούθως:

→ σταθερό ποσοστό **15%** των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (Καν 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως **βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες Προσωπικού)**.

Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού **δεν** συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη.

Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

Για τις επιχειρήσεις οι έμμεσες δαπάνες δεν εφαρμόζονται. Οι έμμεσες δαπάνες προς το παρόν και μέχρι την αναμενόμενη τροποποίηση του Καν. ΕΕ 651/2014, θα εφαρμοστούν μόνο για τους ερευνητικούς οργανισμούς.

αντικαθίσταται ως εξής:

«Α) Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες

Περιλαμβάνονται δαπάνες που ΔΕΝ συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου και πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες του έργου. Ειδικότερα:

Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται ως ακολούθως:

→ σταθερό ποσοστό **15%** των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (Καν 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως **βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες Προσωπικού)**.

Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

Επισημαίνεται ότι στον Α΄ Κύκλο της Δράσης για τις επιχειρήσεις οι έμμεσες δαπάνες ΔΕΝ εφαρμόζονται. Οι έμμεσες δαπάνες στον Α΄ Κύκλο εφαρμόζονται ΜΟΝΟ για τους ερευνητικούς οργανισμούς που θα συμμετέχουν ως συνδικαιούχοι σε συνεργατικά έργα της Παρέμβασης II, και θα χρηματοδοτηθούν με βάση το άρθρο 2.1.1 σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), όταν διαθέτουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (και θα λάβουν 100% χρηματοδότηση), δηλαδή γι' αυτούς που η χρηματοδότησή τους δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και, άρα, δεν εφαρμόζεται ο Κανονισμός ΕΕ651/2014.

Στο πλαίσιο του Β΄ Κύκλου της Δράσης προβλέπονται Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες τόσο για τις **Επιχειρήσεις** όσο και για τους **Ερευνητικούς Οργανισμούς**.

14. Στην ίδια ενότητα I.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ σε σχέση με τις **Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις**, προστίθεται η παράγραφος:

«Επισήμανση:

Τα ερευνητικά έργα που θα υποβληθούν στον τομέα της Αγροδιατροφής με ΚΑΔ που αφορούν πρωτογενή παραγωγή ή τον Τομέα της Αλιείας - Υδατοκαλλιέργειας δε μπορούν να κάνουν χρήση του αρ. 19 του Καν. ΕΕ 651/2014 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις» παρά μόνο των άρθρων 25 και 28 του ιδίου κανονισμού.»

15. Η ενότητα I.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ συμπληρώνεται τέλος με διευκρινήσεις που αφορούν στην Παρέμβαση IV: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence). Συγκεκριμένα εισάγονται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«Ειδικά για έργα της Παρέμβασης IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις:

α) Οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στην πλήρη και ορθή συμπλήρωση της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ και να φροντίσουν να υπάρχει:

1. Ταυτότητα ως προς τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης (από το SME Instrument του H2020) πρότασης με την πρόταση που υποβλήθηκε στο ΠΣΚΕ (όπως προϋπολογισμό -και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο αν αφορά ομάδα επιχειρήσεων, φυσικό αντικείμενο, ενότητες εργασίας και παραδοτέα).
2. Τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του Καν ΕΕ 651 και της ΥΑΕΚΕΔ και τους κανόνες επιλεξιμότητας της παρούσας Δράσης.
3. Επιμερισμός του προϋπολογισμού της αίτησης ανά συνδικαιούχο /εταίρο (εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων)
4. Αντιστοίχιση των κατηγοριών δαπανών του SME I / H2020 με τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της πρόσκλησης.
5. Ταυτότητα του φορέα πρότασης με την επιχείρηση που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας.

Η ταυτότητα της πρότασης στο ΠΣΚΕ με την εγκεκριμένη από τον H2020 πρόταση, κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Οι τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής αποτυπώνονται αναλυτικά στην ενότητα I.1.10.1 – Διαδικασία Αξιολόγησης.

β) Σχετικά με το φυσικό αντικείμενο του έργου επισημαίνεται ότι το έργο ταυτοποιείται (με το υποβληθέν έργο στον Ορίζοντα 2020) βάσει των αρχείων του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας. Ειδικότερα, κατά την υποβολή της πρότασης στο ΠΣΚΕ απαιτείται να επισυναφθούν τα εξής τρία (3) αρχεία (στα Αγγλικά):

1. Η πρόταση που κατετέθη σε πρόσκληση του SME Instrument του H2020 και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας (Έντυπο Υποβολής)
2. Η αξιολόγηση της ανωτέρω πρότασης από το SME Instrument του H2020 (Έντυπο Αξιολόγησης)
3. Η Σφραγίδα Αριστείας (SoE) που έλαβε η ανωτέρω πρόταση από το SME Instrument του H2020 (Σφραγίδα Αριστείας)

Η επισύναψη των ανωτέρω αρχείων (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας αποτελεί τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη Δράση.

Οι προτάσεις της Παρέμβασης IV θα πρέπει να έχουν χρονική διάρκεια ίση με την εγκεκριμένη από το Πρόγραμμα Horizon 2020.

γ) Σχετικά με το οικονομικό αντικείμενο του έργου, ο ανώτερος συνολικός προϋπολογισμός της Αίτησης Χρηματοδότησης (και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων) είναι ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός από την αξιολόγηση του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

Κατά την υποβολή στο ΠΣΚΕ οι δυνητικοί δικαιούχοι κάνουν μία αναλογική κατανομή του προϋπολογισμού στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών της Δράσης, τηρώντας τους κανόνες επιλεξιμότητας του Καν ΕΕ 651 και της ΥΑΕΚΕΔ και τους κανόνες επιλεξιμότητας της παρούσας Δράσης.

Οι πίνακες των οικονομικών στοιχείων του έργου πρέπει να αντιστοιχούν στα οικονομικά στοιχεία της πρότασης που κατετέθη σε πρόσκληση του SME Instrument του Η2020 και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας

δ) Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται στην ενότητα Ι.1.7 – Χρηματοδοτικό σχήμα, όπως ισχύει για όλες τις Παρεμβάσεις της Δράσης.

ε) Αναλυτική περιγραφή των κανόνων επιλεξιμότητας της Δράσης περιλαμβάνονται στο Παράρτημα VI: ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ που ισχύει για όλες τις Παρεμβάσεις της Δράσης.

Επισημαίνεται ότι για τις Δαπάνες εκπόνησης μελέτης σκοπιμότητας (Φάση Α SME Ι/Η2020) ισχύει το σημείο 6 του ανωτέρω παραρτήματος. Ειδικότερα, *«Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης.»*

στ) Οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό 15% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού, όπως ισχύει για όλες τις Παρεμβάσεις της Δράσης.

ζ) Για τα έργα SoE ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών καθορίζεται η ημερομηνία υποβολής της πρότασης στο μέσο για τις ΜΜΕ του Προγράμματος “Ορίζοντας 2020” (Η2020 – SME Instrument).

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 2 παρ. 6 της ΥΑΕΚΕΔ “Οι πράξεις δεν επιλέγονται για χρηματοδότηση από τα Ταμεία σε περίπτωση που έχουν περατωθεί φυσικά ή έχουν υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβάλει ο δικαιούχος στη διαχειριστική αρχή την αίτηση χρηματοδότησης, ανεξάρτητα αν όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν γίνει από τον δικαιούχο».

η) Εάν υπάρχει οποιαδήποτε απόκλιση στο φυσικό αντικείμενο ανάμεσα στην πρόταση που κατατέθηκε στην πρόσκληση του SME Instrument (και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας) και των στοιχείων που συμπληρώνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης επισημαίνεται ότι υπερισχύουν τα περιγραφέντα στην πρόταση που κατατέθηκε στο SME Instrument και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας.

θ) Στο ΠΣΚΕ επισυνάπτονται τα αρχεία του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας). Η επισύναψη των ανωτέρω αρχείων αποτελεί τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη Δράση.

Στο Υπόδειγμα του Εντύπου Υποβολής Πρότασης Ερευνητικού Έργου (Παράρτημα VIII) περιλαμβάνονται σημειώσεις για την υποβολή των δυνητικών δικαιούχων στη συμπλήρωση και υποβολή της πρότασής τους στο ΠΣΚΕ, συμπεριλαμβανομένων και ειδικών σχολίων για τα έργα της Παρέμβασης IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις.

16. Η ενότητα Ι.1.6.2 –ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΑΝΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (€) – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ μετονομάζεται σε Ι.1.6.2 –ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΑΝΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (€) – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ. Επίσης, πέραν της χρονικής διάρκειας των έργων

του Β' Κύκλου, που καθορίζεται σε τριάντα (30) μήνες, προστίθεται τα όρια ανώτατου προϋπολογισμού για τις προτάσεις του Β' Κύκλου. Ειδικότερα, **προστίθεται** η παράγραφος:

«Β' ΚΥΚΛΟΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός των υποβαλλομένων προτάσεων έργων στο πλαίσιο του **Β' Κύκλου** πρέπει να μην υπερβαίνει το ανώτερο όριο, όπως αυτό ορίζεται στον πίνακα που ακολουθεί, ανά κατηγορία παρέμβασης.

Παρέμβαση	Μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός Αίτησης Χρηματοδότησης
I Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις	600.000€
II Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς	1.000.000€
III Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων	2.000.000€
IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις	Ο μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός κάθε πρότασης (και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων) είναι ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός από την αξιολόγηση του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020»

...

Β' ΚΥΚΛΟΣ:

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων **δεν** πρέπει να υπερβαίνει τους **τριάντα (30) μήνες**.

Οι προτάσεις της Παρέμβασης IV Σφραγίδα Αριστείας θα πρέπει να έχουν χρονική διάρκεια ίση με την **εγκεκριμένη** από το Πρόγραμμα H2020 – SME Instrument.»

17. Στην ενότητα I.1.7 –ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ, προστίθεται η ένταση ενίσχυσης για τις επιχειρήσεις στο πλαίσιο του Β' Κύκλου. Ειδικότερα, **προστίθεται** η παράγραφος:

Β' ΚΥΚΛΟΣ:

Οι πίνακες που ακολουθούν αποτυπώνουν την ένταση ενίσχυσης στο πλαίσιο του Β' Κύκλου ανά κατηγορία παρέμβασης, ανά επιλέξιμη δραστηριότητα, ανά χαρακτηρισμό ενότητας εργασίας και ανά μέγεθος επιχείρησης.

Παρέμβαση I: Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες **βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητας**.

επιλέξιμη δραστηριότητα		Μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
-------------------------	--	----------------------	----------------------	---------------------

έργα έρευνας και ανάπτυξης	βιομηχανική έρευνα	50%	60%	70%
	βιομηχανική έρευνα υπό προϋποθέσεις*	65%	75%	80%
	πειραματική ανάπτυξη	25%	35%	45%
	πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*	40%	50%	60%
	μελέτη σκοπιμότητας	50%	60%	70%
καινοτομία για MME		-	50%	50%
συμμετοχή MME σε εμπορικές εκθέσεις		-	50%	50%

* Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία (σύμφωνα με την επεξήγηση του όρου που δίνεται στην αρχή της παρούσας πρόσκλησης) μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι MME και καμία μεμονωμένη δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
- τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

Παρέμβαση II: Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Το ενισχυόμενο συνεργατικό έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες **βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη και μελέτες σκοπιμότητας**.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	βιομηχανική έρευνα	50%	60%	70%
	βιομηχανική έρευνα υπό προϋποθέσεις*	65%	75%	80%
	πειραματική ανάπτυξη	25%	35%	45%
	πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*	40%	50%	60%
	μελέτη σκοπιμότητας	50%	60%	70%
καινοτομία για MME		0%	50%	50%
συμμετοχή MME σε εμπορικές εκθέσεις		0%	50%	50%

* Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία (σύμφωνα με την επεξήγηση του όρου που δίνεται στην αρχή της παρούσας πρόσκλησης):
 - μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι MME και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή

- μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους
- ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

Παρέμβαση III: Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες **πειραματική ανάπτυξη** και **μελέτες σκοπιμότητας**.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	πειραματική ανάπτυξη	25%	35%	45%
	μελέτη σκοπιμότητας	50%	60%	70%
καινοτομία για MME		0%	50%	50%
συμμετοχή MME σε εμπορικές εκθέσεις		0%	50%	50%

Παρέμβαση IV: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες **πειραματική ανάπτυξη** (Φάση B SME 2) ή και **μελέτες σκοπιμότητας** (Φάση A SME 1).

Επιλέξιμη δραστηριότητα		Μεσαίες επιχειρήσεις	Μικρές επιχειρήσεις
Έργα με Σφραγίδα αριστείας	Φάση A (SME-1) Μελέτη σκοπιμότητας	60%	70%
	Φάση B (SME-2) Πειραματική ανάπτυξη	35%	45%
	Φάση B (SME-2) Πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις *	50%	60%

*Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες **προϋποθέσεις**:

- i) το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία (σύμφωνα με την επεξήγηση του όρου που δίνεται στην αρχή της παρούσας πρόσκλησης) μεταξύ ΜμΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
- ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

18. Στην ίδια ενότητα I.1.7 –ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ, η παράγραφος:

«Ο έλεγχος της σώρευσης των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόκλησης πραγματοποιείται μέσω του πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης της σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο έλεγχος της σώρευσης των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόκλησης πραγματοποιείται μέσω συστήματος παρακολούθησης της σώρευσης κρατικών ενισχύσεων που περιλαμβάνει τη διασταύρωση όλων των διαθέσιμων στοιχείων από τα λογιστικά αρχεία των δικαιούχων με τα αρχεία των συναφών πληροφοριακών συστημάτων καταχώρισης κρατικών ενισχύσεων καθώς και από κάθε άλλη διαθέσιμη πηγή πληροφοριών της εθνικής και ενωσιακής δημόσιας διοίκησης.»

19. Στην ίδια ενότητα I.1.7 –ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ, στην υποενότητα ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ **προστίθεται** η παράγραφος:

«Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (Α.Ι.Ε.) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.»

20. Στην ίδια ενότητα I.1.7 –ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ, στην υποενότητα ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ η παράγραφος:

«Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα Οδηγό.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση δαπανών του έργου ή/και με την χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα Οδηγό.»

21. Στην ενότητα I.1.8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, προστίθεται νέα παράγραφος, σχετικά τον τρόπο που η ΕΥΔΕ ΤΑΚ συλλέγει και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, και η παράγραφος:

«Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη Δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας Δράσης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων και δεικτών, καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω Δράσης.

Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ διασφαλίζει την τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν 2472/97.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ συλλέγει και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου:

- να συμμορφώνεται με τις έννομες υποχρεώσεις της,
- να εκπληρώνει τα καθήκοντά της τα οποία εκτελεί προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που της έχει ανατεθεί (ενδεικτικά: έλεγχοι

και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων) και

- να επικοινωνεί κατάλληλα με τα υποκείμενα των δεδομένων για σκοπούς συναφείς με την αξιολόγηση των αιτήσεων τους, υλοποίησης των έργων κλπ

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα προσωπικά δεδομένα υποβάλλονται στην ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ εκούσια από τα ίδια τα υποκείμενα. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που αυτά διαβιβάζονται στην ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ από άλλες δημόσιες υπηρεσίες προκειμένου να προβεί σε ενέργειες που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

Συνεπώς η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη Δράση συνιστά ταυτόχρονα και εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, τα οποία και τηρούνται για τους ανωτέρω σκοπούς καθώς και :

- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων και δεικτών, καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση τόσο της εν λόγω Δράσης όσο και της εξέλιξης της ερευνητικής δραστηριότητας στη χώρα
- Τη δημοσίευση των απολύτως αναγκαίων δεδομένων για σκοπούς διαφάνειας των συγχρηματοδοτούμενων ενισχύσεων και την προβολή των συγχρηματοδοτούμενων έργων
- την ενημέρωση των δικαιούχων τόσο για την ομαλή εκτέλεση των έργων τους όσο και για νέες δράσεις

Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ διασφαλίζει την τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων και του συναφούς εθνικού νομοθετικού πλαισίου».

22. Στην ενότητα I.1.10 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής, η παράγραφος

«Οι υποβληθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης ελέγχονται ως προς την πληρότητα και τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται κατ' αρχήν αυτοματοποιημένα από το ΠΣΚΕ κατά τη διαδικασία καταχώρισης της Αίτησης στο ΠΣΚΕ με βάση τα δηλωθέντα από τον δυνητικό δικαιούχο στοιχεία.

Συγκεκριμένα, ελέγχονται οι ακόλουθες τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής:»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι υποβληθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης ελέγχονται ως προς την πληρότητα και τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται κατ' αρχήν αυτοματοποιημένα από το ΠΣΚΕ κατά τη διαδικασία καταχώρισης της Αίτησης στο ΠΣΚΕ με βάση τα δηλωθέντα από τον δυνητικό δικαιούχο στοιχεία.

Σημειώνεται ότι όλες οι αιτήσεις θα πρέπει να πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων του Καν 651/2014 ως ισχύει ή της ανακοίνωσης της Επιτροπής 2014/C 198/01 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία» ανάλογα με την κατηγορία του δικαιούχου.

Συγκεκριμένα, ελέγχονται οι ακόλουθες τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής:»

23. Στην ίδια ενότητα I.1.10 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ, προστίθενται οι **τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής στην Παρέμβαση IV** Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις, ως ακολούθως:

**«Παρέμβαση IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις
ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Β΄ΚΥΚΛΟ** (δεν εφαρμόζεται στον Α΄ Κύκλο).

Για την επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν η ταυτότητα φορέα πρότασης στο ΠΣΚΕ είναι η ίδια με την επιχείρηση που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (SoE).
- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία.
- Εάν έχουν επισυναφθεί τα αρχεία του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας).
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Εάν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος Ι του ΕΕ651/2014.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η επιχείρηση είναι προβληματική κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού ΕΕ651/2014.
- Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης.
- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης) .
- Εάν οι επιχειρήσεις έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΕΕ, ΟΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ) είτε ως ατομικές επιχειρήσεις. »

24. Στην ίδια ενότητα I.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, η παράγραφος

«Βαθμολογική κατάταξη προτάσεων:

Η κάθε Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει Πρακτικό που περιλαμβάνει:

- Τη βαθμολογική κατάταξη των επιλέξιμων προς έγκριση Αιτήσεων Χρηματοδότησης με τον αιτούμενο και τον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό τους
- Τη σχετική τεκμηρίωση για τις απορριφθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης, που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη βαθμολογία (συνολικά ή στα επιμέρους κριτήρια)

Στη συνέχεια, με βάση τα Πρακτικά αυτά η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ κατατάσσει τις Αιτήσεις Χρηματοδότησης σε πίνακες κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά **ανά παρέμβαση** και **ανά θεματικό τομέα**. Σε περίπτωση **ισοβαθμίας**, μεταξύ μιας ή περισσότερων προτάσεων (στην

ίδια Παρέμβαση και Θεματικό Τομέα), η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο Γ λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των προτάσεων που ισοβαθμούν. Εάν υπάρχει ισοβαθμία και ως προς το κριτήριο Γ, η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο Α λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των ισοβαθμούντων προτάσεων. Τέλος, εάν οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης ισοβαθμούν ως προς τα κριτήρια Γ και Α, καταλαμβάνουν την ίδια θέση στην κατάταξη.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά την ολοκλήρωση του έργου της, η κάθε Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει Πρακτικό που περιλαμβάνει:

- Τη βαθμολογία κάθε πρότασης ανά επιμέρους κριτήριο από την οποία εξάγεται μέσω του ΠΣΚΕ η κατάταξη των επιλέξιμων προς έγκριση Αιτήσεων Χρηματοδότησης με τον αιτούμενο και τον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό τους.
- Τη σχετική τεκμηρίωση για τις απορριφθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης, που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη βαθμολογία (συνολικά ή στα επιμέρους κριτήρια).

Στη συνέχεια, με βάση τα Πρακτικά αυτά η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ κατατάσσει τις Αιτήσεις Χρηματοδότησης σε πίνακες κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά **ανά παρέμβαση** και **ανά θεματικό τομέα** με βάση τα δεδομένα της βαθμολογίας όπως έχουν καταχωρηθεί στο ΠΣΚΕ. Σε περίπτωση **ισοβαθμίας**, μεταξύ μιας ή περισσοτέρων προτάσεων (στην ίδια Παρέμβαση και Θεματικό Τομέα), η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο Γ λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των προτάσεων που ισοβαθμούν. Εάν υπάρχει ισοβαθμία και ως προς το κριτήριο Γ, η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο Α λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των ισοβαθμούντων προτάσεων. Τέλος, εάν οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης ισοβαθμούν ως προς τα κριτήρια Γ και Α, καταλαμβάνουν την ίδια θέση στην κατάταξη.

25. Στην ίδια ενότητα Ι.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, **αυξάνεται η ακρίβεια στη βαθμολόγηση** των προτάσεων του Β΄ Κύκλου, και η παράγραφος:

«Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των επιμέρους βαθμολογιών στα τρία κριτήρια στην κλίμακα 0-5 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια μισής ακεραίας μονάδας (όπως 0,5, 1,5, 2,5, 3,5, 4,5).»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των επιμέρους βαθμολογιών στα τρία κριτήρια στην κλίμακα 0-5 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια μισής ακεραίας μονάδας (όπως 0,5, 1,5, 2,5, 3,5, 4,5).

Β ΚΥΚΛΟΣ:

Στο πλαίσιο του Β΄ Κύκλου είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια ενός τετάρτου της ακεραίας μονάδας (όπως 0,25, 0,75, 1,25, 1,75, 2,25, 2,75, 3,25, 3,75, 4,75). »

26. Στην ίδια ενότητα I.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, καθορίζεται ο τρόπος αξιολόγησης για τις προτάσεις της Παρέμβαση IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις, και προστίθεται η παράγραφος:

**«Παρέμβαση «IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις»
ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Β΄ΚΥΚΛΟ (δεν εφαρμόζεται στον Α΄ Κύκλο).**

Ειδικά για την Παρέμβαση «IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις», η αξιολόγηση δεν θα αφορά στο επιστημονικό αντικείμενο της πρότασης και θα περιοριστεί στον έλεγχο των λοιπών προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση.

Ειδικότερα, η Επιτροπή Αξιολόγησης των προτάσεων της Παρέμβασης IV, η οποία συγκροτείται και λειτουργεί όπως και για τις λοιπές παρεμβάσεις της Δράσης, συντάσσει για κάθε Πρόταση Ειδικό Φύλλο Αξιολόγησης, όπου:

- **κρίνει** εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και το σχετικό Σχέδιο Δράσης, όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα III της παρούσας πρόσκλησης, και ειδικότερα το Παράρτημα III: ΜΕΡΟΣ Β: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Β΄ΚΥΚΛΟΥ.
- **κρίνει** εάν υπάρχει ταυτότητα ως προς τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης (από το Πρόγραμμα Ορίζοντα 2020) πρότασης με την πρόταση που υποβλήθηκε στο ΠΣΚΕ (όπως προϋπολογισμό -και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο αν αφορά ομάδα επιχειρήσεων, φυσικό αντικείμενο, ενότητες εργασίας και παραδοτέα).

Οι προτάσεις που δεν εμπίπτουν στο δηλωθέντα θεματικό τομέα ή δεν εμφανίζουν ταυτότητα ως προς τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης (από το Πρόγραμμα Ορίζοντα 2020) πρότασης, κατά την ως άνω κρίση της Επιτροπής Αξιολόγησης της παρέμβασης IV, **δεν** προτείνονται προς χρηματοδότηση, αλλά για απόρριψη. »

27. Στην ίδια ενότητα I.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, αναδιατυπώνεται η παράγραφος που αναφέρεται στη δυνατότητα μεταφοράς αδιάθετων κονδυλίων στο επόμενο κύκλο και η παράγραφος:

«Αδιάθετα κονδύλια από έναν κύκλο μεταφέρονται στον επόμενο.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Αδιάθετα κονδύλια από τον Α΄ Κύκλο μεταφέρονται στο Β΄ Κύκλο.»

28. Στην ίδια ενότητα I.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, η παράγραφος:

«Ο επιστημονικός υπεύθυνος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης και για την καταρχήν έγκριση ή απόρριψη της Αίτησης Χρηματοδότησης, και καλείται να υποβάλλει τα απαραίτητα δικαιολογητικά έως και την καταληκτική ημερομηνία που έχει ορισθεί με την ανωτέρω απόφαση.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο επιστημονικός υπεύθυνος ή ο Συντονιστής του έργου για τα συνεργατικά ενημερώνεται ηλεκτρονικά για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης και για την καταρχήν έγκριση ή απόρριψη της Αίτησης Χρηματοδότησης, και καλείται να υποβάλλει τα απαραίτητα δικαιολογητικά έως και την καταληκτική ημερομηνία που έχει ορισθεί με την ανωτέρω απόφαση.»

29. Στην ίδια ενότητα I.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, για τις προτάσεις της Παρέμβαση IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις, και προστίθεται η παράγραφος:

«Οι προτάσεις της Παρέμβασης «IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις» δεν βαθμολογούνται στο πλαίσιο της Δράσης, άρα δεν κατατάσσονται κατά βαθμολογική σειρά. Απλώς προτείνονται για χρηματοδότηση όλες όσες πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην παρούσα Δράση. Οι υπόλοιπες προτείνονται προς απόρριψη από τη Δράση.»

30. Στην ενότητα I.1.11.1 – ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ, η παράγραφος:

«Πέραν της τήρησης των ανωτέρω διατάξεων, κάθε δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση λογαριασμού σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα (Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου). Μέσω κινήσεων του λογαριασμού αυτού πραγματοποιείται το σύνολο των εξοφλήσεων των δαπανών του έργου, για τις οποίες με βάση το εκάστοτε θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Στον Λογαριασμό του Έργου θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ιδιωτική επιχείρηση, είναι δυνατή η αξιοποίηση περισσότερων του ενός λογαριασμών του δικαιούχου, στο ίδιο ή σε διαφορετικά Πιστωτικά Ιδρύματα.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Πέραν της τήρησης των ανωτέρω διατάξεων, κάθε δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση λογαριασμού σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα (Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου, με αποκλειστική χρήση για το Έργο). Μέσω κινήσεων του λογαριασμού αυτού πραγματοποιείται το σύνολο των εξοφλήσεων των δαπανών του έργου, για τις οποίες με βάση το εκάστοτε θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Στον Λογαριασμό του Έργου θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ιδιωτική επιχείρηση, είναι δυνατή η αξιοποίηση περισσότερων του ενός λογαριασμών του δικαιούχου, στο ίδιο ή σε διαφορετικά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Για τους Ερευνητικούς οργανισμούς και τους λοιπούς Ερευνητικούς οργανισμούς ο Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου θα πρέπει να είναι με αποκλειστική χρήση για το Έργο.»

31. Στην ίδια ενότητα I.1.11.1 – ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ, η παράγραφος:

«Στην περίπτωση που εγκρίθηκε αίτηση χρηματοδότησης σε επιχείρηση με **έδρα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης** (δηλαδή κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης διαθέτει VAT), τότε οι δαπάνες καθίστανται επιλέξιμες εφόσον τεκμηριώνονται από παραστατικά που πραγματοποιούνται από το δικαιούχο με το ελληνικό ΑΦΜ για την υλοποίηση του έργου του.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση που εγκρίθηκε αίτηση χρηματοδότησης σε επιχείρηση που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (δηλαδή κατά τον χρόνο υποβολής

της αίτησης διαθέτει VAT), τότε οι δαπάνες καθίστανται επιλέξιμες εφόσον τεκμηριώνονται από παραστατικά που πραγματοποιούνται από το δικαιούχο με το ελληνικό ΑΦΜ για την υλοποίηση του έργου του.»

32. Στην ενότητα I.1.11.2 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ, τροποποιείται η παράγραφος που καθορίζει τα Αιτήματα Επαλήθευσης δαπανών. Συγκεκριμένα, η παράγραφος:

«Στο πλαίσιο της υλοποίησης κάθε έργου είναι δυνατόν να υποβληθούν:

- **Αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών.**
 - **Υποχρεωτικά αιτήματα έργου.** Υποβάλλονται από τους δικαιούχους υποχρεωτικά δύο αιτήματα, σε επίπεδο έργου και σε ετήσια βάση. Το πρώτο αίτημα υποβάλλεται υποχρεωτικά μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών και το δεύτερο μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου.
 - **Προαιρετικά αιτήματα δικαιούχων.** Υποβάλλονται προαιρετικά από δικαιούχους των έργων, αφορούν χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών και επομένως είναι μέχρι τρία. Το πρώτο προαιρετικό αίτημα δύναται να υποβληθεί με τη συμπλήρωση έξι (6) μηνών, το δεύτερο με τη συμπλήρωση δέκα οκτώ (18) μηνών και το τρίτο με τη συμπλήρωση τριάντα (30) μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου.

Με βάση τα αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης (υποχρεωτικά ή προαιρετικά) και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης επαλήθευσης προωθείται η εκταμίευση των ενδιάμεσων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης.

- **Αίτημα τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών.** Υποβάλλεται το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από τη λήξη της εγκεκριμένης χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου. Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της Απόφασης ένταξης. »

αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο πλαίσιο της υλοποίησης κάθε έργου είναι δυνατόν να υποβληθούν:

- **Αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών.**
 - **1^ο αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης.** Υποβάλλεται από τους δικαιούχους των έργων αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης μετά την συμπλήρωση 6 έως και 10 μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου και αφορά στο σύνολο της σύμπραξης για τα συνεργατικά έργα. Μπορεί να υποβληθεί έως και 2 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς του αιτήματος (κατά συνέπεια θα πρέπει να υποβληθεί το αργότερο μέχρι τον 12^ο μήνα υλοποίησης του έργου).
 - **2^ο αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης.** Υποβάλλεται από τους δικαιούχους το αργότερο 12 μήνες πριν την λήξη του έργου και αφορά στο σύνολο της σύμπραξης για τα συνεργατικά έργα. Ο χρόνος υποβολής του 2^{ου} αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης επιλέγεται από τους δικαιούχους σε σχέση με την πορεία υλοποίησης του εκάστοτε έργου, τηρώντας όμως τον προαναφερθέντα χρονικό περιορισμό.

Οι δικαιούχοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν τουλάχιστον ένα αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης, όποιο εκείνοι επιλέξουν σε σχέση με την φύση του έργου και την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Με βάση τα αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης επαλήθευσης, προωθείται η εκταμίευση της ενδιάμεσης δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης.

• **Αίτημα τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών.** Υποβάλλεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της εγκεκριμένης χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου και αφορά στο σύνολο της σύμπραξης για τα συνεργατικά έργα. Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της Απόφασης ένταξης.»

33. Στην ίδια ενότητα Ι.1.11.2 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ, η παράγραφος:

«Με βάση τα αιτήματα και τα συνοδευτικά παραστατικά διενεργείται η σχετική επαλήθευση από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ και πιστοποιείται το ποσοστό ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, σύμφωνα με το οποίο αποφασίζεται η εκταμίευση και το ύψος της δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης (ενδιάμεση δόση ή αποπληρωμή), καθώς και ο κατάλληλος χειρισμός (απομείωση ή επιστροφή) σε σχέση με την εγγυητική επιστολή που ενδέχεται να έχει προσκομιστεί στο πλαίσιο λήψης προκαταβολής.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Με βάση τα αιτήματα και τα συνοδευτικά παραστατικά διενεργείται η σχετική επαλήθευση από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, πιστοποιείται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου που έχει εκτελεστεί και αποφασίζεται η εκταμίευση και το ύψος της δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης (ενδιάμεση δόση ή αποπληρωμή), καθώς και ο κατάλληλος χειρισμός της εγγυητικής επιστολής που ενδέχεται να έχει προσκομιστεί στο πλαίσιο λήψης προκαταβολής. (απομείωση ή επιστροφή, αναγωγή σε παρούσα αξία).»

34. Επιπλέον, στην ίδια ενότητα Ι.1.11.2 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ, καθορίζεται ότι «Τα μέλη των οργάνων πιστοποίησης-επαλήθευσης δαπανών υποβάλλουν στην ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων και εμπιστευτικότητας.»

35. Στην ίδια ενότητα Ι.1.11.2 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ, η παράγραφος:

«Όργανα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Για την υποστήριξη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ στη διαδικασία παρακολούθησης των έργων της παρούσας Δράσης, ορίζεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, αρμόδιο όργανο επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών για κάθε έργο και με χρονικό ορίζοντα τη συνολική διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Όργανα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Για την υποστήριξη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ στη διαδικασία παρακολούθησης των έργων της παρούσας Δράσης, ορίζεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, αρμόδιο όργανο επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών για κάθε έργο.»

Και προστίθεται η παράγραφος:

Β΄ ΚΥΚΛΟΣ

Στο πλαίσιο του Β΄ κύκλου της παρούσας δράσης, για αιτήματα πιστοποίησης από δικαιούχους που έχουν προϋπολογιζόμενη δημόσια δαπάνη μεγαλύτερη από 50.000 ευρώ, η χρήση των υπηρεσιών ορκωτών λογιστών είναι **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ**. Για δικαιούχους με μικρότερη προϋπολογιζόμενη δημόσια δαπάνη από το ως άνω ποσό, καθώς και για τους δικαιούχους της Παρέμβασης IV, Σφραγίδα Αριστείας, που συμμετείχαν μόνο στην Φάση Α (SME 1) ανεξαρτήτως ποσού, η χρήση ορκωτών ελεγκτών παραμένει προαιρετική για την πιστοποίηση των αιτημάτων τους.

36. Στην ενότητα I.1.11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, **προστίθεται** η παράγραφος:

«Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν4314/2014:

α) Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία.

Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης.

Οι τελικές πληρωμές των ανωτέρω δικαιούχων, μετά την ολοκλήρωση του έργου, δύνανται να κατάσχονται, συμψηφίζονται, παρακρατούνται ή να αποδίδονται για λογαριασμό του δικαιούχου και καταβάλλονται με την υποχρεωτική προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας.

Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου και αν η πληρωμή αφορά προκαταβολή, ενδιάμεση ή τελική πληρωμή.

β) Η διάταξη της παραγράφου α΄ εφαρμόζεται και στις προσκλήσεις ενισχύσεων που έχουν εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και απαιτούν την προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, προκειμένου να καταβληθεί η ενίσχυση στον δικαιούχο, καθώς και στις σχετικές προσκλήσεις που εκδίδονται εφεξής. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κάθε γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται με την παρούσα παράγραφο, καταργείται.»

37. Στην στην ίδια ενότητα I.1.11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, η παράγραφος:

«Μετά την καταβολή της ενίσχυσης από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ στο Δικαιούχο, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ενημερώνει το ΠΣΚΕ.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά την καταβολή της ενίσχυσης από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ στο Δικαιούχο, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ενημερώνει το ΠΣΚΕ και το ΟΠΣ.»

38. Στην στην ίδια ενότητα I.1.12 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ, η δυνατότητα υποβολής αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας αυξάνεται σε μέχρι τρία αιτήματα (από μέχρι δύο αιτήματα μείζονος σημασίας) και προστίθενται νέες περιπτώσεις αιτημάτων μείζονος σημασίας, και συγκεκριμένα η παράγραφος:

«Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπεται η υποβολή **μέχρι δύο (2) αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας** για κάθε δικαιούχο ανά έργο.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπεται η υποβολή **μέχρι τριών (3) αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας συνολικά για το έργο.**»

Αντίστοιχα, η παράγραφος:

«Β. Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου, επιτρέπονται χωρίς αριθμητικό περιορισμό τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως:

1. Αντικατάσταση μέλους της ομάδας έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με ισότιμα προσόντα
2. Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μικρότερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας του δικαιούχου με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης, μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη- αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μέχρι 5% του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου).

αντικαθίσταται ως εξής:

«Β. Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου, επιτρέπονται χωρίς αριθμητικό περιορισμό τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως:

1. Αντικατάσταση μέλους της ομάδας έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με τουλάχιστον ισότιμα προσόντα και ίδια ή συναφή ειδικότητα. Στην περίπτωση όπου αποδειγμένα δεν μπορεί να υπάρξει νέο μέλος της ομάδας έργου με ισότιμα προσόντα (π.χ. κατόπιν άγονης διαδικασίας πρόσκλησης) είναι δυνατόν η αντικατάσταση να πραγματοποιηθεί από μέλος με κατώτερα προσόντα, τα οποία καθορίζονται σε συνεργασία με τον επιστημονικό υπεύθυνο/συντονιστή του έργου.
2. Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μικρότερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας του δικαιούχου με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης, μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη- αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μέχρι 5% του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου).

3. Ορισμό νέων μελών της ομάδας έργου ή μελών τα οποία δεν είχαν οριστεί κατά την υποβολή της πρότασης.
4. Τροποποίηση του ύψους της ανθρωποπροσπάθειας κάθε δικαιούχου, όπως αυτή έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση. Πιο συγκεκριμένα ο αριθμός των ανθρωπομηνών συνολικά σε επίπεδο δικαιούχου μπορεί να αυξηθεί ή μειωθεί μέχρι 25%, με ανάλογη τεκμηρίωση σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου, χωρίς να επηρεάζεται αρνητικά η τιμή – στόχος του δείκτη CO24 “Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται” η οποία εγκρίθηκε κατά την ένταξη του έργου και αφορά το σύνολο των συμμετεχόντων φορέων. Επιπλέον επιτρέπεται η μεταφορά ανθρωπομηνών μεταξύ ενοτήτων εργασίας χωρίς περιορισμό. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα πρέπει να τηρηθούν και οι περιορισμοί που θέτει το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.
5. Τροποποίηση της χρονικής διάρκειας των Ενοτήτων Εργασίας καθώς και του χρόνου παράδοσης των παραδοτέων, όπως έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση. Πιο συγκεκριμένα η χρονική διάρκεια μιας Ενότητας Εργασίας μπορεί να αυξομειωθεί, μετατοπίζοντας ταυτόχρονα χρονικά το μήνα λήξης της ή/και το μήνα έναρξής της. Σε περίπτωση που αυτή η χρονική μετατόπιση επηρεάζει άλλες ενότητες εργασίας και τα παραδοτέα τους, επέρχεται αντίστοιχη χρονική μετατόπιση. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω χρονικές μετατοπίσεις δεν μπορούν να αλλάζουν ούτε την ημερομηνία έναρξης του έργου (ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης των έργων) ούτε την εγκεκριμένη ημερομηνία λήξης (ημερομηνία έναρξης + εγκεκριμένη χρονική διάρκεια του έργου).
6. Αντικατάσταση των οργάνων και εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού) όπως έχουν αρχικώς περιγραφεί και εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση, από όργανα και εξοπλισμό με ανάλογα τεχνικά χαρακτηριστικά και λειτουργικότητα, που θα έχουν την δυνατότητα να οδηγήσουν στο ίδιο ή βελτιωμένο αποτέλεσμα σε σχέση με τον αρχικώς περιγραφόμενο εξοπλισμό και έχουν ανάλογο κόστος. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα πρέπει να τηρηθούν και οι περιορισμοί που θέτει το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.
7. Επιτρέπεται η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των υφιστάμενων υποκατηγοριών, εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης, χωρίς περιορισμό. Επιτρέπεται η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των περιγραφόμενων δαπανών εντός της ίδιας υποκατηγορίας δαπάνης, χωρίς περιορισμό, εφόσον τηρούνται τα περιγραφόμενα στο εγκεκριμένο τεχνικό παράτημα, σε ότι αφορά στις εν λόγω δαπάνες. Επιπλέον, επιτρέπεται η προσθήκη νέων υποκατηγοριών εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης. Τέλος, εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης μπορούν να προστεθούν επιπλέον δαπάνες οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και δεν περιγράφηκαν κατά την υποβολή της πρότασης, τηρώντας το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου. »

Τέλος, στις «**Άλλες Τροποποιήσεις**» προστίθεται η παράγραφος:

«Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπεται η υποβολή μέχρι τριών (3) αιτημάτων τροποποίησης, της συγκεκριμένης κατηγορίας, συνολικά για το έργο.»

39. Στο τέλος του Παραρτήματος II ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ προστίθεται η παράγραφος:

«Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται σε επίπεδο **ενιαίας επιχείρησης** (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).»

40. Στο Παράρτημα III: Θεματικοί τομείς Επενδυτικής προτεραιότητας 1β του ΕΠΑνΕΚ και θεματικοί υποτομείς σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε Εθνικό επίπεδο (National RIS3)» **προστίθεται το ΜΕΡΟΣ Β: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ.**
41. Αντίστοιχα, στο Παράρτημα IV **προστίθεται το ΜΕΡΟΣ Β: Δικαιολογητικά για την Έγκριση της Αίτησης Χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Β΄ ΚΥΚΛΟΥ.** Επίσης, επισυνάπτεται Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης (αφορά τις προτάσεις που θα κληθούν να προσκομίσουν δικαιολογητικά στο πλαίσιο του Β΄ Κύκλου).
42. Στο Παράρτημα V: Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης δαπανών έχουν επέλθει οι κάτωθι αλλαγές. Συγκεκριμένα:

Η παράγραφος:

«Ειδικότερα, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, η εξόφλησή τους (τμηματική ή ολική) θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, καθώς και να αποτελούν εκπιπόμενες δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ. 1079/6.4.2015):

- για κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών **αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ)**, θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της, να γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής
- κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών **αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ)**, είναι δυνατόν να εξοφλείται χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά

Ως **τραπεζικό μέσο πληρωμής**, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- **κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή**, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη)
- **καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή**, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).
- **χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του δικαιούχου** που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών)
- **έκδοση επιταγής του δικαιούχου** από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα
- **χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής.** »

αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικότερα, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που δηλώνονται στη βάση πραγματικού κόστους, η εξόφλησή τους (τμηματική ή ολική) θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την

εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, καθώς και να αποτελούν εκπιπόμενες δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ. 1079/6.4.2015):

- κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών, από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, **αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ)**, θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της, να γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής
- κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών, από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, **αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ)**, είναι δυνατόν να εξοφλείται χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά

Ως **τραπεζικό μέσο πληρωμής**, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- **κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή**, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη)
- **καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή**, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).
- **χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του δικαιούχου** που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών)
- **έκδοση τραπεζικής επιταγής από το δικαιούχο προς τον προμηθευτή** από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα
- **έκδοση επιταγής από τον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον προμηθευτή**
- **χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής.** »

Στο ίδιο Παράρτημα V: Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης δαπανών, αναφορικά με τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, έχει τροποποιηθεί το σημείο 4 και έχει προστεθεί το σημείο 5. Συγκεκριμένα, το σημείο 4:

«4. Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον δικαιούχο προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του Λογαριασμού του Έργου. Θα πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αντίγραφο του σώματος της επιταγής.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον δικαιούχο προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του Λογαριασμού του Έργου. Θα πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αποδεικτικά εκτός των άλλων (πχ. καταθετήριο, *extrait* τραπεζικού λογαριασμού) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή και αντίγραφο του σώματος της επιταγής.

5. Έκδοση επιταγής από τον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται τουλάχιστον: τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (*extrait*) του δικαιούχου ή

βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό) καθώς και φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής.»

Στο ίδιο Παράρτημα V: Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης δαπανών, και συγκεκριμένα στους γενικούς όρους και επισημάνσεις το 2^ο bullet:

- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του έργου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών του έργου.

αντικαθίσταται ως εξής:

- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών του έργου.

Στο ίδιο Παράρτημα V: Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης δαπανών, και συγκεκριμένα στο τέλος, η παράγραφος:

Δαπάνες προσωπικού

Στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης. Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού ειδικά, εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

αντικαθίσταται ως εξής:

Δαπάνες προσωπικού

Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού ειδικά, εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

43. Αντικαθίσταται το **Παράρτημα VI ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ** διότι έχουν επέλθει σημαντικές αλλαγές λόγω της αντικατάστασης ΥΠΑΣΥΔ 2014-2020 (Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β'3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»»).

44. Στο **Παράρτημα VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ** προστίθεται ένα δικαιολογητικό και διευκρινίζονται ορισμένα σημεία. Συγκεκριμένα, η παράγραφος :

«Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο

2. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών
3. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις και ειδικότερα, μόνο για επιχειρήσεις που κατά την υποβολή της πρότασης έχουν έδρα σε κράτος μέλος της ΕΕ και όφειλαν να ιδρύσουν υποκατάστημα στην Ελλάδα στην περιφέρεια που δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης)* Βεβαίωση αρμόδιας αρχής ότι η επιχείρηση διαθέτει υποκατάστημα ή εγκατάσταση στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου. Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.
4. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε εκκαθάριση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση. Το πιστοποιητικό απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης και στην τελική δόση (αποπληρωμή).
5. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Για τη λήψη προκαταβολής από τις επιχειρήσεις εφαρμόζονται τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην Αναλυτική Πρόσκληση (Προκαταβολή με ισόποση εγγυητική επιστολή). »

αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. Έγγραφο τράπεζας με το IBAN του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του δικαιούχου.
2. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο. Η σχετική βεβαίωση θα πρέπει να χορηγείται για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και όταν αφορά σε λήψη προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει τον όρο της παρακράτησης.
3. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης στην περίπτωση λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής.
4. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις και ειδικότερα, μόνο για επιχειρήσεις που κατά την υποβολή της πρότασης λειτουργούν νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ και όφειλαν να ιδρύσουν υποκατάστημα στην Ελλάδα στην περιφέρεια που δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης)* Βεβαίωση αρμόδιας αρχής ότι η επιχείρηση διαθέτει υποκατάστημα ή εγκατάσταση στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου. Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.
5. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε εκκαθάριση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση καθώς και γενικό πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ, τα οποία θα είναι έκδοσης τελευταίου εξαμήνου. Το πιστοποιητικό απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης και στην τελική δόση (αποπληρωμή).
6. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Για τη λήψη προκαταβολής από τις επιχειρήσεις εφαρμόζονται τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην Αναλυτική Πρόσκληση (Προκαταβολή με ισόποση εγγυητική επιστολή). »

45. Στο **Παράρτημα VIII: ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ (υπόδειγμα)** προστίθενται σημειώσεις για την υποβοήθηση των δυνητικών δικαιούχων στη συμπλήρωση και

υποβολή της πρότασής τους στο ΠΣΚΕ, συμπεριλαμβανομένων και ειδικών σχολίων για τα έργα της Παρέμβασης IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις.

46. Στο **Παράρτημα ΙΧ: Υπόδειγμα Συμφωνητικού Συνεργασίας** προστίθεται διευκρινιστικά ότι «Η έναρξη ισχύος του συμφωνητικού θα πρέπει να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας κατάθεσης του φακέλου δικαιολογητικών.»

Επίσης, αναδιατυπώνεται το σημείο 5.1. Συγκεκριμένα, η παράγραφος:

«5.1. Κάθε Μέλος της Σύμπραξης θα καταβάλλει το ποσό της ιδιωτικής συμμετοχής που του αναλογεί σύμφωνα με το σχέδιο προϋπολογισμού του εγκεκριμένου έργου και τους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης. Ο Συντονιστής του Έργου θα έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα διανομής των πληρωμών της αντίστοιχης για τον κάθε Φορέα – δικαιούχο δημόσιας δαπάνης, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«5.1. Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ μέσω του Ειδικού Λογαριασμού της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, απευθείας στους δικαιούχους, όπως ειδικότερα προβλέπεται στην Αναλυτική πρόσκληση της Δράσης ενότητα Ι.1.11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.»

Επιπλέον, **προστίθεται** σημείο 6.3.4 ως εξής:

«6.3.4. Προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα μέρη δεσμεύονται ότι τόσο κατά την εκτέλεση του έργου όσο και στις σχετικές δημοσιεύσεις των αποτελεσμάτων της έρευνας θα λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την συμμόρφωσή τους με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. »

Επίσης, **προστίθεται** σημείο 9.3.ι ως εξής

«9.3. Πρόωρος Τερματισμός

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα διακοπεί αυτόματα, χωρίς οποιαδήποτε απαίτηση από ή υποχρέωση των Φορέων της Σύμπραξης, σε περίπτωση που συμβεί ένα από τα παρακάτω:

- i. μη ένταξη του συνεργατικού ερευνητικού έργου στην δράση «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»
- i.ii. ανάκληση της Απόφασης Χρηματοδότησης
- ii.iii. σε περίπτωση διακοπής ή αδυναμίας λειτουργίας οποιουδήποτε Φορέα της Σύμπραξης εξ' αιτίας της οποίας συμφωνηθεί, με την έγκριση της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, η διακοπή του Έργου.»

Επίσης, **το άρθρο 14 – ΓΛΩΣΣΑ**

ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ

Το παρόν Συμφωνητικό συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα, η οποία θα διέπει, κατά κανόνα, όλα τα έγγραφα, τις ειδοποιήσεις και τις συναντήσεις που σχετίζονται με το Έργο. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμπραξη συμπεριλαμβάνει φορέα με έδρα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. είναι δυνατή η χρήση της Αγγλικής στα έγγραφα που αφορούν στην επικοινωνία των φορέων της σύμπραξης.

αντικαθίσταται ως εξής:

ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ

Το παρόν Συμφωνητικό συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα, η οποία θα διέπει, κατά κανόνα, όλα τα έγγραφα, τις ειδοποιήσεις και τις συναντήσεις που σχετίζονται με το Έργο. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμπραξη συμπεριλαμβάνει φορέα που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. είναι δυνατή η χρήση της Αγγλικής στα έγγραφα που αφορούν στην επικοινωνία των φορέων της σύμπραξης.

47. Στο **Παράρτημα XI: ΕΚΘΕΣΗ/ ΒΕΒΑΙΩΣΗ Ελέγχου Ορκωτού Λογιστή** Προσυμφωνημένων Διαδικασιών (υπόδειγμα) και Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς λογιστές, τροποποιείται το σημείο 4.ι. Συγκεκριμένα, η παράγραφος:

«4. Το έργο του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή συνίσταται στον έλεγχο των παρακάτω πεδίων:

ι. Έλεγχος (σύμφωνα με τον ΚΦΑΣ, τον ΚΦΕ και τον Κώδικα του ΦΠΑ) της νομιμότητας και κανονικότητας της έκδοσης και εξόφλησης κάθε τιμολογίου/παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στην έκθεση προόδου και έλεγχος της ορθής λογιστικής καταχώρησης αυτών. Η έκθεση προόδου συντάσσεται από τον δικαιούχο της δημόσιας χρηματοδότησης στην προκαθορισμένη ηλεκτρονική φόρμα και στο αντίστοιχο προκαθορισμένο έντυπο, που έχουν ορισθεί από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Τα παραστατικά των δαπανών, που τίθενται υπόψη του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, θα πρέπει να είναι πρωτότυπα, να φέρουν σφραγίδα με τον κωδικό του έργου και, αφού ελεγχθούν, να σφραγίζονται και να μονογράφονται από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Το έργο του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή συνίσταται στον έλεγχο των παρακάτω πεδίων:

ι. Έλεγχος (σύμφωνα με τον ΚΦΑΣ, τον ΚΦΕ και τον Κώδικα του ΦΠΑ) της νομιμότητας και κανονικότητας της έκδοσης και εξόφλησης κάθε τιμολογίου/παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στην έκθεση προόδου και έλεγχος της ορθής λογιστικής καταχώρησης αυτών. Η έκθεση προόδου συντάσσεται από τον δικαιούχο της δημόσιας χρηματοδότησης στην προκαθορισμένη ηλεκτρονική φόρμα και στο αντίστοιχο προκαθορισμένο έντυπο, που έχουν ορισθεί από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Τα παραστατικά των δαπανών, που τίθενται υπόψη του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, θα πρέπει να είναι πρωτότυπα.»

Επιπλέον τροποποιείται το σημείο 2 στις Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές. Συγκριμένα, η παράγραφος:

«2. Για την υλοποίηση της κάθε εργασίας θα υπογράφεται υποχρεωτικά σύμβαση μεταξύ του δικαιούχου και του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για την υλοποίηση της κάθε εργασίας θα υπογράφεται υποχρεωτικά σύμβαση μεταξύ του δικαιούχου και του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών είναι επιλέξιμα μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του έργου.»

Επίσης γίνεται αναφορά στη νέα ΥΑΕΚΕΔ.

48. Στο **Παράρτημα XIII: Ορισμοί Δεικτών** προστίθενται οι ορισμοί για τους δύο νέους δείκτες εκρών για το Β' Κύκλο της Δράσης:

CO28: Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά

CO29: Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία

Συγκεκριμένα:

«CO28 Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά

Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά. Ο δείκτης μετράει το κατά πόσον μία επιχείρηση λαμβάνει στήριξη για να αναπτύξει ένα 'νέο στην αγορά' προϊόν, σε οποιαδήποτε από τις αγορές που δραστηριοποιείται η επιχείρηση. Περιλαμβάνει την καινοτομία διαδικασιών υπό τον όρο ότι η διαδικασία συνεισφέρει στην ανάπτυξη του προϊόντος. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα έργα που δεν στοχεύουν πραγματικά στην ανάπτυξη ενός προϊόντος. Αν μία επιχείρηση εισάγει αρκετά προϊόντα ή αν λαμβάνει στήριξη για διαφορετικά έργα, εξακολουθεί να προσμετρείται ως μία επιχείρηση. Σε περίπτωση έργων συνεργασίας, ο δείκτης μετράει όλες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

Ένα προϊόν είναι νέο στην αγορά αν δεν υπάρχει άλλο προϊόν στην αγορά με την ίδια λειτουργικότητα ή αν η τεχνολογία που το νέο προϊόν χρησιμοποιεί είναι ουσιαστικά διαφορετική από την τεχνολογία των υφιστάμενων προϊόντων. Τα προϊόντα μπορεί να είναι υλικά ή άυλα (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών). Προσμετρούνται και τα υποστηριζόμενα έργα που στόχευαν να εισάγουν νέα στις αγορές προϊόντα αλλά δεν το κατάφεραν.

Εάν ένα προϊόν είναι νέο και στην αγορά και στην επιχείρηση, η επιχείρηση θα πρέπει να προσμετρηθεί και στους δύο σχετικούς δείκτες (Βλέπε Δείκτη CO29 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία»).

Τα όρια της αγοράς (γεωγραφικά ή άλλα) ορίζονται από την Διαχειριστική Αρχή με βάση την επιχειρηματική δραστηριότητα της επιχείρησης που λαμβάνει στήριξη.

Ο Δείκτης CO01 θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται όπου γίνεται χρήση του Δείκτη CO28.

Σημειωτέα η συνάφεια με τον Δείκτη CO29 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία». Ενώ οι περισσότερες κλασσικές καινοτομίες οδηγούν σε προϊόντα που είναι νέα τόσο στην αγορά όσο και στην επιχείρηση, είναι δυνατό το προϊόν να είναι νέο στην αγορά αλλά όχι νέο στην επιχείρηση, π.χ. προσαρμογή ενός υφιστάμενου προϊόντος σε μία νέα αγορά χωρίς να αλλάξει η λειτουργικότητά του.

CO29 Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία

Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία. Ο δείκτης μετράει το κατά πόσον μία επιχείρηση λαμβάνει στήριξη για να αναπτύξει ένα 'νέο στην επιχείρηση' προϊόν. Περιλαμβάνει την καινοτομία διαδικασιών υπό τον όρο ότι η διαδικασία συνεισφέρει στην ανάπτυξη του προϊόντος. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα έργα που δεν στοχεύουν πραγματικά στην ανάπτυξη ενός προϊόντος. Αν μία επιχείρηση εισάγει διάφορα προϊόντα ή αν λαμβάνει στήριξη για διάφορα έργα, εξακολουθεί να προσμετρείται ως μία επιχείρηση. Σε περίπτωση έργων συνεργασίας, ο δείκτης μετράει όλες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις για τις οποίες το προϊόν είναι νέο.

Ένα προϊόν είναι νέο στην επιχείρηση εάν η επιχείρηση δεν παρήγαγε κάποιο προϊόν με την ίδια λειτουργικότητα ή αν η τεχνολογία παραγωγής είναι ουσιαστικά διαφορετική από την τεχνολογία των ήδη παραγόμενων προϊόντων. Τα προϊόντα μπορεί να είναι υλικά ή άυλα (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών). Προσμετρούνται τα υποστηριζόμενα έργα που στόχευαν να εισάγουν νέα στην επιχείρηση προϊόντα αλλά τελικά δεν το κατάφεραν. Εάν ένα προϊόν είναι νέο και στην αγορά και στην επιχείρηση, η επιχείρηση θα πρέπει να

προσμετρηθεί και στους δύο σχετικούς δείκτες (Βλέπε Δείκτη CO28 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά»).

Ο Δείκτης CO01 θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται όπου γίνεται χρήση του Δείκτη CO29.

Σημειωτέα η συνάφεια με τον Δείκτη CO28 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά»'. Ενώ οι περισσότερες κλασσικές καινοτομίες οδηγούν σε προϊόντα που είναι νέα τόσο στην αγορά όσο και στην επιχείρηση, είναι δυνατό το προϊόν να είναι νέο στην επιχείρηση αλλά όχι νέο στην αγορά, π.χ. κάποιες μεταφορές τεχνολογίας.

49. Στην Αναλυτική Πρόσκληση **προστίθεται νέο Παράρτημα XVI: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για MME επιχειρήσεις** -Παρέμβαση IV του Β' ΚΥΚΛΟΥ της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ -ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ».

Δ. Τα έργα που θα ενταχθούν, θα υλοποιηθούν με βάση την εγκεκριμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Απόφασης. Στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης περιγράφονται αναλυτικά, οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, η διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησής τους, η ένταξή τους για χρηματοδότηση, ο τρόπος καταβολής των χρηματοδοτήσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης των ερευνητικών έργων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι λοιποί όροι της Δράσης.

- Ε.** Η ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των Αιτήσεων Χρηματοδότησης στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis) **ορίζεται για τον Β' Κύκλο η Πέμπτη 28 Μαρτίου 2019 και ώρα 18.00 με καταληκτική ημερομηνία την Τετάρτη 29 Μαΐου 2019 και ώρα 16:00.**

Μετά τη λήξη της καταληκτικής ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή αίτησης χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης της πρότασης από τον δικαιούχο υπό την προϋπόθεση να υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, στη Δράση ήτοι **έως και τη Δευτέρα 27 Μαΐου 2019 και ώρα 16:00.**

- ΣΤ.** Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στην με Α.Π. 1180/356/Α2/10.03.2017 (α/α ΟΠΣ 2076 και κωδικό 009ΚΕ) Απόφαση με θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στην Ενιαία Δράση Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΑΔΑ: 6ΛΖ3465ΧΙ8-Η33), όπως τροποποιήθηκε με τις με Α.Π. 2197/810/Α2/11.05.2017 (ΑΔΑ: 62ΗΠ465ΧΙ8-Ε7Ω), Α.Π. 2585/969/Α2/2.6.2017 (ΑΔΑ:97ΒΔ465ΧΙ8-Υ7Ν), Α.Π. 5368/1178/Β1/25.10.2017 (ΑΔΑ: Ω8ΒΟ465ΧΙ8-Ε4Μ) και Α.Π. 682/Β1/98/31.01.2018 (ΑΔΑ ΩΑΜΙ465ΧΙ8-Λ75) Αποφάσεις και ισχύει.

- Ζ.** Αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης είναι η συνημμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και τα Παραρτήματα αυτής όπου έχουν ενσωματωθεί όλες οι τροποποιήσεις και συμπληρώσεις.

Η. Η παρούσα τροποποίηση της Πρόσκλησης της Δράσης να αναρτηθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να δημοσιευτεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ <http://www.antonistikotita.gr>, του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης www.mindev.gov.gr.

Θ. Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από:

- ⇒ **την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ)**, Μονάδα Α', Λεωφ. Μεσογείων 14-18, 11510 Αθήνα και συγκεκριμένα από τα παρακάτω στελέχη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ:
- κ. Πούλου Σταυρούλα, τηλ.: +30 213 1300 082
- κ. Κουτσοπούλου Μαρία, τηλ.: +30 213 1300 145

Για ερωτήματα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπληρώνουν το επισυναπτόμενο Υπόδειγμα Ερωτήσεων και να το αποστέλλουν προς την ηλεκτρονική διεύθυνση unitA.eyde@gsrt.gr.

- ⇒ **το Γραφείο Πληροφόρησης ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ**: Μεσογείων 56, Αθήνα, τηλεφωνική ενημέρωση στο **801 11 36 300** από σταθερό τηλέφωνο με αστική χρέωση.

⇒ **τις ιστοσελίδες:**

- ⇒ της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ <http://www.antonistikotita.gr>
- ⇒ της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ <http://www.eyde-etak.gr>
- ⇒ της ΓΓΕΤ <http://www.gsrt.gr> και
- ⇒ του ΕΣΠΑ <http://www.espa.gr>

Ο Υφυπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης

Ευστάθιος Γιαννακίδης

Συνημμένα:

Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης κωδικοποιημένη όπως ισχύει.
Υπόδειγμα Ερωτήσεων

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, κου Ι. Δραγασάκη
- Γραφείο Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, κου Ε. Γιαννακίδη
- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας, κ. Κ. Φωτάκη
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, κου Π. Κορκολή
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Έρευνας & Τεχνολογίας, κας Μ. Κυπριανίδου
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ)
- Εθνική Αρχή Συντονισμού, Νίκης 5-7, 10180 Αθήνα
- Αρχή Πιστοποίησης, Ναυάρχου Νικοδήμου & Βουλής 11, 10557 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
- Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ)
- ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ
- Γραφείο Προϊσταμένης ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ
- Μονάδες Α1, Α2, Β1, Γ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΛ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ,
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ
ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΕΝΙΑΙΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

«ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»

ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΡΙΣΜΟΙ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
I.1.1 – ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ .	8
I.1.2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	13
I.1.3 – ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	16
I.1.4 – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	16
I.1.5 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ)	20
I.1.6 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ	22
I.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	22
I.1.6.2 –ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΑΝΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (€) – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	29
I.1.7 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	31
I.1.9 – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	41
I.1.10 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ	41
I.1.10.1 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	41
I.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ -ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	46
I.1.10.3 – ΕΓΚΡΙΣΗ	52
I.1.10.4 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	52
I.1.11 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ	53
I.1.11.1 – ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	53
I.1.11.2 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ	55
I.1.11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	59
I.1.12 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	62
I.1.13 – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΩΝ	65
I.1.14 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	66
I.1.14.1 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	66
I.1.14.2 –ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	66
I.1.14.3 – ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	67
I.1.14.4 – ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ	67
I.1.15 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	68
I.1.16 – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	68

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
ΑΠ	Άξονας Προτεραιότητας: Μια από τις προτεραιότητες της στρατηγικής στο πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος που έχει συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους και περιλαμβάνει ομάδα πράξεων οι οποίες σχετίζονται μεταξύ τους.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (η ΕΔΕΛ).
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί σε ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης χρηματοδότησης-ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, ενός ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή ενός μέρους της Ενωσιακής και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής τους από τα επιχειρησιακά προγράμματα της προγραμματικής περιόδου, η οποία είναι ανάλογη της παράβασης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη διαχειριστική

	αρχή μέσω της Αναλυτικής πρόσκλησης και των συνοδευτικών εντύπων αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας. Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσματα ΕΜΕ.
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων ΕΔΕΤ.
ΕΠΑΝΕΚ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».
ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
Ιδιωτική Συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
Επιχείρηση	Κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.
Οικονομική δραστηριότητα	Κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.
ΜΜΕ	Μικρομεσαία επιχείρηση, σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος Ι του ΕΕ651/2014.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.
Πράξη/Έργο	Έργο που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζεται.
Έργο Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (έργο ΕΤΑΚ)	Η σχεδιασμένη δραστηριότητα με συγκεκριμένο αντικείμενο, μεθοδολογία, χρονοδιάγραμμα και προϋπολογισμό για : <ul style="list-style-type: none"> - την εκτέλεση κάθε είδους έρευνας, - την προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας προϊόντων, υπηρεσιών ή διαδικασιών, - την προβολή των δραστηριοτήτων και επιτευγμάτων ΕΤΑΚ, καθώς και για την ευαισθητοποίηση του κοινού σε επιστημονικά θέματα, - την ενδυνάμωση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού, - τη δημιουργία, την αναβάθμιση και τη δικτύωση ερευνητικών υποδομών, όπως αυτές ορίζονται στο θεσμικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που ισχύει κάθε φορά, καθώς και την πρόσβαση σε αυτές.
Τήρηση ίσων αποστάσεων	Συναλλαγή υπό συνθήκες στις οποίες οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δεν διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων

	επιχειρήσεων και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.
Πραγματική συνεργασία	Η συνεργασία μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων μερών για την ανταλλαγή γνώσεων ή τεχνολογίας ή για την επίτευξη κοινού στόχου βάσει του καταμερισμού της εργασίας, στην περίπτωση που τα μέρη καθορίζουν από κοινού το αντικείμενο του συνεργατικού έργου, συμβάλλουν στην υλοποίησή του και αναλαμβάνουν από κοινού τους κινδύνους, καθώς και τα αποτελέσματά του. Ένα ή περισσότερα μέρη μπορεί να επιβαρύνονται με το πλήρες κόστος του έργου και άρα να απαλλάσσουν τα λοιπά μέλη από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του. Η έρευνα επί συμβάσει και η παροχή ερευνητικών υπηρεσιών δεν θεωρούνται μορφές συνεργασίας.
Απόσπαση	Η προσωρινή απασχόληση προσωπικού από δικαιούχο ενίσχυσης με δικαίωμα του προσωπικού να επιστρέψει στον προηγούμενο εργοδότη του.
Σύμβαση ορισμένου χρόνου	Η σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου, η οποία συνάπτεται απευθείας μεταξύ του εργοδότη και του εργαζομένου, η λήξη της οποίας καθορίζεται από αντικειμενικούς όρους, όπως η παρέλευση συγκεκριμένης ημερομηνίας ή η εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή η πραγματοποίηση συγκεκριμένου γεγονότος.
Ευρεσιτεχνία διεθνώς αναγνωρισμένη	Η ευρεσιτεχνία για την οποία έχει απονεμηθεί σχετικό δίπλωμα, το οποίο είναι σε ισχύ και έχει πιστοποιηθεί από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ) ότι εμπίπτει σε μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας που χορηγείται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (European Patent Office «EPO») και έχει κατοχυρωθεί στην Ελλάδα, β) Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας κατοχυρωμένο στην Ελλάδα (Αποκλεισμένων των Πιστοποιητικών Υποδείγματος Χρησιμότητας (Π.Υ.Χ.)), και σε ένα ακόμη κράτος (ενδεικτικά ΗΠΑ, Γερμανία, Κίνα, Ιαπωνία, Γαλλία, Ελβετία), που: αα) έχει προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (EPC) ή συνεργάζεται στο πλαίσιο αυτής ή ββ) είναι μέλος του ΟΟΣΑ ή σε καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη χώρας (accession candidate country) ή σε καθεστώς ενισχυμένης δέσμευσης (enhanced engagement country).
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Ένταση ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας. Οι διαδικασίες περιγράφονται σύμφωνα με τους ενωσιακούς

	κανόνες των διαρθρωτικών ταμείων και των Κρατικών Ενισχύσεων.
ΣΕΣ: Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014–2020 Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)	Το έγγραφο που καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού με τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών και των λοιπών οικείων εταίρων, και εγκρίνεται, μετά από διάλογο, από την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί το πλαίσιο για την κατάρτιση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
Σύμπραξη	Συνεργασία δικαιούχων για την υλοποίηση πράξης/έργου.
ΥΑΕΚΕΔ (ΥΠΑΣΥΔ 2014-2020)	Η Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»» (ΦΕΚ Β' 5968).
Έναρξη εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
Βιομηχανική Έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα, ιδιαίτερα δε για την κατοχύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών.
Πειραματική Ανάπτυξη	Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφιστάμενων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Μπορούν να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και άλλες δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και έγκριση νέων ή

	<p>βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Εν προκειμένω μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη πρωτοτύπων ή πιλοτικών έργων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και έγκρισης. Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθειες ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.</p>
Μελέτη Σκοπιμότητας	<p>Η αξιολόγηση και ανάλυση του δυναμικού ενός έργου, με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, αποκαλύπτοντας κατά τρόπο αντικειμενικό και ορθολογικό τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από αυτό, καθώς και προσδιορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την εκτέλεσή του και, τελικά, τις προοπτικές επιτυχίας του.</p>
Μεταφορά γνώσης	<p>Κάθε διαδικασία με στόχο την απόκτηση, συγκέντρωση και ανταλλαγή ρητής και σιωπηρής γνώσης, καθώς και δεξιοτήτων και προσόντων, σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι η ερευνητική συνεργασία, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, η αδειοδότηση, η δημιουργία τεχνοβλαστών, οι δημοσιεύσεις και η κινητικότητα των ερευνητών και λοιπού προσωπικού που συμμετέχει στις εν λόγω δραστηριότητες. Πέραν της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης, περιλαμβάνει και άλλα είδη γνώσης, όπως γνώση χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα περιλαμβάνουν και γνώση περιβαλλόντων πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και μεθόδων οργανωτικής καινοτομίας, καθώς και διαχείριση γνώσεων σχετικά με τον καθορισμό, την απόκτηση, την προστασία, την προάσπιση και την εκμετάλλευση άυλων περιουσιακών στοιχείων.</p>
Σφραγίδα Αριστείας	<p>Η «Σφραγίδα Αριστείας» (seal of excellence) είναι μία ετικέτα ποιότητας που απονέμεται σε προτάσεις έργων προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου της ΕΕ για την έρευνα και την ανάπτυξη «Ορίζοντας 2020». Απονέμεται στα έργα εκείνα που έχουν περάσει επιτυχώς όλα τα αυστηρά κριτήρια επιλογής και ανάθεσης της αξιολόγησης του «Ορίζοντας 2020», αλλά που δεν κατέστη δυνατό να χρηματοδοτηθούν από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό της εκάστοτε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων. Η «Σφραγίδα» εντοπίζει ελπιδοφόρες προτάσεις έργων που αξίζει να χρηματοδοτηθούν από εναλλακτικές πηγές (δημόσιες ή ιδιωτικές), δηλ. εθνικές, περιφερειακές, ευρωπαϊκές ή διεθνείς.</p>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» (ΕΠΑνΕΚ) 2014-2020, Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.) 1 «Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες» και 1Σ «Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες – Στερεά Ελλάδα και Νότιο Αιγαίο», Θεματικός Στόχος 1, Επενδυτική Προτεραιότητα 1β Ειδικός Στόχος 1.1. «Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3)».

Η στόχευση της Δράσης εντάσσεται στις επενδυτικές προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης που ορίζονται στο άρθρο 5 σημείο 1β του ΕΚ αριθ. 1301/2013.

Συγκεκριμένα, η Δράση εμπίπτει στο πεδίο παρέμβασης του ΕΤΠΑ με κωδικό 62 «Μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία πανεπιστημίων - επιχειρήσεων κατ' εξοχή προς όφελος ΜΜΕ». Οι κωδικοί ορίζονται στον πίνακα 1 του παραρτήματος Ι του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 215/2014 της Επιτροπής (στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και της «Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων» για την περίοδο 2014-2020).

Οι παρεμβάσεις της Δράσης εμπίπτουν στις ενέργειες για την ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της επίδειξης σε υφιστάμενες επιχειρήσεις, για την παραγωγή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, την ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης καθώς και την υποστήριξη της κατοχύρωσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και γενικότερα της βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Η Δράση επικεντρώνεται στους Τομείς Προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση RIS3 2014-2020, σύμφωνα με την 82193 ΕΥΣΣΑΠ 1810/4.8.2015 (ΑΔΑ ΩΖΖΚ465ΦΘΘ-ΡΗ8, (Β' 1862) Κ.Υ.Α. του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού και του Αν. Υπουργού Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων.

1.1.1 – ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η νομική βάση της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» είναι:

1. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020, αρ. απόφασης C(2014)3542.final/23.05.2014.
2. Η Απόφαση Ε.Ε. με αριθμό C(2014)10162 final/18.12.2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», όπως ισχύει κάθε φορά.
3. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 της Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
4. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την κατάργηση του υπ. αρ. 1080/2006 Κανονισμού του Συμβουλίου.

5. Ο Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
6. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής) (Ο.Ι ΕΕ L 187 της 26.6.2014).
7. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 2017, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 όσον αφορά τις ενισχύσεις για τις λιμενικές και αερολιμενικές υποδομές, τα όρια κοινοποίησης για τις ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς και για τις ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές, καθώς και τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 702/2014 όσον αφορά τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών.
8. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
9. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής 2014/C 198/01 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία».
10. Ο Ν. 4314/2014 "Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020" (Α 265) όπως ισχύει.
11. Ο Ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Β 83), όπως ισχύει.
12. Ο Ν. 4310/2014 "Έρευνα Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις" (Α 258) όπως ισχύει.
13. Ο Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) (Α' 147)
14. Η ΚΥΑ "Έγκριση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014 -2020" με ΑΠ 82193/ΕΥΣΣΑ 1810 /4.8.2015 (Β 1862) (ΑΔΑ:ΩΖΖΚ465ΦΘΘ-ΡΗ8).
15. Η Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»» (ΦΕΚ Β' 5968)
16. Το με Α.Π. 12078/ΕΥΘΥ/1150/25.11.2015 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση».
17. Η ΚΥΑ με Α.Π. 126829/ΕΥΘΥ/1217/08.12.2015 (Β 2784) και θέμα «Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και Διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 4314/2014».
18. Ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 480/2014, της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

19. Ο εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 215/2014 της Επιτροπής της 7ης Μαρτίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.
20. Το με Α.Π. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών - Ερευνητικών Υποδομών».
21. Το με Α.Π. 127093/ΕΥΘΥ 813/30.11.2016 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα: «Μακροχρόνιες υποχρεώσεις για δράσεις Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΤΑΚ) στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020».
22. Η με Α.Π. 5640/1178 Α1/07.10.2016 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (Β 3425) με θέμα: Ορισμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ) ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» - Ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για Πράξεις στο πλαίσιο της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων ΕΤΑΚ: «Ερευνών-Δημιουργώ-Καινοτομώ» όπως τροποποιήθηκε με τις με ΑΠ 4106/932 Α1/28.8.2017 (ΦΕΚ Β' 3113/08-09-2017), ΑΠ 393/31 Α1/19-01-2018 (ΦΕΚ Β' 212/30-01-2018) και ΑΠ 190/56 Α1/15.01.2019 (ΦΕΚ Β' 482/19-02-2019) Αποφάσεις και ισχύει.
23. Η από 25.6.2015 απόφαση της 1ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 01-1b-1.1-01: Δράσεις για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία, όπως τροποποιήθηκε με την από 13.10.2016 απόφαση της 2ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».
24. Η με Α.Π. 7205/1801Α1/24.11.2016 απόφαση με γραπτή διαδικασία (9η) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ».
25. Η με Α.Π. 1158/314Α1/09.03.2017 απόφαση με γραπτή διαδικασία (15η) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία τροποποιήθηκε η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ».
26. Η με Α.Π. 3970/Α1/924/7.8.2017 απόφαση με γραπτή διαδικασία (21η) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση της εξειδίκευσης της Δράσης 01-1b-1.1-01: Δράσεις για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία, της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»
27. Ο Ν. 4485/4.8.2017 (Α' 114) «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 87, παρ. 12γ, όπως ισχύει.
28. Ο Ν. 4488/2017 (Α' 137) «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα απόρων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (άρθρα 39, 40), όπως ισχύει.
29. Ο Ν. 4547/2018 (Α' 102) «Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (άρθρο 98, παρ. 5, 6 και 7).
30. Ο Ν. 4521/2018 (Α' 38) «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 20.
31. Ο Ν. 4589/2019 (ΦΕΚ Α' 13) «Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις» (άρθρα 36, 37).

32. Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
33. Το με Α.Π. 109092/ΕΥΚΕ 6468/09.10.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Δυνατότητα χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) πειραματικής ανάπτυξης στον τομέα της αγροδιατροφής που αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ».
34. Η με ΑΠ 5368/1178/Β1/25.10.2017 (ΑΔΑ: Ω8ΒΟ465ΧΙ8-Ε4Μ) απόφαση με Θέμα: Τρίτη (3η) τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στην Ενιαία Δράση Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)», ΕΣΠΑ 2014 – 2020 (ΑΔΑ Ω8ΒΟ465ΧΙ8-Ε4Μ).
35. Η με ΑΠ ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ 1642/27.11.2017 απόφαση με θέμα: Προσωρινός κατάλογος Δυνητικών Δικαιούχων και Κατάλογος με τη βαθμολογική κατάταξη αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων της Παρέμβασης ΙΙ “Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς” του Α’ κύκλου της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» (ΑΔΑ: ΩΝΕΚ4653ΠΣ-9ΑΡ).
36. Το από 1-12-2017 «Αίτημα για πρόσθετους πόρους για τον Α’ κύκλο της Δράσης ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ- ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» (α.π. ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ 6833/18-12-2017).
37. Η από 1.12.2017 απόφαση της 3ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ), με την οποία εγκρίνεται ομόφωνα μετά από πρόταση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, η αύξηση της Δημόσιας Δαπάνης της Παρέμβασης ΙΙ του Α’ κύκλου της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» κατά 86.535.772€ με εμπροσθοβαρή ενεργοποίηση των πόρων της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης της Δράσης και σύμφωνα με την περιφερειακή κατανομή που προτάθηκε.
38. Η από 1.12.2017 τροποποίηση του δελτίου εξειδίκευσης της δράσης 01-1b-1.1-01 Δράσεις για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία: ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ, που εγκρίθηκε κατά την 3η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ).
39. Η με ΑΠ 682/Β1/98/31.01.2018 Τέταρτη (4η) τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στην Ενιαία Δράση Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)», ΕΣΠΑ 2014 – 2020 (ΑΔΑ:ΩΑΜΙ465ΧΙ8-Λ75).
40. Η με Α.Π ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ 928/15.03.2018 (ΑΔΑ: ΩΩΡΜ4653ΠΣ-5ΔΥ) Απόφαση της Γενικής Γραμματέως Έρευνας και Τεχνολογίας, με θέμα: Ένταξη Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο της πρόσκλησης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» με Κωδικό ΟΠΣ 2076, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» όπως τροποποιήθηκε με την Α.Π. ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ 1652/08.05.2018 (ΑΔΑ: ΩΒ944653ΠΣ-ΕΥΑ) και ορθή επανάληψη αυτής, την Α.Π. ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ 1833/25.05.2018 (ΑΔΑ: 66ΡΧ4653ΠΣ-ΗΧΕ), την Α.Π. ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ 1897/04.06.2018 (ΑΔΑ: ΩΔΨΘ4653ΠΣ-8Ρ8), την Α.Π. ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ 2210/28.06.2018 (ΑΔΑ: ΩΠΥΙ4653ΠΣ-ΚΛΞ), την Α.Π. ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ 2375/09.07.2018 (ΑΔΑ: 6ΒΘΜ4653ΠΣ-ΩΚΒ), την Α.Π. ΕΥΔΕ – ΕΤΑΚ 2592/18.07.2018 (ΑΔΑ: 6Θ0Θ4653ΠΣ-Ν6Ι), την Α.Π. ΕΥΔΕ – ΕΤΑΚ 2727/25.07.2018 (ΑΔΑ: 75ΜΦ4653ΠΣ-ΥΩ8), την Α.Π. ΕΥΔΕ – ΕΤΑΚ 2821/31.07.2018 (ΑΔΑ: 758Κ4653ΠΣ-ΜΓΝ), την Α.Π. ΕΥΔΕ – ΕΤΑΚ 3036/06.09.2018 (ΑΔΑ: 63Τ94653ΠΣ-ΡΛ1) και την Α.Π. ΕΥΔΕ – ΕΤΑΚ 3452/17.10.2018 (ΑΔΑ: 7Σ7Η4653ΠΣ-843) και ισχύει.
41. Η με Α.Π. 8491/3123Α1/11.12.2018 απόφαση με γραπτή διαδικασία (35η) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του δελτίου εξειδίκευσης της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» και η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια αξιολόγησης

και επιλογής ερευνητικών έργων στο πλαίσιο του Β' Κύκλου της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας (ΑΔΑ: 654Ω465ΧΙ8-Μ19).

42. Την με Α.Π. 21567/ΕΥΚΕ 299/19.02.2019 (Α.Π. ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ 996/19.02.2019) γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ).
43. Η με Α.Π. 1575/520Α1/13.03.2019 απόφαση με γραπτή διαδικασία (38η) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση της μεθοδολογίας αξιολόγησης και των κριτηρίων αξιολόγησης και επιλογής ερευνητικών έργων στο πλαίσιο του Β' Κύκλου της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» (ΑΔΑ: Ω4ΑΟ465ΧΙ8-1ΔΛ).

Το σύνολο του νομοθετικού πλαισίου είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΕΠΑνΕΚ (www.antagonistikotita.gr) και της ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr).

Σημειώνονται τα εξής:

- Οι φορείς που θα συμμετέχουν στη Δράση πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτούς ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
- Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει την χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
- Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 115-117 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του ΕΕ1303/2014, το Κεφάλαιο ΙΙ του Εκτελεστικού Κανονισμού 821/2014, καθώς και στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2014 – 2020, Εθνική Αρχή Συντονισμού του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Μάιος 2015 και οι απαιτήσεις του Καν. 651/2014. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
- Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση πράξεων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα ΧΙΙ του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ειδικότερα:

- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)
- Το συναφές εθνικό θεσμικό πλαίσιο που υφίσταται σε εκτέλεση ή συμπλήρωση των κανόνων και κατευθύνσεων του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (π.χ. Ν.2472/97 (Α' 50) για «την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει σήμερα, σχετικές Οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα κλπ»

Στη διαμόρφωση της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης ελήφθησαν υπόψη οι απαιτήσεις της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΕΠΑνΕΚ.

Ως νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 25, 28 & 19 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) με τις εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται

σε αυτά και για τους ερευνητικούς οργανισμούς το άρθρο 2.1.1 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την Έρευνα, με 100% χρηματοδότηση [Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01)] σε περίπτωση πλήρωσης των προϋποθέσεων που τίθενται από αυτές.

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του κεφαλαίου I του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014.

1.1.2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Βασικός στόχος της ενιαίας Δράσης «**Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ**» είναι η σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων προς διεθνείς αγορές, με σκοπό τη μετάβαση στην ποιοτική καινοτομία επιχειρηματικότητα και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Η Δράση αυτή έχει ως σκοπό την άμεση και αποτελεσματική διοχέτευση των διαθέσιμων πόρων για την προώθηση ερευνητικών δραστηριοτήτων και την εφαρμογή καινοτομιών στις επιχειρήσεις και ιδιαίτερα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσω μίας σειράς παρεμβάσεων.

Στόχοι της Δράσης:

- Οικονομική ανάπτυξη βασισμένη στη γνώση και τη βιώσιμη εξειδίκευση
- Ενσωμάτωση της νέας γνώσης και της καινοτομίας στα υπάρχοντα αλλά και σε νέα προϊόντα, υπηρεσίες, παραγωγικά συστήματα και αλυσίδες αξίας
- Σύνδεση της ακαδημαϊκής έρευνας με τις ανάγκες της αγοράς και την οικονομία.

Προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων της Δράσης είναι η επικέντρωση των πόρων και των προσπάθειών σε επιλεγμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και σε πεδία παρέμβασης, όπου ανιχνεύεται δυναμικό επιχειρηματικότητας και ερευνητικής αριστείας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3), σε εθνικό καθώς και σε περιφερειακό επίπεδο, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, τη διαφοροποίηση και την εκμετάλλευση νέων ευκαιριών στην ελληνική οικονομία.

Η Δράση αποσκοπεί στην ικανοποίηση των αναγκών των επιχειρήσεων και των ερευνητικών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στο οικοσύστημα της έρευνας και καινοτομίας, καλύπτοντας το μέγιστο δυνατό φάσμα των δυνητικών Δικαιούχων. Οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις είναι δυνατόν να κατατάσσονται σε όλες τις κατηγορίες με βάση το μέγεθός τους (μικρές, μεσαίες, μεγάλες). Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο της Δράσης μπορούν να υποβάλλονται είτε από μεμονωμένες επιχειρήσεις, είτε από ομάδες επιχειρήσεων, είτε από συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς.

Για την υλοποίηση των σχεδίων τους, οι δυνητικοί Δικαιούχοι μπορούν να δημιουργήσουν το κατάλληλο για την περίπτωσή τους μίγμα ενεργειών, αξιοποιώντας ένα ευρύ φάσμα ενισχυόμενων δαπανών από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- κλασικές δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (π.χ. βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας)
- δράσεις προώθησης της καινοτομίας (π.χ. απόκτηση/ επικύρωση/ προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, απόσπαση προσωπικού από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων)
- υποστηρικτικές ενέργειες (π.χ. συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, συμβουλευτικές υπηρεσίες).

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που υποβλήθηκαν προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Α' Κύκλου της Δράσης συνολικής ΔΔ 342.535.722 € να προωθούν την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία και εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες τρεις (3) παρεμβάσεις:

- I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις**
- II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς**
- III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων**

Βασικός στόχος της παρέμβασης «**Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις**» είναι η υποστήριξη της έρευνας, η προώθηση της καινοτομίας και η ενίσχυση της δικτύωσης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Βασικός στόχος της παρέμβασης «**Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς**» είναι η συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων και των ερευνητικών οργανισμών.

Τέλος, η παρέμβαση «**Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων**» έχει ως στόχο την προώθηση της έρευνας σε επόμενο επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας, έχοντας ως βάση αποτελέσματα που έχουν παραχθεί σε προηγούμενα ερευνητικά έργα.

Στον Β' Κύκλο, συνολικής ΔΔ 200.000.000 €, οι προτάσεις θα πρέπει να εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες τέσσερις (4) κατηγορίες παρεμβάσεων (Πράξεων):

- I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις**
- II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς**
- III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων**
- IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις**

Βασικός στόχος της παρέμβασης «Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις» είναι η δημιουργία νέων θέσεων ερευνητικού και επιστημονικού/τεχνικού προσωπικού μέσω της υποστήριξης της έρευνας, προώθησης της καινοτομίας και ενίσχυσης της δικτύωσης των επιχειρήσεων.

Η Παρέμβαση I στον Β' Κύκλο επεκτείνει τη στόχευσή της και σε μεγάλες επιχειρήσεις και προωθεί περισσότερο εμφαντικά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας επιστημονικού προσωπικού.

Οι παρεμβάσεις «II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς» και «III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων» παραμένουν ίδιες, ως προς τη στόχευσή τους, όπως στον Α' Κύκλο.

Η Παρέμβαση «IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις» αφορά στη χρηματοδότηση προτάσεων που πέρασαν το κατώφλι βαθμολογίας του SME Instrument του Horizon 2020 της Ε.Ε., δηλαδή έλαβαν τη «Σφραγίδα Αριστείας» (seal of excellence) ως ιδιαίτερα καινοτόμες αλλά δε χρηματοδοτήθηκαν λόγω εξαντλήσεως των διαθέσιμων κονδυλίων. Απευθύνεται μόνο σε υφιστάμενες ΜμΕ, οι οποίες εμφανίζουν εξαιρετικά καινοτομική δραστηριότητα.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, ένταξη, έλεγχος, επαλήθευση/πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας www.ependyseis.gr/mis και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (π.χ. αιτήματα χρηματοδότησης, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.α.)

Συνολικός Προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη)

Η Δράση υλοποιείται μέσω ενιαίου Οδηγού Εφαρμογής και κοινής προκήρυξης για όλες τις κατηγορίες παρεμβάσεων, σε επάλληλους Κύκλους αξιολόγησης.

Ο συνολικός προϋπολογισμός της παρούσας Δράσης ανέρχεται στο ποσό των 542.535.722€ (Δημόσια Δαπάνη) και υλοποιείται μέσω δύο (2) κύκλων. Ο προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη) των παρεμβάσεων του Α' κύκλου ανέρχεται σε 342.535.722€. Ο προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη) των παρεμβάσεων του Β' Κύκλου ανέρχεται σε 200.000.000€. Υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς μη απορροφούμενων κονδυλίων από Κύκλο σε Κύκλο και μεταξύ των Παρεμβάσεων, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή διάθεση κονδυλίων.

Ακολουθεί συνοπτικά και ενδεικτικά η συνολική Δημόσια Δαπάνη ανά Κύκλο και κατηγορία παρέμβασης:

Ενδεικτική Δημόσια Δαπάνη (σε €)			
	Α' ΚΥΚΛΟΣ	Β' ΚΥΚΛΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Ενδεικτική καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων	ΙΟΥΝΙΟΣ 2017	ΜΑΙΟΣ 2019	
Παρέμβαση I	35.000.000	40.000.000	75.000.000
Παρέμβαση II	296.535.722	120.000.000	416.535.722
Παρέμβαση III	11.000.000	20.000.000	31.000.000
Παρέμβαση IV	-	20.000.000	20.000.000
	342.535.722	200.000.000€	542.535.722

Σημειώνεται ότι στον προϋπολογισμό του Α' Κύκλου εμπεριέχονται κονδύλια ύψους 86.535.722€, με τα οποία χρηματοδοτήθηκαν, σύμφωνα με την από 1.12.2017 απόφαση της 3ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑνΕΚ, οι 127 προτάσεις της Παρέμβασης II που έλαβαν συνολική βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση του τέσσερα (4,00) και αρχικώς δεν είχαν χρηματοδοτηθεί λόγω μη επάρκειας πόρων.

Ο συνολικός προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη) των παρεμβάσεων όλων των κύκλων κατανέμεται στις Περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	271.628.445
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη	72.097.691
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Αττική	185.990.673
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Στερεά Ελλάδα	10.969.259
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: Νότιο Αιγαίο	1.849.654
ΣΥΝΟΛΟ	542.535.722

Η Δημόσια Δαπάνη του Προγράμματος συγχρηματοδοτείται από το Ελληνικό Δημόσιο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Αποστολή του ΕΤΠΑ είναι να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση της στήριξης που στοχεύει στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και χωρικής συνοχής με τη μείωση των κύριων περιφερειακών ανισορροπιών στην Ένωση μέσω της στήριξης της βιώσιμης αναπτυξιακής και διαρθρωτικής προσαρμογής των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής των βιομηχανικών περιφερειών που βρίσκονται σε παρακμή και των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί. (Άρθρο 2 Κανονισμού ΕΚ 1301/2013).

Η αποτίμηση της Δράσης καταγράφεται μέσω των **Δεικτών Αποτελέσματος**

T4201: Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ

T4223: Αιτήσεις πατεντών (PCT)

και των **Δεικτών Εκροών**

CO01: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται

CO02: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορήγηση

CO05: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται

CO24: Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται

CO26: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα (νοείται ερευνητικούς οργανισμούς και αφορά συνεργατικά έργα και όχι υπεργολαβία)

CO28: ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Β' ΚΥΚΛΟ Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά

CO29: ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Β' ΚΥΚΛΟ Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία

05801: Επιστημονικές δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά με αξιολόγηση ή σε διεθνή συνέδρια με αξιολόγηση (peer reviewed)

05802: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της Δράσης

05803: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο της Δράσης

05804: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας PCT στο πλαίσιο της Δράσης

όπως αυτοί ορίζονται και όπως απαιτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

Αναλυτική περιγραφή για τους ορισμούς των δεικτών της Δράσης παρατίθεται στο Παράρτημα XIII: Ορισμοί Δεικτών Δράσης.»

I.1.3 – ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ) και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας (ΕΥΔΕ - ΕΤΑΚ) του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία έχει ορισθεί Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) σύμφωνα με την ΥΑ 5640 / 1178 Α1/7-10-2016 (Β' 3425) «Ορισμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ) ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» - Ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για Πράξεις στο πλαίσιο της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων ΕΤΑΚ: «Ερευνώ – Δημιουργώ - Καινοτομώ», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

I.1.4 – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Η Δράση αποσκοπεί πρωτίστως στην ικανοποίηση των αναγκών των επιχειρήσεων και των υπόλοιπων φορέων που δραστηριοποιούνται στο οικοσύστημα της έρευνας και καινοτομίας, καλύπτοντας το μέγιστο δυνατό φάσμα των δυνητικών Δικαιούχων. Δικαιούχοι της Δράσης είναι επιχειρήσεις και ερευνητικοί οργανισμοί.

α. Επιχειρήσεις: κάθε μονάδα, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.

Η Δράση απευθύνεται σε υφιστάμενες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης, οι οποίες προτίθενται να υλοποιήσουν έργο ΕΤΑΚ, το αντικείμενο του οποίου εμπίπτει σε επιλεγμένους θεματικούς τομείς της οικονομίας, που ανταποκρίνονται στα συμπεράσματα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε Εθνικό επίπεδο (national RIS3) και στους οποίους αναφέρεται η επενδυτική προτεραιότητα 1β του ΕΠΑνΕΚ. Οι τομείς αυτοί περιγράφονται στην Ενότητα I.1.5 και αναλυτικά στο Παράρτημα ΙΙΙ και ειδικότερα: Παράρτημα ΙΙΙ: ΜΕΡΟΣ Α: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Α΄ΚΥΚΛΟΥ και ΜΕΡΟΣ Β: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Β΄ΚΥΚΛΟΥ.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν συσταθεί νομίμως και να λειτουργούν είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ) είτε ως ατομικές επιχειρήσεις.

Οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, δηλαδή προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες σε δεδομένη αγορά και δεν εμπίπτουν στους κανόνες του εμπορικού δικαίου, αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της παρούσας Δράσης. Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, θα δηλώνονται ως «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις».

Σημειώνεται ότι, η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης να λειτουργεί νόμιμα (με έδρα ή υποκατάστημα) στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διαθέτει ΑΦΜ ή VAT. Οι επιχειρήσεις οι οποίες κατά την υποβολή δεν διαθέτουν υποκατάστημα στην Ελλάδα δεσμεύονται ότι κατά την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης θα διαθέτουν εγκατάσταση ή υποκατάστημα (όχι σύσταση νέας, θυγατρικής εταιρείας) στην περιφέρεια στην οποία χωροθετείται η ενίσχυση (όπως οι περιφέρειες αναφέρονται στην ενότητα I.1.2) σύμφωνα με την εγκεκριμένη Αίτηση Χρηματοδότησης.

Δυνητικοί δικαιούχοι της Παρέμβασης IV. «Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις» είναι Μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις που έλαβαν τη Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) στο πλαίσιο του μέσου για τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (H2020/SMEsI/SoE).

Εξαιρούνται:

- οι **επιχειρήσεις** σε βάρος των οποίων **εκκρεμεί** εκτέλεση προηγούμενης **απόφασης ανάκτησης** της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- οι **προβληματικές επιχειρήσεις** κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού ΕΕ651/2014.
- οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση **διάσωσης** ή **αναδιάρθρωσης**.

Όμως, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει μεν ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.

Οι ορισμοί της ΜΜΕ καθώς και των ανεξαρτήτων μεταξύ τους ΜΜΕ είναι σύμφωνοι με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού ΕΕ651/2014 και παρατίθενται στο Παράρτημα Ι της παρούσας πρόσκλησης. Μεγάλες επιχειρήσεις νοούνται οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια του ως άνω Παραρτήματος.

Ο ορισμός της Προβληματικής Επιχείρησης είναι σύμφωνος με τον Κανονισμό ΕΕ651/2014 και παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσας πρόσκλησης.

Σύμφωνα με τα άρθρα 39, παρ. 1-4 και 40 του Ν. 4488/2017 η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ μπορεί να αποκλείσει μια επιχείρηση όταν μέσα σε χρονικό διάστημα 2 ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, έχουν επιβληθεί πρόστιμα και

έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για:

- Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι)
- Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι)

β. Ερευνητικοί Οργανισμοί: κάθε οντότητα, όπως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα – Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησης, πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση, που η οντότητα αυτή διενεργεί και οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Όλα τα κέρδη πρέπει να επανεπενδύονται στις πρωταρχικές δραστηριότητες και στη διάδοση των αποτελεσμάτων. Οι επιχειρήσεις, που μπορούν να επηρεάσουν μια τέτοια οντότητα, όπως με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν έχουν προνομιακή πρόσβαση στο ερευνητικό δυναμικό του ή στα ερευνητικά του αποτελέσματα.

Οι Ερευνητικοί Οργανισμοί θα πρέπει να λειτουργούν νομίμως στην Ελλάδα κατά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας πρόσκλησης.

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης μπορεί να θεωρούνται ως διαφορετικοί ερευνητικοί φορείς:

- διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου ΑΕΙ (Πανεπιστήμια, ΤΕΙ)
- διαφορετικά Ινστιτούτα του ίδιου Ερευνητικού Κέντρου
- διαφορετικά Εργαστήρια του ίδιου Τμήματος ΑΕΙ ή Ινστιτούτου, εφόσον έχουν θεσμοθετηθεί με σχετική απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Τμήματος ή του Ινστιτούτου.

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω φορείς δεν είναι υποχρεωτικό να συμμετέχουν σε σύμπραξη και να υποβάλλουν προτάσεις ως «διαφορετικοί φορείς», καθώς είναι δυνατόν περισσότερα Ινστιτούτα, Εργαστήρια κλπ., του ίδιου Πανεπιστημίου ή ερευνητικού κέντρου/ινστιτούτου να αποτελέσουν έναν φορέα - εταίρο. Σε αυτή την περίπτωση όμως θα συμμετέχουν ως Τομέας/ Τμήμα/ Ινστιτούτο ή Ερευνητικό Κέντρο, του οποίου αποτελούν μέρη.

Οι ακόλουθες οντότητες:

- α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143),
- β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.),
- γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και

δ) Κοινωφελή Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013,

παρότι δεν εμπίπτουν στον ανωτέρω ορισμό του ερευνητικού οργανισμού, αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της παρούσας Δράσης, εφόσον πληρούν αθροιστικά τις τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Ο Φορέας εμπίπτει σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου.
2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:
 - α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
 - β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.

Στην περίπτωση που ο ίδιος Φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδα

τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, οι φορείς αυτοί θα δηλώνονται ως «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί».

Σε περίπτωση που δεν πληρείται το σύνολο των ως άνω προϋποθέσεων τότε ο εν λόγω φορέας χρηματοδοτείται για την παρούσα δράση ως επιχείρηση, θα πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτουν οι Κανονισμοί κρατικών ενισχύσεων με το οποίο χρηματοδοτούνται οι επιχειρήσεις και ακολουθεί τις προβλεπόμενες εντάσεις ενίσχυσης για επιχειρήσεις του κεφ. Ι.1.7 της παρούσας.

Αριθμός δικαιούχων ανά έργο

Α' ΚΥΚΛΟΣ:

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης των έργων ΕΤΑΚ που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο της Δράσης μπορούν να υποβάλλονται είτε από μεμονωμένες επιχειρήσεις, είτε από ομάδες επιχειρήσεων, είτε από συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς.

Συγκριμένα, για κάθε μια από τις τρεις **παρεμβάσεις του Α' Κύκλου:**

I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Η παρέμβαση απευθύνεται σε υφιστάμενες **Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις** ανεξαρτήτως της **ημερομηνίας ίδρυσης**. Δυνητικοί δικαιούχοι είναι είτε **μία** Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) είτε **Ομάδες** Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), **ανεξάρτητων** μεταξύ τους.

II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Η παρούσα παρέμβαση αφορά **συμπράξεις** υφισταμένων **επιχειρήσεων**, ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης, με **ερευνητικούς οργανισμούς**, με κύριους αποδέκτες τις επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο της παρέμβασης η σύμπραξη περιλαμβάνει τουλάχιστον μία επιχείρηση και τουλάχιστον έναν ερευνητικό οργανισμό. Επιπλέον, στη σύμπραξη δύναται να συμμετέχει μία (ή περισσότερες) οντότητα/ες που ανήκει στους Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί» σύμφωνα με τον ορισμό που δόθηκε παραπάνω.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρέμβασης:

- Σε συμπράξεις δύο ή τριών ή τεσσάρων εταιρών – φορέων ο **ένας** θα πρέπει **απαραίτητα** να είναι επιχείρηση.
- Σε συμπράξεις περισσότερων των τεσσάρων εταιρών - φορέων οι **δύο** θα πρέπει **απαραίτητα** να είναι επιχειρήσεις.

III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι υφιστάμενες **μεμονωμένες επιχειρήσεις** ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης.

Β' ΚΥΚΛΟΣ:

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης των έργων ΕΤΑΚ που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του **Β' Κύκλου** της Δράσης μπορούν να υποβάλλονται είτε από μεμονωμένες επιχειρήσεις, είτε από ομάδες επιχειρήσεων, είτε από συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς και θα πρέπει να εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες τέσσερις (4) κατηγορίες παρεμβάσεων (Πράξεων):

I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις

Η παρέμβαση I απευθύνεται σε υφιστάμενες **Επιχειρήσεις** ανεξαρτήτως της **ημερομηνίας ίδρυσης**. Δυνητικοί δικαιούχοι είναι είτε **μία** Επιχείρηση (ανεξαρτήτως μεγέθους) είτε **Ομάδες** Επιχειρήσεων (ανεξαρτήτως μεγέθους).

Σημειώνεται ότι η Παρέμβαση I στον Β' Κύκλο επεκτείνει τη στόχευσή της και σε μεγάλες επιχειρήσεις και προωθεί περισσότερο emphaticά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας επιστημονικού προσωπικού.

II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Η παρέμβαση II αφορά **συμπράξεις** υφισταμένων **επιχειρήσεων**, ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης, με **ερευνητικούς οργανισμούς**, με κύριους αποδέκτες τις επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο της παρέμβασης η σύμπραξη περιλαμβάνει τουλάχιστον μία επιχείρηση και τουλάχιστον έναν ερευνητικό οργανισμό. Επιπλέον, στη σύμπραξη δύναται να συμμετέχει μία (ή περισσότερες) οντότητα/ες που ανήκει στους Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί» σύμφωνα με τον ορισμό που δόθηκε παραπάνω.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρέμβασης:

- Σε συμπράξεις δύο ή τριών ή τεσσάρων εταιρών – φορέων ο **ένας** θα πρέπει **απαραίτητα** να είναι επιχείρηση.
- Σε συμπράξεις περισσότερων των τεσσάρων εταιρών - φορέων οι **δύο** θα πρέπει **απαραίτητα** να είναι επιχειρήσεις.

Η στόχευση της παρέμβασης II στον Β' Κύκλο παραμένει ως είχε στον Α' Κύκλο.

III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι υφιστάμενες **μεμονωμένες επιχειρήσεις** ανεξαρτήτως μεγέθους και ημερομηνίας ίδρυσης.

Η στόχευση της παρέμβασης III στον Β' Κύκλο παραμένει ως είχε στον Α' Κύκλο.

IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

Δυνητικοί δικαιούχοι είναι **Μικρομεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις που έλαβαν τη Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence)** για έργα έρευνας και ανάπτυξης στο πλαίσιο του μέσου για τις ΜΜΕ του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (H2020/SMEsI/SoE, για τη Φάση Α ή για τη Φάση Β) και συγκεκριμένα είτε **μία** Επιχείρηση είτε **ομάδα** Ελληνικών Επιχειρήσεων.

Η παρέμβαση IV προστίθεται στο Β' Κύκλο. Δεν υπήρχε στον Α' Κύκλο.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων, ένα μέλος της σύμπραξης **δεν** επιτρέπεται να αποτελέσει υπεργολάβο ή προμηθευτή άλλου μέλους για τις ανάγκες του έργου ΕΤΑΚ.

Σημειώνεται ότι **δεν** τίθεται περιορισμός στον **αριθμό των προτάσεων** ανά κύκλο στις οποίες συμμετέχει ένας **ερευνητικός οργανισμός ή μία επιχείρηση**.

Εφόσον εγκριθεί η ενίσχυση ενός έργου, απαγορεύεται η εκχώρηση του ανατιθέμενου έργου σε τρίτους από οποιονδήποτε δικαιούχο, καθώς και της απαίτησης για ενίσχυση που προκύπτει από την ανάθεση αυτή.

Ι.1.5 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ)

Οι υποβαλλόμενες Αιτήσεις Χρηματοδότησης έργων ΕΤΑΚ αφορούν όλους τους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ). Η ενδεικτική κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης ανά θεματικό τομέα έχει ως ακολούθως:

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	Δημόσια Δαπάνη (εκατομμύρια €)
Υλικά - Κατασκευές	36,8
Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες	73,5
Αγροδιατροφή & Βιομηχανία τροφίμων	98,4
Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη	59,7
Υγεία & Φάρμακα	106,7
Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα	32,4
Ενέργεια	40,7
Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών	94,3
ΣΥΝΟΛΟ	542,5

Αναλυτικά οι θεματικοί τομείς που αφορούν στις Δράσεις της Επενδυτικής προτεραιότητας 1β του ΕΠΑνΕΚ αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Κάθε θεματικός τομέας εξειδικεύεται περαιτέρω σε θεματικούς υποτομείς σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε Εθνικό επίπεδο (national RIS3), μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (ανοικτή διαβούλευση). Η περαιτέρω εξειδίκευση αναφέρεται αναλυτικά στο ίδιο προαναφερόμενο Παράρτημα ΙΙΙ, και ειδικότερα: Παράρτημα ΙΙΙ: ΜΕΡΟΣ Α: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ και ΜΕΡΟΣ Β: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ..

Τόσο για τον πρώτο κύκλο όσο και για τον δεύτερο κύκλο της παρούσας Δράσης, επιμέρους αναδυόμενες τεχνολογίες περιλαμβάνονται στους ανωτέρω οκτώ θεματικούς τομείς.

Σημειώνεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στα περιεχόμενα του Παραρτήματος ΙΙΙ και να δηλώσουν σε ποιο θεματικό τομέα (και σε ποιον θεματικό υποτομέα) εμπίπτει το προτεινόμενο έργο ΕΤΑΚ. Η επιλογή του θεματικού τομέα και υποτομέα κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ:

Επισημαίνεται ότι για τα προτεινόμενα έργα ΕΤΑΚ του τομέα της αγροδιατροφής που περιλαμβάνουν δαπάνες που εμπίπτουν στο άρθρο 25 του Καν. 651/2014 (όπως οι δαπάνες αναλύονται στην ενότητα Ι.1.6), η χρηματοδότηση της βιομηχανικής έρευνας γίνεται από το ΕΤΠΑ. Η χρηματοδότηση πειραματικής ανάπτυξης, εφόσον αφορά μέχρι το στάδιο της κατασκευής πρωτοτύπων, γίνεται από το ΕΤΠΑ. Η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή, εφόσον αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο **δεν** εμπίπτει στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), χρηματοδοτείται από το **ΕΤΠΑ** και το έργο είναι **επιλέξιμο** στην παρούσα Δράση. Αντίθετα, η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή, εφόσον αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ και το έργο **δεν** είναι **επιλέξιμο** στο πλαίσιο του Α΄ Κύκλου στην παρούσα Δράση.

Το Παράρτημα Ι της Συνθήκης συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας πρόσκλησης και ειδικότερα στον θεματικό τομέα Αγροδιατροφή & Βιομηχανία τροφίμων.

Β' ΚΥΚΛΟΣ:

ΔΕΝ εφαρμόζεται ο ανωτέρω περιορισμός για τα προτεινόμενα έργα ΕΤΑΚ του τομέα της αγροδιατροφής στο πλαίσιο του **Β' Κύκλου** της Δράσης, σε συμφωνία με το με Α.Π. 109092/ΕΥΚΕ 6468/09.10.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Δυνατότητα χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) πειραματικής ανάπτυξης στον τομέα της αγροδιατροφής που αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ».

Συνεπώς, στο πλαίσιο του **Β' Κύκλου** της Δράσης η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή, για παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και το έργο είναι **επιλέξιμο** στο πλαίσιο του Β' Κύκλου στην παρούσα Δράση, υπό την **προϋπόθεση** ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι, είτε αυτόνομα είτε σε σχήματα συνεργασίας, **δεν** είναι Επιχειρησιακές Ομάδες (Ε.Ο.) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας. (https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/eip-agri_brochure_operational_groups_2015_gr_web.pdf).

Ι.1.6 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ

Ι.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι όροι και προϋποθέσεις που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών και τις εφαρμοζόμενες επιλογές απλοποιημένου κόστους για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 περιλαμβάνονται στην Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης **137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018** «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»» (ΦΕΚ Β' 5968). (ΥΑΕΚΕΔ).

Απαραίτητες δραστηριότητες κάθε προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ αποτελούν οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης. Επιπροσθέτως, στους δυνητικούς δικαιούχους - μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) δίνεται η δυνατότητα να χρηματοδοτηθούν και για δραστηριότητες καινοτομίας και συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη και προώθηση του συγκεκριμένου έργου ΕΤΑΚ. Επιπλέον, στους δυνητικούς δικαιούχους – ερευνητικούς οργανισμούς δίνεται η δυνατότητα να χρηματοδοτηθούν και για δραστηριότητες καινοτομίας.

Ως νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 25, 28 & 19 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) με τις εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται σε αυτά και για τους ερευνητικούς οργανισμούς το άρθρο 2.1.1 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την Έρευνα, με 100% χρηματοδότηση [Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01)] σε περίπτωση πλήρωσης των προϋποθέσεων που τίθενται από αυτές.

Για το σύνολο των παρεμβάσεων της παρούσας Πρόσκλησης, οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες θα πρέπει να εντάσσονται στις ακόλουθες **επιλέξιμες δραστηριότητες** που περιγράφονται στον Γενικό Κανονισμό Απαλλαγής (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014):

- **δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης** (άρθρο 25 του ΕΕ 651/2014) οι οποίες θα πρέπει να εμπίπτουν πλήρως σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες: βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας
- **δραστηριότητες καινοτομίας** (άρθρο 28 του ΕΕ 651/2014)
- **συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις** (άρθρο 19 του ΕΕ 651/2014) – **μόνο για ΜΜΕ**

Επισήμανση:

Τα ερευνητικά έργα που θα υποβληθούν στον τομέα της Αγροδιατροφής με ΚΑΔ που αφορούν πρωτογενή παραγωγή ή τον Τομέα της Αλιείας - Υδατοκαλλιέργειας δεν μπορούν να κάνουν χρήση του αρ. 19 του Καν. ΕΕ 651/2014 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις» παρά μόνο των άρθρων 25 και 28 του ίδιου κανονισμού.

Ανάλογα με το άρθρο του Καν. ΕΕ 651/2014 βάσει του οποίου υλοποιείται η πράξη γίνεται χρήση των συγκεκριμένων επιλέξιμων δαπανών, οι οποίες προβλέπονται στο αντίστοιχο άρθρο. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης δύναται να υλοποιήσει την πράξη με χρήση περισσότερων του ενός άρθρων αντιστοιχίζοντας όμως την κάθε επιλέξιμη δαπάνη στο άρθρο του Καν. ΕΕ651/2014 που χρησιμοποιεί.

Ειδικότερα, οι δικαιούχοι μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των ανωτέρω δραστηριοτήτων, για δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του έργου και οι οποίες αφορούν σε μία από τις ακόλουθες **επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών**:

Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης - Άρθρο 25 του ΕΕ 651/2014	1 Δαπάνες προσωπικού Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό (ερευνητές και τεχνικοί) που απασχολείται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου. Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν α) στο τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου), β) στο τακτικό προσωπικό του δημοσίου τομέα, γ) σε τυχόν έκτακτο προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου και απασχολείται με σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου πλήρους ή μερικής απασχόλησης και δ) φυσικά πρόσωπα με σύμβαση μίσθωσης έργου, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 12 της υπ' αριθ. 137675/ΕΥΘΥ1016/31.12.2018 Απόφασης (ΥΑΕΚΕΔ). Δαπάνες για υποτροφίες είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 12 της υπ' αριθ. 137675/ΕΥΘΥ1016/31.12.2018 Απόφασης (ΦΕΚ Β' 5968) (ΥΑΕΚΕΔ). Η επιλεξιμότητα των δαπανών για κάθε μέλος της ομάδας έργου συναρτάται από το βαθμό απασχόλησής του στο συγκεκριμένο έργο και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 12 της υπ' αριθ. 137675/ΕΥΘΥ1016/31.12.2018 Απόφασης (ΦΕΚ Β' 5968) (ΥΑΕΚΕΔ). Σημειώνεται ότι το μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό κόστος ανά άτομο το μήνα ανέρχεται στο ποσό των 3000 ευρώ
	2 Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό. Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ . Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περιπτώσεις Β, Γ & Ε) της ΥΑΕΚΕΔ .

	<p>3 Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα. Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες. Για τις δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περίπτωση Α) της ΥΑΕΚΕΔ.</p>
	<p>4 Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δαπάνες :</p> <p>i. Έρευνα επί συμβάσει. Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε: Α) φυσικά πρόσωπα Β) νομικά πρόσωπα. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ.</p> <p>ii. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες, οι γνώσεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να αγοράστηκαν ή να ελήφθησαν –<i>bought or licensed</i>– με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές, με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 16 (περίπτωση Ε) της ΥΑΕΚΕΔ.</p> <p>iii. Συμβουλευτικές υπηρεσίες. Πρόκειται για υπηρεσίες που προμηθεύεται ο δικαιούχος από εξωτερικούς συμβούλους (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ.</p>
	<p>5 Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται <u>δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου</u> και ειδικότερα οι ακόλουθες:</p> <p>i. Δαπάνες μετακινήσεων. Αφορά στις δαπάνες μετακινήσεων στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με το έργο, σύμφωνα με το Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ. Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συναντήσεων εργασίας με υπεργολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων ή την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ή την ΕΥΔ,</p>

	<p>καθώς και πιστοποιήσεων ή ελέγχων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, η συμμετοχή σε συνέδρια κλπ καθώς και δαπάνες μετακίνησης π.χ. συνοδών, διερμηνέων νοηματικής γλώσσας κλπ, σε περίπτωση που κάποιο μέλος της ομάδας έργου είναι άτομο με αναπηρία.</p> <p>ii. Δαπάνες δημοσιότητας. Πρόκειται για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, δημιουργία ιστοσελίδας κλπ).</p> <p>iii. Αναλώσιμα. Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, αναλώσιμα, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας, που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ.</p> <p>iv. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (δαπανών) της Πράξης.</p> <p>v. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία. Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που απασχολούνται στο έργο άτομα με αναπηρία, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.</p> <p>vi. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες. Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.</p>
	<p>6 Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας</p>
<p>Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ – Άρθρο 28 του ΕΕ 651/2014</p>	<p>7 Δαπάνες καινοτομίας</p> <p>i. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος.</p> <p>ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 37 του Ν. 4310/14 (Α 258) ως ισχύει.</p> <p>iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας</p>

		<p>Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.</p> <p>Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν, καθώς και οι δαπάνες μετάφρασης για υποβολή διπλώματος ευρεσιτεχνίας.</p> <p>Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης.</p> <p>Οι δαπάνες καινοτομίας είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ και για τους ερευνητικούς οργανισμούς.</p>
<p>Συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις – Άρθρο 19 του Καν. ΕΕ 651/2014</p>	<p>8</p>	<p>Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις</p> <p>Αφορά στις δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε εμπορική έκθεση.</p> <p>Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ και υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή στην έκθεση σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του επιχορηγούμενου έργου.</p>

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Α) Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες

Περιλαμβάνονται **δαπάνες που ΔΕΝ συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου** και πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες του έργου. Ειδικότερα:

Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται ως ακολούθως:

→ σταθερό ποσοστό **15%** των **επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού** (Καν 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως **βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες Προσωπικού)**.

Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) **δεν** θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

Επισημαίνεται ότι στον Α' Κύκλο της Δράσης για τις επιχειρήσεις οι έμμεσες δαπάνες ΔΕΝ εφαρμόζονται. Οι έμμεσες δαπάνες στον Α' Κύκλο εφαρμόζονται ΜΟΝΟ για τους ερευνητικούς οργανισμούς που θα συμμετέχουν ως συνδικαιούχοι σε συνεργατικά έργα της Παρέμβασης ΙΙ, και θα χρηματοδοτηθούν με βάση το άρθρο 2.1.1 σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/С 198/01), όταν διαθέτουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (και θα λάβουν 100% χρηματοδότηση), δηλαδή γι' αυτούς που η χρηματοδότησή τους δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και, άρα, δεν εφαρμόζεται ο Κανονισμός ΕΕ651/2014.

Στο πλαίσιο του Β' Κύκλου της Δράσης προβλέπονται Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες τόσο για τις **Επιχειρήσεις** όσο και για τους **Ερευνητικούς Οργανισμούς**.

Β) Η κατηγορία «Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού» και «Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα» στο Έντυπο Υποβολής και στο ΠΣΚΕ θα είναι διαθέσιμη ως μία ενιαία κατηγορία δαπανών παγίων στοιχείων.

Γ) Η κατηγορία «Δαπάνες καινοτομίας» στο Έντυπο Υποβολής και στο ΠΣΚΕ θα είναι διαθέσιμη μόνο για τις ΜΜΕ και τους Ερευνητικούς Οργανισμούς, ενώ δεν θα είναι διαθέσιμη για τις Μεγάλες επιχειρήσεις.

Δ) Η κατηγορία «Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις» στο Έντυπο Υποβολής και στο ΠΣΚΕ θα είναι διαθέσιμη μόνο για τις ΜΜΕ, ενώ δεν θα είναι διαθέσιμη για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς και τις Μεγάλες επιχειρήσεις.

Ε) Ο συνδυασμός άρθρων 19, 25 και 28 του Καν. Ε.Ε. 651/2014, του άρθρου 2.1.1 σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και των επιλέξιμων δαπανών ανά κατηγορία δυνητικών δικαιούχων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΕΕ 651/2014 Άρθρο 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης»	ΕΕ 651/2014 Άρθρο 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»	ΕΕ 651/2014 Άρθρο 19 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις»	άρθρο 2.1.1 σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και την ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01)
<i>ΔΥΝΗΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ</i>	<i>ΜΜΕ, Μεγάλες επιχειρήσεις</i>	<i>ΜΜΕ</i>	<i>ΜΜΕ</i>	<i>Ερευνητικοί Οργανισμοί</i>
1. Δαπάνες προσωπικού	*			*
2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού, κτιρίων & γηπέδων	*			*
3. Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες αποκλειστικά για το έργο	*			*
4. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες	*			*
5. Μελέτες σκοπιμότητας	*			*
6. Δαπάνες καινοτομίας		*		*
7. Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις			*	

Η **ένταση της ενίσχυσης** προσδιορίζεται στην ενότητα **Ι.1.7 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ** της παρούσας Πρόσκλησης.

Για τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, η ενίσχυση έχει **χαρακτήρα κινήτρου** και επομένως **ο δικαιούχος θα πρέπει να έχει υποβάλει**

αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του έργου καθίσταται **μη επιλέξιμο** προς χρηματοδότηση.

Ως **ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών** ορίζεται η επομένη της **ημερομηνίας ολοκλήρωσης της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.**

Περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας Πρόσκλησης παρατίθενται στο Παράρτημα VI (Κανόνες Επιλεξιμότητας & Δικαιολογητικά για την Επαλήθευση Δαπανών).

Ειδικά για έργα της Παρέμβασης IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις:

α) Οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στην πλήρη και ορθή συμπλήρωση της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ και να φροντίσουν να υπάρξει:

1. Ταυτότητα ως προς τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης (από το SMEs Instrument του H2020) πρότασης με την πρόταση που υποβλήθηκε στο ΠΣΚΕ (όπως προϋπολογισμό -και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο αν αφορά ομάδα επιχειρήσεων, φυσικό αντικείμενο, ενότητες εργασίας και παραδοτέα).
2. Τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας του Καν ΕΕ 651 και της ΥΑΕΚΕΔ και τους κανόνες επιλεξιμότητας της παρούσας Δράσης.
3. Επιμερισμός του προϋπολογισμού της αίτησης ανά συνδικαιούχο /εταίρο (εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων)
4. Αντιστοίχιση των κατηγοριών δαπανών του SMEsI / H2020 με τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της πρόσκλησης.
5. Ταυτότητα του φορέα πρότασης με την επιχείρηση που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας.

Η ταυτότητα της πρότασης στο ΠΣΚΕ με την εγκεκριμένη από τον H2020 πρόταση, κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Οι τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής αποτυπώνονται αναλυτικά στην ενότητα I.1.10.1 – Διαδικασία Αξιολόγησης.

β) Σχετικά με το φυσικό αντικείμενο του έργου επισημαίνεται ότι το έργο ταυτοποιείται (με το υποβληθέν έργο στον Ορίζοντα 2020) βάσει των αρχείων του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας. Ειδικότερα, κατά την υποβολή της πρότασης στο ΠΣΚΕ απαιτείται να επισυναφθούν τα εξής τρία (3) αρχεία (στα Αγγλικά):

1. Η πρόταση που κατετέθη σε πρόσκληση του SMEs Instrument του H2020 και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας (Έντυπο Υποβολής)
2. Η αξιολόγηση της ανωτέρω πρότασης από το SMEs Instrument του H2020 (Έντυπο Αξιολόγησης)
3. Η Σφραγίδα Αριστείας (SoE) που έλαβε η ανωτέρω πρόταση από το SMEs Instrument του H2020 (Σφραγίδα Αριστείας)

Η επισύναψη των ανωτέρω αρχείων (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας αποτελεί τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη Δράση.

Οι προτάσεις της Παρέμβασης IV θα πρέπει να έχουν χρονική διάρκεια ίση με την εγκεκριμένη από το Πρόγραμμα Horizon 2020.

γ) Σχετικά με το οικονομικό αντικείμενο του έργου, ο ανώτερος συνολικός προϋπολογισμός της Αίτησης Χρηματοδότησης (και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων) είναι ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός από την αξιολόγηση του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

Κατά την υποβολή στο ΠΣΚΕ οι δυνητικοί δικαιούχοι κάνουν μία αναλογική κατανομή του προϋπολογισμού στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών της Δράσης, τηρώντας τους κανόνες επιλεξιμότητας του Καν ΕΕ 651 και της ΥΑΕΚΕΔ και τους κανόνες επιλεξιμότητας της παρούσας Δράσης.

Οι πίνακες των οικονομικών στοιχείων του έργου πρέπει να αντιστοιχούν στα οικονομικά στοιχεία της πρότασης που κατετέθη σε πρόσκληση του SMEs Instrument του Η2020 και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας

δ) Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται στην ενότητα I.1.7 – Χρηματοδοτικό σχήμα, όπως ισχύει για όλες τις Παρεμβάσεις της Δράσης.

ε) Αναλυτική περιγραφή των κανόνων επιλεξιμότητας της Δράσης περιλαμβάνονται στο Παράρτημα VI: ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ & ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ που ισχύει για όλες τις Παρεμβάσεις της Δράσης.

Επισημαίνεται ότι για τις Δαπάνες εκπόνησης μελέτης σκοπιμότητας (Φάση Α SMEsI/H2020) ισχύει το σημείο 6 του ανωτέρω παραρτήματος. Ειδικότερα, *«Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης.»*

στ) Οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό 15% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού, όπως ισχύει για όλες τις Παρεμβάσεις της Δράσης.

ζ) Για τα έργα soE ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών καθορίζεται η ημερομηνία υποβολής της πρότασης στο μέσο για τις ΜΜΕ του Προγράμματος “Ορίζοντας 2020” (Η2020 – SMEs Instrument).

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 2 παρ. 6 της ΥΑΕΚΕΔ “Οι πράξεις δεν επιλέγονται για χρηματοδότηση από τα Ταμεία σε περίπτωση που έχουν περατωθεί φυσικά ή έχουν υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβάλει ο δικαιούχος στη διαχειριστική αρχή την αίτηση χρηματοδότησης, ανεξάρτητα αν όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν γίνει από τον δικαιούχο».

η) Εάν υπάρχει οποιαδήποτε απόκλιση στο φυσικό αντικείμενο ανάμεσα στην πρόταση που κατατέθηκε στην πρόσκληση του SMEs Instrument (και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας) και των στοιχείων που συμπληρώνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης επισημαίνεται ότι υπερσχύουν τα περιγραφέντα στην πρόταση που κατατέθηκε στο SMEs Instrument και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας.

θ) Στο ΠΣΚΕ επισυνάπτονται τα αρχεία του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας). Η επισύναψη των ανωτέρω αρχείων αποτελεί τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη Δράση.

Στο Υπόδειγμα του Εντύπου Υποβολής Πρότασης Ερευνητικού Έργου (Παράρτημα VIII) περιλαμβάνονται σημειώσεις για την υποβοήθηση των δυνητικών δικαιούχων στη συμπλήρωση και υποβολή της πρότασής τους στο ΠΣΚΕ, συμπεριλαμβανομένων και ειδικών σχολίων για τα έργα της Παρέμβασης IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις.

I.1.6.2 –ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΑΝΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (€) – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός των υποβαλλομένων προτάσεων έργων στο πλαίσιο του **Α' Κύκλου** πρέπει να μην υπερβαίνει το ανώτερο όριο, όπως αυτό ορίζεται στον πίνακα που ακολουθεί, ανά κατηγορία παρέμβασης.

ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΑΝΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (€)
I Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
200.000€ εάν συμμετέχει μία επιχείρηση 350.000€ εάν συμμετέχουν δύο επιχειρήσεις 450.000€ εάν συμμετέχουν τρεις επιχειρήσεις 500.000€ εάν συμμετέχουν περισσότερες των τριών επιχειρήσεις
II Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς
1.000.000€
III Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων
2.000.000€

Β΄ ΚΥΚΛΟΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός των υποβαλλομένων προτάσεων έργων στο πλαίσιο του **Β΄ Κύκλου** πρέπει να μην υπερβαίνει το ανώτερο όριο, όπως αυτό ορίζεται στον πίνακα που ακολουθεί, ανά κατηγορία παρέμβασης.

Παρέμβαση	Μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός Αίτησης Χρηματοδότησης
I Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις	600.000€
II Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς	1.000.000€
III Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων	2.000.000€
IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις	Ο μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός κάθε πρότασης (και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων) είναι ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός από την αξιολόγηση του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020»

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων, ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου αποτελείται από το άθροισμα των επί μέρους προϋπολογισμών των μελών. Επιπλέον, η δημόσια δαπάνη που αναλογεί σε κάθε μέλος του συνεργατικού έργου (εταίρο), αντλείται από την περιφέρειά του (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ενότητα I.1.2).

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ:

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων **δεν** πρέπει να **υπερβαίνει** τους **τριάντα έξι (36) μήνες**.

Β΄ ΚΥΚΛΟΣ:

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων **δεν** πρέπει να **υπερβαίνει** τους **τριάντα (30) μήνες**.

Οι προτάσεις της Παρέμβασης IV Σφραγίδα Αριστείας θα πρέπει να έχουν χρονική διάρκεια ίση με την εγκεκριμένη από το μέσο για τις ΜΜΕ του Προγράμματος "Ορίζοντας 2020" (H2020 – SMEInstrument).

Αιτήσεις Χρηματοδότησης με διάρκεια υλοποίησης μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη δεν γίνονται αποδεκτές.

Η διάρκεια του έργου δύναται να παραταθεί κατά χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της αρχικής διάρκειας υλοποίησής του, όπως αυτή θα έχει ορισθεί στην Απόφαση Ένταξης, σύμφωνα με όσα περιγράφονται στην Ενότητα Ι.1.12.

Σημειώνεται ότι ως **ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης** του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης των έργων (σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στην ενότητα Ι.1.10.3.).

Ι.1.7 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν **επιχορηγήσεις** και θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής) όπως ο Καν 651/2014 τροποποιήθηκε και ισχύει, και το σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01).

ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η ένταση ενίσχυσης του έργου ΕΤΑΚ ενός δικαιούχου για κάθε είδος επιλέξιμης δραστηριότητας είναι η ίδια για όλες τις κατηγορίες δαπάνης που συμπεριλαμβάνει η δραστηριότητα. Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται **χωριστά** για κάθε δικαιούχο ενίσχυσης στην περίπτωση συνεργατικών έργων.

Όταν ένα έργο ΕΤΑΚ περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες, η καθεμιά από αυτές πρέπει να υπάγεται σε μια από τις κατηγορίες, οι οποίες αναφέρονται στη συνέχεια. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε Ενότητα Εργασίας πρέπει να αντιστοιχίζεται είτε σε ένα συγκεκριμένο είδος έρευνας (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη ή μελέτη σκοπιμότητας) είτε σε κάποια από τις άλλες επιλέξιμες δραστηριότητες (Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ, Συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις).

Η ένταση της ενίσχυσης ανά επιλέξιμη δραστηριότητα **εξαρτάται** από το **μέγεθος** της επιχείρησης. Ειδικά για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες (οι ορισμοί δίνονται στην αρχή της παρούσας πρόσκλησης):

- α) βιομηχανική έρευνα
- β) πειραματική ανάπτυξη
- γ) μελέτες σκοπιμότητας.

Στην περίπτωση αυτή, δηλαδή για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, η ένταση της ενίσχυσης **εξαρτάται** και από τον χαρακτηρισμό **κάθε ενότητας εργασίας** σύμφωνα με την ανωτέρω κατηγοριοποίηση (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτη σκοπιμότητας).

Οι πίνακες που ακολουθούν αποτυπώνουν την ένταση ενίσχυσης ανά κατηγορία παρέμβασης, ανά επιλέξιμη δραστηριότητα, ανά χαρακτηρισμό ενότητας εργασίας και ανά μέγεθος επιχείρησης.

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ:

Παρέμβαση Ι: Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες **βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη** και **μελέτες σκοπιμότητας**.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	<i>βιομηχανική έρευνα</i>	60%	70%
	<i>βιομηχανική έρευνα υπό προϋποθέσεις*</i>	75%	80%
	<i>πειραματική ανάπτυξη</i>	35%	45%
	<i>πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*</i>	50%	60%
	<i>μελέτη σκοπιμότητας</i>	60%	70%
καινοτομία για ΜΜΕ		50%	50%
συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις		50%	50%

*Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες **προϋποθέσεις**:

- το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία (σύμφωνα με την επεξήγηση του όρου που δίνεται στην αρχή της παρούσας πρόσκλησης) μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες καμία μεμονωμένη δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
- τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

Παρέμβαση ΙΙ: Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Το ενισχυόμενο συνεργατικό έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες **βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη** και **μελέτες σκοπιμότητας**.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	<i>βιομηχανική έρευνα</i>	50%	60%	70%
	<i>βιομηχανική έρευνα υπό προϋποθέσεις*</i>	65%	75%	80%
	<i>πειραματική ανάπτυξη</i>	25%	35%	45%
	<i>πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*</i>	40%	50%	60%
	<i>μελέτη σκοπιμότητας</i>	50%	60%	70%
καινοτομία για ΜΜΕ		0%	50%	50%
συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις		0%	50%	50%

*Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες **προϋποθέσεις**:

- το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία (σύμφωνα με την επεξήγηση του όρου που δίνεται στην αρχή της παρούσας πρόσκλησης):
 - μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή

- μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους
- ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

Παρέμβαση III: Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες **πειραματική ανάπτυξη** και **μελέτες σκοπιμότητας**.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	πειραματική ανάπτυξη	25%	35%	45%
	μελέτη σκοπιμότητας	50%	60%	70%
καινοτομία για ΜΜΕ		0%	50%	50%
συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις		0%	50%	50%

Β' ΚΥΚΛΟΣ:

Οι πίνακες που ακολουθούν αποτυπώνουν την ένταση ενίσχυσης στο πλαίσιο του Β' Κύκλου ανά κατηγορία παρέμβασης, ανά επιλέξιμη δραστηριότητα, ανά χαρακτηρισμό ενότητας εργασίας και ανά μέγεθος επιχείρησης.

Παρέμβαση I: Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες **βιομηχανική έρευνα**, **πειραματική ανάπτυξη** και **μελέτες σκοπιμότητας**.

επιλέξιμη δραστηριότητα		Μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	βιομηχανική έρευνα	50%	60%	70%
	βιομηχανική έρευνα υπό προϋποθέσεις*	65%	75%	80%
	πειραματική ανάπτυξη	25%	35%	45%
	πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*	40%	50%	60%
	μελέτη σκοπιμότητας	50%	60%	70%
καινοτομία για ΜΜΕ		-	50%	50%
συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις		-	50%	50%

*Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες **προϋποθέσεις**:

- i) το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία (σύμφωνα με την επεξήγηση του όρου που δίνεται στην αρχή της παρούσας πρόσκλησης) μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
- ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

Παρέμβαση II: Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς

Το ενισχυόμενο συνεργατικό έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες *βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη* και *μελέτες σκοπιμότητας*.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	<i>βιομηχανική έρευνα</i>	50%	60%	70%
	<i>βιομηχανική έρευνα υπό προϋποθέσεις*</i>	65%	75%	80%
	<i>πειραματική ανάπτυξη</i>	25%	35%	45%
	<i>πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις*</i>	40%	50%	60%
	<i>μελέτη σκοπιμότητας</i>	50%	60%	70%
καινοτομία για ΜΜΕ		0%	50%	50%
συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις		0%	50%	50%

*Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες **προϋποθέσεις**:

- i) το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία (σύμφωνα με την επεξήγηση του όρου που δίνεται στην αρχή της παρούσας πρόσκλησης):
- μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
 - μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους
- ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

Παρέμβαση III: Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις κατηγορίες *πειραματική ανάπτυξη* και *μελέτες σκοπιμότητας*.

επιλέξιμη δραστηριότητα		μεγάλες επιχειρήσεις	μεσαίες επιχειρήσεις	μικρές επιχειρήσεις
έργα έρευνας και ανάπτυξης	<i>πειραματική ανάπτυξη</i>	25%	35%	45%
	<i>μελέτη σκοπιμότητας</i>	50%	60%	70%
καινοτομία για ΜΜΕ		0%	50%	50%
συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις		0%	50%	50%

Παρέμβαση IV: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

Το ενισχυόμενο έργο πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες **πειραματική ανάπτυξη** (για έργα με Σφραγίδα Αριστείας για Φάση Β - SME 2) ή και **μελέτες σκοπιμότητας** (για έργα με Σφραγίδα Αριστείας για Φάση Α - SME 1).

Επιλέξιμη δραστηριότητα		Μεσαίες επιχειρήσεις	Μικρές επιχειρήσεις
Έργα με Σφραγίδα αριστείας	Φάση Α (SME-1) <i>Μελέτη σκοπιμότητας</i>	60%	70%
	Φάση Β (SME-2) <i>Πειραματική ανάπτυξη</i>	35%	45%
	Φάση Β (SME-2) <i>Πειραματική ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις *</i>	50%	60%

*Η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληροῦται μία από τις ακόλουθες **προϋποθέσεις**:

- το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία (σύμφωνα με την επεξήγηση του όρου που δίνεται στην αρχή της παρούσας πρόσκλησης) μεταξύ ΜμΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
- τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), όταν ένας Ερευνητικός Φορέας έχει τις εξής προϋποθέσεις:

Οι κύριες δραστηριότητες του είναι μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων
- ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης

και είτε

- η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Φορέα από την πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του,

είτε/και

το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (π.χ. ερευνητική συνεργασία) επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής,

τότε μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Φορέα δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και η χρηματοδότηση μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του σημείου 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), και να λάβει χρηματοδότηση 100%.

Οι Ερευνητικοί Οργανισμοί ακολουθούν την επιλεξιμότητα δαπανών, όπως αναλύεται στην ενότητα Ι.1.6. «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Στην περίπτωση που ο ίδιος Ερευνητικός Φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση).

Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή αν το έργο που υλοποιείται από τους ερευνητικούς οργανισμούς θεωρείται ως οικονομική δραστηριότητα και δεν εμπίπτει στις ανωτέρω περιπτώσεις, τότε η ενίσχυση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και οι ερευνητικοί οργανισμοί θα μπορούν να επιδοτηθούν με ανώτατη ένταση ενίσχυσης ίση με αυτήν των επιχειρήσεων ανάλογα με το είδος της ενισχυόμενης δραστηριότητας, όπως περιγράφεται στις προηγούμενες υποενότητες.

Στις περιπτώσεις συνεργασίας δεν πρέπει να χορηγείται (πέραν της ενίσχυσης που προβλέπεται στις επόμενες ενότητες του κεφαλαίου), έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις μέσω των Ερευνητικών Φορέων λόγω των ευνοϊκών όρων της συνεργασίας. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να τηρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

- α) οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις φέρουν το βάρος του κόστους ολόκληρου του έργου ή
- β) τα αποτελέσματα της συνεργασίας που δεν δημιουργούν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας δύνανται να διαδοθούν ευρέως και οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από τις δραστηριότητες των Ερευνητικών Φορέων χορηγείται πλήρως στους φορείς αυτούς ή
- γ) οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από το έργο, καθώς και τα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης, χορηγούνται στους διάφορους συνεργαζόμενους εταίρους κατά τρόπον ώστε να αντισταθμίζονται επαρκώς οι αντίστοιχες δέσμες εργασιών, οι συμμετοχές και τα αντίστοιχα συμφέροντά τους ή
- δ) οι Ερευνητικοί Φορείς τυγχάνουν αποζημίωσης ισοδύναμης της τιμής της αγοράς για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν από τις δραστηριότητές τους και ανατίθενται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή για τα οποία χορηγούνται δικαιώματα πρόσβασης στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Το απόλυτο ποσό της αξίας οποιασδήποτε συμμετοχής, τόσο οικονομικής όσο και μη οικονομικής, των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στις δαπάνες των δραστηριοτήτων των ερευνητικών οργανισμών ή των ερευνητικών υποδομών που προκύπτει από τα σχετικά δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας μπορεί να αφαιρεθεί από την αποζημίωση αυτή.

Σώρευση

Σχετικά με τη σώρευση της ενίσχυσης που αφορά στα έργα της παρούσας Πρόσκλησης ισχύουν τα προβλεπόμενα στον ΕΕ 651/2014 (Άρθρο 8).

Οι ενισχύσεις των έργων της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» μπορούν να σωρευθούν με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες.

Επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, είναι δυνατόν να ενισχυθούν στο πλαίσιο άλλων κρατικών ενισχύσεων ή ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/2014 (άρθρα 19, 25 και 28).

Ο έλεγχος της σώρευσης των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης πραγματοποιείται μέσω συστήματος παρακολούθησης της σώρευσης κρατικών ενισχύσεων που περιλαμβάνει τη διασταύρωση όλων των διαθέσιμων στοιχείων από τα λογιστικά αρχεία των δικαιούχων με τα αρχεία των συναφών πληροφοριακών συστημάτων καταχώρισης κρατικών ενισχύσεων καθώς και από κάθε άλλη διαθέσιμη πηγή πληροφοριών της εθνικής και ενωσιακής δημόσιας διοίκησης.

Ιδιωτική συμμετοχή

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, η δικαιούχος της ενίσχυσης επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/2014.

Επισημαίνεται ότι το άθροισμα όλων των μορφών υποστήριξης από τα ΕΔΕΤ δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το συνολικό κόστος του ερευνητικού έργου. Η δημόσια χρηματοδότηση από το ερευνητικό έργο και το μέρος του συγχρηματοδοτούμενου δανείου που υποστηρίζεται από το ΕΣΠΑ (δηλαδή, το ποσό του δανείου που χορηγείται από το ΕΣΠΑ στην περίπτωση δανείου επιμερισμού ρίσκου ή το συνολικό ποσό του δανείου στην περίπτωση εγγυημένου από το ΕΣΠΑ δανείου), αθροιζόμενα θα πρέπει να μην υπερβαίνουν το συνολικό κόστος του ερευνητικού έργου.

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (Α.Ι.Ε.) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των δαπανών του έργου ή/και με την χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα Οδηγό.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους της ιδιωτικής συμμετοχής και σε περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας χρηματοδότησης σε Τράπεζα για την παροχή δανεισμού, η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση δανείου, τυχόν πρόσθετες πράξεις, καθώς και τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα.

1.1.8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης υποβάλλονται από τους δυνητικούς Δικαιούχους υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (<http://www.ependyseis.gr/mis>) στην ελληνική γλώσσα κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (περιλαμβάνεται στο Παράρτημα VIII της παρούσας πρόσκλησης). Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ, δεν γίνονται αποδεκτές από το σύστημα και δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν.

Στο ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΤΑΚ, όπως εμφανίζεται στο ΠΣΚΕ, συμπληρώνονται πληροφορίες και επισυνάπτονται αρχεία σε μορφή .pdf που αφορούν σε:

1. Γενικά στοιχεία
2. Σύντομη Παρουσίαση Βασικών Στοιχείων του Έργου
3. Στοιχεία Δικαιούχου Φορέα (Φορέων Σύμπραξης)
4. Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις
 - 4.1. Αντικείμενο και Στόχοι του Έργου
 - 4.2. Μεθοδολογία Υλοποίησης του Έργου
 - 4.3. Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων
 - 4.4. Αναμενόμενα Αποτελέσματα
 - 4.5. Οικονομική και εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων
 - 4.6. Δραστηριότητες Διάχυσης και Δημοσιότητας
 - 4.7. Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων συμμετέχοντος Φορέα (Φορέων Σύμπραξης) και του διαθέσιμου εξοπλισμού/υποδομών που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο
 - 4.8. Οργανωτική δομή και διαχείριση του Έργου/ Περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων (για συνεργατικά έργα)
 - 4.9. Κύρια ερευνητική ομάδα έργου
 - 4.10. Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων τυχόν υπεργολάβου
5. Οικονομικά Στοιχεία του Έργου – Χρηματοδοτικό σχήμα
6. Δείκτες Αξιολόγησης & Αποτίμησης του Έργου.

Το ΠΣΚΕ δεν επιτρέπει περαιτέρω επεξεργασία των υποβληθέντων στοιχείων μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής.

Υπόδειγμα του Εντύπου Υποβολής Πρότασης Ερευνητικού Έργου επισυνάπτεται ως Παράρτημα VIII του παρόντος. Στο υπόδειγμα αυτό περιλαμβάνονται σημειώσεις για την υποβοήθηση των δυνητικών δικαιούχων στη συμπλήρωση και υποβολή της πρότασής τους στο ΠΣΚΕ, συμπεριλαμβανομένων και ειδικών σχολίων για τα έργα της Παρέμβασης IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις.

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Για κάθε προτεινόμενο έργο Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (έργο ΕΤΑΚ) για κάθε παρέμβαση ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως **Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου**. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής και τεχνικής πλευράς, την αρτιότητα της υλοποίησης του ερευνητικού σχεδίου και την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων. Κατά συνέπεια, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στην επίβλεψη και το συντονισμό ερευνητικών έργων καθώς και εις βάθος γνώση της θεματικής περιοχής του έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος είναι δυνατόν να μην ανήκει στο τακτικό προσωπικό του δυνητικού δικαιούχου (των φορέων, στην περίπτωση συνεργατικών έργων) και να αποτελεί εξωτερικό συνεργάτη.

Στην περίπτωση **συνεργατικών έργων** (δηλαδή της Παρέμβασης I, της Παρέμβασης II και της Παρέμβασης IV), ο Επιστημονικός Υπεύθυνος συνεργάζεται με τους επικεφαλής των ενοτήτων εργασίας καθώς και τον Συντονιστή (φυσικό πρόσωπο) του έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος μπορεί να προέρχεται από οποιοδήποτε φορέα συμμετέχει στην σύμπραξη.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος **υποβάλλει** την αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ για τα μη συνεργατικά έργα

Συντονιστής Φορέας

Στην περίπτωση **συνεργατικών έργων** (δηλαδή της Παρέμβασης I, της Παρέμβασης II και της Παρέμβασης IV), ορίζεται ένας από τους φορείς της σύμπραξης ως **Συντονιστής Φορέας**. Ο Συντονιστής Φορέας μπορεί να είναι επιχείρηση ή ερευνητικός οργανισμός και κατά προτίμηση εκείνος ο φορέας της σύμπραξης, ο οποίος έχει σημαντική βαρύτητα συμμετοχής. Ο Συντονιστής Φορέας είναι ο κοινός εκπρόσωπος των φορέων που συμπράττουν για την υλοποίηση και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του έργου. Απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στον συντονισμό και την διαχείριση συνεργατικών έργων έρευνας και ανάπτυξης και να διαθέτει ικανούς και κατάλληλους πόρους για την

υποστήριξη της διαχείρισης του έργου. Ο Συντονιστής Φορέας είναι υπεύθυνος τόσο για την επικοινωνία με τον ΕΦ, όσο και για την συνεχή ενημέρωση των εταίρων του. Οι εταίροι της σύμπραξης ευθύνονται έναντι του ΕΦ αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για το σύνολο του προτεινόμενου έργου. Τυχόν εσωτερικός επιμερισμός εργασιών της ευθύνης υλοποίησης τμημάτων του έργου δεν αντιτάσσεται έναντι του ΕΦ προς απαλλαγή της ως άνω ευθύνης του εταίρου/ δικαιούχου. Με Απόφαση του Συντονιστή Φορέα ορίζεται φυσικό πρόσωπο ως **Συντονιστής του Έργου** ο οποίος έχει και την ευθύνη της επικοινωνίας με την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Για τα συνεργατικά έργα, ορίζεται επιπλέον ανά δικαιούχο φυσικό πρόσωπο Υπεύθυνος Επικοινωνίας, ο οποίος έχει την ευθύνη της άρτιας υλοποίησης του έργου από τη μεριά του φορέα, σχετικά με τα διαχειριστικά, επιστημονικά και τεχνικά θέματα.

Ο Συντονιστής του έργου **υποβάλλει** την αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ για τα συνεργατικά έργα.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής του έργου **επιτρέπεται** να ταυτίζονται.

Η ημερομηνία και η ώρα έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής στο ΠΣΚΕ ορίζεται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

Μετά τη λήξη της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης που αφορούν συγκεκριμένο κύκλο, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης έργου για τον κύκλο αυτό.

Δεν κατατίθεται φυσικός φάκελος με τεκμηρίωση (δικαιολογητικά) κατά τη φάση της υποβολής. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται μετά την αξιολόγηση και την προσωρινή βαθμολογική κατάταξη και μόνον για τις δυνητικά εντασσόμενες Αιτήσεις Χρηματοδότησης. Τα δικαιολογητικά αυτά αναφέρονται στο Παράρτημα IV «Δικαιολογητικά για την Έγκριση της Αίτησης Χρηματοδότησης» της παρούσας πρόσκλησης.

Σημειώνεται ότι ειδικά για τα συνεργατικά έργα (δηλαδή της Παρέμβασης I της Παρέμβασης II και της Παρέμβασης IV), μεταξύ των δικαιολογητικών του σχετικού Παραρτήματος, απαιτείται **συμφωνητικό συνεργασίας** των **συμμετεχόντων φορέων** για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας. Το συμφωνητικό συνεργασίας καταρτίζεται μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων μιας Αίτησης Χρηματοδότησης με σκοπό να διευθετήσει ζητήματα τα οποία θα (ή και πιθανόν να) προκύψουν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου. Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ δε συμμετέχει στη σύναψη του συμφωνητικού αυτού. Το συμφωνητικό συνεργασίας δεν αναιρεί ή αμφισβητεί την Απόφαση ένταξης και δρα συμπληρωματικά ως προς αυτή. Το συμφωνητικό συνεργασίας συμφωνείται και συνυπογράφεται προ της εκκίνησης του έργου και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά του Παραρτήματος IV. Ζητήματα που συνιστάται να διευθετηθούν είναι κυρίως: η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των τεχνικών και οικονομικών υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, καθώς και η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής - βιομηχανικής ιδιοκτησίας (με ιδιαίτερη προσοχή ώστε να μη χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις μέσω των Ερευνητικών Φορέων λόγω των ευνοϊκών όρων της συνεργασίας – βλέπε ενότητα I.1.7 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ). Στο παράρτημα IX παρατίθεται Υπόδειγμα Συμφωνητικού Συνεργασίας. Το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και δεν επιβάλλεται η εκάστοτε σύμπραξη να το υιοθετήσει ως έχει.

Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου.

Η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (Α' 75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά του σχετικού Παραρτήματος της Αναλυτικής

Πρόσκλησης για την έκδοση της απόφασης ένταξης. Ανακρίβεια στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν είναι δυνατή και δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στο ΠΣΚΕ.

Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ **υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση**. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή το Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (http://www.ependyseis.gr/mis_μενού_helpdesk). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους, τη διαγραφή των δεδομένων της πρότασης από το ΠΣΚΕ και παρέχει τη δυνατότητα υποβολής νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Επιτρέπεται επίσης η αναίρεση της οριστικοποίησης της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ **υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση αναίρεσης της οριστικοποίησης εντός της ίδιας ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας (έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση)**. Η αίτηση αναίρεσης της οριστικοποίησης υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή το Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (http://www.ependyseis.gr/mis_μενού_helpdesk). Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης χρηματοδότησης επιτρέπεται εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Επισημαίνεται ότι, τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη (ic) διεύθυνση (εις) email που έχουν δηλωθεί στο Έντυπο Υποβολής προς την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ επέχουν για τους δικαιούχους θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ συλλέγει και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου:

- να συμμορφώνεται με τις έννομες υποχρεώσεις της,
- να εκπληρώνει τα καθήκοντά της τα οποία εκτελεί προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που της έχει ανατεθεί (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων) και
- να επικοινωνεί κατάλληλα με τα υποκείμενα των δεδομένων για σκοπούς συναφείς με την αξιολόγηση των αιτήσεων τους, υλοποίησης των έργων **κλπ**

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα προσωπικά δεδομένα υποβάλλονται στην ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ εκούσια από τα ίδια τα υποκείμενα. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που αυτά διαβιβάζονται στην ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ από άλλες δημόσιες υπηρεσίες προκειμένου να προβεί σε ενέργειες που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

Συνεπώς η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη Δράση συνιστά ταυτόχρονα και εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, τα οποία και τηρούνται για τους ανωτέρω σκοπούς καθώς και :

- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων και δεικτών, καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση τόσο της εν λόγω Δράσης όσο και της εξέλιξης της ερευνητικής δραστηριότητας στη χώρα

- Τηδημοσίευση των απολύτως αναγκαίων δεδομένων για σκοπούς διαφάνειας των συγχρηματοδοτούμενων ενισχύσεων και την προβολή των συγχρηματοδοτούμενων έργων
- την ενημέρωση των δικαιούχων τόσο για την ομαλή εκτέλεση των έργων τους όσο και για νέες δράσεις

Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ διασφαλίζει την τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων και του συναφούς εθνικού νομοθετικού πλαισίου.

Παραλαβή αιτήσεων χρηματοδότησης

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει **η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί** πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων έργων του τρέχοντος κύκλου της Δράσης.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης έργων που δεν θα υποβληθούν εμπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Με την εμπρόθεσμη υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης (ηλεκτρονικά) στο ΠΣΚΕ, ο δυνητικός δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή της.

Με την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής των φακέλων αρχίζει άμεσα από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ η διαδικασία αξιολόγησης, όπως αυτή αναλυτικά περιγράφεται στην ενότητα Ι.1.10.

Ι.1.9 – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Υπενθυμίζεται ότι δεν κατατίθεται φυσικός φάκελος με τεκμηρίωση (δικαιολογητικά) κατά τη φάση της υποβολής. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που καλούνται να υποβάλουν οι δυνητικά εντασσόμενοι δικαιούχοι παρουσιάζονται στο Παράρτημα IV «Δικαιολογητικά για την Έγκριση της Αίτησης Χρηματοδότησης» της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης.

Ι.1.10 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ

Ι.1.10.1 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Με το πέρας της υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησής τους με την ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.

Η αξιολόγηση είναι συγκριτική. Η αξιολόγηση διενεργείται ηλεκτρονικά. Όλο το σχετικό υλικό είναι στη διάθεση των αξιολογητών για τις ανάγκες της αξιολογικής διαδικασίας.

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των έργων ΕΤΑΚ διενεργούνται διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευτεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων προς διασφάλιση του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής

Οι υποβληθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης ελέγχονται ως προς την πληρότητα και τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται κατ' αρχήν αυτοματοποιημένα από το ΠΣΚΕ κατά τη διαδικασία καταχώρισης της Αίτησης στο ΠΣΚΕ με βάση τα δηλωθέντα από τον δυνητικό δικαιούχο στοιχεία.

Σημειώνεται ότι όλες οι αιτήσεις θα πρέπει να πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων του Καν 651/2014 ως ισχύει ή της ανακοίνωσης της Επιτροπής 2014/C 198/01 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία» ανάλογα με την κατηγορία του δικαιούχου.

Συγκεκριμένα, ελέγχονται οι ακόλουθες τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής:

Παρέμβαση I

Για κάθε επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η επιχείρηση είναι προβληματική κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού ΕΕ651/2014.
- Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης.
- **ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Α΄ΚΥΚΛΟ:** Εάν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος I του ΕΕ651/2014.
- **ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Α΄ΚΥΚΛΟ:** Εάν οι επιχειρήσεις είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος I του ΕΕ651/2014 (σε περίπτωση συνεργατικού έργου).
- Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός του προτεινόμενου έργου υπερβαίνει το ανώτερο όριο.
- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία.
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης).
- Εάν οι επιχειρήσεις έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ) είτε ως ατομικές επιχειρήσεις.

Παρέμβαση II

Για κάθε επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η επιχείρηση είναι προβληματική κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014.
- Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης
- Εάν οι επιχειρήσεις έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ) είτε ως ατομικές επιχειρήσεις».

Για κάθε ερευνητικό φορέα - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν αποτελεί πρωταρχικό σκοπό του φορέα η διδασκαλία και η εκπαίδευση η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση, συμπεριλαμβανομένης της συνεργατικής

Ε&Α στην περίπτωση που ο ερευνητικός οργανισμός συμμετέχει σε πραγματική συνεργασία

- Εάν προβλέπεται η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με διδασκαλία, βάσεις δεδομένων, δημοσιεύσεις ή λογισμικό ανοικτής πρόσβασης.
- Εάν το σύνολο των κερδών από δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν αυτές διενεργούνται είτε από τμήμα είτε από τον ερευνητικό οργανισμό (συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων ή των θυγατρικών τους) είτε από κοινού με ή εξ ονόματος άλλων τέτοιων φορέων επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού.
- Στην περίπτωση που ο ίδιος Ερευνητικός Φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, εάν τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρانونώς καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.

Για κάθε έναν από τους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί φορείς - δυνητικό δικαιούχο»:

- Εάν ανήκει σε μία από τις ακόλουθες οντότητες:
 - α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143),
 - β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.),
 - γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και
 - δ) Κοινωφελή Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013
- Εάν πληρούν αθροιστικά τις τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:
 - 1. Ο Φορέας εμπίπτει σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου.
 - 2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
 - 3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:
 - α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
 - β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.
- Στην περίπτωση που ο ίδιος Φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, εάν τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρانونώς καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.

Για το προτεινόμενο έργο ΕΤΑΚ, συνολικά:

- Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει το ανώτερο όριο.
- Εάν τηρείται ο περιορισμός του ελάχιστου αριθμού επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο έργο.
- Εάν τηρείται ο περιορισμός του ελάχιστου αριθμού ερευνητικών οργανισμών που συμμετέχουν στο έργο.
- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία.
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.

- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης).

Παρέμβαση III

Για την επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η επιχείρηση είναι προβληματική κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού ΕΕ651/2014.
- Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης.
- Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει το ανώτερο όριο.
- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία.
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης).
- Εάν οι επιχειρήσεις έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ) είτε ως ατομικές επιχειρήσεις».

Παρέμβαση IV Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Β' ΚΥΚΛΟ (δεν εφαρμόζεται στον Α' Κύκλο).

Για την επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν η ταυτότητα φορέα πρότασης στο ΠΣΚΕ είναι η ίδια με την επιχείρηση που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (SoE).
- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία.
- Εάν έχουν επισυναφθεί τα αρχεία του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας).
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Εάν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος Ι του ΕΕ651/2014.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η επιχείρηση είναι προβληματική κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού ΕΕ651/2014.
- Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης.
- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει

περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης) .

- Εάν οι επιχειρήσεις έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν είτε ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΕΕ, ΟΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕπ) είτε ως ατομικές επιχειρήσεις.

Εάν δεν συμπληρωθούν όλα τα απαιτούμενα πεδία και εάν δεν τηρούνται οι παραπάνω τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής, η υποβολή δεν ολοκληρώνεται στο ΠΣΚΕ.

Στην περίπτωση που τηρούνται όλες οι τυπικές προϋποθέσεις η Αίτηση Χρηματοδότησης υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ και προωθείται σε αξιολόγηση, όπως παρακάτω.

Αξιολόγηση από Επιτροπή

Η αξιολόγηση των προτάσεων διενεργείται από Επιτροπές Αξιολόγησης ανά Παρέμβαση και ανά Θεματικό Τομέα προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3). Κάθε επιτροπή αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη που προέρχονται από το *Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών*. Το μητρώο αυτό διαχειρίζεται η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Ο ορισμός των μελών κάθε επιτροπής γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Στην απόφαση αυτή θα περιγραφούν οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα οριστούν τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της και ό,τι άλλο απαιτείται.

Η επιτροπή συντάσσει για κάθε Αίτηση Χρηματοδότησης Ειδικό Φύλλο Αξιολόγησης, όπου:

- α) κρίνει** εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και το σχετικό Σχέδιο Δράσης, όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας πρόσκλησης και
- β) βαθμολογεί** κάθε Αίτηση Χρηματοδότησης, συμβατή με το θεματικό τομέα, ως προς τα κριτήρια αξιολόγησης, τεκμηριώνοντας επαρκώς την βαθμολογία σε κάθε επιμέρους κριτήριο. Η επιτροπή δύναται να προβεί σε **περικοπή** του **προϋπολογισμού** του έργου μετά από σχετική τεκμηρίωση. Οι συνεδριάσεις των επιτροπών μπορούν να πραγματοποιούνται εξ' αποστάσεως με την χρήση των κατάλληλων μέσων.

Εάν μία Αίτηση Χρηματοδότησης δεν είναι συμβατή με τον δηλωθέντα θεματικό τομέα, η επιτροπή γνωμοδοτεί για τον θεματικό τομέα στον οποίο εμπίπτει η Αίτηση Χρηματοδότησης και την παραπέμπει προς αξιολόγηση στην αντίστοιχη επιτροπή. Εάν όμως κρίνει ότι η Αίτηση Χρηματοδότησης δεν εμπίπτει σε κανένα από τους θεματικούς τομείς, τότε η Αίτηση Χρηματοδότησης απορρίπτεται εξ ολοκλήρου και δεν βαθμολογείται. Εάν μία Αίτηση Χρηματοδότησης κριθεί ότι δεν είναι συμβατή με το νέο θεματικό τομέα από την αντίστοιχη Επιτροπή, τότε η Αίτηση Χρηματοδότησης δεν βαθμολογείται και η Αίτηση απορρίπτεται εξ ολοκλήρου.

Η επιτροπή αξιολόγησης έχει τη δυνατότητα να ζητά εμπειρογνωμοσύνη από ανεξάρτητους **Εμπειρογνώμονες**, οι οποίοι προέρχονται από το *Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών* του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ. Οι εμπειρογνώμονες ορίζονται με σχετική απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, με κριτήρια τη συνάφεια μεταξύ της εξειδίκευσης του εμπειρογνώμονα και του αντικείμενου της Αίτησης Χρηματοδότησης, την μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και τη διαθεσιμότητα του εμπειρογνώμονα.

Ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας με **Ειδική Έκθεση**, που συντάσσει σχετικά με την Αίτηση Χρηματοδότησης, γνωμοδοτεί:

- α) για το εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και εμπίπτει στις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας πρόσκλησης και
- β) για κάθε κριτήριο αξιολόγησης.

Η Έκθεση αυτή λαμβάνεται υπόψη από την Επιτροπή Αξιολόγησης που την έχει ζητήσει.

Τα μέλη των Επιτροπών Αξιολόγησης καθώς και οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες, υποβάλλουν **Υπεύθυνη Δήλωση** περί μη σύγκρουσης συμφερόντων και περί εμπιστευτικότητας.

Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ συντονίζει και υποστηρίζει το έργο των επιτροπών αξιολόγησης και των εμπειρογνομένων με κάθε πρόσφορο μέσο.

1.1.10.2 – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ -ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι τα εξής τρία (3):

- A. Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence)
- B. Εμπειρία και αξιοπιστία του (ων) δικαιούχου (ων) και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου (Implementation)
- Γ. Αποτελέσματα και Επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου (Impact)

Ενδεικτικά, κατά την βαθμολόγηση ως προς το κάθε κριτήριο, ανά κατηγορία παρέμβασης, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα. Σημειώνεται, ότι τα αναλυτικά αυτά στοιχεία δεν θεωρούνται υποκριτήρια του αντίστοιχου κριτηρίου, αλλά παρατίθενται ώστε να διευκολύνουν τους αξιολογητές κατά την βαθμολόγηση και τους δυνητικούς δικαιούχους στη σύνταξη των προτάσεών τους.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α. Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence)

Παρέμβαση Ι

- Σαφήνεια και συνάφεια στόχων
- Ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών
- Αξιοπιστία της προτεινόμενης ερευνητικής και τεχνικής προσέγγισης

Παρέμβαση ΙΙ

- Σαφήνεια και συνάφεια στόχων
- Ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών
- Αξιοπιστία της προτεινόμενης ερευνητικής και τεχνικής προσέγγισης
- Κατά πόσο το προτεινόμενο έργο είναι φιλόδοξο, υιοθετεί καινοτόμες αρχές και προσεγγίσεις και εκτείνεται πέραν της τρέχουσας τεχνολογικής στάθμησης.

-

Παρέμβαση ΙΙΙ

- Σαφήνεια και συνάφεια στόχων
- Τεκμηρίωση της ωριμότητας των αποτελεσμάτων εκτελεσθέντος ερευνητικού έργου (προ της υποβολής πρότασης στην παρούσα πρόσκληση). Συνυπολογίζονται:
 - κατοχή διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή licencing που προέκυψε από/ ή σε συνδυασμό με το ανωτέρω εκτελεσθέν ερευνητικό έργο (εφόσον ήδη υφίσταται)
 - αιτήσεις κατοχύρωσης δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας σχετικές με το

- ανωτέρω εκτελεσθέν ερευνητικό έργο (εφόσον έχουν ήδη υποβληθεί)
- έγκριτες δημοσιεύσεις αναφορικά με την τεχνολογική εφικτότητα του ανωτέρω εκτελεσθέντος ερευνητικού έργου
- Ωριμότητα της τεχνολογίας για την υλοποίηση πιλοτικής παραγωγής/ κατασκευής.
- Πρόοδος πέραν της τρέχουσας τεχνολογικής στάθμησης στην παραγωγή.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β. Εμπειρία και αξιοπιστία του(ων) δικαιούχου(ων) και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου (Implementation)

Παρέμβαση I

- Συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών.
- Ικανότητα και εμπειρία του (ων) δικαιούχου (ων) και των ατόμων που συμμετέχουν στην ομάδα έργου (συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας και εμπειρίας του παρόχου - μη δικαιούχου - που προσφέρει υπηρεσίες για έρευνα επί συμβάσει, στην περίπτωση που η πρόταση περιλαμβάνει τέτοιες υπηρεσίες) στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών.
- Επάρκεια υποδομών των συμμετεχόντων φορέων και καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου, περιλαμβανομένων της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου και της διαχείρισης καινοτομίας.
- Στην περίπτωση συνεργατικών έργων, συμπληρωματικότητα των εταίρων της σύμπραξης ως προς την ικανότητα και εμπειρία στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών.

Παρέμβαση II

- Συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών.
- Ικανότητα και εμπειρία των δικαιούχων και των ατόμων που συμμετέχουν στην ομάδα έργου στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών.
- Επάρκεια υποδομών των συμμετεχόντων φορέων και καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου, περιλαμβανομένων της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου και της διαχείρισης καινοτομίας.
- Συμπληρωματικότητα των εταίρων της σύμπραξης ως προς την ικανότητα και εμπειρία στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών.

Παρέμβαση III

- Συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών.
- Ικανότητα και εμπειρία του δικαιούχου και των ατόμων που συμμετέχουν στην ομάδα έργου (συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας και εμπειρίας του παρόχου - μη δικαιούχου - που προσφέρει υπηρεσίες για έρευνα επί συμβάσει) στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών.
- Επάρκεια υποδομών των συμμετεχόντων φορέων και καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου, περιλαμβανομένων της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου και της διαχείρισης καινοτομίας.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Γ. Αποτελέσματα και Επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου (Impact)

Παρέμβαση I

- Δυνατότητα δημιουργίας και διατήρησης θέσεων απασχόλησης.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης των επιχειρήσεων είτε με την ενσωμάτωση νέας γνώσης είτε με την αξιοποίηση της υπάρχουσας καινοτομίας είτε με την προσφορά νέας καινοτομίας.
- Δυνατότητα των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου

- βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους.
- Αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων εκμετάλλευσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου (περιλαμβανομένων των θεμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας).
- Συνεισφορά του έργου στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/ και ευρωπαϊκό ή/ και διεθνές επίπεδο.

Παρέμβαση II

- Δυνατότητα δημιουργίας και διατήρησης θέσεων απασχόλησης.
- Συνεισφορά του έργου στην αριστεία και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/ και ευρωπαϊκό ή/ και διεθνές επίπεδο.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης των επιχειρήσεων είτε με την ενσωμάτωση νέας γνώσης είτε με την αξιοποίηση της υπάρχουσας καινοτομίας είτε με την προσφορά νέας καινοτομίας.
- Δυνατότητα των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους.
- Αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων εκμετάλλευσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου (περιλαμβανομένων των θεμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας).

Παρέμβαση III

- Τεκμηρίωση της ύπαρξης ελλείμματος και ενδιαφέροντος στην αγορά και του πλεονεκτήματος ανταγωνιστικής τεχνολογίας που επιτυγχάνει η πιλοτική ανάπτυξη προϊόντος ή υπηρεσίας.
- Αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων εκμετάλλευσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου (περιλαμβανομένων των θεμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας).
- Βαθμός δέσμευσης της επιχείρησης ως προς την πραγματοποίηση του υποβαλλόμενου αρχικού σχεδίου εκμετάλλευσης.
- Δυνατότητα δημιουργίας και διατήρησης θέσεων απασχόλησης.
- Συνεισφορά του έργου στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/ και ευρωπαϊκό ή/ και διεθνές επίπεδο.

Τι σημαίνει κάθε βαθμός

0: Η Αίτηση Χρηματοδότησης αδυνατεί παντελώς να αξιολογηθεί σύμφωνα με το κριτήριο αυτό. Ή τα απαιτούμενα για το κριτήριο στοιχεία δεν υπάρχουν ή είναι ημιτελή.

1 ανεπαρκής: Το κριτήριο αδυνατεί να εξετασθεί επαρκώς από τα παρεχόμενα στοιχεία της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ή υπάρχουν εγγενείς αδυναμίες.

2 μέτριος: Το κριτήριο αναλύεται με γενικό τρόπο στην Αίτηση Χρηματοδότησης, αλλά υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες.

3 καλός: Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης καλά, αλλά υπάρχουν ατέλειες.

4 πολύ καλός: Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης πολύ καλά, αλλά υπάρχει ένας μικρός αριθμός ατελειών.

5 άριστα: Το κριτήριο αναλύεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης με επιτυχία από κάθε άποψη και οποιεσδήποτε τυχόν ατέλειες είναι δευτερεύουσες.

Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των επιμέρους βαθμολογιών στα τρία κριτήρια στην κλίμακα 0-5 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια μισής ακέραιης μονάδας (όπως 0,5, 1,5, 2,5, 3,5, 4,5).

B ΚΥΚΛΟΣ:

Στο πλαίσιο του Β' Κύκλου είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια ενός τετάρτου της ακέραιης μονάδας (όπως 0,25, 0,75, 1,25, 1,75, 2,25, 2,75, 3,25, 3,75, 4,75).

Η **ελάχιστη αποδεκτή συνολική βαθμολογία** είναι το **τρία (3.00)** για όλες τις παρεμβάσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ορίζονται και ελάχιστες αποδεκτές βαθμολογίες ανά κριτήριο και ανά παρέμβαση. Ο συντελεστής βαρύτητας της επιμέρους βαθμολογίας και η ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία (όταν αυτή ορίζεται) ανά κριτήριο και παρέμβαση αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Παρέμβαση		κριτήριο Α	κριτήριο Β	κριτήριο Γ
	Συντελεστής βαρύτητας (%)			
<i>I</i>		20	30	50
<i>II</i>		40	30	30
<i>III</i>		30	20	50
	Ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία			
<i>I</i>		3	3	3
<i>II</i>		3	3	3
<i>III</i>		4	3	3

**Παρέμβαση «IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις»
ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Β΄ ΚΥΚΛΟ** (δεν εφαρμόζεται στον Α΄ Κύκλο).

Ειδικά για την Παρέμβαση «IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις», η αξιολόγηση δεν θα αφορά στο επιστημονικό αντικείμενο της πρότασης και θα περιοριστεί στον έλεγχο των λοιπών προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση.

Ειδικότερα, η Επιτροπή Αξιολόγησης των προτάσεων της Παρέμβασης IV, η οποία συγκροτείται και λειτουργεί όπως και για τις λοιπές παρεμβάσεις της Δράσης, συντάσσει για κάθε Πρόταση Ειδικό Φύλλο Αξιολόγησης, όπου:

- **κρίνει** εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα III ΜΕΡΟΣ Β: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ της παρούσας πρόσκλησης.
- **κρίνει** εάν υπάρχει ταυτότητα ως προς τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης (από το Πρόγραμμα SMEs Instrument του Ορίζοντα 2020) πρότασης με την πρόταση που υποβλήθηκε στο ΠΣΚΕ (όπως προϋπολογισμό -και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο αν αφορά ομάδα επιχειρήσεων, φυσικό αντικείμενο, ενότητες εργασίας και παραδοτέα).

Οι προτάσεις που δεν εμπίπτουν στο δηλωθέντα θεματικό τομέα ή δεν εμφανίζουν ταυτότητα ως προς τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης (από το Πρόγραμμα Ορίζοντα 2020) πρότασης, κατά την ως άνω κρίση της Επιτροπής Αξιολόγησης της παρέμβασης IV, δεν προτείνονται προς χρηματοδότηση, αλλά για απόρριψη.

Βαθμολογική κατάταξη προτάσεων

Μετά την ολοκλήρωση του έργου της, η κάθε Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει Πρακτικό που περιλαμβάνει:

- Τη βαθμολογία κάθε πρότασης ανά επιμέρους κριτήριο από την οποία εξάγεται μέσω του ΠΣΚΕ η κατάταξη των επιλέξιμων προς έγκριση Αιτήσεων Χρηματοδότησης με τον αιτούμενο και τον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό τους.
- Τη σχετική τεκμηρίωση για τις απορριφθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης, που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη βαθμολογία (συνολικά ή στα επιμέρους κριτήρια).

Στη συνέχεια, με βάση τα Πρακτικά αυτά η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ κατατάσσει τις Αιτήσεις Χρηματοδότησης σε πίνακες κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά **ανά παρέμβαση** και **ανά θεματικό τομέα** με βάση τα δεδομένα της βαθμολογίας όπως έχουν καταχωρηθεί στο ΠΣΚΕ. Σε περίπτωση **ισοβαθμίας**, μεταξύ μιας ή περισσότερων προτάσεων (στην ίδια Παρέμβαση και Θεματικό Τομέα), η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο Γ λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των προτάσεων που ισοβαθμούν. Εάν υπάρχει ισοβαθμία και ως προς το κριτήριο Γ, η Αίτηση Χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο Α λαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των ισοβαθμούντων προτάσεων. Τέλος, εάν οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης ισοβαθμούν ως προς τα κριτήρια Γ και Α, καταλαμβάνουν την ίδια θέση στην κατάταξη.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία τόσο στις επιμέρους κατηγορίες κριτηρίων όσο και στο σύνολο της βαθμολογίας, **δεν προτείνονται** προς χρηματοδότηση, αλλά για απόρριψη.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία τόσο στις επιμέρους κατηγορίες κριτηρίων όσο και στο σύνολο της βαθμολογίας, προτείνονται προς χρηματοδότηση, με σειρά προτεραιότητας σύμφωνη με την βαθμολογική κατάταξη, η οποία προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τη συνολική βαθμολογία της Αίτησης Χρηματοδότησης
2. Τα διατιθέμενα κονδύλια για την συγκεκριμένη Παρέμβαση και τον τρέχοντα κύκλο της πρόσκλησης,
3. Την ενδεικτική κατανομή διατιθεμένων κονδυλίων ανά Θεματικό Τομέα προσαυξημένων κατά 20% και.
4. Τα διατιθέμενα κονδύλια για την Περιφέρεια, από την οποία αντλεί κονδύλια ο δυνητικός δικαιούχος προσαυξημένων κατά 20%.

Σημειώνεται ότι για τη χρηματοδότηση συνεργατικών έργων θα πρέπει να επαρκούν τα κονδύλια για όλους τους δυνητικούς δικαιούχους που συμμετέχουν στην Αίτηση Χρηματοδότησης. Διαφορετικά η Αίτηση Χρηματοδότησης προτείνεται για απόρριψη.

Οι προτάσεις της Παρέμβασης «IV. **Σφραγίδα Αριστείας** (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις» δεν βαθμολογούνται στο πλαίσιο της Δράσης, άρα **δεν κατατάσσονται κατά βαθμολογική σειρά**. Απλώς προτείνονται για χρηματοδότηση όλες όσες πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην παρούσα Δράση. Οι υπόλοιπες προτείνονται προς απόρριψη από τη Δράση.

Για την μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της Δράσης και την χρηματοδότηση όσο το δυνατόν περισσότερων έργων, θα εξετάζεται η δυνατότητα μεταφοράς διατιθέμενων κονδυλίων μεταξύ παρεμβάσεων ανά κύκλο αλλά και ως προς την ενδεικτική κατανομή ανά θεματικό τομέα προτεραιότητας.

Αδιάθετα κονδύλια από τον Α' Κύκλο μεταφέρονται στον Β' Κύκλο.

Οι προκύπτοντες κατάλογοι των προς χρηματοδότηση προτάσεων, καθώς και τα Πρακτικά των Επιτροπών Αξιολόγησης, διαβιβάζονται από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ προς τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας και εκδίδεται Απόφασή του με τον **προσωρινό κατάλογο** δυνητικών δικαιούχων. Στην ίδια απόφαση ορίζεται και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών.

Ο επιστημονικός υπεύθυνος για τα μη συνεργατικά έργα ή ο Συντονιστής του έργου για τα συνεργατικά ενημερώνεται ηλεκτρονικά για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης και για την καταρχήν έγκριση ή απόρριψη της Αίτησης Χρηματοδότησης, και καλείται να υποβάλλει τα απαραίτητα δικαιολογητικά έως και την καταληκτική ημερομηνία που έχει ορισθεί με την ανωτέρω απόφαση.

Ο φάκελος των δικαιολογητικών θα πρέπει να περιλαμβάνει πλήρως συμπληρωμένα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά με τη σειρά που περιγράφονται στο Παράρτημα IV της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης.

Σε περίπτωση που η ανωτέρω ημερομηνία είναι αργία, η καταληκτική ημερομηνία μεταφέρεται στην πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Στην περίπτωση υποβολής δικαιολογητικών ιδιοχείρως, αυτά θα πρωτοκολλούνται κατά την παραλαβή τους, ως εισερχόμενα έγγραφα στο κεντρικό πρωτόκολλο της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης αυτών θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Στην περίπτωση αποστολής, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ- συστημένη αποστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς, η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη. Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Ο φάκελος θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

<p>ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΡΑΣΗ «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»</p> <p>Κωδικός Έργου (που θα παραχθεί κατά την ηλεκτρονική παραλαβή του Εντύπου Υποβολής από το ΠΣΚΕ)</p> <p>Ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής «.....» (συμπληρώνεται επωνυμία και ΑΦΜ για όλους τους δυνητικούς δικαιούχους του έργου)</p> <p>Επωνυμία Επιχείρησης 1 «.....» ΑΦΜ 1 «.....»</p> <p>Επωνυμία Επιχείρησης 2 «.....» ΑΦΜ 2 «.....»</p> <p>Επωνυμία Ερευνητικού Φορέα 1 «.....» ΑΦΜ 1 (Ειδικός Λογαριασμός ή Οικονομικές Υπηρεσίες) «.....»</p>
--

Με την εμπρόθεσμη υποβολή και παραλαβή του φυσικού φακέλου ο δυνητικός Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή του και αρχίζει άμεσα από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ η διαδικασία ελέγχου των στοιχείων της Αίτησης Χρηματοδότησης και των σχετικών δικαιολογητικών.

Ελλείψεις δικαιολογητικών που εκ παραδρομής δεν συμπεριλήφθησαν στον υποβληθέντα φάκελο των δικαιολογητικών και που δεν επηρεάζουν την διαδικασία ελέγχου των στοιχείων της Αίτησης Χρηματοδότησης ή και επιπλέον διευκρινίσεις που ζητούνται από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ σε ήδη προσκομισθέντα δικαιολογητικά θα προσκομίζονται από τον Δικαιούχο εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής ενημέρωσής τους από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.

Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, εάν διαπιστωθεί σφάλμα σε στοιχεία που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης (π.χ. μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του ΕΕ Καν 651/2014), αυτά διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στο ΠΣΚΕ από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία.

Στην περίπτωση μη προσκόμισης των ζητούμενων δικαιολογητικών, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ εισηγείται προς τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας την **απόρριψη** των συγκεκριμένων Αιτήσεων Χρηματοδότησης.

Αντίστοιχα και στην περίπτωση που κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών ένταξης διαπιστωθεί ανακριβής δήλωση στοιχείων που αφορούν στις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως αναγράφονται στην αναλυτική πρόσκληση, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ εισηγείται προς τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας την **απόρριψη** των συγκεκριμένων Αιτήσεων Χρηματοδότησης.

Σε περίπτωση απόρριψης Αιτήσεων Χρηματοδότησης κατά τη διαδικασία ελέγχου δικαιολογητικών έγκρισης, θα κληθούν να προχωρήσουν σε διαδικασία υποβολής

δικαιολογητικών τα επόμενα σε βαθμολογία έργα, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης διαθέσιμων πόρων, από τον αντίστοιχο κύκλο υποβολής και μέχρι εξαντλήσεως αυτών.

1.1.10.3 – ΕΓΚΡΙΣΗ

Μετά το τέλος της διαδικασίας ελέγχου των δικαιολογητικών η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ συντάσσει εισήγηση προς τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας που περιλαμβάνει τους τελικούς **πίνακες** βαθμολογικής κατάταξης των Αιτήσεων Χρηματοδότησης ο οποίος με Απόφασή/εις του τις **εντάσσει ή τις απορρίπτει** (Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης). Στην ίδια απόφαση δημοσιεύεται επίσης ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση για κάθε επιχορηγούμενη Αίτηση Χρηματοδότησης, ενώ για τις μη επιλέξιμες Αιτήσεις Χρηματοδότησης αναγράφεται ο αιτούμενος προϋπολογισμός και η σχετική τεκμηρίωση για την απόρριψή τους. Οι Αποφάσεις Έγκρισης Χρηματοδότησης Πράξεων/έργων δημοσιεύονται στη «Διαύγεια».

Μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης στο ΕΠΑΝΕΚ, δημοσιεύονται στοιχεία των εγκεκριμένων έργων στους Δικτυακούς τόπους της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr), της ΓΓΕΤ (www.gsr.gr), της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ (www.antagonistikotita.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά τόσο για την ένταξη όσο και για την απόρριψη της πρότασής τους.

Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου παράγεται αυτόματα από το ΠΣΚΕ και είναι διαθέσιμο στον δικαιούχο. Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου προέρχεται από την αρχικώς υποβληθείσα πρόταση, μετά από:

- τυχόν περικοπή προϋπολογισμού κατά την αξιολόγηση και
- τυχόν διόρθωση σε στοιχεία της αρχικώς υποβληθείσας πρότασης που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση (π.χ. μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του ΕΕ 651/2014), τα οποία διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στο ΠΣΚΕ από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία

Σημειώνεται ότι ως **ημερομηνία έναρξης** του **χρόνου υλοποίησης** του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης των έργων.

Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ αναλαμβάνει τις ανωτέρω ενέργειες και έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΠΣΚΕ.

Η Απόφαση Ένταξης συνιστά για τους Δικαιούχους αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 2, του Κανονισμού 1303/2013. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση έργων ΕΤΑΚ, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα ΧΙΙ του Καν. 1303/2013, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

1.1.10.4 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων ακολουθεί το άρθρο 43 παρ. 7 της Υπουργικής Απόφασης των «Εθνικών Κανόνων επιλεξιμότητας των δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020»(Β' 1822).

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που υπέβαλαν Αιτήσεις Χρηματοδότησης έργων ΕΤΑΚ στο πλαίσιο πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) κατά της απόφασης ένταξης/ απόρριψης.

Δεν υποβάλλεται ένσταση επί της απόφασης με τον προσωρινό κατάλογο δυνητικών δικαιούχων, παρά μόνο κατά της τελικής απόφασης ένταξης/απόρριψης, οπότε και γνωστοποιούνται και οι λόγοι απόρριψης.

Ο επιστημονικός υπεύθυνος ή ο συντονιστής (ο οποίος είναι και υπεύθυνος για την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ) έχει δικαίωμα **άπαξ** υποβολής ένστασης, ηλεκτρονικά (μέσω ΠΣΚΕ) προς την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, κατά της απόφασης ένταξης/απόρριψης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας **είκοσι (20)** ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της έκδοσης της απόφασης ένταξης/ απόρριψης.

Οι ενστάσεις εξετάζονται με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη ένταξης ή την τυχόν απόρριψη αυτής, αποκλεισμένου έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι τριμελής επιτροπή, η **Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων**, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, δύναται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης ενστάσεων.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 2690/1999 από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, μέσα σε τρεις (3) μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης. Αποκλείεται έτερο στάδιο διοικητικής προσφυγής μετά την απόφαση επί της ενστάσεως.

Το σύνολο της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων εξέτασης ενστάσεων καταχωρείται με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ στο ΠΣΚΕ. Τα αποτελέσματα εξέτασης των ενστάσεων κοινοποιούνται στους δυνητικούς Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, εφόσον απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

I.1.11 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

I.1.11.1 – ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις **εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις** που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Πέραν της τήρησης των ανωτέρω διατάξεων, **κάθε δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση λογαριασμού σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα (Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου)**. Μέσω κινήσεων του λογαριασμού αυτού πραγματοποιείται το σύνολο των εξοφλήσεων των δαπανών του έργου, για τις οποίες με βάση το εκάστοτε θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Στον Λογαριασμό του Έργου θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι **ιδιωτική επιχείρηση**, είναι δυνατή η αξιοποίηση περισσότερων του ενός λογαριασμών του δικαιούχου, στο ίδιο ή σε διαφορετικά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Για τους **Ερευνητικούς οργανισμούς** και τους λοιπούς Ερευνητικούς οργανισμούς ο Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου θα πρέπει να είναι με αποκλειστική χρήση για το Έργο.

Όσον αφορά στη λογιστική παρακολούθηση του έργου τονίζεται ιδιαίτερα ότι είναι απαραίτητη η τήρηση χωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για τις δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Θα πρέπει π.χ. να τηρούνται για το έργο τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί, όπου θα φαίνονται αναλυτικά οι δαπάνες κατά κατηγορία και οι επιχορηγήσεις. Αυτό ισχύει για όλους τους δικαιούχους. Στην περίπτωση φορέων που τηρούν απλογραφικά βιβλία (πρώην Β' κατηγορίας), η επιχορήγηση (έσοδα) και οι δαπάνες θα πρέπει να παρακολουθούνται σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων – εξόδων και να εμφανίζονται χωριστά από την λοιπή δραστηριότητα στα αναλυτικά στοιχεία δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι λογιστικές καταχωρήσεις στα βιβλία των φορέων θα παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των στοιχείων των παραστατικών, που αφορούν στο έργο.

Όλα τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα τιμολόγια κτλ παραστατικά στοιχεία δαπανών του έργου τηρούνται από τον αντίστοιχο δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Τα τιμολόγια δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από παραστατικά, που αποδεικνύουν την εξόφληση αυτών ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρόνο τουλάχιστον **τεσσάρων (4) ετών** μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη-τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων χρηματοδότησης-ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Τονίζεται ότι **το σύνολο των παραστατικών δαπανών (π.χ. τιμολογίων) θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου**. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του.

Προκειμένου μία δαπάνη να κριθεί επιλέξιμη θα πρέπει το αντίστοιχο παραστατικό να έχει **εξοφληθεί** μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών και πριν από την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης από το όργανο επαλήθευσης.

Στην περίπτωση που εγκρίθηκε αίτηση χρηματοδότησης σε επιχείρηση που λειτουργεί νόμιμα **σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης** (δηλαδή κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης διαθέτει VAT), τότε οι δαπάνες καθίστανται επιλέξιμες εφόσον τεκμηριώνονται από παραστατικά που πραγματοποιούνται από το δικαιούχο με το ελληνικό ΑΦΜ για την υλοποίηση του έργου του.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη διαδικασία εξόφλησης των δαπανών υλοποίησης των έργων δίνονται στο **Παράρτημα V «Αποδεκτοί Τρόποι Εξόφλησης Δαπανών»**.

1.1.11.2 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ

Παρακολούθηση στοιχείων προόδου των έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων της παρούσας Δράσης αποτελεί ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Ειδικότερα, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόδοό τους, τους ποσοτικοποιημένους δείκτες, τα ορόσημα και τους στόχους και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροή προς τα έργα, και όταν απαιτείται, εισηγείται διορθωτικές ενέργειες στην ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ.

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στην ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της πρόόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησης του ΕΣΠΑ. Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, η ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ, καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα της Ελλάδας και της ΕΕ διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα του δικαιούχου και/ ή με επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται στην υποβολή μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) του συνόλου των στοιχείων που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου, (π.χ. δεδομένα πρόόδου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, αίτημα επαλήθευσης, αίτημα τροποποίησης), τα οποία είναι απαραίτητα τόσο για την παρακολούθηση του έργου όσο και για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της παρούσας Πρόσκλησης και του Επιχειρησιακού Προγράμματος στο οποίο εντάσσεται.

Αντίστοιχα, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ενημερώνει το ΠΣΚΕ με τα στοιχεία που αφορούν ενέργειες αρμοδιότητάς της (π.χ. αποτελέσματα επαληθεύσεων) και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να κοινοποιούν άμεσα και υποχρεωτικά στην ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιούν, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
- οποιαδήποτε μεταβολή μείζονος σημασίας προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του
- πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Με στόχο την παρακολούθηση της πρόόδου του έργου και την εκταμίευση των προβλεπόμενων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών. Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών υποβάλλεται μέσω του ΠΣΚΕ, αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και στις δαπάνες που πραγματοποίησε ο δικαιούχος σε αυτό και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά,

όπως αυτά καθορίζονται στο **Παράρτημα VI «Κανόνες Επιλεξιμότητας & Δικαιολογητικά για την Επαλήθευση Δαπανών»**. Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών συνοδεύεται από έκθεση προόδου του φυσικού αντικειμένου και τα προβλεπόμενα για την ελεγχόμενη χρονική περίοδο ολοκληρωθέντα παραδοτέα.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης κάθε έργου είναι δυνατόν να υποβληθούν:

- **Αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών.**

- **1^ο αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης.** Υποβάλλεται από τους δικαιούχους των έργων αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης μετά την συμπλήρωση 6 έως και 10 μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου και αφορά στο σύνολο της σύμβασης για τα συνεργατικά έργα. Μπορεί να υποβληθεί έως και 2 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς του αιτήματος (κατά συνέπεια θα πρέπει να υποβληθεί το αργότερο μέχρι τον 12^ο μήνα υλοποίησης του έργου).

- **2^ο αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης.** Υποβάλλεται από τους δικαιούχους το αργότερο 12 μήνες πριν την λήξη του έργου και αφορά στο σύνολο της σύμβασης για τα συνεργατικά έργα. Ο χρόνος υποβολής του 2^{ου} αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης επιλέγεται από τους δικαιούχους σε σχέση με την πορεία υλοποίησης του εκάστοτε έργου, τηρώντας όμως τον προαναφερθέντα χρονικό περιορισμό.

Οι δικαιούχοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν τουλάχιστον ένα αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης, όποιο εκείνοι επιλέξουν σε σχέση με την φύση του έργου και την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Με βάση τα αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης επαλήθευσης, προωθείται η εκταμίευση της ενδιάμεσης δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης.

- **Αίτημα τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών.** Υποβάλλεται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη της εγκεκριμένης χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου και αφορά στο σύνολο της σύμβασης για τα συνεργατικά έργα. Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της Απόφασης ένταξης.»

Τα αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών υποβάλλονται:

- στην περίπτωση που οι δικαιούχοι είναι μεμονωμένες επιχειρήσεις, από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου
- στην περίπτωση των συνεργατικών έργων, από το Συντονιστή.

Με βάση τα αιτήματα και τα συνοδευτικά παραστατικά διενεργείται η σχετική επαλήθευση από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, πιστοποιείται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου που έχει εκτελεστεί και αποφασίζεται η εκταμίευση και το ύψος της δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης (ενδιάμεση δόση ή αποπληρωμή), καθώς και ο κατάλληλος χειρισμός της εγγυητικής επιστολής που ενδέχεται να έχει προσκομιστεί στο πλαίσιο λήψης προκαταβολής, (απομείωση ή επιστροφή, αναγωγή σε παρούσα αξία).

Η υποβολή αιτημάτων επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών γίνεται υποχρεωτικά μέσω του ΠΣΚΕ. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί από το δικαιούχο εντός των καθορισμένων χρονικών ορίων αίτημα ενδιάμεσης ή τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών, και ιδίως εάν έχει προηγηθεί εκταμίευση προκαταβολής ή δόσης της επιχορήγησης, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ προχωρά στη διερεύνηση του θέματος και σε διενέργεια επαλήθευσης.

Διαδικασία διενέργειας επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Οι επαληθεύσεις των έργων της παρούσας Πρόσκλησης διακρίνονται σε διοικητικές και επιτόπιες. Οι διοικητικές επαληθεύσεις διενεργούνται εξ αποστάσεως με βάση τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους δικαιούχους των έργων, ενώ για τις επιτόπιες επαληθεύσεις είναι απαραίτητη η επιτόπια επίσκεψη στο σημείο (α) που θα επιλεγεί (ούν) από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ως καταλληλότερο (α) για την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου.

Προκειμένου οι δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, κατόπιν συνεννόησης, αποστέλλει μέσω συμβατικού ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου επαλήθευσης. Ο δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης των αρμόδιων στελεχών εκ μέρους του δικαιούχου, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι η κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν αίτημα επαλήθευσης είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την γνωστοποίησή τους (έγγραφη ή ηλεκτρονική) στο δικαιούχο.

Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν ή την άπρακτη παρέλευση του δεκαπενθημέρου, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης, η οποία αποτελεί Τυποποιημένο Έντυπο που παράγεται από το ΠΣΚΕ, αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται βάσει δειγματοληψίας, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ καταγράφει τη σχετική μεθοδολογία επιλογής του δείγματος. Η έκθεση επαλήθευσης θα πρέπει να είναι σαφώς, ειδικώς και επαρκώς τεκμηριωμένη ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που έχει ευρήματα και συνεπώς δημιουργεί δυσμενείς έννομες συνέπειες εις βάρος των δικαιούχων π.χ. με απομείωση της αιτούμενης δημόσιας δαπάνης.

Έγκριση αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το αρμόδιο όργανο έκθεση επαλήθευσης υποβάλλεται στην ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, η οποία τη διαβιβάζει προς έγκριση στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας μαζί με σχετική εισήγηση. Τα στοιχεία της εγκεκριμένης έκθεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της έκθεσης επαλήθευσης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται μέσω του ΠΣΚΕ για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης
- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών, παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να υποβάλλουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος, καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να λαμβάνεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Α.Π. Αριθμ. 126829 / ΕΥΘΥ 1217/08-12-2105 (Β 2784) ΚΥΑ με θέμα «ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 22 ΤΟΥ Ν. 4314/2014» όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά (Άρθρα 3, 4, 5 & 6).

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η σχετική έγκριση από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας και οριστικοποιούνται τα αποτελέσματα της επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ και μέσω του συστήματος ενημερώνονται οι δικαιούχοι.

Όργανα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Για την υποστήριξη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ στη διαδικασία παρακολούθησης των έργων της παρούσας Δράσης, ορίζεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, αρμόδιο όργανο επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών για κάθε έργο. Τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών, από τα στελέχη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, των Διαχειριστικών Αρχών, της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ, της ΓΓΕΤ, των Ερευνητικών Οργανισμών και το Μητρώο προμηθευτών/παρεχόντων υπηρεσίες προς την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (με βάση την ΥΑ 23451/ΕΥΣΣΑ 493/2017 (Β' 677) σχετικά με τις διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης και υλοποίησης προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας και τις διαδικασίες δημιουργίας και διατήρησης καταλόγων προμηθευτών για την ανάθεση και υλοποίηση ενεργειών τεχνικής βοήθειας, όπως έχει τροποποιηθεί με τις ΥΑ 120497/ΕΥΣΣΑ 2403/2017 (Β' 3943) και 28876/ΕΥΣΣΑ 498/2018 (Β' 938) και ισχύει». Κατά τον ορισμό των μελών των οργάνων επαλήθευσης διασφαλίζεται η μη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση του ελεγχόμενου έργου. Τα μέλη των οργάνων υποβάλλουν στην ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων και εμπιστευτικότητας Το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του οργάνου επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών περιλαμβάνει:

- την πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου, σύμφωνα με τους όρους που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα κάθε φορά Απόφαση ένταξης
- την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου με βάση τα προσκομισθέντα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης
- την επιβεβαίωση του εύλογου του κόστους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με την Απόφαση ένταξης
- την επιβεβαίωση ύπαρξης επαρκούς διαδρομής ελέγχου
- τη διασφάλιση της τήρησης των λοιπών όρων υλοποίησης του έργου σύμφωνα με την παρούσα Αναλυτική Πρόσκληση και τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους
- την επιβεβαίωση της τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης
- τη διασφάλιση των κατά περίπτωση εφαρμοσμένων όρων ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπει την υλοποίηση του έργου
- την επιβεβαίωση της συμμόρφωσης του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί στο έργο από τη ΔΑ ή ελέγχων από άλλα εθνικά ή/και κοινοτικά ελεγκτικά όργανα
- τη διατύπωση πιθανών συστάσεων για διορθωτικές ενέργειες
- τη διατύπωση άποψης σε σχέση με τη συνέχιση ή μη της χρηματοδότησης του έργου

Δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση υπηρεσιών ορκωτών λογιστών

Είναι δυνατή η βεβαίωση των δαπανών του έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4314/2014 (άρθρο 47). Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης ένταξης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον

πραγματοποιείται μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του κάθε έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό. Σημειώνεται ότι το Παράρτημα XI περιλαμβάνει υπόδειγμα Έκθεσης/ βεβαίωσης Ελέγχου Ορκωτού Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών και Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς λογιστές.

Β' ΚΥΚΛΟΣ

Στο πλαίσιο του Β' κύκλου της παρούσας δράσης, για αιτήματα πιστοποίησης από δικαιούχους που έχουν προϋπολογιζόμενη δημόσια δαπάνη μεγαλύτερη από 50.000 ευρώ, η χρήση των υπηρεσιών ορκωτών λογιστών είναι **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ**. Για δικαιούχους με μικρότερη προϋπολογιζόμενη δημόσια δαπάνη από το ως άνω ποσό, καθώς και για τους δικαιούχους της Παρέμβασης IV, Σφραγίδα Αριστείας, που συμμετείχαν μόνο στην Φάση Α (SME 1) ανεξαρτήτως ποσού, η χρήση ορκωτών ελεγκτών παραμένει προαιρετική για την πιστοποίηση των αιτημάτων τους.

Ι.1.11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ μέσω του Ειδικού Λογαριασμού της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διενέργεια των πληρωμών του.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν4314/2014:

α) Οι προκαταβολές και οι ενδιάμεσες πληρωμές των δικαιούχων για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία.

Στην περίπτωση αυτή παραμένουν σε ισχύ οι γενικές διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης.

Οι τελικές πληρωμές των ανωτέρω δικαιούχων, μετά την ολοκλήρωση του έργου, δύνανται να κατάσχονται, συμψηφίζονται, παρακρατούνται ή να αποδίδονται για λογαριασμό του δικαιούχου και καταβάλλονται με την υποχρεωτική προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας.

Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου και αν η πληρωμή αφορά προκαταβολή, ενδιάμεση ή τελική πληρωμή.

β) Η διάταξη της παραγράφου α' εφαρμόζεται και στις προσκλήσεις ενισχύσεων που έχουν εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και απαιτούν την προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, προκειμένου να καταβληθεί η ενίσχυση στον δικαιούχο, καθώς και στις σχετικές προσκλήσεις που εκδίδονται εφεξής. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κάθε γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται με την παρούσα παράγραφο, καταργείται.

Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης εξαρτάται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στους δικαιούχους και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που

χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του έργου. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος στο ΠΣΚΕ. Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα σύμφωνα με το Παράρτημα VII «Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης».

Το αίτημα καταβολής της επιχορήγησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου:

- στην περίπτωση που οι δικαιούχοι είναι μεμονωμένες επιχειρήσεις, από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου,
- στην περίπτωση των συνεργατικών έργων, από το Συντονιστή.

Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Προς τούτο, μπορεί να καταρτίσει ενδιάμεσες ενδεικτικές προθεσμίες. Η προθεσμία πληρωμής των 90 ημερών δύναται να διακοπεί από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του Καν.1303/2013. Η διακοπή και οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτήν αποτυπώνονται στο ΠΣΚΕ, μέσω του οποίου ενημερώνεται ο Δικαιούχος.

Μετά την καταβολή της ενίσχυσης από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ στο Δικαιούχο, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ενημερώνει το ΠΣΚΕ και το ΟΠΣ.

Επιτρέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης:

A. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

I. Προκαταβολή (δυνητική) με ισόποση εγγυητική επιστολή

Μετά την υπογραφή της Απόφασης Ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, σε ποσοστό **μέχρι 40%** της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Αποτελεί ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

Παρέχεται η δυνατότητα / επιλογή σε δικαιούχο που έλαβε προκαταβολή έναντι Εγγυητικής Επιστολής, όταν ελεγχθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες του έργου του, να ζητήσει τη διατήρηση της υπάρχουσας εγγυητικής επιστολής από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ με σκοπό τη χορήγηση πρόσθετης δημόσιας χρηματοδότησης.

Σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, η συνολική προκαταβολικά ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός τριών ετών από το έτος

καταβολής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2023.

II. Ενδιάμεση δόση

Καταβάλλεται έπειτα από υποβολή αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης από το δικαιούχο και έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης ενδιάμεσης επαλήθευσης, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

III. Τελική Δόση - Αποπληρωμή

Καταβάλλεται κατόπιν υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση και εκδίδεται η Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου.

Τρόπος υπολογισμού της καταβολής Δημόσιας Χρηματοδότησης (εκταμιεύσεων)

Το μέγιστο ποσό των Ενδιάμεσων Δόσεων (Ε.Δ.) και της Τελικής Δόσης (Τ.Δ.) της χρηματοδότησης για κάθε δικαιούχο, υπολογίζεται ως συνάρτηση της Πιστοποιηθείσας Δημόσιας Δαπάνης (Π.Δ.Δ.) ως ακολούθως:

Ε.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγούμενες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

Τ.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγούμενες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

όπου

Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη Π.Δ.Δ. = το άθροισμα της Δημόσιας Δαπάνης που έχει πιστοποιηθεί για τον δικαιούχο από το όργανο επαλήθευσης, στο σύνολο των επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί

Προηγούμενες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης = το σύνολο των εκταμιεύσεων προς το Δικαιούχο (προκαταβολή και ενδιάμεσες δόσεις) οι οποίες προηγούνται της υπό εξέταση δόσης

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

I. Προχρηματοδοτήσεις

Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης σε δικαιούχους – Ερευνητικούς Οργανισμούς (των οποίων η χρηματοδότηση χαρακτηρίζεται ως μη κρατική ενίσχυση), γίνεται με τη μορφή προχρηματοδοτήσεων, δηλαδή προκαταβάλλονται χωρίς να απαιτείται αντιστοίχιση με δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί, δηλαδή και επαληθευθεί. Σε κάθε σημείο της χρονικής περιόδου υλοποίησης ενός έργου, η διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εκταμιεύσεων προς τον Ερευνητικό Οργανισμό και στην Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη (Π.Δ.Δ.) δεν μπορεί να ξεπερνά σε ποσοστό το **40%** της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης του έργου για τον συγκεκριμένο δικαιούχο. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται και για τον προσδιορισμό του

μέγιστου ύψους της αρχικής δόσης της χρηματοδότησης προς δικαιούχο Ερευνητικό Οργανισμό (μέγιστη αρχική δόση 40%).

II. Αποπληρωμή

Η τελευταία δόση της δημόσιας χρηματοδότησης προς δικαιούχους – Ερευνητικούς Οργανισμούς καταβάλλεται κατόπιν υποβολής αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης.

Το άθροισμα των εκταμιεύσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, πλην της αποπληρωμής, για κάθε δικαιούχο (επιχείρηση ή Ερευνητικό Οργανισμό) δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το **85%** της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης για τον συγκεκριμένο δικαιούχο.

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, σε κάποιο δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία επαλήθευσης, τότε ο δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης (ΚΥΑ υπ' αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/21.12.2015 (Β 2784).

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας την **έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτηση**, με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές/ φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

Ι.1.12 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, όταν απαιτείται, εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας την έκδοση τροποποιήσεων της Απόφασης Χρηματοδότησης ή ανάκλησης αυτής και μεριμνά για τη δημοσιοποίηση των Αποφάσεων.

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της Απόφασης ένταξης είναι δυνατή εφόσον **τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις**

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/ και η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης
- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης του έργου.

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους δικαιούχους έργων της παρούσας Πρόσκλησης ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

A. Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Η συγκεκριμένη κατηγορία αφορά σε τροποποιήσεις που σχετίζονται με κρίσιμες παραμέτρους που ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή υλοποίηση του έργου και εντάσσονται σε μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου
2. Αντικατάσταση δικαιούχου συνεργατικού έργου (και ανάλογη επικαιροποίηση/ αντικατάσταση του συμφωνητικού συνεργασίας)
3. Αντικατάσταση υπεργολάβου παροχής υπηρεσιών έρευνας επί συμβάσει που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης της Αίτησης Χρηματοδότησης (όχι φυσικά πρόσωπα)
4. Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου του έργου
5. Μεταβίβαση ή αντικατάσταση πάγιων περιουσιακών στοιχείων, οι αποσβέσεις των οποίων ενισχύονται στο πλαίσιο του έργου
6. Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου (π.χ. εφαρμογή τεχνικών/ μεθοδολογίας εκτέλεσης χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμησης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων, συρρίκνωση των εξεταζόμενων από την έρευνα παραμέτρων)
7. Τροποποίηση του οικονομικού αντικείμενου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης) ή μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη-, αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μεγαλύτερου του 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου)

Κάθε αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της Απόφασης ένταξης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί. Στα αιτήματα αυτά αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης ένταξης και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπεται η υποβολή μέχρι τριών (3) αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας συνολικά για το έργο.

Οι τροποποιήσεις μείζονος σημασίας εξετάζονται από την Επιτροπή Τροποποιήσεων Έργων της Δράσης η οποία συστήνεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Στην Απόφαση αυτή περιγράφονται τυχόν πρόσθετες αρμοδιότητες της Επιτροπής, πέραν των όσων περιλαμβάνονται στην παρούσα και ορίζονται τα μέλη της που μπορούν να προέρχονται από στελέχη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ή/ και το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Η εξέταση των αιτημάτων των δικαιούχων από την Επιτροπή Τροποποιήσεων γίνεται μετά από σχετική εισήγηση της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Στην περίπτωση τροποποίησης του φυσικού αντικείμενου, και εφόσον απαιτηθεί, η Επιτροπή είναι δυνατό να ζητήσει γνωμοδότηση από μέλος του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Η τροποποίηση εγκρίνεται ή απορρίπτεται ή γίνεται εν μέρει δεκτή, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας με βάση την εισήγηση – γνωμοδότηση της Επιτροπής. Η απόφαση καταχωρείται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.

Το αποτέλεσμα της διαδικασίας εξέτασης κάθε αιτήματος τροποποίησης μείζονος σημασίας κοινοποιείται στο δικαιούχο μέσω του ΠΣΚΕ.

Β. Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου, επιτρέπονται χωρίς αριθμητικό περιορισμό τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως:

1. Αντικατάσταση μέλους της ομάδας έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με τουλάχιστον ισότιμα προσόντα και ίδια ή συναφή ειδικότητα. Στην περίπτωση όπου αποδειγμένα δεν μπορεί να υπάρξει νέο μέλος της ομάδας έργου με ισότιμα προσόντα (π.χ. κατόπιν άγονης διαδικασίας πρόσκλησης) είναι δυνατόν η

- αντικατάσταση να πραγματοποιηθεί από μέλος με κατώτερα προσόντα, τα οποία καθορίζονται σε συνεργασία με τον επιστημονικό υπεύθυνο/συντονιστή του έργου.
2. Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μικρότερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας του δικαιούχου με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης, μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη- αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μέχρι 5% του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου).
 3. Ορισμό νέων μελών της ομάδας έργου ή μελών τα οποία δεν είχαν οριστεί κατά την υποβολή της πρότασης.
 4. Τροποποίηση του ύψους της ανθρωποπροσπάθειας κάθε δικαιούχου, όπως αυτή έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση. Πιο συγκεκριμένα ο αριθμός των ανθρωπομηνών συνολικά σε επίπεδο δικαιούχου μπορεί να αυξηθεί ή μειωθεί μέχρι 25%, με ανάλογη τεκμηρίωση σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου, χωρίς να επηρεάζεται αρνητικά η τιμή – στόχος του δείκτη CO24 "Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται" η οποία εγκρίθηκε κατά την ένταξη του έργου και αφορά το σύνολο των συμμετεχόντων φορέων. Επιπλέον επιτρέπεται η μεταφορά ανθρωπομηνών μεταξύ ενότητων εργασίας χωρίς περιορισμό. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα πρέπει να τηρηθούν και οι περιορισμοί που θέτει το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.
 5. Τροποποίηση της χρονικής διάρκειας των Ενοτήτων Εργασίας καθώς και του χρόνου παράδοσης των παραδοτέων, όπως έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση. Πιο συγκεκριμένα η χρονική διάρκεια μιας Ενότητας Εργασίας μπορεί να αυξομειωθεί, μετατοπίζοντας ταυτόχρονα χρονικά το μήνα λήξης της ή/και το μήνα έναρξής της. Σε περίπτωση που αυτή η χρονική μετατόπιση επηρεάζει άλλες ενότητες εργασίας και τα παραδοτέα τους, επέρχεται αντίστοιχη χρονική μετατόπιση. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω χρονικές μετατοπίσεις δεν μπορούν να αλλάζουν ούτε την ημερομηνία έναρξης του έργου (ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης των έργων) ούτε την εγκεκριμένη ημερομηνία λήξης (ημερομηνία έναρξης + εγκεκριμένη χρονική διάρκεια του έργου).
 6. Αντικατάσταση των οργάνων και εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού) όπως έχουν αρχικώς περιγραφεί και εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση, από όργανα και εξοπλισμό με ανάλογα τεχνικά χαρακτηριστικά και λειτουργικότητα, που θα έχουν την δυνατότητα να οδηγήσουν στο ίδιο ή βελτιωμένο αποτέλεσμα σε σχέση με τον αρχικώς περιγραφόμενο εξοπλισμό και έχουν ανάλογο κόστος. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα πρέπει να τηρηθούν και οι περιορισμοί που θέτει το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.
 7. Επιτρέπεται η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των υφιστάμενων υποκατηγοριών, εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης, χωρίς περιορισμό. Επιτρέπεται η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των περιγραφόμενων δαπανών εντός της ίδιας υποκατηγορίας δαπάνης, χωρίς περιορισμό, εφόσον τηρούνται τα περιγραφόμενα στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα, σε ότι αφορά στις εν λόγω δαπάνες. Επιπλέον, επιτρέπεται η προσθήκη νέων υποκατηγοριών εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης. Τέλος, εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης μπορούν να προστεθούν επιπλέον δαπάνες οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου και δεν περιγράφηκαν κατά την υποβολή της πρότασης, τηρώντας το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.

Οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη των δικαιούχων σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Συνοδεύουν το αντίστοιχο Αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, και υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ, όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με το εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης ένταξης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση του οργάνου που διενεργεί την επαλήθευση-πιστοποίηση, και το οποίο εξετάζει την πλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται ανωτέρω για το χαρακτηρισμό κάποιας τροποποίησης ως

ήσσονος σημασίας και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

Γ. Τροποποιήσεις που αφορούν σε στοιχεία του δικαιούχου

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του, όπως ενδεικτικά:

1. Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής
2. Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
3. Μεταβολή εταιρικής/ μετοχικής σύνθεσης
4. Μεταβολή της έδρας ή/ και μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας δραστηριότητας εφόσον γίνεται εντός της ίδιας κατηγορίας περιφέρειας (βλ. Παράγραφος I.1.2)

ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ μέσω εισαγωγής των νέων δεδομένων στα αντίστοιχα πεδία του ΠΣΚΕ. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις ελέγχονται από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της Απόφασης ένταξης και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος μέσω του ΠΣΚΕ.

Δ. Άλλες τροποποιήσεις

Κάθε άλλο θέμα ή τροποποίηση που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως μείζονος ή ήσσονος σημασίας και δεν αφορά σε μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου εξετάζεται από την Επιτροπή Τροποποιήσεων. Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου **επιτρέπεται η υποβολή μέχρι τριών (3) αιτημάτων τροποποίησης, της συγκεκριμένης κατηγορίας, συνολικά για το έργο**

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων που πραγματοποιούνται μετά από Αίτημα του δικαιούχου, είναι δυνατή η τροποποίηση της Απόφασης ένταξης έργου που εκτελείται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης με πρωτοβουλία της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (π.χ. οριζόντια τροποποίηση που αφορά στην παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης των έργων).

I.1.13 – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΡΓΩΝ

Η ολοκλήρωση έργου, για το οποίο έχει πραγματοποιηθεί επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, γίνεται από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ μεριμνά για την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης του έργου και την κοινοποίησή της στο Δικαιούχο.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση του έργου είναι:

- η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου μέσα από την υλοποίηση των προβλεπόμενων παραδοτέων και την επίτευξη των βασικών στόχων του έργου ή ο προσδιορισμός των επιμέρους παραδοτέων τα οποία ολοκληρώθηκαν πλήρως ή εν μέρει
- η τήρηση από τους δικαιούχους των υποχρεώσεων που περιγράφονται στην Απόφαση Ένταξης
- η συμμόρφωση των δικαιούχων με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο

Στο πλαίσιο της έκδοσης της Απόφασης Ολοκλήρωσης:

- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου (παραδοτέα και στόχοι του έργου)
- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) που έχει πραγματοποιηθεί στο σύνολο του έργου
- ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό
- καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα του έργου
- βεβαιώνεται η επίτευξη της τιμής - στόχου των δεικτών του έργου
- διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων των δικαιούχων που τίθενται στην Απόφαση Ένταξης

- διαπιστώνεται η συμμόρφωση των δικαιούχων με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο

I.1.14 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

I.1.14.1 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- να τηρούν τους όρους της Απόφασης ένταξης
- να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση του έργου και ιδίως όσον αφορά το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες (ΕΕ 1303/2013/17.12.2013, Άρθρο 7)
- να μην μεταβάλουν την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, χωρίς ενημέρωση της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ
- να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται
- να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα του έργου που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων
- να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων
- να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, πάγια περιουσιακά στοιχεία, οι αποσβέσεις των οποίων έχουν ενισχυθεί
- να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και να ενημερώνει τους συμμετέχοντες στο έργο σχετικά με τη συγχρηματοδότηση του έργου από το ΕΤΠΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ (ΕΠΑνΕΚ)». Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου.
- να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ή/ και την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ, σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους
- να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ (ή εναλλακτικά η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ), στις διαδικτυακές πύλες www.antagonistikotita.gr, www.espa.gr, www.eyde-etak.gr κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

I.1.14.2 –ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται **για τέσσερα (4) έτη μετά την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης** να τηρούν όλα τα δικαιολογητικά και

παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου και να τα θέτουν στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ, ΕΥ Αρχή Πιστοποίησης, ΕΔΕΛ) ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών του έργου. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Επιπροσθέτως, οι ερευνητικοί οργανισμοί -δικαιούχοι έργων που η χρηματοδότησή τους στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης έχει χαρακτηριστεί ως μη κρατική ενίσχυση, πρέπει με βάση την Εγκύκλιο 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων να διαχωρίζουν σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση τις οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες που ασκούν, και να παρέχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της κατανομής μεταξύ των εφόσον αυτά ζητηθούν από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ή άλλο εθνικό ή κοινοτικό όργανο ελέγχου. Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ ελέγχει ιδιαίτερα την πλήρωση των προϋποθέσεων με τις οποίες θεωρήθηκε ότι ο Ερευνητικός Οργανισμός εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της ανωτέρω Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο ολοκλήρωσης των πράξεων.

1.1.14.3 – ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Ενδιάμεσου Φορέα, αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων και για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα που εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση των έργων. Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.

1.1.14.4 – ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις. Οποιαδήποτε τροποποίηση θα πρέπει να συντελείται όπως ορίζεται στο σημείο 1.1.12 ανωτέρω, διαφορετικά οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από τον ΕΦ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης του έργου. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνέπεια αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από τον ΕΦ. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης του έργου στο πρόγραμμα και μετακύλιση σε αυτό των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο Άρθρο 22 του Ν. 4314/2014 (Α 265) ως ισχύει και στην υπ. αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/08.12.2015 (Β2784) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014–2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014»

Σημειώνεται ότι η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο <https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>.

1.1.15 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η έναρξη και η λήξη υποβολής προτάσεων μέσω του ΠΣΚΕ ορίζεται στην Απόφαση της Πρόσκλησης.

Το Έντυπο Υποβολής, η παρούσα πρόσκληση και τα Παραρτήματά της καθώς και το σχετικό εθνικό και κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο, θα αναρτηθούν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (www.mindev.gov.gr)
- της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ (www.antonistikitita.gr)
- της ΓΓΕΤ www.gsrt.gr
- της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)
- του ΠΣΚΕ (www.ependyseis.gr)

Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από:

- την **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων** στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ), Μονάδα Α', Λεωφ. Μεσογείων 14-18, 11510 Αθήνα. Για ερωτήματα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπληρώνουν το επισυναπτόμενο Υπόδειγμα Ερωτήσεων και να το αποστέλλουν προς την ηλεκτρονική διεύθυνση unitA.eyde@gsrt.gr.
- **το Γραφείο Πληροφόρησης ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ**: Μεσογείων 56, Αθήνα.

Τηλεφωνική ενημέρωση στο **801 11 36 300** από σταθερό τηλέφωνο με αστική χρέωση.

1.1.16 – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

- Παράρτημα I: Ορισμός ΜΜΕ
- Παράρτημα II: Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης
- Παράρτημα III: Θεματικοί τομείς Επενδυτικής προτεραιότητας 1β του ΕΠΑΝΕΚ και θεματικοί υποτομείς σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε Εθνικό επίπεδο (national RIS3) και ειδικότερα:
ΜΕΡΟΣ Α: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Α' ΚΥΚΛΟΥ και
ΜΕΡΟΣ Β: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Β' ΚΥΚΛΟΥ
- Παράρτημα IV: Δικαιολογητικά για την Έγκριση της Αίτησης Χρηματοδότησης
ΜΕΡΟΣ Α: Δικαιολογητικά για την Έγκριση της Αίτησης Χρηματοδότησης Α' ΚΥΚΛΟΥ
ΜΕΡΟΣ Β: Δικαιολογητικά για την Έγκριση της Αίτησης Χρηματοδότησης Β' ΚΥΚΛΟΥ & Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης Β' Κύκλου
- Παράρτημα V: Αποδεκτοί Τρόποι Εξόφλησης Δαπανών
- Παράρτημα VI: Κανόνες Επιλεξιμότητας & Δικαιολογητικά για την Επαλήθευση Δαπανών
- Παράρτημα VII: Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης
- Παράρτημα VIII : ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ (υπόδειγμα)
- Παράρτημα IX: Υπόδειγμα Συμφωνητικού Συνεργασίας
- Παράρτημα X: Υπόδειγμα δήλωσης στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ)
- Παράρτημα XI: ΕΚΘΕΣΗ/ ΒΕΒΑΙΩΣΗ Ελέγχου Ορκωτού Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών (υπόδειγμα) και Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς λογιστές)
- Παράρτημα XII: Το με Α.Π. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών - Ερευνητικών Υποδομών».
- Παράρτημα XIII: Ορισμοί Δεικτών.
- Παράρτημα XIV: Το με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ 5351/10-04-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινήσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».

- Παράρτημα XV: Το με Α.Π. 64925/ΕΥΚΕ 5796/09-06-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ που παρέχει ειδικότερες οδηγίες σχετικά με τον έλεγχο μιας ατομικής επιχείρησης ως «προβληματικής».
 - Παράρτημα XVI: Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για ΜΜΕ επιχειρήσεις.
- Παρέμβαση IV του Β' ΚΥΚΛΟΥ της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ

{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι}.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ

Άρθρο 1 **Επιχείρηση**

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα απασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 **Αριθμός απασχολουμένων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων**

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3 **Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών Ποσών**

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο

επιχειρήσεις (business angels), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής σε μία επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ·

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5 000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περιόδους αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία

κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (EME), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των EME. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.
2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν — τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής)}

Άρθρο 1: **Πεδίο Εφαρμογής**, παράγραφος 4:

Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται:

α) στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ενισχύσεων υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά, με εξαίρεση τα καθεστώτα ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από ορισμένες θεομηνίες·

β) στις ad hoc ενισχύσεις υπέρ επιχείρησης που αναφέρεται στο στοιχείο α)·

γ) στις ενισχύσεις για **προβληματικές επιχειρήσεις**, με εξαίρεση τα καθεστώτα ενισχύσεων για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από ορισμένες θεομηνίες.

Άρθρο 2: **Ορισμοί**, παράγραφος 18:

«**προβληματική επιχείρηση**»: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει **τουλάχιστον μία** από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο·

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΥΠΟΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Ακολουθεί περιγραφή της ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1β, όπως ακριβώς αναφέρεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (ΕΠΑΝΕΚ) και οι επιλέξιμοι θεματικοί ΤΟΜΕΙΣ & ΥΠΟΤΟΜΕΙΣ όπως ακριβώς εξειδικεύτηκαν κατά τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ).

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1β

1β Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής ειδικά σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ως αποτέλεσμα της ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ

Κατά την προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 για την ενεργοποίηση της χρηματοδότησης από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) και ειδικά για την ενεργοποίηση της χρηματοδότησης έργων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας από το επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ) απαιτείται «Υπαρξη Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης – RIS3». Η απαίτηση αυτή αναφέρεται ως «εκ των προτέρων αιρεσιμότητα 1.1».

Για την ικανοποίηση της αιρεσιμότητας αυτής, η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, ως αρμόδιο όργανο διαμόρφωσης πολιτικής, ακολούθησε **Νέα Μεθοδολογία Σχεδιασμού** με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- **Επιχειρηματική Ανακάλυψη:** Εντοπισμός νέων επιχειρηματικών ευκαιριών με την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και την ενσωμάτωσή τους σε αλυσίδες αξίας
- **Συμμετοχική διαδικασία** για την διαμόρφωση κοινού οράματος: παραγωγικός ιστός, ερευνητικοί- ακαδημαϊκοί φορείς, εθνικές/ περιφερειακές αρχές, φορείς χρηματοδότησης
- **Τομεακή διάσταση:** Επικέντρωση σε συγκεκριμένες δραστηριότητες, ολοκληρωμένες προσεγγίσεις ανά τομέα, όχι οριζόντιες δράσεις χωρίς θεματική εξειδίκευση
- **Δυναμική εφαρμογή** στο χρόνο, στοχοθέτηση, παρακολούθηση, επικαιροποίηση, αναμόρφωση επιλογών

Για την υλοποίηση και τεκμηρίωση της μεθοδολογίας αυτής δημιουργήθηκαν οι Πλατφόρμες Καινοτομίας, ως εργαλείο ανοικτής διαβούλευσης. Με την ολοκλήρωση του 1^{ου} Γύρου Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (2013-15) προέκυψαν οι ακόλουθοι στρατηγικοί τομείς προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ), σε ευθυγράμμιση με τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις της χώρας:

	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ
1	Υλικά - Κατασκευές
2	Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργικές Βιομηχανίες
3	Αγροδιατροφή & Βιομηχανία τροφίμων
4	Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη
5	Υγεία & Φάρμακα
6	Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα
7	Ενέργεια
8	Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών

Κάθε θεματικός τομέας εξειδικεύεται περαιτέρω σε θεματικούς υποτομείς σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε Εθνικό επίπεδο (national RIS3), μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (ανοικτή διαβούλευση).

Οι θεματικοί υποτομείς, όπως προέκυψαν μετά την ολοκλήρωση της Επιχειρηματικής Ανακάλυψης, που συντόνισε και επιμελήθηκε η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επιχειρηματική ανακάλυψη μπορείτε να βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.gsrt.gr>

Για τον Α' κύκλο της ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ», κάθε θεματικός τομέας εξειδικεύτηκε περαιτέρω σε θεματικούς υποτομείς μέσα από τον 2^ο Γύρο Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (2015-16). Κατά την εξειδίκευση αυτή, ελήφθησαν υπόψη οι εξής παράμετροι:

- Ανάδειξη μέσω της επιχειρηματικής Ανακάλυψης
- Ύπαρξη κρίσιμης μάζας επιχειρήσεων
- Ύπαρξη αξιόλογου ερευνητικού δυναμικού
- Σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές Επιπτώσεις
- Τεχνολογική Αναβάθμιση του τομέα/κλάδου
- Εξαγωγίμος χαρακτήρας προϊόντος/ υπηρεσίας

Για τον Β' κύκλο της Δράσης η εξειδίκευση προέκυψε από τον 3ο γύρος Επιχειρηματικής Ανακάλυψης 2017 – 2018

Σημειώνεται ότι, κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο πλαίσιο της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ», οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στην εξειδίκευση σε θεματικούς υποτομείς και να αποφασίσουν σε ποιο θεματικό τομέα (και σε ποιον θεματικό υποτομέα) εμπίπτει το προτεινόμενο έργο. Η επιλογή του θεματικού τομέα και υποτομέα κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Ακολουθεί η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ των ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ και ειδικότερα:

- ΜΕΡΟΣ Α: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ **Α' ΚΥΚΛΟΥ** και
- ΜΕΡΟΣ Β: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ **Β' ΚΥΚΛΟΥ**.

ΜΕΡΟΣ Α: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ

ΤΟΜΕΑΣ 1-ΥΚΑ: ΥΛΙΚΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ (ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ & ΠΡΟΗΓΜΕΝΑ ΥΛΙΚΑ)

1.1 Βιοϋλικά/ Βιοεμφυτεύματα	<p>1.1.1 Ικρίωματα Μηχανικής και Αναγέννησης Ιστών: <i>δημιουργία τεχνητών δομών ως ικρίωματα, ή μήτρες ή προσθετικά έμπλαστρα για εμφύτευση, που αποκαθιστούν, υποστηρίζουν ή βελτιώνουν τη λειτουργία των ιστών.</i> Αφορούν:</p> <ul style="list-style-type: none">(i) Βιοαποικοδομήσιμα βιοϋλικά με βιοδραστικές επιφάνειες και ελεγχόμενους ρυθμούς αποικοδόμησης.(ii) Βιομιμητικά ικρίωματα με ελεγχόμενη δομή στη μικρο- και νανο-κλίμακα, που μιμούνται τα μορφολογικά και φυσικοχημικά χαρακτηριστικά του εξωκυττάριου χώρου.(iii) Απορροφήσιμα από τον οργανισμό πολυμερή, σχεδιασμένα σε μοριακό επίπεδο για να άγουν συγκεκριμένες κυτταρικές αποκρίσεις: έξυπνα βιοϋλικά που αποκρίνονται σε αλλαγές στο άμεσο περιβάλλον τους (π.χ. pH, θερμοκρασία, ηλεκτρικά ή φυσικά ερεθίσματα, ενεργειακή κατάσταση) και τα οποία να είναι σε θέση να διεγείρουν συγκεκριμένες κυτταρικές αποκρίσεις σε μοριακό επίπεδο. <p>1.1.2 Εμφυτεύσιμα Μικρο/Νανο συστήματα, διατάξεις, μικρο-τσιπς για:</p> <ul style="list-style-type: none">(i) Ελεγχόμενη χορήγηση φαρμάκων για αποτελεσματικότερη και στοχευμένη εξατομικευμένη θεραπεία.(ii) Πλατφόρμες μικρο-ροής δυναμικής κυτταροκαλλιέργειας(iii) In vivo μικρο/νανο-συστήματα διάγνωσης και αναγέννησης ιστού.
1.2 Διαγνωσιο - θεραπευτικά Βιοϋλικά	<p>1.2.1 Νέα διαγνωσιοθεραπευτικά βιοϋλικά: <i>ανάπτυξη καινοτόμων λειτουργικών βιοϋλικών διάγνωσης και/ή θεραπείας.</i></p> <ul style="list-style-type: none">(i) Υλικά νανοτεχνολογίας για ταυτόχρονη διάγνωση και θεραπεία(ii) (Μοριακά διαγνωσιοθεραπευτικά βιοϋλικά(iii) Διαγνωσιοθεραπευτικά βιοϋλικά με βάση βιομόρια. <p>1.2.2 Διαγνωσιοθεραπευτικές διατάξεις: <i>ανάπτυξη συσκευών μικρο-νανο τεχνολογίας, καθώς και υβριδικών και πολύ-λειτουργικών βιο-ιατρικών συσκευών, διάγνωσης και/ή θεραπείας.</i></p> <ul style="list-style-type: none">(i) Βιοαισθητήρες(ii) Βιοαντιδραστήρες(iii) Μικροσυστήματα Ολοκληρωμένης Ανάλυσης (Lab on Chip)(iv) Προηγμένες διατάξεις απεικόνισης για διάγνωση και θεραπεία(v) Διαγνωστικά Βιο-τσιπς.
1.3 Υλικά για ολοκληρωμένες ηλεκτρονικές και φωτονικές τεχνολογίες/ εφαρμογές στην μικρο-νανο ηλεκτρονική	<p>1.3.1 Υλικά για διατάξεις λογικής και μνήμης με χαμηλή κατανάλωση ισχύος: Ημιαγωγοί (Ge, III-V) με χρήση επιταξιακών διεργασιών καθώς και νέα υλικά (π.χ. οξείδια μετάλλων, μαγνητικά υλικά, 2-διάστατα υλικά), για τα οποία απαιτείται κυρίως η χρήση τεχνολογιών κενού για την ανάπτυξή τους.</p> <p>1.3.2 Υλικά για ηλεκτρονικά ισχύος (π.χ. GaN, SiC) για εφαρμογές σε επίγειες και δορυφορικές τηλεπικοινωνίες, σε άμυνα και ασφάλεια και σε μετατροπείς υψηλών τάσεων και ρευμάτων.</p> <p>1.3.3 Υλικά για φωτονικές τεχνολογίες: Έμφαση σε λείζερ στερεάς κατάστασης, που καθιστούν δυνατή την οπτική επικοινωνία μεταξύ των ψηφίδων αλλά και μέσα στην ίδια.</p>

1.4 Υλικά για μικροσυστήματα	<p>1.4.1 Ενσωμάτωση υλικών (ανόργανων ή οργανικών) σε μορφή λεπτών υμενίων, νανοσυρμάτων ή νανοσωματιδίων ιδιαίτερα αν αυτά μπορούν να αποκριθούν επιλεκτικά σε εξωτερικά ερεθίσματα (μηχανικά, βιοχημικά) για εφαρμογή σε αισθητήρες.</p> <p>1.4.2 Υλικά για συγκομιδή ενέργειας από το περιβάλλον (π.χ. πιεζοηλεκτρικά, θερμοηλεκτρικά) για ενεργειακά αυτόνομες διασυνδεδεμένες συσκευές.</p> <p>1.4.3 Φωτονικές διατάξεις με έμφαση σε δυνατότητα ολοκλήρωσης στην πλατφόρμα πυριτίου, είτε μονολιθικά είτε υβριδικά και σε υλικά για ολοκληρωμένους (on-chip) κυματοδηγούς και φωτοανιχνευτές.</p> <p>1.4.4 Ολοκλήρωση μικρο-ρευστομηχανικών συστημάτων σε επίπεδο ψηφίδας (lab-on-chip) για εφαρμογές σε υγεία και περιβάλλον.</p>
1.5 Υλικά για εύκαμπτα υποστρώματα	<p>1.5.1 Πολυμερικά και οργανικά υλικά (ημιαγωγοί και αγωγοί), οξείδια μετάλλων και μέταλλα, διηλεκτρικά, νανοϋλικά (νανοσωματίδια, νανοςύρματα), υλικά φραγμού, διαφανή ηλεκτροδία για την κατασκευή ενεργητικών και παθητικών στοιχείων. Ενσωμάτωση των παραπάνω σε διάφορες εφαρμογές (καταναλωτικά αγαθά όπως οθόνες, ρούχα, υλικά συσκευασίας), αλλά και σε συστήματα φωτισμού, θερμοκήπια, μέσα μεταφοράς, ρομποτικές εφαρμογές, τεχνητό δέρμα.</p>
1.6 Υλικά για την τεχνολογία των ηλιακών κυψελών	<p>1.6.1 Φωτοβολταϊκά πυριτίου και άλλων ανόργανων ημιαγωγών</p> <p>1.6.2 Φωτοβολταϊκά ευαισθητοποιημένων ημιαγωγών (DSSC)</p> <p>1.6.3 Οργανικά και εκτυπωμένα φωτοβολταϊκά</p> <p>1.6.4 Φωτοβολταϊκά που βασίζονται σε περοβσκίτες και φωτοβολταϊκά που βασίζονται σε νέες ιδέες που αναφέρονται τόσο στο βασικό υλικό τους όσο και στην αρχιτεκτονική του (φωτοευαίσθητα υλικά για την απορρόφηση του ηλιακού φωτός, υλικά που βοηθούν στη δημιουργία φορέων και στην μεταφορά των φορέων στα ηλεκτροδία). Υλικά των ηλεκτροδίων (περιλαμβανομένων διάφανων ηλεκτροδίων), υλικά αναβάθμισης και ενίσχυσης της απόδοσης μέσω συμπληρωματικής απορρόφησης και ηλιακών συγκεντρωτήρων, υλικά εγκιβωτισμού ή προστασίας των ηλιακών κυψελών, τα οποία μπορεί να έχουν και επιπλέον λειτουργικά χαρακτηριστικά, όπως ιδιότητες αυτοκαθαρισμού από εναποθέσεις οργανικών ή και ανόργανων ρύπων.</p>
1.7 Πολυλειτουργικά Υλικά - Ευφυή Υλικά που ανταποκρίνονται σε εξωτερικά ερεθίσματα – κυρίως εφαρμογές στον τομέα των Μεταφορών και των Κατασκευών	<p>1.7.1 Υλικά Μνήμης Σχήματος: Κράματα μετάλλων που μπορούν να μεταβάλλουν με προκαθορισμένο τρόπο το σχήμα τους υπό την επίδραση της θερμοκρασίας. Πολυμερή που μεταβάλλουν τις εξωτερικές τους διαστάσεις μεταξύ δύο ή τριών προκαθορισμένων σταδίων, υπό την επίδραση εξωτερικών θερμοκρασιακών, ηλεκτρικών ή μαγνητικών πεδίων ή φωτεινής ακτινοβολίας. Υλικά που μπορούν να μεταβάλλουν το σχήμα και τον όγκο τους όταν διεγερθούν από την παρουσία μαγνητικού πεδίου.</p> <p>1.7.2 Πιεζοηλεκτρικά υλικά (Piezoelectric): Υλικά που μπορούν να οδηγήσουν στην παραγωγή ηλεκτρικής τάσης υπό την επίδραση εξωτερικής μηχανικής φόρτισης.</p> <p>1.7.3 Μαγνητο- και Ηλεκτρο-ρεοστατικά υλικά (Magneto- & Electro-reostrictive): Συστήματα που αποτελούνται από κολλοειδείς διασπορές σωματιδίων σε κατάλληλους διαλύτες. Οι διαλύτες δεν επηρεάζονται από εξωτερικό ηλεκτρικό ή μαγνητικό πεδίο, η εφαρμογή των οποίων προκαλεί ελεγχόμενη αλλαγή στο ιξώδες του διαλύματος.</p> <p>1.7.4 Συστήματα Αυτοϊασης (Self-healing systems): συστήματα υλικών που φέρουν ενσωματωμένη τη δυνατότητα 'επούλωσης' ρωγμών ή</p>

	ατελειών που προκαλούνται κατά τη διάρκεια της χρήσης τους, με αποτέλεσμα την παράταση του χρόνου ζωής τους.
1.8 Πολυλειτουργικά Υλικά για Ενεργειακές Εφαρμογές (Μετατροπή, Αποθήκευση και Εξοικονόμηση Ενέργειας)	<p>1.8.1 Ανάπτυξη μαγνητικών υλικών: Υλικά σε συμπαγή μορφή ή μορφή λεπτών υμενίων ή νανοσωματιδίων για εφαρμογές σε αισθητήρες, ηλεκτροκινητήρες για ενεργειακές εφαρμογές και για εφαρμογή σε πολύ υψηλές συχνότητες, με αποτέλεσμα την καλύτερη απόδοση μετασχηματιστών, κ.λπ.</p> <p>1.8.2 Θερμοηλεκτρικά Υλικά (Thermoelectric Materials): Θερμοηλεκτρικά υλικά υψηλής μετατροπής της εκλυόμενης στο περιβάλλον θερμότητας απευθείας σε ηλεκτρική ενέργεια, από μηχανές εσωτερικής καύσεως, κλιβάνους, στήλες εναλλακτών θερμότητας και όπου αλλού μπορεί να δημιουργηθεί μια διαφορά θερμοκρασίας (αποτελούν μια συμπληρωματική τεχνολογία για δέσμευση τεράστιων ποσών θερμικής ενέργειας που εκλύεται στο περιβάλλον).</p> <p>1.8.3 Ευφυή συστήματα μετατροπής ενέργειας (energy conversion systems): υβριδικά υλικά βασισμένα σε χαμηλοδιάστατες νανοδομές, που σε συνδυασμό με οργανικές χρωστικές ή/και ανόργανα ημιαγώγιμα υλικά έχουν τη δυνατότητα, ύστερα από φωτοβόληση, να συμμετέχουν σε διεργασίες μεταφοράς ηλεκτρικού φορτίου. Η δυνατότητα μετατροπής ενέργειας βασίζεται στο σχηματισμό καταστάσεων διαχωρισμένων ηλεκτρικών φορτίων, εντός των υβριδικών υλικών, με μεγάλη διάρκεια ζωής.</p> <p>1.8.4 Χρωμογενή (θερμοχρωμικά, ηλεκτροχρωμικά, φωτοχρωμικά), φωτοκαταλυτικά και αυτοκαθαριζόμενα υλικά για εξοικονόμηση ενέργειας σε νέα, σύγχρονα και παραδοσιακά κτίρια (οικίες, γραφεία, δημόσια κτίρια, κ.ά.).</p> <p>1.8.5 Νανοπορώδη Υλικά για αποθήκευση/διαχωρισμό/καθαρισμό αερίων/υγρών ενεργειακού ενδιαφέροντος: Υλικά που παρέχουν μεγάλο λόγο επιφάνειας ανά όγκο, κατάλληλα για αποθήκευση/διαχωρισμό/καθαρισμό αερίων (υδρογόνο, μεθάνιο, διοξείδιο του άνθρακα, κ.α.) ή και υγρών.</p>
1.9 Πολυλειτουργικά Συστήματα Υλικών για την προστασία Κατασκευών, Μνημείων και λοιπών δομικών εφαρμογών, φιλικά προς το περιβάλλον	<p>1.9.1 Τροποποιημένα νανოსύνθετα υλικά για την ενίσχυση και την προστασία των δομικών και διακοσμητικών στοιχείων από φυσικό και τεχνητό λίθο.</p> <p>1.9.2 Υλικά στερέωσης, ενίσχυσης και πλήρωσης των δομικών στοιχείων φερόντων οργανισμών σε κατασκευές, με βελτιωμένες ρεολογικές, φυσικοχημικές και μηχανικές ιδιότητες.</p> <p>1.9.3 Ανάπτυξη υλικών επικαλύψεων, επιχρισμάτων, υμενίων π.χ. νανοςύνθετων υπερυδρόφοβων υλικών, για την προστασία εμφανών μεταλλικών στοιχείων, κατασκευών και έργων της πολιτιστικής κληρονομιάς.</p> <p><i>(Σε κάθε έργο θα πρέπει να περιλαμβάνεται η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των νέων υλικών, για τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της συμβατότητας).</i></p>

1.10 Νέα υλικά, βελτίωση χρησιμοποιούμενων υλικών και νέες εφαρμογές υλικών λεπτών επιστρώσεων	<p>1.10.1 Επιστρώσεις με φυσική λειτουργικότητα. Υλικά επιστρώσεων που τροποποιούν την απόκριση στο φως, την ακτινοβολία γενικότερα, τη θερμότητα, τα μηχανικά ερεθίσματα και γενικότερα τα φυσικά ερεθίσματα.</p> <p>1.10.2 Επιστρώσεις με φυσικοχημική λειτουργικότητα. Υλικά επιστρώσεων που προσροφούν ή αποτρέπουν την προσρόφηση χημικών ουσιών, που επιτρέπουν ή αποτρέπουν τη διάχυση ουσιών μέσω των επιστρώσεων ή που επιδρούν χημικά σε ουσίες που έρχονται σε επαφή με την επιστρώση, όπως για παράδειγμα οι φωτοκαταλυτικές επιστρώσεις.</p>
1.11 Ανάπτυξη διεργασιών εναπόθεσης και επεξεργασίας επιστρώσεων και τροποποίησης επιφανειών	<p>1.11.1 Διεργασίες εναπόθεσης με υγρές μεθόδους (εναπόθεση κυρίως από διάλυμα) και από ατμό (φυσική ή χημική εναπόθεση από ατμό). Διεργασίες δημιουργίας πολυστρωματικών επιστρώσεων. Διεργασίες χημικής τροποποίησης και μικρονανοδόμησης επιστρώσεων και διεργασίες χημικής τροποποίησης και μικρονανοδόμησης επιφανειών.</p> <p>1.11.2 Μεθοδολογία χαρακτηρισμού επιφανειών και επιστρώσεων μέσω ανάπτυξης κατάλληλων φυσικοχημικών μεθόδων και κατάλληλου εξοπλισμού για τον προσδιορισμό, τη μέτρηση ή την απεικόνιση χημικών και φυσικών παραμέτρων και ανάπτυξη κατάλληλων προϊόντων λογισμικού για την πληρέστερη περιγραφή και αξιολόγηση των κρίσιμων παραμέτρων που ενδιαφέρουν σε κάθε εφαρμογή.</p>
1.12 Προηγμένα Νανοϋλικά και Νανοςύνθετα Υλικά	<p>1.12.1 Σύνθετα πολυμερικής μήτρας με φυτικές νανο-προσμίξεις ως ενισχυτική φάση (π.χ. κυτταρίνη).</p> <p>1.12.2 Νανοςύνθετα πολυμερικής μήτρας με χρήση πυριτικών προσμίξεων (π.χ. SiO₂)</p> <p>1.12.3 Νανοςύνθετα πολυμερικής μήτρας με διασπορά νανოსωματιδίων ευγενών μετάλλων (Ag, Au, κλπ)</p> <p>1.12.4 Πολυμερή Νανοςύνθετα με βάση το γραφένιο και άλλα 2-οδιάστατα υλικά</p> <p>1.12.5 Σύνθετα υλικά μεταλλικής μήτρας με νανοςωλήνες άνθρακα (Single-double wall) ή με διασπορά μεταλλικών νανοςωματιδίων (Ni, Fe, Co, κλπ)</p>

**ΤΟΜΕΑΣ 2-ΤΠΔ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ
(Α' ΚΥΚΛΟΣ)**

2.1 Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των οπτικοακουστικών, με έμφαση στην ενίσχυση και υποστήριξη επιχειρήσεων, επαγγελματιών και φορέων που δραστηριοποιούνται στους χώρους Πολιτισμού, Τουρισμού και Δημιουργικών Βιομηχανιών.	2.1.1 Ανάπτυξη εφαρμογών παροχής τουριστικών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και δικτύωσης που απευθύνονται σε επιχειρήσεις με σκοπό την εξατομικευμένη παροχή πληροφοριών, συστάσεων και περιεχομένου προς τους ταξιδιώτες (π.χ. προηγμένες μηχανές ολοκληρωμένης σχεδίασης πακέτου διακοπών ή/και εξατομικευμένων δραστηριοτήτων, επιλογή διαδρομών, δραστηριοτήτων, σημείων ενδιαφέροντος, τουριστικών καταλυμάτων, γεγονότων/εκδηλώσεων, δρομολογίων ΜΜΜ).
	2.1.2 Ανάπτυξη τεχνολογιών και υπηρεσιών για την υποστήριξη της δημιουργίας έξυπνων υποδομών (π.χ. λιμάνια, αεροδρόμια, εμπορικά κέντρα, χώροι αναψυχής και γενικά σημεία ενδιαφέροντος ή χρηστικά σημεία των πόλεων) με στόχο την προηγμένη και αποδοτική παροχή πολιτιστικών και τουριστικών υπηρεσιών.
	2.1.3 Ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτόμων εργαλείων, προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών, για την υποστήριξη ειδικών μορφών τουρισμού (π.χ. κρουαζιέρα, θρησκευτικός, καταδυτικός και θαλάσσιος τουρισμός, τουρισμός υπαίθρου, επιστημονικός τουρισμός, αστικός τουρισμός, γαστρονομικός τουρισμός, αθλητικός τουρισμός).
	2.1.4 Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών για την υποστήριξη επιχειρήσεων και φορέων που απευθύνονται σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (π.χ. ΑΜΕΑ, παιδιά, ηλικιωμένοι, χρονίως πάσχοντες).
	2.1.5 Ανάπτυξη μεθόδων και εφαρμογών για την παροχή νέων προηγμένων υπηρεσιών ή για την βελτιστοποίηση υπαρχουσών υπηρεσιών (σε επίπεδο αποδοτικότητας, μείωσης κόστους, αναβάθμισης ανθρώπινου δυναμικού, εμπειρίας χρήστη, εξατομίκευσης, πρόβλεψης εσόδων από οπτικοακουστικές παραγωγές, διαχείρισης κόστους παραγωγών, εκτίμησης ρίσκου κλπ.) με αξιοποίηση τεχνικών διαχείρισης, ανάλυσης ή/και οπτικοποίησης δεδομένων.
	2.1.6 Ανάπτυξη και αξιοποίηση εφαρμογών ΤΠΕ για ανάλυση, τεκμηρίωση, μοντελοποίηση και διαχείριση πολιτιστικού αποθέματος, καθώς και περιοχών περιβαλλοντικού και τουριστικού ενδιαφέροντος με σκοπό και την αναβάθμιση των τουριστικών πόρων και προϊόντων τους.
	2.1.7 Ανάπτυξη καινοτόμων πλατφορμών για την συλλογή τουριστικού και πολιτιστικού περιεχομένου και διάθεσή του σε δημιουργούς εφαρμογών και υπηρεσιών. Περιλαμβάνεται και η χρήση και αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων, κοινωνικών δικτύων και πληθοπορισμού (crowd sourcing).
	2.1.8 Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών-τεχνικών-μεθόδων ψηφιοποίησης και επιστημονικής τεκμηρίωσης πολιτιστικής κληρονομιάς (κινητής, ακίνητης και άυλης) με έμφαση στη βελτίωση της ποιότητας ψηφιοποίησης και στη μείωση του χρόνου και του κόστους της.
	2.1.9 Ανάπτυξη εφαρμογών προώθησης μάρκετινγκ και γενικότερα υποστήριξης της λήψης αποφάσεων για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας των τομέων ΠΤΔΒ, με αξιοποίηση τεχνικών μεγάλου όγκου δεδομένων.

	2.1.10 Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων ή πλατφορμών, όπως Media Asset Management πλατφόρμες που προσφέρονται ως προϊόν ή ως cloud υπηρεσία (SaaS), για την ενοποιημένη διαχείριση και επεξεργασία οπτικοακουστικού περιεχομένου π.χ. πλατφόρμα για ψηφιακή διατήρηση, επιμέλεια και προβολή ελληνικών κινηματογραφικών και άλλων οπτικοακουστικών έργων, συμπεριλαμβανομένου και ερασιτεχνικού υλικού.
	2.1.11 Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών προστασίας ψηφιακού περιεχομένου (υπάρχον οπτικοακουστικό περιεχόμενο, νέοι παραγωγοί, ερασιτεχνικές ταινίες, προωθητικό υλικό, κλπ), π.χ. εφαρμογές για εκμετάλλευση, εκκαθάριση, διαχείριση πνευματικών δικαιωμάτων-Digital Rights Management, υδατογράφιση-watermarking.
	2.1.12 Ανάπτυξη καινοτόμων πλατφορμών και μεθόδων διανομής οπτικοακουστικού περιεχομένου ή/και ψηφιακών εφαρμογών.
	2.1.13 Ανάπτυξη πλατφορμών και σειράς εργαλείων ΤΠΕ για την υποστήριξη του σχεδιασμού χωρικών περιβαλλόντων και χωρικών διαδραστικών εφαρμογών (π.χ. για τους τομείς της αρχιτεκτονικής, διακόσμησης, σκηνογραφίας, σκηνοθεσίας, σχεδιασμού φωτισμού, γλυπτικής κλπ.), με ενσωμάτωση προηγμένων τεχνολογιών (π.χ. σχεδιασμός σε περιβάλλον εμπύθισης μικτής πραγματικότητας, διεπαφές χρήστη σε υβριδικά περιβάλλοντα, γενεσιουργός σχεδιασμός, προσομοίωση, οπτικός προγραμματισμός κλπ.).
	2.1.14 Ανάπτυξη προϊόντων, τεχνολογιών και μεθοδολογιών για την υποστήριξη του απομακρυσμένου συνεργατικού και καταναμεμένου σχεδιασμού και δικτύωσης ανεξάρτητων δημιουργών, ανάλογα με τον τομέα εφαρμογής (αρχιτεκτονική, αστικός σχεδιασμός, βιομηχανικός σχεδιασμός, παραστατικές τέχνες, κόσμημα, μόδα, γραφιστική, τοπικές κοινωνίες και ομάδες πολιτών, κλπ).
	2.1.15 Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων, εφαρμογών για την προώθηση και αναβάθμιση των τουριστικών πόρων και προϊόντων περιοχών πολιτιστικού, τουριστικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος.
2.2 Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των οπτικοακουστικών, με έμφαση στην ενίσχυση της εμπειρίας του τελικού χρήστη και σκοπό την ανάδειξη και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, του σύγχρονου πολιτισμού και του τουριστικού προϊόντος.	2.2.1 Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών (α) για την ξενάγηση σε φυσικό ή/και εικονικό πολιτιστικό περιβάλλον (π.χ. μουσεία, εικονικά μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, φεστιβάλ, εκθέσεις, συλλογές, πολιτιστικά γεγονότα και διαδρομές, καθώς και σε άλλους πόλους και εκδηλώσεις πολιτιστικής δραστηριότητας, χώρους υψηλής επισκεψιμότητας και συγκέντρωσης /μετακίνησης πληθυσμού, κλπ.), ή/ και (β) για την ανάδειξη περιοχών τουριστικού & περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και την περιήγηση σε αυτές (π.χ. περιοχές φυσικού κάλλους, παραδοσιακοί οικισμοί, γεωμνημεία, γεωπάρκα, ναυάγια, υποθαλάσσια αξιοθέατα, ενυδρεία, κλπ.) ή/και (γ) για την προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού (βιωματικός, εκπαιδευτικός, εναλλακτικός, ιατρικός κλπ).
	2.2.2 Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για την αναβίωση, αναπαράσταση, και διάδοση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και πολιτιστικών τεκμηρίων (π.χ. λαϊκή παράδοση, ελληνική μυθολογία, πολιτιστικά γεγονότα, έθιμα, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, δρώμενα, δραστηριότητες κλπ), καθώς και του σύγχρονου πολιτισμού (παραστατικές/ εικαστικές τέχνες κλπ) μέσω τεχνολογιών/ τεχνικών λόγου, ήχου, εικόνας, επαυξημένης πραγματικότητας, κλπ.

	2.2.3 Σχεδίαση τεχνικών και συστημάτων «αφήγησης» (story telling) για την καινοτόμο/ διαδραστική παρουσίαση εκθεμάτων/ γεγονότων σε χώρους πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος.
	2.2.4 Ανάπτυξη προηγμένων εφαρμογών για την διαφήμιση και το marketing του πολιτιστικού και του τουριστικού προϊόντος της χώρας (π.χ. διαδραστικές εφαρμογές, περιβάλλοντα εμβύθισης, κλπ).
	2.2.5 Ανάπτυξη ψηφιακών παιγνίων και τεχνικών παιγνιοποίησης (gamification) για Η/Υ, κινητές συσκευές και παιχνιδομηχανές, αξιοποιώντας πολιτιστικό και τουριστικό περιεχόμενο (τέχνες, ιστορία, επιστήμες κλπ.), για σκοπούς ψυχαγωγίας, εκπαίδευσης, ανάπτυξης της σχεδιαστικής σκέψης, ανάδειξης του πολιτισμού και προώθησης του τουρισμού.
	2.2.6 Επαύξηση και βελτίωση των δυνατοτήτων παραδοσιακών μέσω παρουσίασης περιεχομένου (π.χ.e-books επαυξημένης πραγματικότητας).
	2.2.7 Ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών διαδραστικής μάθησης και εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλου για υποστήριξη δραστηριοτήτων εκπαιδευτικού τουρισμού και γενικότερα για αύξηση του τουριστικού ενδιαφέροντος για την χώρα μας (π.χ. προβολή συγκεκριμένων περιόδων και συμβάντων της ελληνικής ιστορίας, του πολιτισμού και των επιστημών, με διεθνές ενδιαφέρον).
	2.2.8 Ανάπτυξη προηγμένων εφαρμογών ενίσχυσης της πρόσβασης του ξενόγλωσσου κοινού σε ελληνικό πολιτιστικό και τουριστικό περιεχόμενο.
	2.2.9 Ανάπτυξη/ εφαρμογή ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών προσβασιμότητας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (παιδιών, μονογονεϊκών οικογενειών, ηλικιωμένων, ατόμων με ειδικές ανάγκες, χρονίως πασχόντων, κλπ) σε πολιτιστικό και τουριστικό περιεχόμενο (π.χ. video, κείμενο, ήχος κλπ) με έμφαση στην εμπειρία του τελικού χρήστη.
2.3 Ανάπτυξη εργαλείων και εφαρμογών ΤΠΕ που προωθούν τη συνέργεια των τομέων Πολιτισμού, Τουρισμού και Δημιουργικών Βιομηχανιών με άλλους θεματικούς τομείς με στόχο την δημιουργία νέων αλυσίδων αξίας.	2.3.1 Ανάπτυξη εφαρμογών για τη βελτίωση, πρόβλεψη και διαχείριση του ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος τουριστικών υποδομών.
	2.3.2 Ανάπτυξη πλατφορμών και εφαρμογών για παροχή προηγμένων υπηρεσιών ασφαλείας και προστασίας σε τουρίστες.
	2.3.3 Ανάπτυξη πλατφορμών και εφαρμογών για τη πρόβλεψη, ανίχνευση και διαχείριση κινδύνων (π.χ. πυρκαγιά, επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής, ακραία καιρικά φαινόμενα, σεισμοί, κλπ) σε χώρους πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος
	2.3.4 Ανάπτυξη ψηφιακών παιγνιδιών και γενικότερα καινοτόμων εφαρμογών ΤΠΕ που αξιοποιούν δημιουργικό περιεχόμενο για να προάγουν την ευεξία, φυσική κατάσταση και υγεία.
	2.3.5 Ανάπτυξη τεχνολογικών εφαρμογών για την προώθηση της ελληνικής γαστρονομίας, αθλητικών δραστηριοτήτων και γεγονότων προς όφελος του τουρισμού.
	2.3.6 Ανάπτυξη του καινοτόμου σχεδιασμού-Design, μέσω και της δημιουργίας αλυσίδων αξίας, για την ανάπτυξη προϊόντων, εφαρμογών, συστημάτων και υπηρεσιών που αποβλέπουν στην υποστήριξη και ενίσχυση του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της βιοτεχνικής παραγωγής και της χειροτεχνίας- Arts and Crafts (πχ. ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής, καινοτομίας σχεδιασμού, καινοτομίας παραγωγικής διαδικασίας, διασφάλιση και

	<p>πιστοποίηση ταυτότητας κλπ.)</p> <p>2.3.7 Αξιοποίηση μεθόδων σχεδιασμού (design) για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, συστημάτων και εφαρμογών με σκοπό τη βελτιστοποίηση της εμπειρίας του χρήστη κατά τη χρήση μέσω μεταφοράς π.χ. κατά τη μετακίνησή του από και προς χώρους τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος ή για λόγους αναψυχής.</p>
2.4 Σχεδιασμός και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, εφαρμογών, μεθοδολογιών και υπηρεσιών από τη Δημιουργική Βιομηχανία με σκοπό την δημιουργία αλυσίδων αξίας στους τομείς Πολιτισμού, Τουρισμού και Δημιουργικής Βιομηχανίας.	<p>2.4.1 Αξιοποίηση και ανάπτυξη τεχνολογιών συλλογής, ανάλυσης και οπτικοποίησης Μεγάλων Δεδομένων-Big Data με αξιοποίηση τεχνικών οπτικής επικοινωνίας για τη βελτίωση της μετάδοσης και κατανόησης της πληροφορίας ή/και την ανάλυση της αγοράς, στους τομείς του σχεδιασμού, της επικοινωνίας, της δημοσιογραφίας, των εκδόσεων, κλπ.</p>
	<p>2.4.2 Αξιοποίηση και ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων και τεχνολογιών σχεδιασμού (πχ. παραμετροποίηση, βελτιστοποίηση, μαζική εξατομίκευση, κλπ), ψηφιακών μέσων παραγωγής και εργαλείων (πχ CAM, 3D printing, CNC, ρομποτικά συστήματα, καινοτόμα εργαλεία κλπ.) για τη βελτίωση των διαδικασιών σχεδιασμού, πρωτοτυποποίησης και παραγωγής στους τομείς ένδυσης/μόδας, κοσμήματος, οπτικής επικοινωνίας, βιομηχανικού σχεδιασμού, σχεδιασμού προϊόντων (product design), κλπ</p>
	<p>2.4.3 Ανάπτυξη και αξιοποίηση εργαλείων και διαδικασιών για την ενίσχυση, διάδοση και εφαρμογή της «Σχεδιαστικής Σκέψης» (Design Thinking) και της προτυποποίησης (standardization) προϊόντων και υπηρεσιών.</p>
	<p>2.4.4 Ανάπτυξη εφαρμογών για την εμπλουτισμένη και διαδραστική παρουσίαση ταινιών, εκθέσεων, παραστάσεων, κλπ.</p>

ΤΟΜΕΑΣ 3-ΑΓΡ: ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ (Α' ΚΥΚΛΟΣ)

3.1 Ανάδειξη και βελτίωση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ελληνικών προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής	<p>3.1.1. Βελτίωση, ανάπτυξη και αξιολόγηση νέων ποικιλιών Ανάδειξη και αξιολόγηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των γηγενών ποικιλιών φυτών.</p> <p>3.1.2. Διατήρηση και οργάνωση των τραπεζών σπόρων και γενετικού υλικού/ Αξιολόγηση, περιγραφή και χαρακτηρισμός γενετικού υλικού σε διάφορα αγρο-κλιματικά περιβάλλοντα.</p> <p>3.1.3. Μελέτη και ανάδειξη της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής αξίας των απειλούμενων αυτόχθονων φυλών παραγωγικών ζώων στην Ελλάδα και εκτίμηση της διατροφικής αξίας των προϊόντων τους και των προοπτικών τους στην αγορά.</p> <p>3.1.4. Δυνατότητες χρήσης καινοτόμων φαρμακευτικών/ αρωματικών φυτών και διερεύνησης της χρήσης τους για τη βιομηχανία τροφίμων, καλλυντικών, καθώς και στη ζωική παραγωγή.</p> <p>3.1.5. Καινοτόμες διεργασίες για τη βελτιστοποίηση παραδοσιακών προϊόντων και την παραγωγή νέων προϊόντων με ανώτερα χαρακτηριστικά.</p>
3.2 Μείωση εισροών/ Ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων	<p>3.2.1. Μείωση κόστους παραγωγής και εισροών σε όλα τα συστήματα παραγωγής αγροτικών προϊόντων και τροφίμων.</p> <p>3.2.2. Συστήματα και τεχνολογίες για ορθολογική διαχείριση και εξοικονόμηση υδάτινων πόρων.</p> <p>3.2.3. Εξοικονόμηση ενέργειας/Αύξηση μεριδίου χρήσης Ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.</p>
3.3 Αύξηση της παραγωγικότητας προϊόντων φυτικής και ζωικής πρωτογενούς παραγωγής	<p>3.3.1 Ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων ακριβείας στην γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή.</p> <p>3.3.2 Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών για την ολιστική διαχείριση των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων για αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής.</p> <p>3.3.3 Διερεύνηση παραγωγής καινοτόμων κτηνοτροφικών καλλιεργειών / βιομηχανικών καλλιεργειών.</p> <p>3.3.4 Καινοτόμες τεχνικές για επιλεκτική συγκομιδή, επεξεργασία, συσκευασία, φρούτων και λαχανικών, συστήματα ήπιας διαχείρισης φυτικών προϊόντων (δείκτες ωρίμανσης – συνθήκες αποθήκευσης).</p>
3.4 Βελτίωση της ποιότητας προϊόντων φυτικής και ζωικής πρωτογενούς παραγωγής	<p>3.4.1. Βιολογική και ολοκληρωμένη αγροτική παραγωγή με έμφαση στην χρήση εισροών από εγχώριες πηγές.</p> <p>3.4.2 Ανάπτυξη και αξιολόγηση νέων συστημάτων και τεχνολογιών διάγνωσης και καταπολέμησης εχθρών και ασθενειών σε όλους του τομείς της αγροδιατροφικής αλυσίδας.</p> <p>3.4.3 Σχεδιασμός και ανάπτυξη σύγχρονων σταβλικών εγκαταστάσεων και θερμοκηπίων για παραγωγή προϊόντων ποιότητας.</p> <p>3.4.4 Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών στις αγροδιατροφικές επιχειρήσεις για βελτίωση αναπαραγωγικών δεικτών και διασφάλιση της υγιεινής και της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων.</p> <p>3.4.5 Διερεύνηση χρήσης εναλλακτικών πρωτεϊνικών ζωοτροφών στη ζωική παραγωγή.</p>

3.5 Διατροφή και υγεία	<p>3.5.1 Μελέτη των ειδικών διατροφικών απαιτήσεων και προτιμήσεων των καταναλωτών της τρίτης ηλικίας για τον σχεδιασμό νέων ή βελτιωμένων προϊόντων και την ανάπτυξη σχετικών διατροφικών συστάσεων.</p> <p>3.5.2 Διερεύνηση του ρόλου της διατροφής κατά την εγκυμοσύνη και το θηλασμό. Ανάπτυξη διατροφικών συστάσεων και βελτιωμένων προϊόντων.</p> <p>3.5.3 Συνύπαρξη παχυσαρκίας και διατροφικών ανεπαρειών στον παιδικό πληθυσμό.</p> <p>3.5.4 Ανάπτυξη προϊόντων που στοχεύουν στην πρόληψη παθολογικών καταστάσεων και βελτίωση της ποιότητας ζωής.</p> <p>3.5.5 Ανάδειξη και αξιοποίηση συστατικών με πιθανή σημαντική βιολογική δράση αξιοποιώντας και προσεγγίσεις αξιολόγησης επικινδυνότητας οφέλους: (α) Βότανα και αρωματικά φυτά, ως αφεψήματα και ως πρώτη ύλη για συμπληρώματα διατροφής (β) Άλλα φυτά ή φύκη, ως πρώτες ύλες για τρόφιμα και συμπληρώματα διατροφής.</p>
3.6 Ασφάλεια τροφίμων	<p>3.6.1 Συστηματική διερεύνηση και παρακολούθηση των τροφιμογενών νοσημάτων με στόχο την ανάπτυξη συστήματος για το γρήγορο εντοπισμό αναδυόμενων μικροβιακών ή χημικών κινδύνων στα τρόφιμα στην Ελλάδα.</p> <p>3.6.2 Ανάπτυξη μεθόδων, μηχανισμών, εργαλείων για την εξακρίβωση της γνησιότητας των τροφίμων και την προστασία των καταναλωτών από απάτη ή νοθεία σε ελληνικά παραδοσιακά προϊόντα και τρόφιμα υψηλής προστιθέμενης αξίας.</p>
3.7 Τεχνολογίες μεταποίησης	<p>3.7.1 Σύγχρονες τεχνολογίες συσκευασίας, μεταποίησης, μετασυλλεκτικής συντήρησης αγροτικών προϊόντων και τροφίμων.</p> <p>3.7.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων τεχνολογιών στην τυποποίηση, σήμανση, ιχνηλασιμότητα προϊόντων και τροφίμων από τη φυτική και ζωική παραγωγή.</p> <p>3.7.3 Εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών για την ποιοτική κατάταξη του εγχώριου παραγόμενου κρέατος και ανάπτυξη μεθοδολογίας τεμαχισμού και τυποποίησής των σφαγίων για αύξηση της εμπορικότητας των παραγόμενων προϊόντων.</p>
3.8 Αξιοποίηση και εφαρμογή νέων τεχνολογιών σε όλα τα συστήματα παραγωγής αγροτικών προϊόντων και τροφίμων	<p>3.8.1 Μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος σε όλα τα στάδια της αγροδιατροφικής αλυσίδας.</p> <p>3.8.2 Ανάπτυξη και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών τηλεπισκόπησης και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στον αγροδιατροφικό τομέα καθώς και για την αξιολόγηση και διαχείριση βοσκοτόπων.</p> <p>3.8.3 Καινοτόμες εφαρμογές γονιδιωματικής, πρωτεομικής, μεταβολομικής μεταγραφομικής και νέων βιοτεχνολογικών μεθόδων στον αγροδιατροφικό τομέα.</p>

ΤΟΜΕΑΣ 4-ΠΒΑ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (Α΄ ΚΥΚΛΟΣ)

4.1 Αφορά όλες τις κατηγορίες αποβλήτων	<p>4.1.1 Ανάπτυξη συστημάτων επεξεργασίας αποβλήτων (ποιοτικός έλεγχος εισερχόμενων, τεμαχισμός, διαλογή, στερεοποίηση, σταθεροποίηση, ανάμειξη κλπ. και ποιοτικός έλεγχος παραγομένων υλικών) πριν προωθηθούν για επόμενη αξιοποίηση (όπως ανακύκλωση, ανάκτηση ενέργειας, μετατροπή σε προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας κλπ).</p> <p>4.1.2 Ανάπτυξη υπολογιστικών μοντέλων μέσω της μεθοδολογίας της ανάλυσης κύκλου ζωής.</p>
4.2 Στερεά αστικά απορρίμματα	<p>4.2.1 Ανάπτυξη μονάδων διαλογής και ανάκτησης υλικών με στόχο τη βελτιστοποίηση του βαθμού ανάκτησης των υλικών.</p> <p>4.2.2 Επέμβαση σε υφιστάμενες ή νέες μονάδες μηχανικής και βιολογικής επεξεργασίας με σκοπό την βελτιστοποίηση του βαθμού ανάκτησης υλικών.</p> <p>4.2.3 Ανάπτυξη μονάδων βιοσταθεροποίησης (βιοξήρανσης και κομποστοποίησης) και βελτιστοποίηση μονάδων αναερόβιας χώνευσης. Προώθηση επιδεικτικών μονάδων με δυνατότητα επέκτασης. Διερεύνηση υποστρωμάτων με έμφαση στην παραγωγή βιοαερίου.</p> <p>4.2.4 Ανάπτυξη μονάδων παραγωγής υγρών βιοκαυσίμων. Έμφαση στην αξιοποίηση του οργανικού κλάσματος για παραγωγή βιοκαυσίμων 2^{ης} γενιάς (πχ.βιοαιθανόλη, βιοελαίου, συνθετικά καύσιμα).</p>
4.3 Διαχείριση αγρο-κτηνοτροφικών αποβλήτων	<p>4.3.1 Εκμετάλλευση αγροτικών και δασικών υπολειμμάτων (λιγνοκυτταρινούχας βιομάζας) για παραγωγή βιοκαυσίμων και προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας μέσω θερμοχημικών, βιολογικών και μικροβιακών διεργασιών.</p> <p>4.3.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών συλλογής, διαχείρισης και αξιοποίησης αγροτικών υπολειμμάτων και κλαδοδεμάτων (πράσινων υπολειμμάτων).</p> <p>4.3.3 Διαχείριση παραπροϊόντων από τον ελαιουργικό κλάδο.</p> <p>4.3.4 Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών διαχείρισης αγροτικών αποβλήτων.</p>

4.4 Διαχείριση βιομηχανικών, και τοξικών αποβλήτων	<p>4.4.1 Ανάπτυξη μεθόδων προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων (π.χ. ΑΗΗΕ και ανταλλακτικών ΟΤΚΖ).</p> <p>4.4.2 Αξιοποίηση και αναγέννηση ανακτηθέντων υλικών κατά την ανακύκλωση ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών αποβλήτων.</p> <p>4.4.3 Προτυποποίηση απορρύπανσης ΟΤΚΖ.</p> <p>4.4.4 Ανάπτυξη συστημάτων συλλογής και μεταφοράς βιομηχανικών αποβλήτων και καθορισμός προδιαγραφών για την τελική τους διάθεση.</p> <p>4.4.5 Επεξεργασία υπολειμμάτων τεμαχισμού (shredding) σε μονάδες επεξεργασίας μεταλλικών αποβλήτων ή αποβλήτων που περιέχουν μέταλλα (π.χ. ΟΤΚΖ, ΑΗΗΕ, καλώδια κλπ) με στόχο την ανάκτηση των περιεχόμενων υπολειμμάτων μετάλλων και την προετοιμασία δευτερογενούς καυσίμου.</p> <p>4.4.6 Ανάκτηση μετάλλων από βιομηχανικά απόβλητα μεταλλουργικών δραστηριοτήτων (π.χ. σκουριές χαλυβουργίας) καθώς επίσης και κρίσιμων για τεχνολογικές εφαρμογές μετάλλων από αντίστοιχα ρεύματα αποβλήτων (πχ ηλεκτρονικού εξοπλισμού).</p> <p>4.4.7 Ανάκτηση υλικών, επαναχρησιμοποίηση και ανάκτηση ενέργειας (εναλλακτικά καύσιμα).</p> <p>4.4.8 Προώθηση βιομηχανικής συμβίωσης.</p> <p>4.4.9 Βελτιστοποίηση διεργασιών διαχείρισης επικίνδυνων και τοξικών αποβλήτων.</p> <p>4.4.10 Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών για την επαναχρησιμοποίηση ΑΕΚΚ ως αδρανών υλικών.</p>
4.5 Διαχείριση ελαστικών	<p>4.5.1 Ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων για την απορρόφηση των προϊόντων ανακύκλωσης των ελαστικών:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλη επεξεργασία ελαστικών τέλους κύκλου ζωής για τη σύνθεση νέων ελαστικών και παρεμφερών προϊόντων με βάση το ελαστικό. • Χρήση προϊόντων επεξεργασίας μεταχειρισμένων ελαστικών σε έργα πολιτικού μηχανικού (πρόσθετα κατασκευών από σκυρόδεμα, επιχώματα, οδοποιία κλπ.)
4.6 Διαχείριση Υγρών αποβλήτων	<p>4.6.1 Επαναχρησιμοποίηση υγρών αποβλήτων. Ανάπτυξη ώριμων τεχνολογιών παραγωγής καθαρού νερού για χρήση στη γεωργία</p> <p>4.6.2 Αξιοποίηση υγρών αποβλήτων προς παραγωγή βιοκαυσίμων. (βιοϋδρογόνου, βιοαερίου, βιοαιθανόλης, βιοντήζελ) και προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας μέσω θερμοχημικών, βιολογικών και μικροβιακών διεργασιών.</p> <p>4.6.3 Ανάπτυξη συστημάτων επεξεργασίας αστικών και βιομηχανικών λυμάτων.</p>
4.7 Αντιρρύπανση/ απορρύπανση. Αποκατάσταση εδαφών παράκτιων και υπογείων υδάτων	<p>4.7.1 Ανάπτυξη παρατηρητηρίων ποιότητας υδάτινων πόρων, και εδαφών, Συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή ποιότητας επιφανειακών και υπόγειων νερών και ρύπανσης του εδάφους με χρήση Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος στοχεύοντας στην προστασία του περιβάλλοντος, στην ενίσχυση γεωργικών πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον, στην τουριστική ανάπτυξη και στην εκτίμηση κινδύνων για τα οικοσυστήματα και την υγεία των κατοίκων (περιλαμβάνονται πιλοτικές εφαρμογές με χρήση χημικών/βιολογικών αισθητήρων και ΤΠΕ).</p>

	<p>4.7.2 Ανάπτυξη καινοτόμων, φθηνών και ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών απορρύπανσης εδαφών και υπογείων υδάτων με πιλοτική εφαρμογή σε υποβαθμισμένες περιοχές.</p> <p>4.7.3 Έρευνα για την αποκατάσταση υδάτινων σωμάτων (ποταμών, λιμνών, υδροτόπων) με σκοπό την προώθηση προτεραιοτήτων σχετικά με θεσμοθετημένα μέτρα αποκατάστασης και για τις ανάγκες βιοποικιλότητας-Προώθηση έργων περιβαλλοντικής αποκατάστασης κοντά σε αστικά κέντρα ή σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές.</p> <p>4.7.4 Ολοκληρωμένη Διαχείριση υδάτων εντός του Συστήματος Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.</p> <p>4.7.5 Αποκατάσταση επανίδρυση υποβαθμισμένων-ερημοποιημένων μεσογειακών περιοχών.</p>
4.8 Ατμοσφαιρική ρύπανση	<p>4.8.1 Βελτίωση της παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα με τη δημιουργία νέων, την επέκταση και εξειδίκευση υφιστάμενων δικτύων.</p> <p>4.8.2 Ανάπτυξη νέων αισθητήρων και ολοκληρωμένων συστημάτων καταγραφής.</p> <p>4.8.3 Ανάπτυξη μεθόδων και υποδομών για την πρόγνωση της ποιότητας του αέρα και τον προσδιορισμό των πηγών με τη χρήση επίγειων και δορυφορικών μετρήσεων.</p> <p>4.8.4 Αποτύπωση εκπομπών από μεταφορές/βιομηχανία και ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών μείωσης τους. Παρακολούθηση και βελτίωση της ατμοσφαιρικής ποιότητας. Ανάπτυξη αισθητήρων και ολοκληρωμένου συστήματος καταγραφής ατμοσφαιρικής ποιότητας.</p> <p>4.8.5 Προώθηση τεχνολογιών δέσμευσης και χρήσης CO₂ από υφιστάμενες βιομηχανικές και ενεργοβόρες μονάδες και άλλες ρυπογόνες εγκαταστάσεις. Ανάπτυξη και εγκατάσταση πιλοτικών εγκαταστάσεων.</p>
4.9 Προστασία βιοποικιλότητας σε περιοχές τουριστικού και αγροδιατροφικού ενδιαφέροντος	<p>4.9.1 Ανάπτυξη πρακτικών και μεθόδων για άμεση χρήση στη γεωργία (για παραγωγή προϊόντων) που διατηρούν τη βιοποικιλότητα (π.χ. επιλογή καλλιεργειών και τήρηση κανόνων και πρωτοκόλλων προσαρμογή και τροποποίηση καλλιεργητικών πρακτικών που εξασφαλίζουν ποιοτικά και ποσοτικά το αποτέλεσμα της πρωτογενούς παραγωγής, αλλά παράλληλα εξασφαλίζουν τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και επί πλέον τη χρήση της βιοποικιλότητας με στόχο την ποιοτική αγροτική παραγωγή (π.χ. διατήρηση επικονιαστών, ορνιθοπανίδα κ.λπ.).</p> <p>4.9.2 Κλιματικές υπηρεσίες για την υποστήριξη του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος και της προσαρμογής του στις κλιματικές αλλαγές. Δράσεις για αντιμετώπιση επιπτώσεων από καταρρακτώδεις βροχές και ποταμοχειμάρους.</p>
4.10 Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στις φυσικές καταστροφές	<p>4.10.1 Δράσεις μετριασμού αναφορικά με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα μιας επιχείρησης (carbon footprint).</p> <p>4.10.2 Αφαλάτωση στα νησιά και δράσεις για προστασία περιοχών από την ανύψωση της στάθμης της θάλασσας.</p> <p>4.10.3 Επιδράσεις κλιματικής αλλαγής στο αστικό περιβάλλον.</p> <p>4.10.4 Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών προϊόντων και μεθοδολογιών μείωσης των επιπτώσεων, σε περιπτώσεις καταστροφικών</p>

	φαινομένων γεωλογικής/ εδαφολογικής/ σεισμολογικής προέλευσης.
4.11 Δημιουργία πρότυπων κέντρων /μετρήσεων, Οικοσυστημική προσέγγιση βιώσιμης Ανάπτυξης – Περιβαλλοντικοί Δείκτες/Μελέτες	4.11.1 Συλλογή, Ανάλυση, Επεξεργασία και Διάχυση Δορυφορικών Δεδομένων σχετικών με το χερσαίο και θαλάσσιο Περιβάλλον και τις φυσικές καταστροφές, καθώς επίσης και δεδομένων από δίκτυα επίγειων αισθητήρων σχετικών με την ποιότητα ζωής σε αστικό περιβάλλον (όπως ρύποι, θόρυβος) και με την περιβαλλοντική προστασία περιοχών ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (όπως παρακολούθηση ανθρωπογενούς δραστηριότητας, παρακολούθηση βιοποικιλότητας).

ΤΟΜΕΑΣ 5-ΥΦΑ: ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΑ (Α' ΚΥΚΛΟΣ)

<p>5.1 Ανάπτυξη υπερ-γενόσημων προϊόντων και βελτιστοποίηση υφισταμένων προϊόντων μέσω ανάπτυξης νέων φαρμακοτεχνικών μορφών, εναλλακτικών ή και νέων οδών χορήγησης, βελτιωμένης μορφοποίησης και νέων περιεκτικοτήτων.</p>	<p>5.1.1 Εναλλακτικές/νέες οδοί χορήγησης φαρμάκων.</p> <p>5.1.2 Νέες περιεκτικότητες φαρμάκων σε δραστικές ουσίες.</p> <p>5.1.3 Νέες φαρμακοτεχνικές μορφές.</p> <p>5.1.4 Ελεγχόμενοι ρυθμοί αποδέσμευσης δραστικών ουσιών.</p> <p>5.1.5 Τροποποίηση φαρμακοτεχνικής μορφής με στόχο την βελτίωση της συνεργασιμότητας των ασθενών που λαμβάνουν φαρμακευτική αγωγή.</p> <p>5.1.6 Βελτίωση βιοδιαθεσιμότητας και φαρμακοκινητικών χαρακτηριστικών.</p> <p>5.1.7 Καινοτομία στην παραγωγική του διαδικασία του φαρμάκου.</p> <p>5.1.8 Βελτίωση χαρακτηριστικών με 'μικρές' διαφοροποιήσεις δραστικών συστατικών.</p> <p>5.1.9 Ποιοτική σύσταση φαρμάκων (χρήση διαφορετικών εκδόχων κλπ.).</p> <p><i>(Οι προτάσεις θα πρέπει να επικεντρώνονται στην ανάπτυξη υπερ-γενόσημων προϊόντων (αλλιώς υβριδικών ή γενόσημων προστιθεμένης αξίας). Παραδείγματα αποτελούν τα φάρμακα τροποποιημένης ή/και ελεγχόμενης αποδέσμευσης, δισκία πολλαπλών στοιβάδων, η ανάπτυξη φαρμακοτεχνικών μορφών για αποκλειστική χρήση στον παιδιατρικό πληθυσμό, τα βελτιωμένα προϊόντα για οφθαλμική χρήση, η ανάπτυξη λυόφιλων μορφών, η ανάπτυξη εισπνεόμενων μορφών, η ανάπτυξη ενέσιμων μορφών ελεγχόμενης/βραδείας αποδέσμευσης, τα μη υδατικά ενέσιμα προϊόντα ή τα ενέσιμα προϊόντα σε νέα συστήματα χορήγησης κλπ. Η ύπαρξη ανεκπλήρωτων θεραπευτικών αναγκών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.)</i></p>
<p>5.2 Ανάπτυξη Συνδυασμών γνωστών φαρμάκων. Ανάπτυξη φαρμακευτικών μορφών ή/και εξειδικευμένων συσκευών που σε συνδυασμό θα επιτυγχάνουν την επιτυχή χορήγηση/συγχορήγηση γνωστών φαρμάκων</p>	<p>5.2.1 Συνταγογραφικές τάσεις που διαμορφώνει η χρόνια κλινική αντιμετώπιση διαφόρων ασθενειών με χαμηλή συμμόρφωση ασθενών.</p> <p>5.2.2 Συνταγογραφικές τάσεις που διαμορφώνονται με βάση την συννοσηρότητα.</p> <p>5.2.3 Ανάπτυξη φαρμακευτικών μορφών ή/και εξειδικευμένων συσκευών που σε συνδυασμό θα επιτυγχάνουν την επιτυχή χορήγηση/ συγχορήγηση γνωστών φαρμάκων (πχ συνδυασμός φαρμάκου με αντλία χορήγησης φαρμάκου, συνδυασμός φαρμακευτικής μορφής με ανάπτυξη ή προσαρμογή εξειδικευμένων συσκευών όπως πεταλούδες, σπρέι, πέννες πολλαπλών χρήσεων-injection pen, εκνεφώσεις στερεών ή υγρών, εισπνευστικές συσκευές κλπ).</p> <p>5.2.4 Καλύτερη συμμόρφωση λόγω της μείωσης του συνολικού αριθμού χρησιμοποιούμενων δισκίων (π.χ δισκία πολλαπλών στοιβάδων) και μεγαλύτερη ασφάλεια κατά την χορήγηση φαρμάκων (π.χ αποφυγή υπερδοσολογίας).</p> <p>5.2.5 Εναλλακτικές οδούς χορήγησης που παρουσιάζουν πλεονεκτήματα σε σχέση με την καθιερωμένη οδό χορήγησης (πχ διαδερμική χορήγηση φαρμάκου - patch με κύρια πλεονεκτήματα την αποφυγή της πρώτης διόδου του</p>

	<p>φαρμάκου από το ήπαρ και ελάττωση της πιθανότητας αυξομειώσεων των δόσεων, συστημάτων χορήγησης ουσιών μέσω των βλεννογόνων κλπ).</p>
<p>5.3 Επανατοποθέτηση/ επαναστόχευση γνωστών φαρμακευτικών μορίων σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή και σε νέους πληθυσμούς (ενδείξεις χρόνιων νοσημάτων, παιδιατρικών και γηριατρικών πληθυσμών κλπ)</p>	<p>5.3.1 Κλινικές δοκιμές αποτελεσματικότητας και ασφάλειας (Φάσης I-III) επαναστοχευμένων θεραπειών σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις</p> <p>5.3.2 Κλινικές δοκιμές αποτελεσματικότητας και ασφάλειας (Φάσης I-III) επαναστοχευμένων θεραπειών σε πληθυσμούς που δεν καλύπτονται από την υπάρχουσα ένδειξη (πχ παιδιά, ηλικιωμένοι κλπ).</p> <p><i>Οι προτάσεις θα πρέπει να επικεντρώνονται σε κλινικές δοκιμές αποτελεσματικότητας και ασφάλειας (Φάσης I-III) επαναστοχευμένων θεραπειών σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή σε πληθυσμούς που δεν καλύπτονται από την υπάρχουσα ένδειξη (πχ παιδιά, ηλικιωμένοι κλπ).</i></p> <p><i>Η προκλινική έρευνα θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν από την έναρξη του έργου (η προκλινική έρευνα αφορά την έρευνα σε δοκιμές ασφάλειας και αποτελεσματικότητας in vitro και σε ζωικά μοντέλα).</i></p> <p><i>Οι προτάσεις θα πρέπει να έχουν επιλέξει είτε το φάρμακο είτε την ένδειξη ενδιαφέροντος και οι προτάσεις θα πρέπει να περιέχουν μια μελέτη σκοπιμότητας, και να υποστηρίζονται από επιστημονικές δημοσιεύσεις ή/και από προκαταρκτικά δεδομένα.</i></p>
<p>5.4 Αξιοποίηση της ελληνικής βιοποικιλότητας; Φαρμακευτικά προϊόντα, λειτουργικά τρόφιμα και καλλυντικά</p>	<p>5.4.1 Αξιοποίηση ορθών αγροτικών πρακτικών καλλιέργειας για την παραγωγή επαναλήψιμης και άριστης ποιότητας σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές (Ευρωπαϊκή φαρμακοποιία, αρχές ποιότητας EFSA, καλλυντικών κλπ). Χαρακτηρισμός παραγωγών οργανισμών (φυτικών ή άλλων) και ανάπτυξη πιστοποιημένων ελληνικών κλώνων των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών. Ανάπτυξη σύγχρονων πράσινων (φιλικών προς το περιβάλλον) διαδικασιών εκχύλισης για την παρασκευή καινοτόμων φυτικών εκχυλισμάτων.</p> <p>5.4.2 Ανάπτυξη της απαιτούμενης τεχνογνωσίας (π.χ. νανοτεχνολογία, εγκλωβισμούς σε φορείς κλπ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • για την μετατροπή μίας φυτικής ουσίας ή ενός φυτικού παρασκευάσματος ή συνδυασμού αυτών σε τελικό φαρμακευτικό, διατροφικό ή καλλυντικοτεχνικό προϊόν. • για την ανάπτυξη καινοτόμων τελικών προϊόντων (π.χ συμπληρωμάτων διατροφής, βιο λειτουργικών τροφίμων και καλλυντικών). <p>5.4.3 Κλινική αποτελεσματικότητα (αναγκαίες – απαιτούμενες κλινικές μελέτες) και μελέτες ασφάλειας προϊόντων (Μελέτες για in vitro και in vivo φαρμακολογικές δράσεις φυτικών ουσιών).</p> <p><i>Οι προτάσεις θα πρέπει επικεντρώνονται στην έρευνα της Ελληνικής βιοποικιλότητας (αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών της Ελληνικής χλωρίδας, ή άλλες ουσίες φυσικής προέλευσης) ως προς τις θεραπευτικές τους ιδιότητες και στην ανάπτυξη τελικών</i></p>

	<p><i>προϊόντων φαρμάκων φυτικής προέλευσης, ιατροτεχνολογικών προϊόντων, συμπληρωμάτων διατροφής, βιολειτουργικών τροφίμων, και καλλυντικών με σκοπό την πανευρωπαϊκή και παγκόσμια αποδοχής τους.</i></p> <p><i>Τα προϊόντα πρέπει να πληρούν όλες τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί φαρμάκων φυτικής προέλευσης, συμπληρωμάτων διατροφής, βιολειτουργικών τροφίμων και καλλυντικών.</i></p>
5.5 Ηλεκτρονική Υγεία: Υπηρεσίες και Συστήματα για Ασθενείς/Πολίτες και Επαγγελματίες Υγείας	<p>5.5.1 Προηγμένα συστήματα πρόληψης επικίνδυνων καταστάσεων για χρόνιους ασθενείς.</p> <p>5.5.2 Υπηρεσίες και συστήματα για την υποστήριξη εξατομικευμένων προσεγγίσεων αυτοδιαχείρισης χρόνιων ασθενών.</p> <p>5.5.3 Υπηρεσίες και συστήματα για την αποτίμηση και την υποστήριξη της υγιούς, ενεργού και ανεξάρτητης διαβίωσης ηλικιωμένων.</p> <p>5.5.4 Συστήματα στήριξης απόφασης για τον εντοπισμό, την αποτροπή ή/και την παρακολούθηση ανεπιθύμητων δράσεων φαρμάκων στο κλινικό περιβάλλον.</p> <p>5.5.5 Προηγμένα συστήματα στήριξης ιατρικής απόφασης και ηλεκτρονική συνταγογράφηση.</p> <p>5.5.6 Προηγμένα συστήματα προτεραιοποίησης εξέτασης περιστατικών (triage systems).</p> <p>5.5.7 Συστήματα τηλεϊατρικής και υπηρεσίες διασυνδεδεμένης υγείας.</p>
5.6 Ανάπτυξη ζωικών μοντέλων ανθρώπινων ασθενειών και διαδικασιών/συστημάτων για προ-κλινικές δοκιμές φαρμάκων	<p>5.6.1 Ανάπτυξη πιστότερων μοντέλων ανθρώπινων νοσημάτων η βελτιστοποίηση προϋπαρχόντων συστημάτων και διεργασιών ένταξης τους σε πλατφόρμες προκλινικών δοκιμών.</p> <p>5.6.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή μοντέλων ανθρώπινων νοσημάτων σε διαδικασίες προκλινικού ελέγχου δραστηριότητας ή/και αποτελεσματικότητας φαρμάκων.</p> <p>5.6.3 Ανάπτυξη μεθοδολογιών και πρωτόκολλων που σχετίζονται με την τεκμηρίωση της ασφάλειας των φαρμάκων σε προκλινικό επίπεδο και με χρήση ζωικών μοντέλων.</p>

<p>5.7 Ανάδειξη και επιβεβαίωση νέων θεραπευτικών μέσων, στόχων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων θεραπευτικών προσεγγίσεων και νέων στοχευμένων θεραπειών</p>	<p>5.7.1 Εξατομικευμένη ανάλυση γονιδιωμάτων του ανθρώπου και ανάπτυξη νέων μεθόδων για την κατανόηση της αλληλεπίδρασης, περιβάλλοντος/ τρόπου ζωής και γονιδιώματος</p> <p>5.7.2 Εξατομικευμένη επιγονιδιωματική, πρωτεομική, μεταβολομική ανάλυση .</p> <p>5.7.3 Ανάπτυξη δικτύων πρόβλεψης από την ενσωμάτωση δεδομένων (επι)γονιδιωματικής, πρωτεομικής, μεταβολομικής κ.α. και κλινικών αναλύσεων υψηλού επιπέδου.</p> <p>5.7.4 Μελέτη οργάνο- και ιστό- ειδικών μακρομορίων, ανάπτυξη βιοδεικτών για την παρακολούθηση των ασθενειών και ανάπτυξη μικρών μορίων για στοχευμένη θεραπεία (προκλινικές και κλινικές μελέτες).</p> <p>5.7.5 Κατανόηση των διαταραχών που προκαλούν τα φάρμακα στα βιολογικά δίκτυα.</p> <p>5.7.6 Ψηφιοποίηση των ιατρικών δεδομένων σε εύχρηστες και ασφαλείς βάσεις δεδομένων.</p> <p>5.7.7 Εργαλεία/ μέθοδοι διαχείρισης μεγάλου όγκου βιοδεδομένων και τεχνικών οπτικής αναλυτικής για την επίλυση ανοιχτών προβλημάτων σε βιοδεδομένα μεγάλου όγκου.</p> <p>5.7.8 Εξατομικευμένες προηγμένες θεραπείες, μεταξύ άλλων μεταφραστική και προ-κλινική έρευνα των βλαστικών κυττάρων για τη ριζική θεραπεία σημαντικών νοσημάτων του Ελληνικού πληθυσμού.</p>
---	--

ΤΟΜΕΑΣ 6-ΜΕΑ: ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ (Α' ΚΥΚΛΟΣ)

<p>6.1 Ενίσχυση του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών κι εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας</p>	<p>6.1.1 Μετατόπιση μεταφορικού όγκου από το οδικό δίκτυο στο σιδηροδρομικό.</p> <p>6.1.2 Αξιοποίηση και αναβάθμιση ανεκμετάλλεωτων αποθηκευτικών χώρων, με έμφαση σε μεγάλα αστικά κέντρα.</p> <p>6.1.3 Διευκόλυνση και ανάπτυξη των συνδυασμένων και πολυτροπικών μεταφορών με την ανάπτυξη κατάλληλων υποδομών και συστημάτων, όπως για παράδειγμα ανάπτυξη συστημάτων ασύρματης ταυτοποίησης (RFID) εμπορευμάτων ή/και αποσκευών, αυτόματων συστημάτων διαχείρισης αποθηκών (WMS) και ηλεκτρονική παρακολούθηση του φορτίου και των διαδικασιών μεταφοράς (e-freight, e-documents κλπ).</p> <p>6.1.4 Ανάπτυξη νέων μοντέλων συνεργατικού χαρακτήρα, για την αποτελεσματικότερη και φιλικότερη στο περιβάλλον μεταφορά εμπορευματικών προϊόντων.</p> <p>6.1.5 Ανάπτυξη εφαρμογών και συστημάτων για την ασφαλέστερη μεταφορά μαθητών (σχολική μεταφορά) και επισκεπτών (τουριστική μεταφορά).</p> <p>6.1.6 Ανάπτυξη και χρήση νέων συστημάτων και τεχνολογιών με σκοπό αφενός τη βέλτιστη διαχείριση στόλων (οδικών, θαλάσσιων, εναέριων) και διαθέσιμων πόρων και αφετέρου τη βέλτιστη δρομολόγηση και το βέλτιστο χρονοπρογραμματισμό των προσφερόμενων εμπορευματικών υπηρεσιών.</p> <p>6.1.7 Ανάπτυξη και χρήση εφαρμογών και συστημάτων για την ασφαλέστερη οδήγηση κατά την οδική μεταφορά.</p> <p>6.1.8 Σχεδιασμός εγκαταστάσεων και αποθήκευσης LNG για τον ανεφοδιασμό πλοίων.</p> <p>6.1.9 Συγκέντρωση και αναβάθμιση των εμπορευματικών κέντρων.</p> <p>6.1.10 Αύξηση του βαθμού καθετοποίησης των προσφερόμενων υπηρεσιών.</p> <p>6.1.11 Ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ κρίκων εφοδιαστικής αλυσίδας μέσω ανάπτυξης και χρήσης ευφυών συστημάτων πλειστηριασμού (auctioning platforms) και πρακτόρευσης εμπορευματικών μεταφορικών υπηρεσιών (electronic market places), διασφάλισης υψηλού επιπέδου ιχνηλασιμότητας (traceability) των φορτίων και συγχρονισμού της φυσικής ροής της μεταφοράς με τη ροή πληροφοριών για την κατάσταση, τη θέση και τον εκτιμώμενο χρόνο ολοκλήρωσης της κάθε διαδικασίας κατά την μεταφορά μέχρι και το τελικό προορισμό.</p> <p>6.1.12 Ενίσχυση των διασυνδέσεων της αλυσίδας αξίας του τομέα μεταφορών με άλλες αλυσίδες αξίας (π.χ. αγροδιατροφή, ενέργεια, περιβάλλον κ.λπ.).</p> <p>6.1.13 Ανάπτυξη των agrolistics για υποστήριξη της διάθεσης αγροτικών προϊόντων στην αγορά.</p> <p>6.1.14 Ανάπτυξη εφαρμογών City Logistics για την αποτελεσματικότερη και φιλικότερη στο περιβάλλον τροφοδοσία καταστημάτων σε αστικές περιοχές.</p> <p>6.1.15 Ανάπτυξη εφαρμογών για την εξυπηρέτηση της εφοδιαστικής αλυσίδας στις νησιωτικές περιοχές.</p> <p>6.1.16 Ασφαλής αποθήκευση - διακίνηση επικίνδυνων εμπορευμάτων σε εμπορευματικούς σταθμούς.</p>
--	---

6.2 Ανάπτυξη ευφυών υποδομών και συστημάτων μεταφορών	<p>6.2.1 Χρήση νέων τεχνολογιών για την αύξηση της οδικής ασφάλειας (εφαρμογές νέων συστημάτων ενσωματωμένων (embedded) στις κατασκευές οδικών στοιχείων π.χ. σημανσεων και διαγραμμίσεων που στοχεύουν στην επικοινωνία με τους οδηγούς, την ανάπτυξη άλλων παραμέτρων ασφάλειας, κ.λ.π.).</p> <p>6.2.2 Συστήματα υποστήριξης οδηγών (πχ eCall, επαγρύπνηση οδηγών, ενεργητική ασφάλεια, κτλ).</p> <p>6.2.3 Ανάπτυξη και εφαρμογή ολοκληρωμένων αρχιτεκτονικών ευφυών συστημάτων μεταφορών σε αστικό και εθνικό επίπεδο.</p> <p>6.2.4 Χρήση νέων τεχνολογιών για τη βελτίωση των μεταφορών και της διαλειτουργικότητας τους (όπως αυτοματοποίηση, ηλεκτροκίνηση, Cloud services, IoT, συστήματα κυκλοφορίας και διαχείρισης δεδομένων, κτλ.).</p> <p>6.2.5 Εφαρμογές Διασύνδεσης Μεταφορών με Κέντρα Διανομής και αποθήκευσης (πχ Λιμάνια, αεροδρόμια, αποθήκες).</p> <p>6.2.6 Σχεδιασμός έξυπνων λιμενικών υποδομών και χρήση πληροφοριακών συστημάτων Λιμενικής Κοινότητας (PCSS) για την αποτελεσματική πληροφόρηση και επικοινωνία των λιμενικών φορέων για την ολοκλήρωση των διαδικασιών από ένα σημείο πρόσβασης (maritime single window).</p> <p>6.2.7 Τεχνολογίες (συστήματα και εργαλεία) επαυξημένης πραγματικότητας και τεχνητής νοημοσύνης για τη βελτίωση της εφοδιαστικής αλυσίδας.</p>
6.3 Αειφορία και βιωσιμότητα στις μεταφορές	<p>6.3.1 Ανάπτυξη ολοκληρωμένων προσωποποιημένων και ηλεκτρονικών υπηρεσιών για την προώθηση της χρήσης περιβαλλοντικά φιλικών μέσων μεταφοράς από τους χρήστες για αειφόρες μετακινήσεις.</p> <p>6.3.2 Ανάπτυξη τεχνολογιών βελτιστοποίησης της ενεργειακής κατανάλωσης στις λιμενικές διαδικασίες.</p> <p>6.3.3 Ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων μείωσης εκπομπών από τα μέσα και τις υποδομές μεταφορών (π.χ. πλοία, αεροπλάνα, λιμάνια κλπ).</p> <p>6.3.4 Εφαρμογές καινοτόμων διαλειτουργικών λύσεων για την απρόσκοπτη πρόσβαση σε πολλαπλές υπηρεσίες μεταφορών (one stop shop for seamless intermodality).</p> <p>6.3.5 Ανάπτυξη συστημάτων ενημέρωσης μετακινούμενων σε πραγματικό χρόνο, συστημάτων διαχείρισης στάθμευσης, συστημάτων integrated ticketing, Mobility-as-a-Service και συνεργατικών συστημάτων κινητικότητας.</p> <p>6.3.6 Ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνικών ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων για της κινητικότητα και τις μεταφορές (big data analytics for mobility, transport & logistics).</p> <p>6.3.7 Ανάπτυξη και εφαρμογή αισθητήρων για διαχείριση κινητικότητας χαμηλού κόστους και μεγάλης αποτελεσματικότητας.</p> <p>6.3.8 Ανάπτυξη μοντέλων προσομοίωσης και μελέτης της δομής και λειτουργίας των αστικών δικτύων για την υλοποίηση συστημάτων και υποδομών έξυπνης κινητικότητας.</p> <p>6.3.9 Εκπόνηση μητροπολιτικών σχεδίων βιώσιμων αστικών εμπορευματικών μεταφορών (συμπεριλαμβάνονται μεθοδολογίες, εργαλεία και δεδομένα) για την υποστήριξη της δημιουργίας μητροπολιτικών κέντρων διαχείρισης εμπορευματικών μεταφορών.</p> <p>6.3.10 Ανάπτυξη τεχνολογιών και συστημάτων κίνησης οχημάτων (όπως ηλεκτροκίνηση για οχήματα, υβριδικά οχήματα, επαναφορτιζόμενα υβριδικά οχήματα με ηλεκτρική ενέργεια από εξωτερική πηγή, ηλεκτροκίνητα οχήματα με συσσωρευτές και</p>

	<p>ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες, ηλεκτρικά οχήματα με ενεργειακά στοιχεία, σταθμοί ενέργειας) και υπηρεσίες για την προώθηση ηλεκτροκίνησης.</p> <p>6.3.11 Βελτίωση της κατασκευής και αύξηση του κύκλου ζωής των μεταφορικών μέσων μέσω ανάπτυξης τεχνολογιών και έξυπνων υλικών αυτοδιάγνωσης τεχνικών προβλημάτων και αυτοεπισκευής αυτών (αισθητήρες οπτικών ινών), ανάπτυξης τεχνολογιών σχεδιασμού μηχανοκίνητων οχημάτων, αρθρωτών μηχανολογικών κατασκευών και ανάπτυξης μεθόδων διαχείρισης του κύκλου ζωής των οχημάτων.</p> <p>6.3.12 Ανάπτυξη πρωτοποριακών και πολυπαραμετρικών σχεδιαστικών λύσεων για σασί οχημάτων με στόχο την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, τη μείωση του κόστους οχημάτων καθώς και την ευελιξία και αποκριτικότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας.</p>
6.4 Ενίσχυση της διατροπικότητας και της αυτονομίας στις αστικές μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων	<p>6.4.1 Παροχή κινητικότητας από-πόρτα-σε-πόρτα μέσω του συστήματος των Δημόσιων Συγκοινωνιών (κάλυψη του «τελευταίου μιλίου» για μετακινήσεις ατόμων).</p> <p>6.4.2 Ενίσχυση της κοινής χρήσης οχημάτων, ιδίως ηλεκτροκίνητων (vehicle sharing systems).</p> <p>6.4.3 Εφαρμογές διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας μέσω μεταφοράς (Δημόσιων και Ιδιωτικών).</p> <p>6.4.4 Αυτόματη οδήγηση στις ελληνικές πόλεις: αξιολόγηση προοπτικών και πιλοτικές δράσεις για επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές</p> <p>6.4.5 Βέλτιστη διανομή εμπορευμάτων σε αστικές περιοχές.</p>
6.5 Αύξηση της προσβασιμότητας και της εδαφικής συνοχής του Ελλαδικού χώρου	<p>6.5.1 Ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα νησιά που εντάσσονται στις άγονες γραμμές.</p> <p>6.5.2 Βελτίωση της αποδοτικότητας αστικών και υπεραστικών μεταφορών.</p> <p>6.5.3 Ενίσχυση της πρόσβασης σε απομονωμένα τμήματα του χερσαίου Ελλαδικού χώρου με την αξιοποίηση των συνδυασμένων μεταφορών.</p>

ΤΟΜΕΑΣ 7-ΕΝΕ: ΕΝΕΡΓΕΙΑ (Α΄ ΚΥΚΛΟΣ)

7.1 Ενεργειακή αποδοτικότητα	<p>7.1.1 Νέες λύσεις θέρμανσης και ψύξης με χρήση θερμικών πηγών χαμηλής ενθαλπίας. Έμφαση στη βελτίωση της αξιοπιστίας του συστήματος και την αυτοματοποιημένη λειτουργία.</p> <p>7.1.2 Αυξάνοντας τη δυναμική εφαρμογής μέτρων ενεργειακής απόδοσης στη βιομηχανία και τη βιομηχανία υπηρεσιών. Δημιουργία απαραίτητων οικονομικών και τεχνικών εργαλείων που να επιτρέπουν τη λήψη αποφάσεων, και τη ενίσχυση της πολιτικής εταιριών προς την κατεύθυνση της ενεργειακής απόδοσης.</p> <p>7.1.3 Αύξηση της Ενεργειακής Απόδοσης σε βιομηχανίες εντάσεως ενέργειας – Αξιοποίηση απορριπτόμενης θερμότητας – Αξιοποίηση ΑΠΕ.</p> <p>7.1.4 Μείωση κόστους μετατροπής υφιστάμενων κτηρίων σε σχεδόν μηδενικού ενεργειακού αποτυπώματος. Εφαρμογή τεχνολογιών ΑΠΕ και αποθήκευσης ενέργειας.</p>
7.2 Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ	<p>7.2.1 Συγκεντρωτικά ηλιακά συστήματα/ Ανάπτυξη θερμικών ηλιακών συλλεκτών/ συστημάτων παραγωγής θερμότητας υψηλότερης απόδοσης που λειτουργούν σε αυξημένο θερμοκρασιακό εύρος. Εφαρμογή τεχνολογιών αποθήκευσης θερμικής ενέργειας.</p> <p>7.2.2 Ηλιοθερμοχημικές τεχνολογίες, διεργασίες και εφαρμογές. Τεχνολογίες που επιτρέπουν τη χρήση ηλιακής ενέργειας στη βιομηχανία.</p> <p>7.2.3 Ηλιακή Ψύξη. Ανάπτυξη ολοκληρωμένων υβριδικών τεχνολογιών, με ανταγωνιστικό κόστος, αποδοτικότητα, και διαθεσιμότητα (back up σύστημα), εύκολη εγκατάσταση, έλεγχο και λειτουργία.</p> <p>7.2.4 Αιολική Ενέργεια με έμφαση στην ανάπτυξη δυνατοτήτων ανέγερσης παράκτιων αιολικών πάρκων.</p> <p>7.2.5 Υδροηλεκτρικά με έμφαση στην on-line παρακολούθηση, ευέλικτη λειτουργία & περιβαλλοντικά αποδεκτή χρήση των υδάτων των ποταμών.</p> <p>7.2.6 Τεχνολογίες παραγωγής ισχύος από ανανεώσιμες πηγές θερμότητας χαμηλής ενθαλπίας.</p>
7.3 Ενέργεια σε συνδυασμό με Αγροτικό τομέα και Περιβάλλον	<p>7.3.1 Ανάπτυξη ενεργειακών τεχνολογιών για τη δημιουργία αλυσίδων αξίας αξιοποίησης τοπικά διαθέσιμης βιομάζας. Συστήματα για τις ανάγκες κάλυψης ενεργειακών αναγκών τοπικών κοινοτήτων .</p> <p>7.3.2 Ανάπτυξη και βελτιστοποίηση τεχνολογιών ενεργειακής αξιοποίησης αγροτικών υπολειμμάτων & ανακτημένων υλικών βιομηχανιών, βιορευστών, βιολογικών πόρων, αποβλήτων/ απορριμμάτων. Έμφαση στη βελτίωση της αξιοπιστίας του συστήματος, την αυτοματοποιημένη λειτουργία και τις περιβαλλοντικές επιδώσεις των τεχνολογιών αυτών.</p> <p>7.3.3 Ανάπτυξη & Βελτιστοποίηση τεχνολογιών παραγωγής ηλεκτρισμού από βιομάζα ή δεύτερης γενιάς βιοκαύσιμα. Έμφαση στη βελτίωση της αξιοπιστίας του συστήματος, την αυτοματοποιημένη λειτουργία και τις περιβαλλοντικές επιδώσεις των τεχνολογιών αυτών.</p>
7.4 Αποθήκευση Ενέργειας	<p>7.4.1 Ανάπτυξη τεχνολογιών και εφαρμογών τοπικής/ μικρής κλίμακας αποθήκευση ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας.</p> <p>7.4.2 Ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων τεχνολογιών αποθήκευσης με υψηλότερη απόδοση, διαθεσιμότητα, αντοχή, απόδοση, ασφάλεια και χαμηλότερο κόστος (supercapacitors, νέες τεχνολογίες μπαταριών).</p> <p>7.4.3 Ανάπτυξη & Επίδειξη τεχνολογιών αποθήκευσης ενέργειας που βασίζονται ηλεκτροχημικές εφαρμογές για μή διασυνδεδεμένα δίκτυα ή απομακρυσμένα σημεία δικτύου/ εφαρμογές με ΑΠΕ.</p>

7.5 Τεχνολογίες Υδρογόνου	<p>7.5.1 Ανάπτυξη συστημάτων παραγωγής ενέργειας (ηλεκτρισμού/ συμπαραγωγής) από κυψέλες καυσίμου με ενσωμάτωση έξυπνων διαγνωστικών συστημάτων. Ανάπτυξη / Επίδειξη εφαρμογής αποθήκευσης ενέργειας με σκοπό οι προμηθευτές, κατασκευαστές και οι τελικοί χρήστες να αποκτήσουν την απαιτούμενη εμπειρία στην ολοκλήρωση του συστήματος. Αποτίμηση οφελών για το ηλεκτρικό δίκτυο, δυνατότητες αύξησης απόδοσης, μείωσης κόστους.</p> <p>7.5.2 Ανάπτυξη τεχνολογιών παραγωγής, ανάκτησης, καθαρισμού και αποθήκευσης υδρογόνου από βιοαέριο ή παραγωγής του μέσω ηλεκτρόλυσης νερού για χρήση σε κυψελίδες καυσίμου στον τομέα μεταφορών. Ανάπτυξη / Επίδειξη εφαρμογής παραγωγής H₂ σε τοπικό επίπεδο για χρήση σε τοπικά συστήματα μεταφοράς.</p>
7.6 Τεχνολογίες Έξυπνων Δικτύων	<p>7.6.1 Τεχνικοοικονομική αποτίμηση εφαρμογής υπηρεσιών και τεχνολογιών έξυπνων δικτύων, αποθήκευσης και αύξησης του βαθμού ολοκλήρωσης του συστήματος με την αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας προς ένα αποδοτικό, αξιόπιστο σύστημα διανομής. Ανάπτυξη εργαλείων πρόβλεψης της ανταπόκρισης στη ζήτηση, προφίλ ζήτησης, πρόβλεψη φορτίου, έξυπνη μέτρηση, ασφαλής χειρισμός δεδομένων, εργαλεία για την βελτιστοποίηση του δικτύου διανομής, εξισορρόπηση, έλεγχος, παρακολούθηση, ενσωμάτωση αποθήκευσης, αυτόνομα δίκτυα και σχεδιασμός επιδεικτικών δράσεων.</p> <p>7.6.2 Νέες μεθοδολογίες και εργαλεία ανάπτυξης και σχεδιασμού δικτύου μεταφοράς. Ανάπτυξη αλγορίθμων για ανάκτηση πληροφορίας σε πραγματικό χρόνο από μεγάλο όγκο δεδομένων (data mining), βελτιστοποίησης έλεγχου διεσπαρμένης παραγωγής, εκτίμησης σχέσης κόστους – οφέλους για επιλογές επέκτασης δικτύου, επιβεβαίωση της επίδρασης στο σχεδιασμό του δικτύου για το συντονισμένο σχεδιασμό της αρχιτεκτονικής, των συσκευών ελέγχου ροής, τη βελτιστοποίηση τοποθεσίας κτλ. Εργαλεία που θα μπορούν να αναγνωρίζουν κλιματικές & λειτουργικές συνθήκες, τη χρονική διάρκεια ζωής των εξαρτημάτων, πρόβλεψης και ανίχνευσης αστοχίας υλικών, πρόβλεψης παραγωγής από ΑΠΕ λαμβάνοντας υπόψη προβλέψεις καιρού, ιστορικά στοιχεία, και μετρήσεις σε πραγματικό χρόνο.</p>
7.7 Ορυκτά καύσιμα – Επιδιώξεις	<p>7.7.1 Αποτελεσματικές τεχνολογίες μετατροπής του CO₂ προς χημικά/ καύσιμα. Αύξηση διαθεσιμότητας τεχνολογίας, δυνατότητα περιοδικής λειτουργίας, μείωση κόστους εγκατάστασης, ενσωμάτωση προϊόντων στη χημική βιομηχανία, δυνατότητα λειτουργίας σε περιοχές με προφίλ χαμηλών εκπομπών άνθρακα και ενσωμάτωση με ΑΠΕ.</p> <p>7.7.2 Ευέλικτα και αποδοτικά εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα. α) Ευέλικτα συστήματα παραγωγής β) Συστήματα αποθήκευσης ενέργειας.</p> <p>7.7.3 Μείωση του αποτυπώματος CO₂ των βιομηχανιών ενεργειακής έντασης είτε με συστήματα κατακράτησης του CO₂ ή με την εντατικοποίηση των παραγωγικών διαδικασιών. Αλλαγή τεχνικών παραγωγής, δέσμευση CO₂ με πρόβλεψη για τη χρήση/ αποθήκευση. Μέτρα αποφυγής carbon leakage.</p> <p>7.7.4 Καινοτόμες διεργασίες εντατικοποίησης αξιοποίησης ορυκτών καυσίμων. Αλλαγή τεχνικών παραγωγής, νέες διεργασίες, μεγιστοποίηση απόδοσης προϊόντων προστιθέμενες αξίες, Αξιοποίηση βαρέων κλασμάτων για την παραγωγή αερίου σύνθεσης κτλ.</p>

ΤΟΜΕΑΣ 8-ΤΠΕ: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (Α' ΚΥΚΛΟΣ)

8.1 Τεχνολογίες διαχείρισης περιεχομένου και πληροφοριών	8.1.1 Ανοιχτά, μεγάλου όγκου, δεδομένα (open data, big data) Τεχνολογίες αξιοποίησης της προστιθέμενης αξίας που διαθέτουν τα μεγάλου όγκου δεδομένα με έμφαση στην δημιουργία διατομεακών και διαπεριφερειακών λύσεων. Άνοιγμα δεδομένων με χρήση των προτύπων για τα ανοιχτά δεδομένα)
	8.1.2 Προηγμένες τεχνολογίες τρισδιάστατης μοντελοποίησης, διατήρησης, αποκατάστασης υλικών και άυλων στοιχείων, ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, με αξιοποίηση τεχνολογιών σημασιολογικού ιστού
	8.1.3 Αυτόματη μετάφραση Τεχνολογίες αυτόματης μετάφρασης από/προς την ελληνική γλώσσα
	8.1.4 Ανάπτυξη προηγμένου ψυχαγωγικού λογισμικού και καινοτόμων τεχνολογιών παιγνίων και τεχνικών gamification Μηχανές παιχνιδιών, εξέλιξη παιχνιδιών βάσει αλληλεπίδρασης χρηστών, εικονικοί χαρακτήρες, συστήματα αλληλεπίδρασης και εναλλακτικές διεπαφές ανθρώπου-μηχανής, 3D απεικόνιση, υφές, μοντέλα για προσομοιώσεις/σχεδιασμό παιχνιδιού/διαμόρφωσης προφίλ χρηστών και συναισθηματικών προφίλ
	8.1.5 Πολυτροπική και φυσική αλληλεπίδραση με υπολογιστή, φωνητική και μη φωνητική <ul style="list-style-type: none"> • Ανθρωποειδείς αυτόνομοι κοινωνικοί πράκτορες (human-like social agents) βασισμένοι στη γνώση που θα μπορούν να χειρίζονται αυτόματα πολλές γλώσσες με χρήση προφορικού λόγου και χειρονομιών • Πρωτοποριακές πολυτροπικές και προσαρμοζόμενες διεπαφές, συμπεριλαμβανομένων διεπαφών ανθρώπινου εγκεφάλου - υπολογιστή, για βοήθεια ατόμων με αναπηρίες
8.2 Διαδίκτυο του μέλλοντος	8.2.1 Έξυπνα δίκτυα και νέες αρχιτεκτονικές διαδικτύου Έξυπνα δίκτυα και νέες αρχιτεκτονικές για την υποστήριξη της πρόσβασης και της παροχής περιεχομένου, της διευκόλυνσης του ελέγχου και της διαμόρφωσης δικτύων και της αντιμετώπισης των περιορισμών του υφιστάμενου Διαδικτύου
	8.2.2 Έξυπνες τεχνολογίες για οπτικά & ασύρματα δίκτυα Αντιμετώπιση i) της έλλειψης δυναμικού ελέγχου και αποδοτικότερης διαχείρισης των πόρων οπτικών δικτύων ii) της καθολικής πρόσβασης των χρηστών στο διαδίκτυο με ταχύτητες 10 Gbps και στο μέλλον 100 Gbps iii) των αρχιτεκτονικών περιορισμών στην διασύνδεση κέντρων δικτύων iv) των περιορισμών στις τρέχουσες τεχνολογίες οπτικής και ασύρματης μετάδοσης.
	8.2.3 Προηγμένες υποδομές & υπηρεσίες νέφους Τεχνολογίες που αφορούν νέα μοντέλα υπολογιστικής και διαχείρισης δεδομένων (τόσο σε επίπεδο υποδομών όσο και υπηρεσιών) που ανταποκρίνονται στην έλευση ταχύτερων και πιο αποδοτικών μηχανών, στην αυξανόμενη ετερογένεια των τρόπων πρόσβασης και συσκευών, στην ανάγκη για λύσεις χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης, στην ευρεία χρήση μεγάλου όγκου δεδομένων, στα ενοποιημένα υπολογιστικά νέφη (federated cloud) και στα ασφαλή πολυπαραγοντικά περιβάλλοντα
	8.2.4 Εργαλεία & μέθοδοι για ανάπτυξη λογισμικού Πολύπλοκα συστήματα-έντονα καθοδηγούμενα από λογισμικό, καινοτόμες υπηρεσίες και συνεργατική ανάπτυξη λογισμικού

	<p>8.2.5 Πλατφόρμες συλλογικής ευαισθητοποίησης για αειφορία και κοινωνική καινοτομία</p> <p>Ολοκλήρωση κοινωνικών δικτύων, μηχανισμών crowdsourcing και αισθητήρων IoT για λήψη αποφάσεων, ολοκλήρωση μέσω κοινωνικής δικτύωσης, μηχανισμών crowdsourcing και Ίντερνετ των πραγμάτων για την συλλογή πληροφοριών από χρήστες και αισθητήρες και διαμοιρασμό γνώσης με σκοπό την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων</p> <p>8.2.6 Προηγμένες υποδομές δικτύων 5G για το Διαδίκτυο του μέλλοντος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρχιτεκτονική δικτύων, πρωτόκολλα και ραδιοτεχνολογίες με σκοπό την καλύτερη επαναχρησιμοποίηση του φάσματος συχνοτήτων καθώς και αξιοποίηση νέων περιοχών συχνοτήτων πέρα των 3,6GHz • Πολυχρηστική υποδομή χαμηλού κόστους για ασύρματη πρόσβαση στο Διαδίκτυο από αισθητήρες του διαδικτύου των πραγμάτων τόσο με χαμηλή ταχύτητα, όσο και με υψηλή ταχύτητα (>> 1Gbit/s) • Ευέλικτα και αποδοτικά συστήματα μικρής αδράνειας με πρόσβαση ασύρματη, οπτική ή μέσω χαλκού • Καινοτόμες αρχιτεκτονικές για 5G πομποδέκτες και μικρο-εξυπηρετητές • Οπτικά ασύρματα δίκτυα για παροχή ευρέους φάσματος υπηρεσιών (οπισθοζευτικό, ενδοκιριακή εξαιρετικά υψηλής ταχύτητας πρόσβαση δεδομένων, ενδοκιριακό σύστημα εντοπισμού, επικοινωνία οχήματος με όχημα) <p>8.2.7 Δορυφορικό διαδίκτυο και δορυφορικό IoT</p> <p>Τεχνολογίες αξιοποίησης δορυφορικών υποδομών για την παροχή πρόσβασης στο διαδίκτυο από χρήστες και συστήματα IoT</p>
<p>8.3 ΤΠΕ σε οριζόντιες δραστηριότητες</p>	<p>8.3.1 Διαδίκτυο των πραγμάτων (Internet of things) και Πλατφόρμες - εφαρμογές διασύνδεσης «έξυπνων» αντικειμένων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αποτελεσματική ενσωμάτωση έξυπνων συσκευών επόμενης γενιάς σε αυτοπροσαρμοζόμενα, ισχυρά, ασφαλή, εύληπτα, οικονομικά προσιτά και διασυνδεδεμένα έξυπνα δίκτυα καθώς και σε πλατφόρμες υπηρεσιών. Περιλαμβάνονται τεχνικές Πρόσβασης με Δυναμική Διαχείριση Φάσματος (Dynamic Spectrum Access) και Διαχείρισης Δικτύων για την επίλυση των προκλήσεων διασύνδεσης δεκάδες δις. νέων ασύρματων συνδέσεων στο Διαδίκτυο των πραγμάτων. • Μέθοδοι για έξυπνα, αξιόπιστα και διαλειτουργικά APIs που θα υποστηρίζουν την ανάπτυξη περιπτώσεων χρήσης και θα επιτρέπουν στους προγραμματιστές εφαρμογών να παράγουν προστιθέμενη αξία με αξιοποίηση πολλαπλών συστημάτων
<p>8.4 Ρομποτική</p>	<p>8.4.1 Νέα γενιά ρομπότ και υποστηρικτικών τεχνολογιών με εφαρμογή στην βιομηχανία και την παροχή υπηρεσιών</p> <p>Πρωταρχικός σκοπός είναι να βελτιωθεί σημαντικά το επίπεδο των δυνατοτήτων της ρομποτικής στην βιομηχανία όπως και στην παροχή υπηρεσιών στοχεύοντας στα ακόλουθα χαρακτηριστικά: προσαρμοστικότητα, γνωστική ικανότητα, διαρθρωσιμότητα, αυτονομία στη λήψη αποφάσεων, ευελιξία, ικανότητα διάδρασης, ικανότητα χειρισμού, ικανότητα κίνησης, ικανότητα αντίληψης.</p>

	<p>8.4.2 Λειτουργία σε δυναμικά περιβάλλοντα πραγματικού κόσμου, με αυξημένες δυνατότητες αυτονομίας, προσαρμοστικότητας και ασφαλούς αλληλεπίδρασης με τους ανθρώπους</p> <p>Σημαντικές τεχνολογίες στην ρομποτική όπως: γνωστική λειτουργία, διάδραση ανθρώπου-ρομπότ, μηχανική, πλοήγηση, αντίληψη. Επιπροσθέτως, συνδυασμοί τεχνολογιών όπως λαβή αντικειμένων και επιδέξιο χειρισμό, χειρισμό εν κινήσει και αντιδραστικό σχεδιασμό.</p>
	<p>8.4.3 Συστήματα «έξυπνης παραγωγής» με ρομποτικά συστήματα</p> <ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση της εξέλιξης στις μεθόδους προσομοίωσης, οπτικοποίησης και αναλύσεων, στους τομείς της ψηφιακής σχεδίασης, της ταχείας προτυποποίησης και της μηχανικής παραγωγής με σκοπό την μείωση του χρόνου διάθεσης ενός προϊόντος στην αγορά, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση της παραγωγικότητας. Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών παραγωγής βασισμένων στις ΤΠΕ, ώστε να καταστεί η παραγωγή πιο βιώσιμη από πλευράς καταναλισκόμενων πόρων, υλικών και ενέργειας
8.5 Εργοστάσια του μέλλοντος	<p>8.5.1 Βελτιστοποίηση διαδικασιών παραγωγής</p> <ul style="list-style-type: none"> Χρήση Κυβερνο-Φυσικών Συστημάτων (Cyber-Physical Systems) για ευφυή και προσαρμοστικά συστήματα παραγωγής Εξέλιξη των τεχνολογιών για ευφυείς αισθητήρες, σχεδιασμός ευφών συστημάτων, ενσωματωμένα συστήματα, τεχνολογίες γνωστικών λειτουργιών και προηγμένος έλεγχος
	<p>8.5.2 Τεχνολογίες μοντελοποίησης, προσομοίωσης, ανάλυσης και πρόβλεψης υποστηριζόμενες από ΤΠΕ</p> <ul style="list-style-type: none"> Μέθοδοι μοντελοποίησης και προσομοίωσης όπου εμπλέκονται διάφορα φαινόμενα όπως φυσικά, μηχανικά, ενεργητικά, χημικά, ενεργειακά, ή φαινόμενα συναφή με χαρακτηριστικά των υλικών ή του κόστους Ολοκληρωμένα συστήματα, βασισμένα στη γνώση, που θα καλύπτουν τον συνολικό κύκλο ζωής ενός προϊόντος. Θα περιέχουν προηγμένες αναλύσεις, ευφυή συστήματα υποστήριξης απόφασης και ικανότητες αυτο-μάθησης που θα αξιοποιούν τα διαθέσιμα μεγάλου όγκου δεδομένα από ευφυείς αισθητήρες
	<p>8.5.3 3D Printing</p> <ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση της τρισδιάστατης εκτύπωσης από τις ΜΜΕ κατά τον σχεδιασμό και την παραγωγή ώστε να καταστούν πιο ανταγωνιστικές και να εισχωρήσουν με ραγδαίους ρυθμούς σε νέες αγορές. Αξιοποίηση της τρισδιάστατης εκτύπωσης όχι μόνο για ταχεία προτυποποίηση αλλά και για υψηλής πολυπλοκότητας, μικρού όγκου, εξαιρετικά εξατομικευμένα μέρη όπως ιατρικά εμφυτεύματα ή εξαρτήματα κινητήρα.
	<p>8.5.4 Έξυπνες τεχνολογίες και στρατηγικές για την επιμήκυνση του λειτουργικού χρόνου ζωής των συστημάτων παραγωγής</p> <ul style="list-style-type: none"> Μεθοδολογίες και εργαλεία για τη βελτίωση της συντήρησης και αύξηση της λειτουργικής διάρκειας των συστημάτων παραγωγής Μεθοδολογίες και εργαλεία για προγραμματισμό της συντήρησης, σε συνδυασμό με τις παραγωγικές δραστηριότητες Προληπτικές λύσεις συντήρησης, σε συνδυασμό με την εφαρμογή ολοκληρωμένων μεθόδων ποιότητας-συντήρησης, καθώς και ανάλυση των ενδεχομένων βλάβης, επιπτώσεων και κρισιμότητας (Failure Modes Effects and Criticality Analysis - FMECA) Ευελξία, προκειμένου οι λύσεις να μπορούν να μεταφερθούν σε

	<p>διάφορους βιομηχανικούς τομείς</p>
	<p>8.5.5 Τεχνολογίες και στρατηγικές μηδενικών σφαλμάτων σε έξυπνα εργοστάσια (Zero Defect Manufacturing)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνεχής έλεγχος ποιότητας κατά την παραγωγή με τη χρήση προηγμένων αισθητήρων και τεχνολογιών παρακολούθησης, σε συνδυασμό με τεχνολογίες αιχμής Τεχνητής Νοημοσύνης ώστε να ανιχνεύονται και να διορθώνονται τυχών ελαττώματα σε πραγματικό χρόνο, τη στιγμή που συμβαίνουν • Συστήματα αυτόματης παρακολούθησης ολόκληρης της διαδικασίας παραγωγής, από την ποιότητα των πρώτων υλών μέχρι τα διαφορετικά εργαλεία καθώς και τις διαφορετικές διαδικασίες σε κάθε περίοδο παραγωγής • Συστήματα κλειστού βρόχου, στα οποία κατάλληλοι ελεγκτήρες θα ενεργοποιούνται σε περίπτωση σφάλματος και στη συνέχεια οι όποιες αλλαγές θα εφαρμόζονται απευθείας ώστε να εξαλείφεται το πρόβλημα
	<p>8.5.6 Ολοκληρωμένες τεχνολογίες γρήγορης επανα-παραμετροποίησης υποδομών για την στήριξη ευέλικτων συστημάτων παραγωγής (Reconfigurable Manufacturing Systems /Industry 4.0)</p> <p>Η επανα-παραμετροποίηση θα επιτρέπει την πρόσθεση, αφαίρεση ή τροποποίηση σε μια διαδικασία παραγωγής των δυνατοτήτων, του λογισμικού ή τη δομή της μηχανής με σκοπό να προσαρμοστεί η παραγωγική ικανότητα στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς</p>
8.6 Εξαρτήματα και συστήματα	<p>8.6.1 Νάνο-Μικροηλεκτρονική και ενσωματωμένα συστήματα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της απόδοσης των MOSFET, νέες αρχιτεκτονικές διακοπών για μειωμένη καταναλισκόμενη ενέργεια, προσεγγίσεις 3D, αναδυόμενες διατάξεις μνήμης, διασύνδεση αντικειμένων νανοκλίμακας και καινοτόμες αρχιτεκτονικές διασύνδεσης • Ενοποίηση λειτουργιών σε ένα system-on-chip (SoC) ή system-in-package (SiP) χρησιμοποιώντας νανοδομές ή νανοδιατάξεις • Νέα υπολογιστικά παραδείγματα όπως κβαντική ή νευρομορφική υπολογιστική • Σχεδιασμός προηγμένων νανοηλεκτρονικών, ενεργειακά αποδοτικών, υψηλής αξιοπιστίας • Κυβερνο-Φυσικά Συστήματα (Cyber-Physical Systems-CPS), ενσωματωμένα σε διάφορα αντικείμενα, διασυνδεδεμένα μεταξύ τους καθώς και με το Διαδίκτυο των πραγμάτων, με σκοπό να καταστήσουν περισσότερο ευφυείς και ενεργειακά αποδοτικές ορισμένες εφαρμογές (π.χ στις πόλεις, τα συστήματα μεταφοράς, τα αυτοκίνητα, τα εργοστάσια, τα νοσοκομεία, τα γραφεία) • Βελτίωση της απόδοσης, λειτουργικότητας και συνθετότητας των συσκευών TOLAE (Thin, Organic and Large Area Electronics)
	<p>8.6.2 Αισθητήρες (MEMS - Microelectromechanical systems)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχεδίαση και ανάπτυξη νέων ηλεκτρομηχανικών αισθητήρων όπως αναλυτές αερίων, περιβαλλοντικών μετρήσεων, επιτάχυνσης, γυροσκοπίων, χημικών αναλύσεων, ροής, μηχανικών καταπονήσεων κτλ. • Ενοποίηση MEMS όπως μικροαισθητήρες, μικρο ενεργοποιητές, μικροηλεκτρονικά και άλλες τεχνολογίες, όπως φωτονική ή νανοτεχνολογία σε ένα ενιαίο μικροτσιπ (Ετερογενής Ολοκλήρωσης) • Ανάπτυξη έξυπνων προϊόντων επαυξάνοντας την υπολογιστική ικανότητα των μικροηλεκτρονικών διατάξεων με τη χρήση μικροαισθητήρων ή μικροενεργοποιητών που θα διαθέτουν

	ικανότητες αντίληψης και ελέγχου
	<p>8.6.3 Ψηφιακά ηλεκτρονικά</p> <p>Ανάπτυξη ειδικών αλγορίθμων επεξεργασίας σημάτων, υλοποίηση πρωτοκόλλων επικοινωνίας, αλγορίθμων κατανεμημένης ευφυΐας και pattern recognition, ανάπτυξη προηγμένων συστημάτων ελέγχου και λήψης αποφάσεων</p>
	<p>8.6.4 Ηλεκτρονικά και ενσωματωμένα συστήματα διαχείρισης ήχου, βίντεο και εικόνας</p> <p>Ανάπτυξη συσκευών, συστημάτων και λογισμικού που να επιτρέπουν ταχύτερη και πιο αξιόπιστη επεξεργασία σημάτων ήχου, εικόνας και βίντεο με λιγότερες απαιτήσεις σε υλικό, ενέργεια και όγκο δεδομένων</p>
	<p>8.6.5 Συστήματα και εργαλεία ηλεκτρονικής ασφάλειας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενσωμάτωση της ασφάλειας κατά την κατασκευή, σε όλα τα επίπεδα του υλικού και λογισμικού • Προστασία του ιδιοαπόρρητου των πολιτών με δυνατότητα να επιλέγεται από τον χρήστη το επίπεδο απορρήτου βάσει ενός εύληπτου οπτικοποιημένου οδηγού, ώστε να υπάρχει έλεγχος του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα προσωπικά δεδομένα από τους εκάστοτε παρόχους υπηρεσιών • Ανάπτυξη και δοκιμή χρηστικών και οικονομικών πλατφορμών για έλεγχο πρόσβασης με χρήση βιομετρικών στοιχείων, έξυπνων καρτών ή άλλων συσκευών
	<p>8.6.6 Συστήματα και εξαρτήματα για «smart wearables»</p> <p>Φορετές συσκευές (π.χ ενσωματωμένες σε ενδύματα ή ρολόγια) οι οποίες θα γίνουν ουσιαστικό κομμάτι στη ζωή των ανθρώπων, με λειτουργίες που θα εκτείνονται πέραν από την καταγραφή και παρακολούθηση ενδείξεων</p>
	<p>8.6.7 Μικροκυματικές διατάξεις</p> <p>Ανάπτυξη μικροκυματικών διατάξεων όπως κεραίες, ενισχυτές, φίλτρα και προσαρμογείς, μικρότερων διαστάσεων και μεγαλύτερων συχνοτήτων για την κάλυψη των ολοένα αυξανόμενων απαιτήσεων στις ασύρματες επικοινωνίες</p>
	<p>8.6.8 Οπτικές διατάξεις</p> <p>Φωτονικές Τεχνολογίες όπως πομποί και δέκτες, οπτικές ίνες, λέιζερ, φωτονικοί αισθητήρες, βιοαισθητήρες, πηγές φωτός, φωτονικά ολοκληρωμένα κυκλώματα</p>
	<p>8.6.9 Εργαλεία σχεδίασης και προσομοίωσης μικροηλεκτρονικών διατάξεων</p> <p>Ανάπτυξη νέων/βελτίωση υπαρχόντων εργαλείων σχεδίασης και προσομοίωσης μικροηλεκτρονικών διατάξεων</p>
	<p>8.6.10 Διαδικασίες παραγωγής μικροηλεκτρονικών και ηλεκτρονικών διατάξεων</p> <p>Νέες τεχνικές και μεθοδολογίες παραγωγής μικροηλεκτρονικών, packaging, εξειδικευμένες δοκιμές τεχνικού ελέγχου και νέες διαδικασίες συναρμολόγησης</p>
	<p>8.6.11 Ηλεκτρονικά χαμηλής κατανάλωσης</p> <p>Νέες τεχνικές σχεδίασης και ανάπτυξης μικροηλεκτρονικών διατάξεων με μειωμένη κατανάλωση ισχύος. Εναλλακτικές πηγές ενέργειας για ηλεκτρονικές διατάξεις όπως μικρογεννήτριες, πιεζοηλεκτρικές διατάξεις και θερμοδιαφορικές πηγές ενέργειας. Για την εκμετάλλευση των πηγών αυτών απαιτούνται ειδικές μικροηλεκτρονικές διατάξεις διαμόρφωσης και αποθήκευσης της παραγόμενης ενέργειας.</p>

ΓΙΑ ΤΟ Β' ΚΥΚΛΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
«ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»

Ο 3^{ος} γύρος Επιχειρηματικής Ανακάλυψης 2017 – 2018

Μετά την προκήρυξη του Α' κύκλου της ενιαίας δράσης Κρατικών Ενισχύσεων «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ», την υποβολή μεγάλου αριθμού προτάσεων -που δηλώνει το αυξημένο ενδιαφέρον για την δράση από την επιχειρηματική και ερευνητική κοινότητα- και την αξιολόγηση των προτάσεων, ξεκίνησε μια τρίτη περίοδος επιχειρηματικής ανακάλυψης με σκοπό την πιθανή αναμόρφωση των αρχικών προτεραιοτήτων, με βάση τα στοιχεία της υποβολής προτάσεων και της αξιολόγησης καθώς και τις τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις.

Η τρίτη περίοδος επιχειρηματικής ανακάλυψης κορυφώθηκε με εκδήλωση που οργάνωσε η ΓΓΕΤ στις 30 Μαρτίου 2018 στον Πολυχώρο Πολιτισμού «Αθηναΐς» με θέμα: «Ανοικτή Διαβούλευση για την Έξυπνη Εξειδίκευση».

Από την ολοκλήρωση του 3^{ου} γύρου της επιχειρηματικής ανακάλυψης προέκυψε η παρακάτω εξειδίκευση με τις αναθεωρημένες προτεραιότητες ανά Θεματικό Τομέα, για το Β' κύκλο της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ που παρουσιάζονται παρακάτω:

Τομέας 1-ΥΚΑ: Υλικά - Κατασκευές (Β' ΚΥΚΛΟΣ)

Περιοχές Παρέμβασης	Προτεραιότητες για παρεμβάσεις ΕΤΑ
1.1 Βιοϋλικά / Βιοεμφυτεύματα	<p>1.1.1 Ικρίωματα Μηχανικής και Αναγέννησης Ιστών: δημιουργία τεχνητών δομών ως ικρίωματα, ή μήτρες ή προσθετικά έμπλαστρα για εμφύτευση, που αποκαθιστούν, υποστηρίζουν ή βελτιώνουν τη λειτουργία των ιστών. Αφορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Βιοαποικοδομήσιμα βιοϋλικά με βιοδραστικές επιφάνειες και ελεγχόμενους ρυθμούς αποικοδόμησης. (ii) Βιομιμητικά ικρίωματα με ελεγχόμενη δομή στη μικρο- και νανο- κλίμακα, συμπεριλαμβάνοντας και νανοπορώδη υλικά που μιμούνται τα μορφολογικά και φυσικοχημικά χαρακτηριστικά του εξωκυττάριου χώρου. (iii) Απορροφήσιμα από τον οργανισμό πολυμερή, σχεδιασμένα σε μοριακό επίπεδο για να άγουν συγκεκριμένες κυτταρικές αποκρίσεις: έξυπνα βιοϋλικά που αποκρίνονται σε αλλαγές στο άμεσο περιβάλλον τους (π.χ. pH, θερμοκρασία, ηλεκτρικά ή φυσικά ερεθίσματα, ενεργειακή κατάσταση) και τα οποία να είναι σε θέση να διεγείρουν συγκεκριμένες κυτταρικές αποκρίσεις σε μοριακό επίπεδο. (iv) Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων επεξεργασίας ιστών με εφαρμογές στην Αναγεννητική Ιατρική. Μελέτες ασφάλειας, αποτελεσματικότητας και δράσης. <p>1.1.2 Εμφυτεύσιμα Μικρο/Νανο συστήματα, διατάξεις, μικρο-τσιπς για:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Ελεγχόμενη χορήγηση φαρμάκων για αποτελεσματικότερη και στοχευμένη εξατομικευμένη θεραπεία. (ii) Πλατφόρμες μικρο-ροής δυναμικής κυτταροκαλλιέργειας (iii) In vivo μικρο/νανο-συστήματα διάγνωσης και αναγέννησης ιστού.
1.2 Διαγνωσico - Θεραπευτικά Βιοϋλικά	<p>1.2.1 Νέα διαγνωσicoθεραπευτικά βιοϋλικά: ανάπτυξη καινοτόμων λειτουργικών βιοϋλικών διάγνωσης και/ή θεραπείας.</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Υλικά νανοτεχνολογίας για ταυτόχρονη διάγνωση και θεραπεία (ii) (Μοριακά διαγνωσicoθεραπευτικά βιοϋλικά (iii) Διαγνωσicoθεραπευτικά βιοϋλικά με βάση βιομόρια. <p>1.2.2 Διαγνωσicoθεραπευτικές διατάξεις: ανάπτυξη συσκευών μικρο-νανο τεχνολογίας, καθώς και υβριδικών και πολύ-λειτουργικών βιο-ιατρικών συσκευών, διάγνωσης και/ή θεραπείας.</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Βιοαισθητήρες και έξυπνες ολοκληρωμένες φορετές συσκευές (ii) Βιοαντιδραστήρες (iii) Μικροσυστήματα Ολοκληρωμένης Ανάλυσης (Lab on Chip) (iv) Προηγμένες διατάξεις απεικόνισης για διάγνωση και θεραπεία (v) Διαγνωστικά Βιο-τσιπς, ολοκληρωμένα συστήματα προσωπικών διαγνωστικών τεστ και βιοανάλυσης, καθώς και πρωτογενή οργανοειδή για εξατομικευμένη επιλογή θεραπευτικών αγωγών.
1.3 Υλικά για ολοκληρωμένες ηλεκτρονικές και φωτονικές τεχνολογίες/ εφαρμογές στην μικρο-νανο ηλεκτρονική	<p>1.3.1 Υλικά για διατάξεις λογικής και μνήμης με χαμηλή κατανάλωση ισχύος: Ημιαγωγοί (Ge, III-V) με χρήση επιταξιακών διεργασιών καθώς και νέα υλικά (π.χ. οξείδια μετάλλων, μαγνητικά υλικά, 2-διάστατα υλικά, νανονήματα ημιαγωγών), για τα οποία απαιτείται κυρίως η χρήση τεχνολογιών κενού για την ανάπτυξή τους.</p> <p>1.3.2 Υλικά για ηλεκτρονικά ισχύος (π.χ. GaN, SiC) για εφαρμογές σε επίγειες και δορυφορικές τηλεπικοινωνίες, σε άμυνα και ασφάλεια και σε μετατροπείς υψηλών τάσεων και ρευμάτων.</p> <p>1.3.3 Υλικά για φωτονικές τεχνολογίες: Έμφαση σε λέιζερ στερεάς κατάστασης και υπερελαφρές οπτικές διατάξεις που καθιστούν δυνατή την οπτική επικοινωνία</p>

	<p>για επίγειες και διαστημικές εφαρμογές μεταξύ των ψηφίδων αλλά και μέσα στην ίδια. Υλικά για εκπομπή ακτινοβολίας στο ορατό και υπεριώδες.</p> <p>1.3.4 Υλικά για διάφανες ολοκληρωμένες οπτο-ηλεκτρονικές εφαρμογές (οξειδία, 2-διάστατα, νανονήματα κ.ά.) στις τηλεπικοινωνίες, ενέργεια, μεταφορικά μέσα, διαγνωστική ιατρική, κλπ.</p> <p>1.3.5 Υλικά για ημιαγωγικές διατάξεις αισθητήρων (π.χ. βιολογικών, χημικών, θερμοκρασίας).</p>
1.4 Υλικά για μικροσυστήματα	<p>1.4.1 Ενσωμάτωση υλικών (ανόργανων ή οργανικών) σε μορφή λεπτών υμενίων, νανοσυρμάτων ή νανωσωματιδίων ιδιαίτερα αν αυτά μπορούν να αποκριθούν επιλεκτικά σε εξωτερικά ερεθίσματα (μηχανικά, βιοχημικά) για εφαρμογή σε αισθητήρες.</p> <p>1.4.2 Υλικά για συγκομιδή ενέργειας από το περιβάλλον (π.χ. πιεζοηλεκτρικά, θερμοηλεκτρικά, τριβοηλεκτρικά, μεταϋλικά) για ενεργειακά αυτόνομες διασυνδεδεμένες συσκευές.</p> <p>1.4.3 Φωτονικές διατάξεις με έμφαση σε δυνατότητα ολοκλήρωσης στην πλατφόρμα πυριτίου, είτε μονολιθικά είτε υβριδικά, ή/και σε καινοτόμες πλατφόρμες για ολοκληρωμένα οπτικά κυκλώματα. ολοκληρωμένους (on-chip) κυματοδηγούς και φωτοανιχνευτές.</p> <p>1.4.4 Καινοτόμα μικρο-ρευστομηχανικά συστήματα και ολοκλήρωση τους σε επίπεδο ψηφίδας (lab-on-chip) για εφαρμογές στην υγεία, το περιβάλλον, τις μεταφορές, τη γεωργία, την ασφάλεια τροφίμων και την ενέργεια.</p>
1.5 Υλικά για εύκαμπτα υποστρώματα	<p>1.5.1 Πολυμερικά και οργανικά υλικά (ημιαγωγοί και αγωγοί), οξειδία μετάλλων και μέταλλα, διηλεκτρικά, μεταλλικά νανοδομημένα (νανωσωματίδια, νανονήματα) ή φυλλόμορφα υλικά δύο διαστάσεων, υλικά φραγμού, διαφανή ηλεκτρόδια για την κατασκευή ενεργητικών και παθητικών στοιχείων. Ενσωμάτωση των παραπάνω σε διάφορες εφαρμογές (καταναλωτικά αγαθά όπως οθόνες, ρούχα, υλικά συσκευασίας), αλλά και σε συστήματα φωτισμού, θερμοκήπια, μέσα μεταφοράς, ρομποτικές εφαρμογές, τεχνητό δέρμα, βιο-διαγνωστικά ηλεκτρονικά δέρματος.</p>
1.6 Υλικά για την τεχνολογία των ηλιακών κυψελών	<p>1.6.1 Φωτοβολταϊκά πυριτίου και άλλων ανόργανων ημιαγωγών και φωτοβολταϊκά βασισμένα σε υβριδικές ετεροδομές ανόργανων ημιαγωγών (π.χ. Si-III-V+oxides).</p> <p>1.6.2 Φωτοβολταϊκά ευαισθητοποιημένων ημιαγωγών (DSSC)</p> <p>1.6.3 Οργανικά, υβριδικά και εκτυπωμένα φωτοβολταϊκά.</p> <p>1.6.4 Φωτοβολταϊκά που βασίζονται σε περοβοσκίτες και φωτοβολταϊκά που βασίζονται σε νέες ιδέες που αναφέρονται τόσο στο βασικό υλικό τους όσο και στην αρχιτεκτονική του (φωτοευαίσθητα υλικά για την απορρόφηση του ηλιακού φωτός, υλικά που βοηθούν στη δημιουργία φορέων και στην μεταφορά των φορέων στα ηλεκτρόδια.). Υλικά των ηλεκτροδίων (περιλαμβανομένων διάφανων ηλεκτροδίων), υλικά αναβάθμισης και ενίσχυσης της απόδοσης μέσω συμπληρωματικής απορρόφησης και ηλιακών συγκεντρωτήρων, υλικά εγκιβωτισμού ή προστασίας των ηλιακών κυψελών, τα οποία μπορεί να έχουν και επιπλέον λειτουργικά χαρακτηριστικά, όπως ιδιότητες αυτοκαθαρισμού από</p>

	εναποθέσεις οργανικών ή και ανόργανων ρύπων.
1.7 Πολυλειτουργικά Υλικά - Ευφυή Υλικά που ανταποκρίνονται σε εξωτερικά ερεθίσματα – κυρίως εφαρμογές στον τομέα των Μεταφορών και των Κατασκευών	<p>1.7.1 Υλικά Μνήμης Σχήματος: Κράματα μετάλλων που μπορούν να μεταβάλλουν με προκαθορισμένο τρόπο το σχήμα τους υπό την επίδραση της θερμοκρασίας. Πολυμερή που μεταβάλλουν τις εξωτερικές τους διαστάσεις μεταξύ δύο ή τριών προκαθορισμένων σταδίων, υπό την επίδραση εξωτερικών θερμοκρασιακών, ηλεκτρικών ή μαγνητικών πεδίων ή φωτεινής ακτινοβολίας. Υλικά που μπορούν να μεταβάλλουν το σχήμα και τον όγκο τους όταν διεγερθούν από την παρουσία μαγνητικού πεδίου.</p> <p>1.7.2 Πιεζοηλεκτρικά υλικά (Piezoelectric): Υλικά που μπορούν να οδηγήσουν στην παραγωγή ηλεκτρικής τάσης υπό την επίδραση εξωτερικής μηχανικής φόρτισης.</p> <p>1.7.3 Μαγνητο- και Ηλεκτρο-ρεοστατικά υλικά (Magneto- & Electro-reostrictive): Συστήματα που αποτελούνται από κολλοειδείς διασπορές σωματιδίων σε κατάλληλους διαλύτες. Οι διαλύτες δεν επηρεάζονται από εξωτερικό ηλεκτρικό ή μαγνητικό πεδίο, η εφαρμογή των οποίων προκαλεί ελεγχόμενη αλλαγή στο ιξώδες του διαλύματος.</p> <p>1.7.4 Συστήματα Αυτοϊάσης (Self-healing systems): συστήματα υλικών που φέρουν ενσωματωμένη τη δυνατότητα 'επούλωσης' ρωγμών ή ατελειών που προκαλούνται κατά τη διάρκεια της χρήσης τους, με αποτέλεσμα την παράταση του χρόνου ζωής τους.</p>
1.8 Πολυλειτουργικά Υλικά για Ενεργειακές Εφαρμογές (Μετατροπή, Αποθήκευση και Εξοικονόμηση Ενέργειας)	<p>1.8.1 Ανάπτυξη μαγνητικών υλικών: Υλικά σε συμπαγή μορφή ή μορφή λεπτών υμενίων ή νανοσωματιδίων για εφαρμογές σε αισθητήρες, ηλεκτροκινητήρες για ενεργειακές εφαρμογές και για εφαρμογή σε πολύ υψηλές συχνότητες, με αποτέλεσμα την καλύτερη απόδοση μετασχηματιστών, κ.λπ.</p> <p>1.8.2 Θερμοηλεκτρικά Υλικά (Thermoelectric Materials): Θερμοηλεκτρικά υλικά υψηλής μετατροπής της εκλυομένης στο περιβάλλον θερμότητας απευθείας σε ηλεκτρική ενέργεια, από μηχανές εσωτερικής καύσεως, κλιβάνους, στήλες εναλλακτών θερμότητας, τοιχοποιίες, ηλεκτρονικές μικροσυσκευές και όπου αλλού μπορεί να δημιουργηθεί μια διαφορά θερμοκρασίας (αποτελούν μια συμπληρωματική τεχνολογία για δέσμευση τεράστιων ποσών θερμικής ενέργειας που εκλύεται στο περιβάλλον).</p> <p>1.8.3 Ευφυή συστήματα μετατροπής ενέργειας (energy conversion systems): υβριδικά υλικά βασισμένα σε χαμηλοδιάστατες ανοδομές, που σε συνδυασμό με οργανικές χρωστικές ή/και ανόργανα ημιαγώγιμα υλικά έχουν τη δυνατότητα, ύστερα από φωτοβόληση, να συμμετέχουν σε διεργασίες μεταφοράς ηλεκτρικού φορτίου. Η δυνατότητα μετατροπής ενέργειας βασίζεται στο σχηματισμό καταστάσεων διαχωρισμένων ηλεκτρικών φορτίων, εντός των υβριδικών υλικών, με μεγάλη διάρκεια ζωής.</p> <p>1.8.4 Χρωμογενή (θερμοχρωμικά, ηλεκτροχρωμικά, φωτοχρωμικά), φωτοκαταλυτικά και αυτοκαθαριζόμενα υλικά και επιχρίσματα για εξοικονόμηση ενέργειας σε νέα, σύγχρονα και παραδοσιακά κτίρια (οικίες, γραφεία, δημόσια κτίρια, κ.ά.)</p> <p>1.8.5 Νανοπορώδη Υλικά για αποθήκευση / διαχωρισμό / καθαρισμό αερίων /υγρών ενεργειακού ενδιαφέροντος: Υλικά που παρέχουν μεγάλο λόγο επιφάνειας ανά όγκο, κατάλληλα για αποθήκευση / διαχωρισμό / καθαρισμό αερίων (υδρογόνο, μεθάνιο, διοξείδιο του άνθρακα, κ.α.) ή και υγρών.</p>

	1.8.6 Νανοδομημένα υλικά με προσμίξεις πχ οξειδίων μετάλλων, αλλοτροπικών μορφών άνθρακα κλπ για εφαρμογές σε ηλεκτρόδια ηλεκτρικών συσσωρευτών
1.9 Πολυλειτουργικά Συστήματα Υλικών για την προστασία Κατασκευών, Μνημείων και λοιπών δομικών εφαρμογών, φιλικά προς το περιβάλλον	<p>1.9.1 Τροποποιημένα νανοσύνθετα υλικά για την ενίσχυση και την προστασία των δομικών και διακοσμητικών στοιχείων από φυσικό και τεχνητό λίθο.</p> <p>1.9.2 (Απενεργοποιημένη)</p> <p>1.9.3 Ανάπτυξη υλικών επικαλύψεων, επιχρισμάτων, υμενίων π.χ. νανοσύνθετων υπερυδροφóbων υλικών, για την προστασία εμφανών μεταλλικών στοιχείων, κατασκευών και έργων της πολιτιστικής κληρονομιάς.</p> <p>1.9.4 Ανάπτυξη παραδοσιακών δομικών υλικών και αρχιτεκτονικών στοιχείων υψηλής προστιθέμενης αξίας, με ενσωματωμένες διατάξεις για την παραγωγή / συλλογή ενέργειας σε ιστορικά, παραδοσιακά κτίρια.</p> <p>1.9.5 Ανάπτυξη καινοτόμων συστημάτων και διατάξεων αισθητήρων ενσωματωμένων στα δομικά υλικά, για την παρακολούθηση της δομητικής ακεραιότητας και των μικρο-κλιματικών παραμέτρων στα μνημεία, τα ιστορικά και σύγχρονα κτίρια.</p> <p>1.9.6 Ανάπτυξη πολυ-λειτουργικών υλικών δόμησης και προστασίας, συμβατών με τις παραδοσιακές κατασκευές και τα μνημεία, με αυξημένη ανθεκτικότητα και χρόνο ζωής / επιτελεστικότητας, αξιοποιώντας υπολογιστικά μοντέλα πολλαπλής κλίμακας (multiscale modelling) που θα επιτρέπουν τον ελεγχόμενο σχεδιασμό και τροποποίηση των ιδιοτήτων τους.</p>
1.10 Νέα υλικά, βελτίωση χρησιμοποιούμενων υλικών και νέες εφαρμογές υλικών λεπτών επιστρώσεων	<p>1.10.1 Επιστρώσεις με φυσική λειτουργικότητα. Υλικά επιστρώσεων που τροποποιούν την απόκριση στο φως, την ακτινοβολία γενικότερα, τη θερμότητα, τα μηχανικά ερεθίσματα και γενικότερα τα φυσικά ερεθίσματα.</p> <p>1.10.2 Επιστρώσεις με φυσικοχημική λειτουργικότητα. Υλικά επιστρώσεων που προσροφούν ή αποτρέπουν την προσρόφηση χημικών ουσιών, που επιτρέπουν ή αποτρέπουν τη διάχυση ουσιών μέσω των επιστρώσεων ή που επιδρούν χημικά σε ουσίες που έρχονται σε επαφή με την επίστρωση, όπως για παράδειγμα οι φωτοκαταλυτικές επιστρώσεις για αποδόμηση αέριων ρύπων.</p>
1.11 Ανάπτυξη διεργασιών εναπόθεσης και επεξεργασίας επιστρώσεων και τροποποίησης επιφανειών	<p>1.11.1 Διεργασίες εναπόθεσης με υγρές μεθόδους (εναπόθεση κυρίως από διάλυμα) και από ατμό (φυσική ή χημική εναπόθεση από ατμό). Διεργασίες δημιουργίας πολυστρωματικών επιστρώσεων. Διεργασίες χημικής τροποποίησης και μικρονανοδόμησης επιστρώσεων και διεργασίες χημικής τροποποίησης και μικρονανοδόμησης επιφανειών. Διεργασίες επιλεκτικής εναπόθεσης λεπτών υμενίων με λέιζερ. Διεργασίες τροποποίησης επιφανειών και συσσωμάτωσης νανοσωματιδίων με λέιζερ.</p> <p>1.11.2 Μεθοδολογία χαρακτηρισμού επιφανειών και επιστρώσεων μέσω ανάπτυξης κατάλληλων φυσικοχημικών μεθόδων και κατάλληλου εξοπλισμού για τον προσδιορισμό, τη μέτρηση ή την απεικόνιση χημικών και φυσικών παραμέτρων και ανάπτυξη κατάλληλων προϊόντων λογισμικού για την πληρέστερη περιγραφή και αξιολόγηση των κρίσιμων παραμέτρων που ενδιαφέρουν σε κάθε εφαρμογή</p>
1.12 Προηγμένα Νανοϋλικά και	1.12.1 Σύνθετα πολυμερικής μήτρας με φυτικές νανο-προσμίξεις ως ενισχυτική φάση (π.χ. κυτταρίνη)

Νανοσύνθετα Υλικά	<p>1.12.2 Νανοσύνθετα πολυμερικής μήτρας με χρήση πυριτικών προσμίξεων (π.χ. SiO₂)</p> <p>1.12.3 Νανοσύνθετα πολυμερικής μήτρας με διασπορά νανοσωματιδίων ευγενών μετάλλων (Ag, Au, κλπ)</p> <p>1.12.4 Πολυμερή Νανοσύνθετα με βάση το γραφένιο και άλλα 2-σδιάστατα υλικά</p> <p>1.12.5 Σύνθετα υλικά μεταλλικής μήτρας με νανοσωλήνες άνθρακα (Single-double wall) ή με διασπορά μεταλλικών νανοσωματιδίων (Ni, Fe, Co, Ag, κλπ)</p> <p>1.12.6 Πολυμερικά νανοσύνθετα τρισδιάστατης εκτύπωσης (3d printing) εναπόθεσης ύλης, στερεολιθογραφίας κλπ, σε μεγάλες διαστάσεις</p>
1.13 Προηγμένες διεργασίες μεταποίησης / παραγωγής (Advanced Manufacturing Processes)	<p>1.13.1 Ενσωμάτωση και ολοκλήρωση μη-συμβατικών τεχνολογιών (π.χ. τεχνολογίες κατεργασίας υλικών βασισμένες στη φωτονική, τεχνολογίες ψεκασμού, υπερ- ή υπο-ηχητικές διεργασίες, ψηφιακές τεχνολογίες, μέθοδοι σύνδεσης ανόμοιων υλικών, laser welding, friction stir welding) για την ανάπτυξη νέων πολυλειτουργικών ή υβριδικών διεργασιών.</p> <p>1.13.2 Ανάπτυξη ή Ενσωμάτωση και δια- λειτουργικότητα προσθετικών μεθόδων παρασκευής (Additive manufacturing) σε συστήματα παραγωγής πολλαπλών σταδίων, με παρακολούθηση, ανάδραση και έλεγχο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, για ανάπτυξη προϊόντων από υλικά όπως βιοϋλικά, πολυμερή, σύνθετα, μεταλλικά, κεραμικά, δομικά κ.ά.</p> <p>1.13.3 Τεχνολογίες διαμόρφωσης (π.χ. σταδιακή διαμόρφωση), με εστίαση σε δύσκολα στη μορφοποίηση υλικά, καθώς και νέες μεθόδους για την κατεργασία προϊόντων σε νανο/μικρο -κλίμακα. Μεταλλοτεχνία (έλαση, δέλαση, συρματοουργία, κλπ).</p> <p>1.13.4 Ανάπτυξη / σχεδιασμός παραγωγικής διαδικασίας προηγμένων μεταλλικών προϊόντων υψηλών απαιτήσεων όπως τεχνολογίες τήξης, χύτευσης, θερμομηχανικής επεξεργασίας και διαμόρφωσης βιομηχανικών μεταλλικών υλικών. Βελτιστοποίηση υφιστάμενων – εισαγωγή νέων μεθόδων.</p> <p>1.13.5 Ανάπτυξη νέων μεθόδων και επικαλύψεων (coatings) για εφαρμογές προστασίας κινούμενων εξαρτημάτων ή και βιομηχανικών μονάδων κοπής, θραύσης (από τριβή, διάβρωση, θερμοκρασία, κ.ά.)</p> <p>1.13.6 Χρήση διεργασιών και μεθοδολογίας για τον συγχρονισμό των φάσεων παραγωγής και την μετατροπή της από διακοπτόμενη/φασική (phase or batch production) σε συνεχούς ροής παραγωγή (continuous production), π.χ. τύπου «από στροφέιο σε στροφέιο» (role-to-role processing, R2R).</p> <p>1.13.7 Συστήματα Παρακολούθησης και Αυτοϊάσης (Self-healing systems) γραμμών παραγωγής: συστήματα και διεργασίες παραγωγής που ενσωματώνουν δυνατότητες 'επούλωσης' αστοχιών και αποκλίσεων που προκαλούνται κατά τη διάρκεια της παραγωγής, με αποτέλεσμα τη βελτιστοποίηση της ποιότητας και την επαύξηση της παραγωγικότητας</p>
1.14 Προσαρμοστικά και έξυπνα	<p>1.14.1 Ανάπτυξη/Σχεδιασμός μεταλλικών κραμάτων (alloy design) και κατεργασιών τους (process design), μέσω ολοκληρωμένης προσομοίωσης της αλυσίδας κατεργασιών (process chain) και αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων.</p>

συστήματα παραγωγής (adaptive and smart manufacturing systems)	<p>1.14.2 Νέες τεχνολογίες υψηλής παραγωγικότητας, ή και τεχνολογίες «αυτο-συναρμογής» (π.χ. αυτοφυή συστήματα για εφαρμογές κατασκευής, μεταποίησης κ.α.)</p> <p>1.14.3 Σύγχρονες διεργασίες μεταποίησης τόσο για την πρωτογενή παραγωγή υλικών, όσο και στις διεργασίες μεταποίησης σε δευτερογενή φάση για την διαμόρφωση και κατασκευή προϊόντων.</p> <p>1.14.4 Πολλαπλής κλίμακας μοντελοποίηση / προσομοίωση πολύπλοκων διεργασιών / κατεργασιών παραγωγής για την βελτιστοποίηση τους, με τη χρήση προηγμένων μεθόδων ανάλυσης (π.χ. νευρωνικά δίκτυα, συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, μοριακή δυναμική, υβριδικές μέθοδοι, πεπερασμένα στοιχεία).</p> <p>1.14.5 Ενσωμάτωση έξυπνων λύσεων, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός διατάξεων μεταποίησης/παραγωγής με στόχο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας (και της αειφορίας).</p>
1.15 Σύνδεση με Ψηφιακή παραγωγή για εξοικονόμηση πόρων (digital, virtual and resource - efficient factories)	<p>1.15.1 Σχεδιασμός και ανάπτυξη διεργασιών παραγωγής με έμφαση στη μείωση της χρησιμοποιούμενης ενέργειας και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Πολλαπλής κλίμακας μοντελοποίηση / προσομοίωση πολύπλοκων διεργασιών / κατεργασιών παραγωγής για την βελτιστοποίηση και την αποδοτικότερη λειτουργία τους., με την χρήση προηγμένων μεθόδων ανάλυσης (π.χ. νευρωνικά δίκτυα, συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, μοριακή δυναμική, υβριδικές μέθοδοι, πεπερασμένα στοιχεία)</p> <p>1.15.2 Καινοτόμες και περιβαλλοντικά φιλικές φυσικές, χημικές και φυσικοχημικές διεργασίες (π.χ. επιμετάλλωση).</p> <p>1.15.3 Μέθοδοι διαχείρισης, μετρολογία και επιθεώρηση, συμπεριλαμβανομένων των μη- καταστροφικών ελέγχων, οι οποίοι διασφαλίζουν την ικανότητα κατασκευής με υψηλή αξιοπιστία.</p> <p>1.15.4 Ανάπτυξη και σχεδιασμός μεθόδων και διεργασιών για την βελτιστοποίηση διεργασιών μεταποίησης και παραγωγής για προϊόντα μηδενικής αστοχίας (zero failure) ή χωρίς ελαττώματα (zero defects).</p> <p>1.15.5 Ανάπτυξη μεθόδων και διατάξεων για την ενίσχυση του ποιοτικού ελέγχου στην παραγωγική διαδικασία, με σκοπό την ακριβή και έγκυρη παρακολούθηση της παραγωγής και την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.</p> <p>1.15.6 Ανάπτυξη καινοτόμων υλικών με υπολογιστικά μοντέλα προσομοιώσεων πολλαπλής κλίμακας (multiscale modelling), που επιτρέπουν τον υπολογιστικό σχεδιασμό (computer design), καθώς και την οικονομικότερη και αποτελεσματικότερη παραγωγή υλικών με ειδικά χαρακτηριστικά. Ανάπτυξη λογισμικού (software) μοντελοποίησης και προσομοιώσεων διεργασιών και προϊόντων, με δυναμικό/τελικό χρήση τη βιομηχανία.</p>
1.16 Βιομηχανικά υλικά αναβαθμισμένης επίδοσης	<p>1.16.1 Νέα κράματα για χρήσεις στις μεταφορές, κατασκευές, τον ενεργειακό τομέα και την συσκευασία ή και για εξειδικευμένες εφαρμογές (π.χ. αυτοκινητοβιομηχανία, αεροναυπηγική, αρχιτεκτονικές χρήσεις και ειδικές χρήσεις στις κατασκευές, συσκευασία τροφίμων ή και γεωργικών προϊόντων).</p> <p>1.16.2 Ανάπτυξη υλικών υψηλής ειδικής αντοχής (λόγος αντοχής προς βάρος) για την</p>

	<p>κατασκευή ελαφρύτερων δομών (UHSS, low-density steels, non-ferrous alloys, metal foam sandwich materials, composites). Ελαφριά υλικά, επιστρώσεις χαμηλής αεροδυναμικής ή/και υδροδυναμικής αντίστασης, για επίγειες εναέριας και θαλάσσιες μεταφορές για εξοικονόμηση ενέργειας (αυτοκινητοβιομηχανία, αεροναυπηγική, ναυπηγική).</p> <p>1.16.3 Ανάπτυξη προηγμένων σύνθετων υλικών, οργανικών, ελαστομερών, για χρήσεις π.χ. στις μεταφορές, κατασκευές, τον ενεργειακό τομέα, την συσκευασία ή και για εξειδικευμένες εφαρμογές.</p> <p>1.16.4 Ανάπτυξη υλικών και ανακύκλωση για ιδιαίτερα απαιτητικά περιβάλλοντα χρήσης στις κατασκευές και την βιομηχανία (π.χ. υψηλή διάβρωση, χημική προσβολή, θερμοκρασία κ.ά., ανόργανα και οργανικά υλικά: ενδεικτικά υλικά πυράντοχα, πυρίμαχα, ναοπυρίμαχα).</p> <p>1.16.5 Ανάπτυξη αντισεισμικών ή και αειφόρων κατασκευών, υψηλού χρόνου ζωής, με δομικά υλικά υψηλής επιτελεστικότητας.</p> <p>1.16.6 Ανάπτυξη προηγμένων υλικών για μέσα προστασίας (π.χ. για στρατό, αστυνομία, πυρόσβεση, βιομηχανία) και θωρακίσεις διττής χρήσης</p>
<p>1.17 Υλικά για αειφόρες βιομηχανικές και κτιριακές κατασκευές και υποδομές</p>	<p>1.17.1 Ανάπτυξη δομικών υλικών ή και συστημάτων για χρήση σε κατασκευές & υποδομές με βελτιωμένη ενεργειακή, λειτουργική ή και περιβαλλοντική επίδοση (ενδεικτικά στόχευση σε θερμομόνωση, αντισεισμικότητα, υδατομόνωση, μειωμένη ενεργειακή κατανάλωση, πυρανθεκτικότητα, βελτιωμένο περιβάλλον / άνεση, αντιβακτηριακά, αυτοκαθαριζόμενα, αυτοϊάσιμα, ακρίβεια/πολυμορφία, φώτο- καταλυτικά, κ.ά.).</p> <p>1.17.2 Ανάπτυξη ή εφαρμογή νέων δομικών υλικών (τσιμέντο, σκυρόδεμα, φυσικά υλικά, μεταλλικά υλικά, composites, ίνες άνθρακα, κ.ά.), διεργασιών ή και (νανο-) πρόσθετων με σκοπό την βελτίωση της ανθεκτικότητας και την επέκταση του χρόνου ζωής της κατασκευής, με ταυτόχρονη βελτίωση του συνολικού περιβαλλοντικού και ενεργειακού αποτυπώματος.</p> <p>1.17.3 Εκμετάλλευση εγχώριων φυσικών πόρων (π.χ. βιομηχανικά ορυκτά και μεταλλεύματα) για εφαρμογές στις κατασκευές, την βιομηχανία, άλλες εξειδικευμένες εφαρμογές και προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας.</p> <p>1.17.4 Ενσωμάτωση προηγμένων τεχνολογιών, στοιχείων ή συστημάτων αυτοματισμού στις κατασκευές για βελτίωση της επίδοσής τους π.χ. του εσωτερικού κλίματος, της ενεργειακής απόδοσης, της υγείας των κατασκευών, κ.ά.</p>
<p>1.18 Υλικά Ευρείας Κατανάλωσης</p>	<p>1.18.1 Ανάπτυξη ινωδών, υφασμένων ή μη υφασμένων (non-woven) υλικών για έξυπνα ενδύματα, μέσα ατομικής προστασίας αλλά και εφαρμογές στις κατασκευές, τη γεωργία, τη ναυτιλία, κ.ά.</p> <p>1.18.2 Υλικά και συστήματα για έξυπνες και λειτουργικές συσκευασίες.</p> <p>1.18.3 Τεχνολογίες πλαστικών, βιοπλαστικά, βιοαποικοδομήσιμα, ειδικά πολυμερή για βιομηχανικά και καταναλωτικά προϊόντα αλλά και εξειδικευμένες εφαρμογές.</p>

	1.18.4 Υλικά συσκευασίας και συντήρησης τροφίμων και αγροτικών προϊόντων.
1.19 Κύκλος ζωής προϊόντος	<p>1.19.1 Κυκλική οικονομία: Ανακύκλωση & επανάχρηση οικοδομικών υλικών, δευτερογενών υλικών & απορριμμάτων εξορυκτικών διεργασιών, χρησιμοποιημένων πυριμάχων υλικών από διάφορους κλιβάνους και διεργασίες, μεταλλουργικών διεργασιών, βιομηχανικών ή/και γεωργικών απορριμμάτων για τη δευτερογενή παραγωγή υλικών</p> <p>1.19.2 Διαμόρφωση συστάδων της αλυσίδας αξίας του κύκλου ζωής των υλικών, τεχνολογιών και εφαρμογών, με εστίαση στην δημιουργία αξίας των επιχειρήσεων.</p> <p>1.19.3 Οικο-καινοτόμες προσεγγίσεις στις διεργασίες ανάκτησης μετάλλων και μεταποίησης κρίσιμων πρώτων υλών. Τεχνολογίες βιώσιμης αποσυναρμολόγησης και ανακύκλωσης μεταλλικών και άλλων δομών στο τέλος του κύκλου ζωής τους.</p> <p>1.19.4 Συστήματα και διεργασίες ιχνηλάτησης και παρακολούθησης κύκλου ζωής προϊόντων</p>
1.20 Ανάπτυξη εργαλείων Εκπαίδευσης	1.20.1 Ενσωμάτωση και δια- λειτουργικότητα ψηφιακών τεχνολογιών και εργαλείων εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων, για την εφαρμογή και χρήση των εξελιγμένων μεθόδων παραγωγής-νέων υλικών και προϊόντων.
1.21 Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα των Υλικών	1.21.1 Άλλες αναδυόμενες τεχνολογίες- Ενδεικτικά: υλικά για κβαντικές τεχνολογίες, υλικά με τεχνητή νοημοσύνη

Τομέας 2-ΤΠΔ: Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες (Β' ΚΥΚΛΟΣ)

Περιοχές Παρέμβασης	Προτεραιότητες για παρεμβάσεις ΕΤΑ
2.1 Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των οπτικοακουστικών, με έμφαση στην ενίσχυση και υποστήριξη επιχειρήσεων, επαγγελματιών και φορέων που δραστηριοποιούνται στους χώρους του Πολιτισμού, Τουρισμού και Δημιουργικών Βιομηχανιών.	<p>2.1.1 Ανάπτυξη εφαρμογών παροχής τουριστικών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και δικτύωσης που απευθύνονται σε επιχειρήσεις με σκοπό την εξατομικευμένη παροχή πληροφοριών, συστάσεων και περιεχομένου προς τους ταξιδιώτες (π.χ. προηγμένες μηχανές ολοκληρωμένης σχεδίασης πακέτου διακοπών ή/και εξατομικευμένων δραστηριοτήτων, επιλογή διαδρομών, δραστηριοτήτων, σημείων ενδιαφέροντος, τουριστικών καταλυμάτων, γεγονότων/εκδηλώσεων, δρομολογίων ΜΜΜ).</p> <p>2.1.2. Ανάπτυξη τεχνολογιών και υπηρεσιών για την υποστήριξη της δημιουργίας έξυπνων υποδομών (π.χ. λιμάνια, αεροδρόμια, εμπορικά κέντρα, χώροι αναψυχής και γενικά σημεία ενδιαφέροντος ή χρηστικά σημεία των πόλεων) με στόχο την προηγμένη και αποδοτική παροχή πολιτιστικών και τουριστικών υπηρεσιών.</p> <p>2.1.3. Ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτόμων εργαλείων, προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών, για την υποστήριξη ειδικών μορφών τουρισμού (π.χ. κρουαζιέρα, θρησκευτικός, καταδυτικός και θαλάσσιος, τουρισμός υπαίθρου, επιστημονικός τουρισμός, αστικός τουρισμός, γαστρονομικός τουρισμός, αθλητικός τουρισμός).</p> <p>2.1.4. Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών για την υποστήριξη επιχειρήσεων και φορέων που απευθύνονται σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (π.χ. ΑΜΕΑ, παιδιά, ηλικιωμένοι, χρονίως πάσχοντες).</p> <p>2.1.5. Ανάπτυξη μεθόδων και εφαρμογών για την παροχή νέων προηγμένων υπηρεσιών ή για την βελτιστοποίηση υπαρχουσών υπηρεσιών (σε επίπεδο αποδοτικότητας, μείωσης κόστους, αναβάθμισης ανθρώπινου δυναμικού, εμπειρίας χρήστη, εξατομικεύσης, πρόβλεψης εσόδων από οπτικοακουστικές παραγωγές, διαχείρισης κόστους παραγωγών, εκτίμησης ρίσκου κλπ.) με αξιοποίηση τεχνικών διαχείρισης, ανάλυσης η/και οπτικοποίησης δεδομένων.</p> <p>2.1.6. Ανάπτυξη και αξιοποίηση εφαρμογών ΤΠΕ για ανάλυση, τεκμηρίωση, μοντελοποίηση και διαχείριση πολιτιστικού αποθέματος, καθώς και περιοχών περιβαλλοντικού και τουριστικού ενδιαφέροντος, με σκοπό και την αναβάθμιση των τουριστικών πόρων και προϊόντων τους.</p> <p>2.1.7 Ανάπτυξη καινοτόμων πλατφορμών για την συλλογή τουριστικού και πολιτιστικού περιεχομένου και διάθεσή του σε δημιουργούς εφαρμογών και υπηρεσιών. Περιλαμβάνεται και η χρήση και αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων, κοινωνικών δικτύων και πληθοπορισμού (crowd sourcing).</p> <p>2.1.8. Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών-τεχνικών-μεθόδων ψηφιοποίησης και επιστημονικής τεκμηρίωσης πολιτιστικής κληρονομιάς (κινητής, ακίνητης και άυλης) με έμφαση στη βελτίωση της ποιότητας ψηφιοποίησης, και στη μείωση του χρόνου και του κόστους της.</p>

	<p>2.1.9. Ανάπτυξη εφαρμογών προώθησης, μάρκετινγκ και γενικότερα υποστήριξης της λήψης αποφάσεων για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας με αξιοποίηση τεχνικών μεγάλου όγκου δεδομένων .</p> <p>2.1.10. Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων ή πλατφορμών, όπως Media Asset Management πλατφόρμες που προσφέρονται ως προϊόν ή ως cloud υπηρεσία (SaaS), για την ενοποιημένη διαχείριση και επεξεργασία οπτικοακουστικού περιεχομένου. π.χ. πλατφόρμα για ψηφιακή διατήρηση, επιμέλεια και προβολή ελληνικών κινηματογραφικών και άλλων οπτικοακουστικών έργων, συμπεριλαμβανομένου και ερασιτεχνικού υλικού.</p> <p>2.1.11. Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών προστασίας ψηφιακού περιεχομένου (υπάρχον οπτικοακουστικό περιεχόμενο, νέοι παραγωγοί, ερασιτεχνικές ταινίες, προωθητικό υλικό, κλπ), π.χ. εφαρμογές για εκμετάλλευση, εκκαθάριση, διαχείριση πνευματικών δικαιωμάτων-Digital Rights Management, υδατογράφιση-watermarking.</p> <p>2.1.12. Ανάπτυξη καινοτόμων πλατφορμών και μεθόδων διανομής οπτικοακουστικού περιεχομένου ή/και ψηφιακών εφαρμογών.</p> <p>2.1.13. Ανάπτυξη πλατφορμών και σειράς εργαλείων ΤΠΕ για την υποστήριξη του σχεδιασμού χωρικών περιβαλλόντων και χωρικών διαδραστικών εφαρμογών (π.χ. για τους τομείς της αρχιτεκτονικής, διακόσμησης, σκηνογραφίας, σκηνοθεσίας, σχεδιασμού φωτισμού, γλυπτικής κλπ.), με ενσωμάτωση προηγμένων τεχνολογιών (π.χ. σχεδιασμός σε περιβάλλον εμβύθισης μικτής πραγματικότητας, διεπαφές χρήστη σε υβριδικά περιβάλλοντα, γενεσιουργός σχεδιασμός, προσομοίωση, οπτικός προγραμματισμός κλπ.).</p> <p>2.1.14. Ανάπτυξη προϊόντων, τεχνολογιών και μεθοδολογιών για την υποστήριξη του απομακρυσμένου συνεργατικού και καταμετρημένου σχεδιασμού και δικτύωσης ανεξάρτητων δημιουργών, ανάλογα με τον τομέα εφαρμογής (αρχιτεκτονική, αστικός σχεδιασμός, βιομηχανικός σχεδιασμός, κόσμημα, μόδα, παραστατικές τέχνες , γραφιστική, τοπικές κοινωνίες και ομάδες πολιτών, κλπ).</p> <p>2.1.15. Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων, εφαρμογών για την προώθηση και αναβάθμιση των τουριστικών πόρων και προϊόντων περιοχών πολιτιστικού, τουριστικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος.</p>
<p>2.2_Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των οπτικοακουστικών, με έμφαση στην ενίσχυση της εμπειρίας του τελικού χρήστη και σκοπό την ανάδειξη και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, του</p>	<p>2.2.1 Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών:</p> <p>(α) για την ξενάγηση σε φυσικό ή/και εικονικό πολιτιστικό περιβάλλον (π.χ. μουσεία, εικονικά μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, φεστιβάλ, εκθέσεις, συλλογές, πολιτιστικά γεγονότα και διαδρομές, καθώς και σε άλλους πόλους και εκδηλώσεις πολιτιστικής δραστηριότητας, χώρους υψηλής επισκεψιμότητας και συγκέντρωσης / μετακίνησης πληθυσμού, κλπ.), ή/και</p> <p>(β) για την ανάδειξη περιοχών τουριστικού & περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και την περιήγηση σε αυτές (π.χ. περιοχές φυσικού κάλλους, παραδοσιακοί οικισμοί, γεωμνημεία, γεωπάρκα, ναυάγια, υποθαλάσσια αξιοθέατα, ενυδρεία, κλπ.) ή/και</p> <p>(γ) για την προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού (βιωματικός, εκπαιδευτικός, εναλλακτικός, ιατρικός κλπ).</p>

<p>σύγχρονου πολιτισμού και του τουριστικού προϊόντος.</p>	<p>2.2.2 Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για την αναβίωση, αναπαράσταση και διάδοση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και σχετικών τεκμηρίων (π.χ. λαϊκή παράδοση, ελληνική μυθολογία, πολιτιστικά γεγονότα, έθιμα, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, δρώμενα, δραστηριότητες κλπ), καθώς και του σύγχρονου πολιτισμού (παραστατικές / εικαστικές τέχνες κλπ) μέσω τεχνολογιών / τεχνικών λόγου, ήχου, εικόνας, επαυξημένης πραγματικότητας κλπ.</p> <p>2.2.3. Σχεδίαση τεχνικών και συστημάτων «αφήγησης» (story telling) για την καινοτόμο / διαδραστική παρουσίαση εκθεμάτων / γεγονότων σε χώρους πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος.</p> <p>2.2.4. Ανάπτυξη προηγμένων εφαρμογών για την διαφήμιση και το marketing του πολιτιστικού και του τουριστικού προϊόντος της χώρας (π.χ. διαδραστικές εφαρμογές, περιβάλλοντα εμβύθισης, κλπ)</p> <p>2.2.5. Ανάπτυξη ψηφιακών παιχνιδιών και τεχνικών παιγνιοποίησης (gamification) για ΗΥ, κινητές συσκευές και παιχνιδομηχανές, αξιοποιώντας πολιτιστικό και τουριστικό περιεχόμενο (τέχνες, ιστορία, επιστήμες κλπ.), για σκοπούς ψυχαγωγίας, εκπαίδευσης, ανάπτυξης της σχεδιαστικής σκέψης, ανάδειξης του πολιτισμού και προώθησης του τουρισμού.</p> <p>2.2.6. Επαύξηση και βελτίωση των δυνατοτήτων παραδοσιακών μέσων παρουσίασης περιεχομένου (π.χ. e-books επαυξημένης πραγματικότητας).</p> <p>2.2.7. Ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών διαδραστικής μάθησης και εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλου για υποστήριξη δραστηριοτήτων εκπαιδευτικού τουρισμού (π.χ. προβολή συγκεκριμένων περιόδων και συμβάντων της ελληνικής ιστορίας, του πολιτισμού και των επιστημών, με διεθνές ενδιαφέρον).</p> <p>2.2.8. Ανάπτυξη προηγμένων εφαρμογών ενίσχυσης της πρόσβασης του ξενόγλωσσου κοινού σε πολιτιστικό και τουριστικό περιεχόμενο.</p> <p>2.2.9. Ανάπτυξη / εφαρμογή ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών προσβασιμότητας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (παιδιών, μονογονεϊκών οικογενειών, ηλικιωμένων, ΑμεΑ - ατόμων με ειδικές ανάγκες, χρονίως πασχόντων, κλπ) σε πολιτιστικό και τουριστικό περιεχόμενο (π.χ. video, κείμενο, ήχος κλπ) με έμφαση στην εμπειρία του τελικού χρήστη.</p>
<p>2.3 Ανάπτυξη εργαλείων και εφαρμογών ΤΠΕ που προωθούν τη συνέργεια των τομέων Πολιτισμού, Τουρισμού, και Δημιουργικών Βιομηχανιών με άλλους θεματικούς τομείς με στόχο την δημιουργία νέων αλυσίδων αξίας.</p>	<p>2.3.1. Ανάπτυξη εφαρμογών για τη βελτίωση, πρόβλεψη και διαχείριση του ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος τουριστικών υποδομών.</p> <p>2.3.2. Ανάπτυξη πλατφορμών και εφαρμογών για παροχή προηγμένων υπηρεσιών ασφαλείας και προστασίας σε τουρίστες.</p> <p>2.3.3. Ανάπτυξη πλατφορμών και εφαρμογών για τη πρόβλεψη, ανίχνευση και διαχείριση κινδύνων (π.χ. πυρκαγιά, επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής, ακραία καιρικά φαινόμενα, σεισμούς κλπ) σε χώρους πολιτιστικού και τουριστικού ενδιαφέροντος</p> <p>2.3.4. Ανάπτυξη ψηφιακών παιχνιδιών και γενικότερα καινοτόμων εφαρμογών ΤΠΕ που αξιοποιούν δημιουργικό περιεχόμενο για να προάγουν την ευεξία, φυσική κατάσταση και υγεία.</p> <p>2.3.5. Ανάπτυξη τεχνολογικών εφαρμογών για την προώθηση της ελληνικής</p>

	<p>γαστρονομίας, αθλητικών δραστηριοτήτων και γεγονότων προς όφελος του τουρισμού.</p> <p>2.3.6. Ανάπτυξη του καινοτόμου σχεδιασμού (design), μέσω και της δημιουργίας αλυσίδων αξίας, για την ανάπτυξη προϊόντων, εφαρμογών, συστημάτων και υπηρεσιών που αποβλέπουν στην υποστήριξη και ενίσχυση του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της βιοτεχνικής παραγωγής και της χειροτεχνίας - Arts and Crafts (πχ. ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής, καινοτομίας σχεδιασμού, καινοτομίας παραγωγικής διαδικασίας, διασφάλιση και πιστοποίηση ταυτότητας κλπ.)</p> <p>2.3.7. Αξιοποίηση μεθόδων σχεδιασμού (design) για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, συστημάτων και εφαρμογών με σκοπό τη βελτιστοποίηση της εμπειρίας του χρήστη κατά τη χρήση μέσων μεταφοράς π.χ. κατά τη μετακίνησή του από και προς χώρους τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος ή για λόγους αναψυχής.</p>
<p>2.4 Σχεδιασμός και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, εφαρμογών, μεθοδολογιών και υπηρεσιών από τη Δημιουργική Βιομηχανία με σκοπό την δημιουργία αλυσίδων αξίας στους τομείς Πολιτισμού, Τουρισμού, Δημιουργικής Βιομηχανίας.</p>	<p>2.4.1. Αξιοποίηση και ανάπτυξη τεχνολογιών συλλογής, ανάλυσης και οπτικοποίησης Μεγάλων Δεδομένων-Big Data με αξιοποίηση τεχνικών οπτικής επικοινωνίας για τη βελτίωση της μετάδοσης και κατανόησης της πληροφορίας ή/και την ανάλυση της αγοράς, στους τομείς του σχεδιασμού, της επικοινωνίας, της δημοσιογραφίας, των εκδόσεων, κλπ.</p> <p>2.4.2. Αξιοποίηση και ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων και τεχνολογιών σχεδιασμού (πχ. παραμετροποίηση, βελτιστοποίηση, μαζική εξατομίκευση, κλπ), ψηφιακών μέσων παραγωγής και εργαλείων (πχ CAM, 3D printing, CNC, ρομποτικά συστήματα, καινοτόμα εργαλεία κλπ.) για τη βελτίωση των διαδικασιών σχεδιασμού, πρωτοτυποποίησης και παραγωγής στους τομείς ένδυσης / μόδας, κοσμήματος, οπτικής επικοινωνίας, βιομηχανικού σχεδιασμού, σχεδιασμού προϊόντων (product design), κλπ</p> <p>2.4.3. Ανάπτυξη και αξιοποίηση εργαλείων και διαδικασιών για την ενίσχυση, διάδοση και εφαρμογή της «Σχεδιαστικής Σκέψης» (Design Thinking) και της προτυποποίησης (standardization) προϊόντων και υπηρεσιών.</p> <p>2.4.4. Ανάπτυξη εφαρμογών για την εμπλουτισμένη και διαδραστική παρουσίαση ταινιών, εκθέσεων, παραστάσεων, κλπ.</p>
<p>2.5_Ανοιχτή Καινοτομία στον Πολιτισμό</p> <p>Ανάπτυξη εξελιγμένων τεχνολογιών/ τεχνικών και καινοτόμων μεθόδων/εργαλείων ανάλυσης, τεκμηρίωσης, συντήρησης, αποκατάστασης και προστασίας του ελληνικού</p>	<p>2.5.1. Στοχευμένη έρευνα, εφαρμογή και δοκιμή νέων τεχνολογιών ή/και ανάπτυξη μεθόδων, προϊόντων, υπηρεσιών, πρωτότυπων πειραματικών διατάξεων που αφορούν στην τεκμηρίωση, διάγνωση, αποκατάσταση, συντήρηση, στην πιστοποίηση αυθεντικότητας (authentication) και στην ανάδειξη- επίδειξη τεκμηρίων / έργων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, καθώς και του νεώτερου και σύγχρονου πολιτισμού (συμπεριλαμβάνεται η ανάδειξη σε επιδεικτικές εγκαταστάσεις σε πραγματικές συνθήκες ή/και σε εργαστήρια ανοικτού χώρου).</p> <p>2.5.2. Ανάπτυξη μεθόδων, προϊόντων, υπηρεσιών και πρωτότυπων διατάξεων για την εκτίμηση, αντιμετώπιση φυσικών, τεχνολογικών κινδύνων και κινδύνων από ανθρώπινες δραστηριότητες που απειλούν την πολιτιστική κληρονομιά και τα τεκμήρια/έργα του νεώτερου και σύγχρονου πολιτισμού, για την προστασία (παθητική και ενεργητική), την μείωση των κινδύνων και την αύξηση της προστασίας με παράλληλη μείωση κόστους και γενικότερα τη διασφάλιση της πολιτιστικής κληρονομιάς (από φθορά, καταστροφή,</p>

πολιτιστικού αποθέματος	αλλοίωση, κλοπή, παράνομη εξαγωγή, ταυτοποίηση, κ.α), καθώς και για την ανάπτυξη πλατφορμών εκπαίδευσης προσωπικού φύλαξης πολιτιστικών χώρων σε σενάρια απειλών.
2.6 Αναδυόμενες Τεχνολογίες στον τομέα Πολιτισμός – Τουρισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	2.6.1 Άλλες αναδυόμενες τεχνολογίες: Ενδεικτικά: IoT - Internet of Things, τεχνητή νοημοσύνη, συγχωνευμένη και επαυξημένη πραγματικότητα, ρομποτική, έξυπνα περιβάλλοντα (οπτικά και ηχητικά σήματα σε περιβάλλοντα), ανάπτυξη «συσκευών» wearables (αθλητισμός, ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, παραστατικές, εικαστικές τέχνες, κλπ), φωνητικοί βοηθοί, υπολογιστική τεχνολογία, κλπ.)

Τομέας 3–ΑΓΡ: Αγοροδιατροφή & Βιομηχανία τροφίμων (περιλαμβάνεται και η Αλιεία - Υδατοκαλλιέργειες) (Β' ΚΥΚΛΟΣ)

Περιοχές παρέμβασης	Προτεραιότητες για παρεμβάσεις ΕΤΑ
3.1 Ανάδειξη και βελτίωση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ελληνικών προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής	<p>3.1.1 Βελτίωση, ανάπτυξη και αξιολόγηση νέων ποικιλιών / Ανάδειξη και αξιολόγηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των γηγενών ποικιλιών φυτών.</p> <p>3.1.2 Διατήρηση και οργάνωση των τραπεζών σπόρων και γενετικού υλικού / Αξιολόγηση, περιγραφή και χαρακτηρισμός γενετικού υλικού σε διάφορα αγρο-κλιματικά περιβάλλοντα.</p> <p>3.1.3 Μελέτη και ανάδειξη της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής αξίας των απειλούμενων αυτόχθονων φυλών παραγωγικών ζώων στην Ελλάδα και εκτίμηση της διατροφικής αξίας των προϊόντων τους και των προοπτικών τους στην αγορά.</p> <p>3.1.4 Δυνατότητες χρήσης καινοτόμων φαρμακευτικών/ αρωματικών φυτών και διερεύνησης της χρήσης τους για τη βιομηχανία τροφίμων, καλλυντικών, καθώς και στη ζωική παραγωγή.</p> <p>3.1.5 Καινοτόμες διεργασίες για τη βελτιστοποίηση παραδοσιακών προϊόντων και την παραγωγή νέων προϊόντων με ανώτερα χαρακτηριστικά στον αγροτικό και κτηνοτροφικό τομέα.</p> <p>3.1.6 Αξιοποίηση υπο-χρησιμοποιούμενων και παραπροϊόντων ελληνικών πρώτων υλών για την παραγωγή νέων τροφίμων.</p>
3.2 Μείωση εισροών / Ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων	<p>3.2.1 Μείωση κόστους παραγωγής και εισροών σε όλα τα συστήματα παραγωγής αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τροφίμων.</p> <p>3.2.2 Συστήματα και τεχνολογίες για ορθολογική διαχείριση και εξοικονόμηση υδάτινων πόρων.</p> <p>3.2.3 Εξοικονόμηση ενέργειας/Αύξηση μεριδίου χρήσης Ανανεώσιμων πηγών ενέργειας</p>
3.3 Αύξηση της παραγωγικότητας προϊόντων φυτικής και ζωικής πρωτογενούς παραγωγής	<p>3.3.1 Ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων ακριβείας στην γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή, τροφίμων και υλικών.</p> <p>3.3.2 Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών για την ολιστική διαχείριση των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ή παραγωγής τροφίμων και υλικών για αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής.</p> <p>3.3.3 Διερεύνηση παραγωγής καινοτόμων κτηνοτροφικών καλλιεργειών / βιομηχανικών καλλιεργειών.</p> <p>3.3.4 Καινοτόμες τεχνικές για επιλεκτική συγκομιδή, επεξεργασία, συσκευασία, φρούτων και λαχανικών, συστήματα ήπιας διαχείρισης φυτικών προϊόντων (δείκτες ωρίμανσης – συνθήκες αποθήκευσης).</p>
3.4 Βελτίωση της ποιότητας προϊόντων φυτικής και ζωικής πρωτογενούς παραγωγής	<p>3.4.1 Βιολογική και ολοκληρωμένη αγροτική παραγωγή με έμφαση στην χρήση εισροών από εγχώριες πηγές.</p> <p>3.4.2 Ανάπτυξη και αξιολόγηση νέων συστημάτων και τεχνολογιών διάγνωσης και καταπολέμησης εχθρών και ασθενειών σε όλους του τομείς της αγροδιατροφικής αλυσίδας.</p> <p>3.4.3 Σχεδιασμός και ανάπτυξη σύγχρονων σταβλικών εγκαταστάσεων και θερμοκηπίων</p>

	<p>για παραγωγή προϊόντων ποιότητας.</p> <p>3.4.4 Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών στις αγροδιατροφικές επιχειρήσεις για βελτίωση αναπαραγωγικών δεικτών και διασφάλιση της υγιεινής και της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων.</p> <p>3.4.5 Διερεύνηση χρήσης εναλλακτικών πρωτεϊνούχων ζωοτροφών στη ζωική παραγωγή.</p>
3.5 Διατροφή και υγεία	<p>3.5.1. Μελέτη των ειδικών διατροφικών απαιτήσεων και προτιμήσεων των καταναλωτών διαφόρων ηλικιακών ομάδων για τον σχεδιασμό νέων ή βελτιωμένων προϊόντων και την ανάπτυξη σχετικών διατροφικών συστάσεων.</p> <p>3.5.2 (Απενεργοποιημένη)</p> <p>3.5.3 (Απενεργοποιημένη)</p> <p>3.5.4. Αξιοποίηση φυσικών προϊόντων και ανάπτυξη φορέων εγκλεισμού τους για την βελτίωση της ποιότητας ζωής και την θωράκιση έναντι εκφυλιστικών/παθολογικών καταστάσεων</p> <p>3.5.5 Ανάδειξη και αξιοποίηση συστατικών με πιθανή σημαντική βιολογική δράση αξιοποιώντας και προσεγγίσεις αξιολόγησης επικινδυνότητας οφέλους: (α) Βότανα και αρωματικά φυτά, ως αφεψήματα και ως πρώτη ύλη για συμπληρώματα διατροφής (β) Άλλα φυτά ή φύκη, ως πρώτες ύλες για τρόφιμα και συμπληρώματα διατροφής.</p>
3.6 Ασφάλεια τροφίμων	<p>3.6.1 Συστηματική διερεύνηση και παρακολούθηση των τροφιμογενών νοσημάτων με στόχο την ανάπτυξη συστήματος για το γρήγορο εντοπισμό αναδυόμενων μικροβιακών ή χημικών κινδύνων στα τρόφιμα στην Ελλάδα</p> <p>3.6.2 Ανάπτυξη μεθόδων, μηχανισμών, εργαλείων για την εξακρίβωση της γνησιότητας των τροφίμων και την προστασία των καταναλωτών από απάτη ή νοθεία σε ελληνικά παραδοσιακά προϊόντα και τρόφιμα υψηλής προστιθέμενης αξίας.</p> <p>3.6.3 Ανάπτυξη εργαλείων για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση αναδυόμενων κινδύνων σε όλη την τροφική αλυσίδα, έξυπνα συστήματα ιχνηλασιμότητας</p> <p>3.6.4 Ενεργός συσκευασία: αποτελεσματικότητα και ασφάλεια υλικών</p>
3.7 Τεχνολογίες μεταποίησης	<p>3.7.1 Σύγχρονες τεχνολογίες συσκευασίας, μεταποίησης, μετασυλλεκτικής συντήρησης αγροτικών προϊόντων και τροφίμων.</p> <p>3.7.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων τεχνολογιών στην τυποποίηση, σήμανση, ιχνηλασιμότητα προϊόντων και τροφίμων από τη φυτική και ζωική παραγωγή.</p> <p>3.7.3 (Απενεργοποιημένη)</p>
3.8 Αξιοποίηση και εφαρμογή νέων τεχνολογιών σε όλα τα συστήματα παραγωγής αγροτικών προϊόντων και τροφίμων	<p>3.8.1 Μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος σε όλα τα στάδια της αγροδιατροφικής αλυσίδας.</p> <p>3.8.2 Ανάπτυξη και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών τηλεπισκόπησης και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στον αγροδιατροφικό τομέα καθώς και για την αξιολόγηση και διαχείριση βοσκοτόπων.</p> <p>3.8.3 Καινοτόμες εφαρμογές νέων βιοτεχνολογικών μεθόδων και συστημάτων μικροβιακής ζύμωσης στον αγροδιατροφικό τομέα.</p> <p>3.8.4 Συστήματα και τεχνολογίες για ορθολογική διαχείριση αποβλήτων και παραπροϊόντων σε όλα τα στάδια της αγροδιατροφικής αλυσίδας, και έξυπνα συστήματα ιχνηλασιμότητας</p>
3.9 Αλιεία-	<p>3.9.1 Είδη εισβολείς (invasive species). Ένας πιθανός νέος θαλάσσιος πόρος. Τρόποι</p>

Υδατοκαλλιέργειες	<p>αξιοποίησης</p> <p>3.9.2 Κλιματική αλλαγή. Επίδραση στους αλιευτικούς πόρους</p> <p>3.9.3 Θεμελιώδη ενδιατήματα θαλάσσιων βιολογικών πόρων</p> <p>3.9.4 Βελτίωση των γνώσεων σχετικά με τον μεταβολισμό και τις διατροφικές απαιτήσεις των εκτρεφόμενων ψαριών. Ανάπτυξη δεικτών και μεθόδων πρώιμης ανίχνευσης μη αποτελεσματικής διατροφής</p> <p>3.9.5 Αξιοποίηση υποπροϊόντων ψαριών και άλλων ζωικών υποπροϊόντων (processed animal protein), χρήση εναλλακτικών ζωικών πρώτων υλών</p> <p>3.9.6 Χρήση εναλλακτικών φυτικών πρώτων υλών με έμφαση σε τοπικές φυτικές ποικιλίες (σύνδεση με άλλους κλάδους παραγωγής και επεξεργασίας ψυχανθών) ή και εναλλακτικών μεθόδων επεξεργασίας χρησιμοποιούμενων φυτικών υλικών</p> <p>3.9.7 Νέες μέθοδοι αντιμετώπισης ιογενών και βακτηριακών μολύνσεων</p> <p>3.9.8 Νέες μέθοδοι αντιμετώπισης παρασιτώσεων με ελαχιστοποίηση χρήσης χημικών σκευασμάτων</p> <p>3.9.9 Νέες τεχνολογίες εκτροφής για υδατοκαλλιέργεια ακριβείας</p> <p>3.9.10 Νέα υλικά για κλουβιά και δίχτυα</p> <p>3.9.11 Ανάπτυξη μεθόδων εξυγίανσης και απαλλαγής των μυδιών από ξενιστές</p> <p>3.9.12 Αύξηση διάρκειας ζωής προϊόντων (νέες συσκευασίες, κατεργασίες). Μέθοδοι μεταφοράς – αποθήκευσης – διατήρησης προϊόντων</p> <p>3.9.13 Νέοι τρόποι μεταποίησης υπαρχόντων εκτρεφόμενων ειδών ψαριών (φιλέτα, προμαγειρευμένα γεύματα κλπ) και μυδιών (επεξεργασία για προστιθέμενη αξία π.χ. αποκελυφωμένο, προμαγειρεμένο, με δυνατότητες αποθήκευσης και μεταφοράς). Τυποποίηση και δημιουργία μεταποιημένων προϊόντων από νέα είδη (εκτρεφόμενα ψάρια, οστρακοειδή)</p> <p>3.9.14 Διαφοροποίηση - Εκτροφή νέων ειδών ιχθύων και οστρακοειδών με προστιθέμενη αξία.</p> <p>3.9.15 Αναγνώριση και καλλιέργεια τοπικών ειδών φυτοπλαγκτού ή και φυκών με οικονομικό ενδιαφέρον</p>
3.10 Αναδυόμενες Τεχνολογίες στον τομέα της Αγροδιατροφής	<p>3.10.1 Άλλες αναδυόμενες τεχνολογίες. Ενδεικτικά: Κυκλική βιοοικονομία και αειφορικά συστήματα παραγωγής τροφίμων, εφαρμογές τεχνολογίας distributed ledger (π.χ. Blockchain) στον τομέα της αγροδιατροφής.</p>

Τομέας 4-ΠΒΑ: Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη (Β΄ ΚΥΚΛΟΣ)

Περιοχές παρέμβασης	Προτεραιότητες για παρεμβάσεις ΕΤΑ
4.1 Αφορά όλες τις κατηγορίες αποβλήτων	<p>4.1.1 Ανάπτυξη συστημάτων επεξεργασίας αποβλήτων (ποιοτικός έλεγχος εισερχόμενων, τεμαχισμός, διαλογή, στερεοποίηση, σταθεροποίηση, ανάμειξη κλπ. και ποιοτικός έλεγχος παραγομένων υλικών) πριν προωθηθούν για επόμενη αξιοποίηση (όπως ανακύκλωση, ανάκτηση ενέργειας, μετατροπή σε προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας κλπ).</p> <p>4.1.2 Ανάπτυξη υπολογιστικών μοντέλων μέσω της μεθοδολογίας της ανάλυσης κύκλου ζωής και κοστολόγησης κύκλου ζωής.</p> <p>4.1.3 Ανάπτυξη πράσινων διεργασιών και τεχνολογιών για την αξιοποίηση συστατικών από απόβλητα της βιομηχανίας τροφίμων</p> <p>4.1.4 Ανάπτυξη βιώσιμων παρεμβάσεων στη διαχείριση αποβλήτων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας λαμβάνοντας υπόψη και την επιβάρυνση της δημόσιας υγείας</p>
4.2 Στερεά αστικά απορρίμματα	<p>4.2.1 Ανάπτυξη μονάδων διαλογής και ανάκτησης υλικών με στόχο τη βελτιστοποίηση του βαθμού ανάκτησης των υλικών.</p> <p>4.2.2 Επέμβαση σε υφιστάμενες ή νέες μονάδες μηχανικής ή/και βιολογικής επεξεργασίας με σκοπό την βελτιστοποίηση του βαθμού ανάκτησης υλικών. Διερεύνηση για τη διαχείριση και επεξεργασία του λεπτόκοκκου κλάσματος των υπολειμμάτων</p> <p>4.2.3 Ανάπτυξη μονάδων βιοσταθεροποίησης (βιοξήρανσης και κομποστοποίησης) και βελτιστοποίηση μονάδων αναερόβιας χώνευσης. Προώθηση επιδεικτικών μονάδων με δυνατότητα επέκτασης. Διερεύνηση υποστρωμάτων με έμφαση στην παραγωγή βιοαερίου. Ανάπτυξη μονάδων παραγωγής υγρών βιοκαυσίμων. Έμφαση στην αξιοποίηση του οργανικού κλάσματος για παραγωγή βιοκαυσίμων 2^{ης} γενιάς (πχ. βιοαιθανόλη, βιοελαίου, συνθετικά καύσιμα).</p> <p>4.2.4 (Απενεργοποιημένη)</p> <p>4.2.5 Ανάπτυξη μονάδων παραγωγής προϊόντων από δευτερογενή υλικά εφαρμόζοντας τις αρχές της κυκλικής οικονομίας (κυρίως πλαστικές ύλες)</p>
4.3 Διαχείριση αγρο-κτηνοτροφικών αποβλήτων	<p>4.3.1 Εκμετάλλευση αγροτικών, κτηνοτροφικών ή/και δασικών υπολειμμάτων (λιγνοκυτταρινούχας βιομάζας) για παραγωγή βιοκαυσίμων και προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας μέσω θερμοχημικών, βιολογικών και μικροβιακών διεργασιών.</p> <p>4.3.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών συλλογής, διαχείρισης και αξιοποίησης αγροτικών υπολειμμάτων και κλαδοδεμάτων (πράσινων υπολειμμάτων).</p>

	<p>4.3.3 Διαχείριση παραπροϊόντων από τον ελαιουργικό κλάδο.</p> <p>4.3.4 Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών διαχείρισης αγροτικών αποβλήτων.</p>
<p>4.4 Διαχείριση επικίνδυνων βιομηχανικών, και τοξικών αποβλήτων</p>	<p>4.4.1 Ανάπτυξη μεθόδων προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων (π.χ. για ΑΗΗΕ - Απόβλητα ειδών Ηλεκτρικού & Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού και ανταλλακτικών, ΟΤΚΖ - Οχήματα Στο Τέλος Κύκλου Ζωής).</p> <p>4.4.2 Αξιοποίηση και αναγέννηση ανακτηθέντων υλικών κατά την ανακύκλωση ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών αποβλήτων.</p> <p>4.4.3 Προτυποποίηση της διαδικασίας διαχείρισης ΟΤΚΖ (Οχήματα Στο Τέλος Κύκλου Ζωής) από την παραλαβή έως την επεξεργασία του υπολείμματος τεμαχισμού.</p> <p>4.4.4 Ανάπτυξη συστημάτων συλλογής και μεταφοράς βιομηχανικών αποβλήτων και καθορισμός προδιαγραφών για την τελική τους διάθεση.</p> <p>4.4.5 Επεξεργασία υπολειμμάτων τεμαχισμού (shredding) σε μονάδες επεξεργασίας μεταλλικών αποβλήτων ή αποβλήτων που περιέχουν μέταλλα (π.χ. ΟΤΚΖ - Οχήματα Στο Τέλος Κύκλου Ζωής, ΑΗΗΕ - Απόβλητα ειδών Ηλεκτρικού & Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού και ανταλλακτικών, καλώδια κλπ) με στόχο την ανάκτηση των περιεχόμενων υπολειμμάτων μετάλλων και την προετοιμασία δευτερογενούς καυσίμου.</p> <p>4.4.6 Ανάκτηση μετάλλων από βιομηχανικά απόβλητα μεταλλουργικών δραστηριοτήτων (π.χ. σκουριές χαλυβουργίας) καθώς επίσης και κρίσιμων για τεχνολογικές εφαρμογές μετάλλων από αντίστοιχα ρεύματα αποβλήτων (π.χ. ηλεκτρονικού εξοπλισμού).</p> <p>4.4.7 Ανάκτηση υλικών, επαναχρησιμοποίηση και ανάκτηση ενέργειας (εναλλακτικά καύσιμα).</p> <p>4.4.8 Προώθηση βιομηχανικής συμβίωσης (π.χ. με στόχο την ελαχιστοποίηση του οικολογικού αποτυπώματος και των αρνητικών επιπτώσεων στη δημόσια υγεία από βιομηχανικά και τοξικά απόβλητα ή την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, με χρήση βιομηχανικών αποβλήτων ως πρώτη ύλη σε άλλες βιομηχανίες).</p> <p>4.4.9 Βελτιστοποίηση διεργασιών διαχείρισης επικίνδυνων και τοξικών αποβλήτων.</p> <p>4.4.10 Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών για την επαναχρησιμοποίηση ΑΕΚΚ (Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων) ως αδρανών υλικών.</p> <p>4.4.11 Ανάπτυξη εργαλείων καταγραφής και ηλεκτρονικής παρακολούθησης μεταφοράς τοξικών και επικίνδυνων αποβλήτων</p> <p>4.4.12 Ανακύκλωση και διαχείριση υλικών μπαταριών και καταλυτών αυτοκινήτων με έμφαση στην ανάκτηση και</p>

	επαναχρησιμοποίηση κρίσιμων πρώτων υλών.
4.5 Διαχείριση ελαστικών	<p>4.5.1 Ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων για την απορρόφηση των προϊόντων ανακύκλωσης των ελαστικών:</p> <p>a. Κατάλληλη επεξεργασία ελαστικών τέλους κύκλου ζωής για τη σύνθεση νέων ελαστικών και παρεμφερών προϊόντων με βάση το ελαστικό.</p> <p>b. Χρήση προϊόντων επεξεργασίας μεταχειρισμένων ελαστικών σε έργα πολιτικού μηχανικού (πρόσθετα κατασκευών από σκυρόδεμα, επιχώματα, οδοποιία κλπ.)</p>
4.6 Διαχείριση Υγρών αποβλήτων	<p>4.6.1 Επαναχρησιμοποίηση υγρών αποβλήτων. Ανάπτυξη ώριμων τεχνολογιών παραγωγής καθαρού νερού για χρήση στη γεωργία</p> <p>4.6.2 Αξιοποίηση υγρών αποβλήτων προς παραγωγή βιοκαυσίμων. (βιοϋδρογόνου, βιοαερίου, βιοαιθανόλης, βιοντήζελ) και προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας μέσω θερμοχημικών, βιολογικών και μικροβιακών διεργασιών.</p> <p>4.6.3 Ανάπτυξη συστημάτων επεξεργασίας αστικών και βιομηχανικών λυμάτων.</p>
4.7 Αντιρρύπανση / απορρύπανση. Αποκατάσταση εδαφών, παράκτιων και υπογείων και θαλάσσιων υδάτων	<p>4.7.1 Ανάπτυξη παρατηρητηρίων ποιότητας υδάτινων πόρων, θαλάσσιων υδάτων και εδαφών. Συστηματική παρακολούθηση και καταγραφή ποιότητας επιφανειακών, υπόγειων νερών, θαλάσσιων υδάτων ρύπανσης του εδάφους με χρήση επίγειου, θαλάσσιου-υποθαλάσσιου ή εναέριου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος στοχεύοντας στην προστασία του περιβάλλοντος, στην ενίσχυση γεωργικών πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον, στην τουριστική ανάπτυξη και στην εκτίμηση κινδύνων για τα οικοσυστήματα και την υγεία των κατοίκων (περιλαμβάνονται πιλοτικές εφαρμογές με χρήση χημικών / βιολογικών αισθητήρων και ΤΠΕ).</p> <p>4.7.2 Ανάπτυξη καινοτόμων, φθηνών και ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών απορρύπανσης εδαφών, παράκτιων και υπογείων υδάτων με πιλοτική εφαρμογή σε υποβαθμισμένες περιοχές.</p> <p>4.7.3 Έρευνα για την αποκατάσταση υδάτινων σωμάτων (θαλάσσιων υδάτων, ποταμών, λιμνών, υγροτόπων) με σκοπό την προώθηση προτεραιοτήτων σχετικά με θεσμοθετημένα μέτρα αποκατάστασης και για τις ανάγκες βιοποικιλότητας. Προώθηση έργων περιβαλλοντικής αποκατάστασης κοντά σε αστικά κέντρα ή σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές.</p> <p>4.7.4 Ολοκληρωμένη Διαχείριση υδάτων εντός του Συστήματος Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.</p> <p>4.7.5 Αποκατάσταση επανίδρυση υποβαθμισμένων-ερημοποιημένων μεσογειακών περιοχών.</p> <p>4.7.6 Ανάπτυξη συστημάτων υψηλής προστιθέμενης αξίας στις θαλάσσιες μεταφορές ιδιαίτερα σε σχέση με προϊόντα και υπηρεσίες είτε άλλα συστήματα αντιμετώπισης της ρύπανσης</p>

	<p>(όπως συστήματα και τεχνολογίες διαχείρισης έρματος και καταλοίπων, τεχνολογίες απορρύπανσης και βελτίωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των πλοίων κλπ.)</p> <p>4.7.7 Ανάπτυξη αισθητήρων και ολοκληρωμένου συστήματος καταγραφής της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων. Βελτίωση της παρακολούθησης της ποιότητας της θάλασσας με τη δημιουργία νέων, την επέκταση και εξειδίκευση υφιστάμενων δικτύων</p> <p>4.7.8 Ανάπτυξη καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών για την απορρύπανση και την απολύμανση νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων μη-συμβατικών (non-conventional) υδατικών πόρων για πόσιμη ή/και γεωργική χρήση</p> <p>4.7.9 Ευφυή συστήματα αποκατάστασης διαταραγμένων εδαφών από ανθρωπογενείς δραστηριότητες ή/και καταστροφές λόγω ακραίων φυσικών φαινομένων</p>
4.8 Ατμοσφαιρική ρύπανση	<p>4.8.1 Βελτίωση της παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα με τη δημιουργία νέων, την επέκταση και εξειδίκευση υφιστάμενων δικτύων και την συνέργειά τους με δορυφορικούς αισθητήρες υψηλής χωρικής ανάλυσης</p> <p>4.8.2 Ανάπτυξη νέων αισθητήρων και ολοκληρωμένων συστημάτων καταγραφής της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της έκθεσης του πληθυσμού σε αυτήν.</p> <p>4.8.3 Ανάπτυξη μεθόδων και υποδομών για την πρόγνωση της ποιότητας του αέρα, τον προσδιορισμό των πηγών και της έκθεσης του πληθυσμού σε ατμοσφαιρικούς ρύπους με τη χρήση επίγειων και δορυφορικών μετρήσεων.</p> <p>4.8.4 Αποτύπωση εκπομπών από μεταφορές/βιομηχανία και ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών μείωσης τους. Παρακολούθηση και βελτίωση της ατμοσφαιρικής ποιότητας.</p> <p>4.8.5 Σχεδιασμός και ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών δέσμευσης και αξιοποίησης CO₂ με εφαρμογή σε ενεργοβόρες και άλλες ρυπογόνες εγκαταστάσεις. Προώθηση τεχνολογιών χαμηλού κόστους δέσμευσης CO₂ (<25 €/t CO₂) με έμφαση στην παραγωγή προϊόντων προστιθέμενης αξίας στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.</p> <p>4.8.6 Μείωση εκπομπών τοξικών ρύπων (CO, HC, NO_x) και μικροσωματιδίων βαρέων οχημάτων και οχημάτων έργων με στόχο την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε αστικές περιοχές.</p> <p>4.8.7 Μείωση εκπομπών μικροσωματιδίων, οξειδίων του αζώτου και οξειδίων του θείου στην ναυσιπλοΐα (τουριστικά σκάφη, επιβατική και μεταφορική ναυτιλία) (με στόχο η ελληνική ναυτιλία να εναρμονιστεί με την επερχόμενη οδηγία του Διεθνούς Οργανισμού Ναυσιπλοΐας (IMO) για την μείωση των εκπομπών θείου μέχρι το 2020)</p>

4.9 Προστασία βιοποικιλότητας σε περιοχές τουριστικού και αγροδιατροφικού ενδιαφέροντος	<p>4.9.1 Ανάπτυξη πρακτικών και μεθόδων για άμεση χρήση στη γεωργία (για παραγωγή προϊόντων) που διατηρούν τη βιοποικιλότητα (π.χ. επιλογή καλλιεργειών και τήρηση κανόνων και πρωτοκόλλων, προσαρμογή και τροποποίηση καλλιεργητικών πρακτικών που εξασφαλίζουν ποιοτικά και ποσοτικά το αποτέλεσμα της πρωτογενούς παραγωγής, αλλά παράλληλα εξασφαλίζουν τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και επί πλέον τη χρήση της βιοποικιλότητας με στόχο την ποιοτική αγροτική παραγωγή (π.χ. διατήρηση επικονιαστών, ορνιθοπανίδα κ.λπ.).</p> <p>4.9.2 Κλιματικές υπηρεσίες για την υποστήριξη του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος και της προσαρμογής του στις κλιματικές αλλαγές. Δράσεις για αντιμετώπιση επιπτώσεων από ακραία καιρικά φαινόμενα όπως καταρρακτώδεις βροχές, ποταμοχειμάρροι, μετεωρολογικά και σεισμικά "τσουνάμι".</p>
4.10 Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στις φυσικές καταστροφές	<p>4.10.1 Δράσεις μετριασμού αναφορικά με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα μιας επιχείρησης (carbon footprint).</p> <p>4.10.2 Αφαλάτωση στα νησιά και δράσεις για προστασία περιοχών από την ανύψωση της στάθμης της θάλασσας.</p> <p>4.10.3 Επιδράσεις κλιματικής αλλαγής στο αστικό περιβάλλον.</p> <p>4.10.4 Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών προϊόντων, μεθοδολογιών και εργαλείων πρόγνωσης και μείωσης των επιπτώσεων, σε περιπτώσεις καταστροφικών φαινομένων γεωλογικής/εδαφολογικής/σεισμολογικής προέλευσης.</p> <p>4.10.5 Ανάπτυξη μεθόδων, υποδομών και τεχνολογιών για την ταυτόχρονη αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την ενίσχυση της αστικής ανθεκτικότητας</p> <p>4.10.6 Επιδράσεις σεισμικής δραστηριότητας στα Δίκτυα Υποδομών</p> <p>4.10.7 Μέτρα πρόληψης της διάβρωσης παράκτιων ζωνών και επιδράσεις ακραίων κυματικών φαινομένων στην παράκτια ζώνη</p> <p>4.10.8 Βελτίωση της αποδοτικότητας των δικτύων απορροής όμβριων υδάτων πόλεων και συστημάτων κατακράτησης σωματιδιακής ρύπανσης (συμπεριλαμβανομένων και των μικροπλαστικών) και περιορισμού της υδάτινης απορροής στο αστικό περιβάλλον</p>
4.11 Δημιουργία πρότυπων κέντρων /μετρήσεων, Οικοσυστημική προσέγγιση βιώσιμης Ανάπτυξης – Περιβαλλοντικοί Δείκτες/Μελέτες	<p>4.11.1 Συλλογή, Ανάλυση, Επεξεργασία και Διάχυση Δορυφορικών Δεδομένων σχετικών με το ατμοσφαιρικό χερσαίο και θαλάσσιο περιβάλλον και τις φυσικές καταστροφές, καθώς επίσης και δεδομένων από δίκτυα επίγειων αισθητήρων σχετικών με την ποιότητα ζωής σε αστικό περιβάλλον (όπως ρύποι, θόρυβος) και με την περιβαλλοντική προστασία περιοχών ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (όπως παρακολούθηση ανθρωπογενούς δραστηριότητας, παρακολούθηση βιοποικιλότητας).</p> <p>4.11.2 Σύνθεση και ολοκλήρωση περιβαλλοντικών και πληθυσμιακών μετρήσεων για την εκτίμηση της έκθεσης του πληθυσμού σε</p>

	<p>περιβαλλοντικούς κινδύνους</p> <p>4.11.3 Μέτρα αξιολόγησης εκτάσεων και εκμετάλλευση υποβαθμισμένων εδαφών για παραγωγή βιομάζας (εξαιρουμένης της παραγωγής τροφίμων)</p>
<p>4.12 Αναδυόμενες Τεχνολογίες στον τομέα του Περιβάλλοντος</p>	<p>4.12.1 Άλλες αναδυόμενες τεχνολογίες: Ενδεικτικά: Καινοτόμες τεχνολογίες που βασίζονται στις προχωρημένες διεργασίες οξείδωσης (Advanced oxidation processes - AOP). Αναγκαιότητα αποτελεσματικής επεξεργασίας μικρο-ρύπων σε επεξεργασμένα αστικά απόβλητα με μη βιολογικές μεθόδους). Συμπεριλαμβάνεται και η Περιβαλλοντική Υγεία.</p>

Τομέας 5-ΥΦΑ: Υγεία & Φάρμακα (Β' ΚΥΚΛΟΣ)

Περιοχές Παρέμβασης	Προτεραιότητες
<p>5.1 Ανάπτυξη υπερ-γενόσημων προϊόντων και βελτιστοποίηση υφισταμένων προϊόντων μέσω ανάπτυξης νέων φαρμακοτεχνικών μορφών, εναλλακτικών ή και νέων οδών χορήγησης, τροποποίησης της δραστικής ουσίας, βελτιωμένης μορφοποίησης και νέων περιεκτικοτήτων.</p> <p>Επεξήγηση</p> <p>Οι προτάσεις θα πρέπει να επικεντρώνονται στην ανάπτυξη υπερ-γενόσημων προϊόντων (αλλιώς υβριδικών ή γενόσημων προστιθεμένης αξίας) καθώς και δομικά βελτιστοποιημένων προϊόντων. Παραδείγματα αποτελούν τα φάρμακα τροποποιημένης ή/και ελεγχόμενης αποδέσμευσης, δισκία πολλαπλών στοιβάδων, η ανάπτυξη φαρμακοτεχνικών μορφών για αποκλειστική χρήση στον παιδιατρικό πληθυσμό, τα βελτιωμένα προϊόντα για οφθαλμική χρήση, η ανάπτυξη λυόφιλων μορφών, η ανάπτυξη εισπνεόμενων μορφών, η ανάπτυξη ενέσιμων μορφών ελεγχόμενης/βραδείας αποδέσμευσης, τα μη υδατικά ενέσιμα προϊόντα ή τα ενέσιμα προϊόντα σε νέα συστήματα χορήγησης κλπ. Η ύπαρξη ανεκπλήρωτων θεραπευτικών αναγκών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.</p>	<p>5.1.1 Εναλλακτικές/νέες οδοί χορήγησης φαρμάκων</p> <p>5.1.2 Νέες περιεκτικότητες φαρμάκων σε δραστικές ουσίες</p> <p>5.1.3 Νέες φαρμακοτεχνικές μορφές.</p> <p>5.1.4 Ελεγχόμενοι ρυθμοί αποδέσμευσης δραστικών ουσιών</p> <p>5.1.5 Τροποποίηση φαρμακοτεχνικής μορφής με στόχο την βελτίωση της συνεργασιμότητας των ασθενών που λαμβάνουν φαρμακευτική αγωγή</p> <p>5.1.6 Βελτίωση βιοδιαθεσιμότητας και φαρμακοκινητικών χαρακτηριστικών</p> <p>5.1.7 Καινοτομία στην παραγωγική διαδικασία του φαρμάκου</p> <p>5.1.8 Βελτίωση χαρακτηριστικών και δράσης με 'μικρές' διαφοροποιήσεις δραστικών συστατικών ή/και τροποποιήσεις στη δομή της δραστικής ουσίας</p> <p>5.1.9 Ποιοτική σύσταση φαρμάκων (χρήση διαφορετικών εκδόχων κλπ).</p>
<p>5.2 Ανάπτυξη Συνδυασμών γνωστών φαρμάκων. Ανάπτυξη φαρμακευτικών μορφών ή/και εξειδικευμένων συσκευών που σε συνδυασμό θα επιτυγχάνουν την επιτυχή χορήγηση /συγχορήγηση γνωστών φαρμάκων</p>	<p>5.2.1 Συνταγογραφικές τάσεις που διαμορφώνει η χρόνια κλινική αντιμετώπιση διαφόρων ασθενειών με χαμηλή συμμόρφωση ασθενών</p> <p>5.2.2 Συνταγογραφικές τάσεις που διαμορφώνονται με βάση την συννοσηρότητα</p> <p>5.2.3 Ανάπτυξη φαρμακευτικών μορφών ή/και εξειδικευμένων συσκευών που σε συνδυασμό θα επιτυγχάνουν την επιτυχή χορήγηση/ συγχορήγηση γνωστών φαρμάκων (πχ συνδυασμός φαρμάκου με αντλία χορήγησης φαρμάκου, συνδυασμός φαρμακευτικής μορφής με ανάπτυξη ή προσαρμογή εξειδικευμένων συσκευών όπως πεταλούδες, σπρέι, πέννες πολλαπλών χρήσεων-</p>

	<p>injection pen, εκνεφώσεις στερεών ή υγρών, εισπνευστικές συσκευές κλπ)</p> <p>5.2.4 Καλύτερη συμμόρφωση λόγω της μείωσης του συνολικού αριθμού χρησιμοποιούμενων δισκίων (π.χ δισκία πολλαπλών στοιβάδων) και μεγαλύτερη ασφάλεια κατά την χορήγηση φαρμάκων (π.χ αποφυγή υπερδοσολογίας)</p> <p>5.2.5 Εναλλακτικές οδούς χορήγησης που παρουσιάζουν πλεονεκτήματα σε σχέση με την καθιερωμένη οδό χορήγησης (πχ διαδερμική χορήγηση φαρμάκου - patch με κύρια πλεονεκτήματα την αποφυγή της πρώτης δόσου του φαρμάκου από το ήπαρ και ελάττωση της πιθανότητας αυξομείωσης των δόσεων, συστημάτων χορήγησης ουσιών μέσω των βλεννογόνων κλπ)</p>
<p>5.3 Επανατοποθέτηση / επαναστόχευση γνωστών φαρμακευτικών μορίων σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή και σε νέους πληθυσμούς (ενδείξεις χρόνιων νοσημάτων, παιδιατρικών και γηριατρικών πληθυσμών κλπ)</p> <p>Επεξήγηση</p> <p>Οι προτάσεις θα πρέπει επικεντρώνονται σε κλινικές δοκιμές αποτελεσματικότητας και ασφάλειας (Φάσης I-III) επαναστοχευμένων θεραπειών σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή σε πληθυσμούς που δεν καλύπτονται από την υπάρχουσα ένδειξη (πχ παιδιά, ηλικιωμένοι κλπ). Η προκλινική έρευνα θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν από την έναρξη του έργου (η προκλινική έρευνα αφορά την έρευνα σε δοκιμές ασφάλειας και αποτελεσματικότητας in vitro και σε ζωικά μοντέλα).</p> <p>Οι προτάσεις θα πρέπει να έχουν επιλέξει είτε το φάρμακο είτε την ένδειξη ενδιαφέροντος και οι προτάσεις θα πρέπει να περιέχουν μια μελέτη σκοπιμότητας, και να υποστηρίζονται από επιστημονικές δημοσιεύσεις ή/και από προκαταρκτικά δεδομένα.</p>	<p>5.3.1 Κλινικές δοκιμές αποτελεσματικότητας και ασφάλειας (Φάσης I-III) επαναστοχευμένων θεραπειών σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις</p> <p>5.3.2 Κλινικές δοκιμές αποτελεσματικότητας και ασφάλειας (Φάσης I-III) επαναστοχευμένων θεραπειών σε πληθυσμούς που δεν καλύπτονται από την υπάρχουσα ένδειξη (πχ παιδιά, ηλικιωμένοι κλπ).</p>
<p>5.4 Αξιοποίηση της ελληνικής βιοποικιλότητας, Φαρμακευτικά προϊόντα, λειτουργικά τρόφιμα και καλλυντικά</p>	<p>5.4.1 Αξιοποίηση ορθών αγροτικών πρακτικών καλλιέργειας για την παραγωγή επαναλήψιμης και άριστης ποιότητας φυτών, σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές (Ευρωπαϊκή φαρμακοποιία, αρχές ποιότητας EFSA, καλλυντικών κλπ). Χαρακτηρισμός</p>

<p>Επεξήγηση</p> <p>Οι προτάσεις θα πρέπει επικεντρώνονται στην έρευνα της Ελληνικής βιοποικιλότητας (αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών της Ελληνικής χλωρίδας, ή άλλες ουσίες φυσικής προέλευσης) ως προς τις θεραπευτικές τους ιδιότητες και στην ανάπτυξη τελικών προϊόντων φαρμάκων φυτικής προέλευσης, ιατροτεχνολογικών προϊόντων, συμπληρωμάτων διατροφής, βιολειτουργικών τροφίμων, και καλλυντικών με σκοπό την πανευρωπαϊκή και παγκόσμια αποδοχής τους. Τα προϊόντα πρέπει να πληρούν όλες τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί φαρμάκων φυτικής προέλευσης, συμπληρωμάτων διατροφής, βιολειτουργικών τροφίμων και καλλυντικών.</p>	<p>παραγωγών οργανισμών (φυτικών ή άλλων) και ανάπτυξη πιστοποιημένων ελληνικών κλώνων των αρωματικών και φαρμακευτικών. Ανάπτυξη σύγχρονων πράσινων (φιλικών προς το περιβάλλον) διαδικασιών εκχύλισης για την παρασκευή καινοτόμων φυτικών εκχυλισμάτων.</p> <p>5.4.2 Ανάπτυξη της απαιτούμενης τεχνογνωσίας (π.χ. νανοτεχνολογία, εγκλωβισμούς σε φορείς κλπ)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) για την μετατροπή μίας φυτικής ουσίας ή ενός φυτικού παρασκευάσματος ή συνδυασμού αυτών σε τελικό φαρμακευτικό, διατροφικό ή καλλυντικοτεχνικό προϊόν b) για την ανάπτυξη καινοτόμων τελικών προϊόντων (π.χ συμπληρωμάτων διατροφής, βιο λειτουργικών τροφίμων και καλλυντικών) <p>5.4.3 Κλινική αποτελεσματικότητα (αναγκαίες – απαιτούμενες κλινικές μελέτες) και μελέτες ασφάλειας προϊόντων (Μελέτες για in vitro και in vivo φαρμακολογικές δράσεις φυτικών ουσιών)</p>
<p>5.5 Ηλεκτρονική Υγεία: Υπηρεσίες και Συστήματα για Ασθενείς/Πολίτες και Επαγγελματίες Υγείας</p>	<p>5.5.1 Προηγμένα συστήματα πρόληψης επικίνδυνων καταστάσεων για χρόνιους ασθενείς</p> <p>5.5.2 Υπηρεσίες και συστήματα για την υποστήριξη εξατομικευμένων προσεγγίσεων αυτοδιαχείρισης χρόνιων ασθενών</p> <p>5.5.3 Υπηρεσίες και συστήματα για την αποτίμηση και την υποστήριξη της υγιούς, ενεργού και ανεξάρτητης διαβίωσης ηλικιωμένων</p> <p>5.5.4 Συστήματα στήριξης απόφασης για τον εντοπισμό, την αποτροπή ή/και την παρακολούθηση ανεπιθύμητων δράσεων φαρμάκων στο κλινικό περιβάλλον</p> <p>5.5.5 Προηγμένα συστήματα στήριξης ιατρικής απόφασης και ηλεκτρονική συνταγογράφηση</p> <p>5.5.6 Προηγμένα συστήματα προτεραιοποίησης εξέτασης περιστατικών (triage systems)</p> <p>5.5.7 Συστήματα τηλεϊατρικής και υπηρεσίες διασυνδεδεμένης υγείας</p> <p>5.5.8 Συστήματα Επιδημιολογικής Επιτήρησης & Παρέμβασης</p>
<p>5.6 Ανάπτυξη ζωικών μοντέλων ανθρώπινων ασθενειών και διαδικασιών /</p>	<p>5.6.1 Ανάπτυξη πιστότερων μοντέλων ανθρώπινων νοσημάτων η βελτιστοποίηση</p>

<p>συστημάτων για προ-κλινικές δοκιμές φαρμάκων</p>	<p>προϋπαρχόντων συστημάτων και διεργασιών ένταξης τους σε πλατφόρμες προκλινικών δοκιμών</p> <p>5.6.2 Ανάπτυξη και εφαρμογή μοντέλων ανθρωπίνων νοσημάτων σε διαδικασίες προκλινικού ελέγχου δραστηριότητας ή/και αποτελεσματικότητας φαρμάκων</p> <p>5.6.3 Ανάπτυξη μεθοδολογιών και πρωτόκολλων που σχετίζονται με την τεκμηρίωση της ασφάλειας των φαρμάκων σε προκλινικό επίπεδο και με χρήση ζωικών μοντέλων</p>
<p>5.7 Ανάδειξη και επιβεβαίωση νέων θεραπευτικών μέσων, στόχων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων</p>	<p>5.7.1 Εξατομικευμένη ανάλυση γονιδιωμάτων του ανθρώπου και ανάπτυξη νέων μεθόδων για την κατανόηση της αλληλεπίδρασης. περιβάλλοντος/τρόπου ζωής και γονιδιώματος</p> <p>5.7.2 Εξατομικευμένη επιγονιδιωματική, πρωτεομική, μεταβολομική ανάλυση</p> <p>5.7.3 Ανάπτυξη δικτύων πρόβλεψης από την ενσωμάτωση δεδομένων (επι)γονιδιωματικής, πρωτεομικής, μεταβολομικής κ.α. και κλινικών αναλύσεων υψηλού επιπέδου</p> <p>5.7.4 Μελέτη οργανό- και ιστό- ειδικών μακρομορίων, ανάπτυξη βιοδεικτών για την διάγνωση και παρακολούθηση των ασθενειών καθώς και ανάπτυξη μικρών μορίων για στοχευμένη θεραπεία (προκλινικές και κλινικές μελέτες)</p> <p>5.7.5 Κατανόηση των διαταραχών που προκαλούν τα φάρμακα στα βιολογικά δίκτυα</p> <p>5.7.6 Ψηφιοποίηση των ιατρικών δεδομένων σε εύχρηστες και ασφαλείς βάσεις δεδομένων</p> <p>5.7.7 Εργαλεία/μέθοδοι διαχείρισης μεγάλου όγκου βιοδεδομένων και τεχνικών οπτικής αναλυτικής για την επίλυση ανοιχτών προβλημάτων σε βιοδεδομένα μεγάλου όγκου</p> <p>5.7.8 Εξατομικευμένες προηγμένες θεραπείες, μεταξύ άλλων μεταφραστική και προ-κλινική έρευνα των βλαστικών κυττάρων για τη ριζική θεραπεία σημαντικών νοσημάτων του Ελληνικού πληθυσμού</p>
<p>5.8 Ανάπτυξη καινοτόμων διαγνωστικών και θεραπευτικών ραδιοφαρμάκων για την αντιμετώπιση του καρκίνου.</p>	<p>5.8.1 Ανάπτυξη καινοτόμων διαγνωστικών ραδιοφαρμάκων μοριακής ιατρικής απεικόνισης και κλασικής σπινθηρογραφικής απεικόνισης.</p> <p>5.8.2 Ανάπτυξη σύγχρονων θεραπευτικών ραδιοφαρμάκων για την αντιμετώπιση του</p>

<p>Επεξήγηση</p> <p>Οι προτάσεις θα πρέπει να επικεντρώνονται στην διαδικασία ανάπτυξης διαγνωστικών ραδιοφαρμάκων με ραδιονουκλίδια που εκπέμπουν γ ή β+ ακτινοβολία και θεραπευτικών ραδιοφαρμάκων με ραδιονουκλίδια που εκπέμπουν β- ή α ακτινοβολία και ειδικότερα: Τα ραδιοφάρμακα θα πρέπει να πληρούν όλες τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.</p> <p>i. Ανάπτυξη της απαιτούμενης τεχνογνωσίας για την μετατροπή μιας ραδιοφαρμακευτικής ένωσης σε φαρμακευτικό προϊόν (έτοιμο προς χρήση προϊόν, ραδιοφαρμακευτικό kit, κλπ)</p> <p>ii. Μελέτες ασφάλειας και αποτελεσματικότητας (αναγκαίες απαιτούμενες κλινικές μελέτες και μελέτες in vitro και in vivo για φαρμακολογικές δράσεις) ραδιοφαρμακευτικών ενώσεων</p> <p>iii. Σύνθεση και αξιολόγηση καινοτόμων ραδιοφαρμακευτικών παραγόντων</p> <p>Η ύπαρξη ανεκπλήρωτων θεραπευτικών αναγκών στην χώρα θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.</p>	<p>καρκίνου και άλλων ασθενειών</p>
<p>5.9 Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα</p>	<p>5.9.1 Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα</p>

Τομέας 6-ΜΕΑ: Μεταφορές & εφοδιαστική Αλυσίδα (Β' ΚΥΚΛΟΣ)

Περιοχές παρέμβασης	Προτεραιότητες για παρεμβάσεις ΕΤΑ
6.1 Ενίσχυση του συστήματος επιβατικών, εμπορευματικών μεταφορών κι εφοδιαστικής αλυσίδας με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ανταγωνιστικότητας	<p>6.1.1 Μετατόπιση μεταφορικού όγκου από το οδικό δίκτυο στο σιδηροδρομικό και στο θαλάσσιο.</p> <p>6.1.2 Αξιοποίηση και τεχνολογική αναβάθμιση ανεκμετάλλευτων αποθηκευτικών χώρων, με έμφαση σε μεγάλα αστικά κέντρα.</p> <p>6.1.3 Διευκόλυνση και ανάπτυξη των συνδυασμένων και πολυτροπικών μεταφορών με την ανάπτυξη κατάλληλων υποδομών και συστημάτων, όπως για παράδειγμα ανάπτυξη συστημάτων ασύρματης ταυτοποίησης (RFID) εμπορευμάτων ή/ και αποσκευών, αυτόματων συστημάτων διαχείρισης αποθηκών (WMS) και ηλεκτρονική παρακολούθηση του φορτίου και των διαδικασιών μεταφοράς (e-freight, e-documents κλπ). Μέθοδοι και τεχνολογίες για τον ενιαίο συνδυασμό και συντονισμό πολυτροπικών μεταφορών (λιμάνια- πλοία- τρένα-οχήματα).</p> <p>6.1.4 Ανάπτυξη νέων μοντέλων συνεργατικού χαρακτήρα, για την αποτελεσματικότερη και φιλικότερη στο περιβάλλον μεταφορά εμπορευματικών προϊόντων.</p> <p>6.1.5 Ανάπτυξη εφαρμογών και συστημάτων για την ασφαλέστερη και αποδοτικότερη μεταφορά μαθητών (σχολική μεταφορά) και επισκεπτών (τουριστική μεταφορά).</p> <p>6.1.6 Ανάπτυξη και χρήση νέων συστημάτων και τεχνολογιών με σκοπό αφενός τη βέλτιστη διαχείριση στόλων (οδικών, θαλάσσιων, εναέριων) και διαθέσιμων πόρων και αφετέρου τη βέλτιστη δρομολόγηση και το βέλτιστο χρονοπρογραμματισμό των προσφερόμενων εμπορευματικών υπηρεσιών.</p> <p>6.1.7 Ανάπτυξη και χρήση εφαρμογών και συστημάτων για την ασφαλέστερη οδήγηση κατά την οδική μεταφορά.</p> <p>6.1.8 Σχεδιασμός εγκαταστάσεων και αποθήκευσης LNG για τον ανεφοδιασμό πλοίων.</p> <p>6.1.9 Συγκέντρωση και αναβάθμιση των εμπορευματικών κέντρων.</p> <p>6.1.10 Αύξηση του βαθμού καθετοποίησης των προσφερόμενων υπηρεσιών.</p> <p>6.1.11 Ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ κρίκων εφοδιαστικής αλυσίδας μέσω ανάπτυξης και χρήσης ευφυών συστημάτων πλειστηριασμού (auctioning platforms) και πρακτόρευσης εμπορευματικών μεταφορικών υπηρεσιών (electronic market places), διασφάλισης υψηλού επιπέδου ιχνηλασιμότητας (traceability) των φορτίων και συγχρονισμού της φυσικής ροής της μεταφοράς με τη ροή πληροφοριών για την κατάσταση, τη θέση και τον εκτιμώμενο χρόνο ολοκλήρωσης της κάθε διαδικασίας κατά την μεταφορά μέχρι και το τελικό προορισμό.</p> <p>6.1.12 Ενίσχυση των διασυνδέσεων της αλυσίδας αξίας του τομέα μεταφορών με άλλες αλυσίδες αξίας (π.χ. αγροδιατροφή, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, περιβάλλον κ.λπ.).</p>

	<p>6.1.13 Ανάπτυξη των agrologistics για υποστήριξη της διάθεσης αγροτικών προϊόντων στην αγορά.</p> <p>6.1.14 (Απενεργοποιημένη – βλ. προτεραιότητα 6.4.6)</p> <p>6.1.15 (Απενεργοποιημένη)</p> <p>6.1.16 Ασφαλής αποθήκευση - διακίνηση επικίνδυνων εμπορευμάτων σε εμπορευματικούς σταθμούς και στα οδικά δίκτυα.</p> <p>6.1.17 Τεχνολογίες blockchain και εφαρμογές τους στην εφοδιαστική αλυσίδα για καλύτερη και ασφαλέστερη διαχείριση και διαμοιρασμό των δεδομένων</p> <p>6.1.18 Ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων για την αποτελεσματική διαχείριση θέσεων στάθμευσης εμπορευματικών και επιβατικών οχημάτων</p>
<p>6.2 Ανάπτυξη ευφυών υποδομών και συστημάτων μεταφορών</p>	<p>6.2.1 Χρήση νέων τεχνολογιών στις υποδομές για την αύξηση της οδικής ασφάλειας και της απόδοσης (εφαρμογές νέων συστημάτων ενσωματωμένων (embedded) στις κατασκευές οδικών στοιχείων π.χ. σημάτων και διαγραμμίσεων που στοχεύουν στην επικοινωνία με τους οδηγούς, συστήματα διασύνδεσης, ψηφιοποίηση υποδομών, αναβάθμιση κέντρων κυκλοφορίας, ανάπτυξη άλλων παραμέτρων ασφάλειας, κ.λ.π.).</p> <p>6.2.2 Συστήματα υποστήριξης οδηγών (πχ eCall, επαγρύπνηση οδηγών, ενεργητική ασφάλεια, συστήματα διασύνδεσης οχημάτων και υποδομών, αυτοματοποίηση λειτουργιών, συστήματα και εφαρμογές κομβίου οχημάτων κτλ). Ανάπτυξη και εφαρμογή μεθοδολογίας και τεχνολογιών ενσωμάτωσης του ανθρώπινου παράγοντα και της διάδρασής του με το μεταφορικό μέσο (όχημα, πλοίο, τρένο κτλ) συμπεριλαμβανομένων οδηγών, χειριστών και πληρωμάτων.</p> <p>6.2.3 Ανάπτυξη και εφαρμογή ολοκληρωμένων αρχιτεκτονικών ευφυών συστημάτων μεταφορών σε αστικό και εθνικό επίπεδο.</p> <p>6.2.4 Χρήση νέων τεχνολογιών για τη βελτίωση των μεταφορών και της διαλειτουργικότητας τους (όπως αυτοματοποίηση, ηλεκτροκίνηση, Cloud services, IoT, συστήματα κυκλοφορίας και διαχείρισης δεδομένων, κτλ.).</p> <p>6.2.5 Εφαρμογές Διασύνδεσης Μεταφορών με Κέντρα Διανομής και αποθήκευσης (πχ Λιμάνια, αεροδρόμια, αποθήκες).</p> <p>6.2.6 Σχεδιασμός έξυπνων λιμενικών υποδομών και χρήση πληροφοριακών συστημάτων Λιμενικής Κοινότητας (PCSs) για την αποτελεσματική πληροφόρηση και επικοινωνία των λιμενικών φορέων για την ολοκλήρωση των διαδικασιών από ένα σημείο πρόσβασης (maritime single window).</p> <p>6.2.7 Τεχνολογίες (συστήματα και εργαλεία) επαυξημένης πραγματικότητας και τεχνητής νοημοσύνης για virtual prototyping, δοκιμές, πιστοποίηση και βελτίωση μεταφορικών μέσων και της εφοδιαστικής αλυσίδας.</p> <p>6.2.8 Τεχνολογίες και (έξυπνοι) αισθητήρες αυτοματοποίησης, ενσωματωμένα συστήματα παρακολούθησης και βελτιστοποίησης οχημάτων, πλοίων και τρένων – διασύνδεση με παρεμφερείς τομείς όπως robotics, AI, machine learning κτλ</p> <p>6.2.9 Τεχνολογίες ηλεκτροκίνησης οχημάτων, πλοίων και τρένων</p> <p>6.2.10 Τεχνολογίες διασύνδεσης με έμφαση σε 5G, Mobile Edge computing</p>

	<p>και υβριδικές τεχνολογίες επικοινωνιών, IoT, Cloud κτλ.</p> <p>6.2.11 Εφαρμογές ασφάλειας και κυβερνοασφάλειας για μεταφορές και εφοδιαστική αλυσίδα</p> <p>6.2.12 Νέες μέθοδοι, εφαρμογές και εργαλεία εκπαίδευσης οδηγών και προσωπικού ειδικά στις νέες τεχνολογίες – μελέτες αποδοτικότητας, αποδοχής και διείσδυσης νέων τεχνολογιών</p> <p>6.2.13 Νέα μοντέλα και εφαρμογές προσομοίωσης για τις μεταφορές, κυκλοφοριακά μοντέλα κτλ λαμβάνοντάς υπόψη την επίδραση των νέων τεχνολογιών (πχ αυτοματοποίηση)</p> <p>6.2.14 Τεχνολογίες μη επανδρωμένων εναέριων οχημάτων (drones) για την βελτίωση των city logistics και της παράδοσης τελευταίου μιλίου (last-mile).</p> <p>6.2.15 Ανάπτυξη Τεχνολογιών και Εφαρμογών για Κατασκευή και Εξοπλισμό Μικρών Σκαφών (Ακτοπλοΐας και Αναψυχής) Συμπεριλαμβανομένων Ηλεκτρικών Εξωλέμβιων, Ευφυών Συστημάτων Ασφαλείας και Αγκυροβολίας</p> <p>6.2.16 Εφαρμογές, τεχνολογίες και συστήματα για τη βελτιστοποίηση (ενεργειακή, επιχειρησιακή κτλ) του σχεδιασμού, κατασκευής και χρήσης πλοίων, οχημάτων και τρένων.</p>
6.3 Αειφορία και βιωσιμότητα στις μεταφορές	<p>6.3.1 Ανάπτυξη ολοκληρωμένων προσωποποιημένων και ηλεκτρονικών υπηρεσιών για την προώθηση της χρήσης περιβαλλοντικά φιλικών μέσων μεταφοράς από τους χρήστες για αειφόρες μετακινήσεις.</p> <p>6.3.2 Ανάπτυξη τεχνολογιών βελτιστοποίησης της ενεργειακής κατανάλωσης στις λιμενικές διαδικασίες και στις μεταφορικές υποδομές γενικότερα.</p> <p>6.3.3 Ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων μείωσης εκπομπών από τα μέσα και τις υποδομές μεταφορών (π.χ. πλοία, αεροπλάνα, λιμάνια κλπ).</p> <p>6.3.4 Εφαρμογές καινοτόμων διαλειτουργικών λύσεων για την απρόσκοπτη πρόσβαση σε πολλαπλές υπηρεσίες μεταφορών (one stop shop for seamless intermodality).</p> <p>6.3.5 Ανάπτυξη συστημάτων ενημέρωσης μετακινούμενων σε πραγματικό χρόνο, συστημάτων διαχείρισης στάθμευσης, συστημάτων integrated ticketing, Mobility-as-a-Service και συνεργατικών συστημάτων κινητικότητας.</p> <p>6.3.6 Ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνικών ανάλυσης μεγάλου όγκου δεδομένων για της κινητικότητα και τις μεταφορές (big data analytics for mobility, transport & logistics). Εφαρμογές έξυπνου ελλιμενισμού πλοίων.</p> <p>6.3.7 Ανάπτυξη και εφαρμογή αισθητήρων για διαχείριση κινητικότητας χαμηλού κόστους και μεγάλης αποτελεσματικότητας για όλα τα μεταφορικά μέσα.</p> <p>6.3.8 Ανάπτυξη μοντέλων προσομοίωσης και μελέτης της δομής και λειτουργίας των αστικών δικτύων για την υλοποίηση συστημάτων και υποδομών έξυπνης κινητικότητας.</p> <p>6.3.9 Εκπόνηση μητροπολιτικών σχεδίων βιώσιμων αστικών εμπορευματικών μεταφορών (συμπεριλαμβάνονται μεθοδολογίες, εργαλεία και δεδομένα) για την υποστήριξη της δημιουργίας μητροπολιτικών κέντρων διαχείρισης εμπορευματικών μεταφορών.</p>

	<p>6.3.10 Ανάπτυξη τεχνολογιών και συστημάτων κίνησης οχημάτων (όπως ηλεκτροκίνηση για οχήματα, πλοία, αεροσκάφη, αεροχήματα και άλλα μεταφορικά συστήματα, υβριδικά οχήματα, υβριδικά συστήματα πρόωσης επαναφορτιζόμενα υβριδικά οχήματα με ηλεκτρική ενέργεια από εξωτερική πηγή, ηλεκτροκίνητα οχήματα με συσσωρευτές και ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες, ηλεκτρικά οχήματα με ενεργειακά στοιχεία, σταθμοί ενέργειας) και υπηρεσίες για την προώθηση ηλεκτροκίνησης.</p> <p>6.3.11 Βελτίωση της κατασκευής και αύξηση του κύκλου ζωής των μεταφορικών μέσων μέσω ανάπτυξης τεχνολογιών και έξυπνων υλικών αυτοδιάγνωσης τεχνικών προβλημάτων και αυτοεπισκευής αυτών (αισθητήρες οπτικών ινών), ανάπτυξης τεχνολογιών σχεδιασμού μηχανοκίνητων οχημάτων, αρθρωτών μηχανολογικών κατασκευών, 3D Printing εφαρμογών, και ανάπτυξης μεθόδων διαχείρισης του κύκλου ζωής των οχημάτων.</p> <p>6.3.12 Ανάπτυξη πρωτοποριακών και πολυπαραμετρικών σχεδιαστικών λύσεων για σασί οχημάτων με στόχο την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, τη μείωση του κόστους οχημάτων καθώς και την ευελιξία και αποκριτικότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας.</p> <p>6.3.13 Εφαρμογές ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας στις μεταφορές και στην εφοδιαστική αλυσίδα (διαχείριση μπαταριών, μεταχειρισμένων λάστιχων κτλ)</p> <p>6.3.14 Εφαρμογές και νέα δίκτυα ηλεκτρικής φόρτισης και σταθμών για υβριδικά οχήματα</p> <p>6.3.15 Εφαρμογές ενσωμάτωσης των πυλώνων των μεταφορών και της εφοδιαστικής αλυσίδας στις έξυπνες πόλεις.</p> <p>6.3.16 Εφαρμογές ΤΠΕ για βελτίωση και της αποδοτικότητας της ανάστροφης εφοδιαστικής αλυσίδας.</p>
<p>6.4 Ενίσχυση της διατροπικότητας και της αυτονομίας στις αστικές μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων</p>	<p>6.4.1 Παροχή κινητικότητας από-πόρτα-σε-πόρτα μέσω του συστήματος των Δημόσιων Συγκοινωνιών (κάλυψη του «τελευταίου μιλίου» για μετακινήσεις ατόμων).</p> <p>6.4.2 Ενίσχυση της κοινής χρήσης οχημάτων, ιδίως ηλεκτροκίνητων (vehicle sharing systems).</p> <p>6.4.3 Εφαρμογές διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας μέσω μεταφοράς (Δημόσιων και Ιδιωτικών).</p> <p>6.4.4 Αυτόματη οδήγηση στις ελληνικές πόλεις: αξιολόγηση προοπτικών, εφαρμογές και πιλοτικές δράσεις για επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές</p> <p>6.4.5 Ανάπτυξη καινοτόμων συστημάτων οργάνωσης, διαχείρισης και βελτιστοποίησης διανομής σε αστικές περιοχές</p> <p>6.4.6 Ανάπτυξη εφαρμογών City Logistics για την αποτελεσματικότερη και φιλικότερη στο περιβάλλον τροφοδοσία καταστημάτων σε αστικές περιοχές. Έμφαση στις εφαρμογές end to end.</p>

6.5 Αύξηση της προσβασιμότητας και της εδαφικής συνοχής του Ελλαδικού χώρου	<p>6.5.1 Ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα νησιά που εντάσσονται στις άγονες γραμμές.</p> <p>6.5.2 Βελτίωση της αποδοτικότητας αστικών και υπεραστικών μεταφορών.</p> <p>6.5.3 Ενίσχυση της πρόσβασης σε απομονωμένα τμήματα του χερσαίου Ελλαδικού χώρου με την αξιοποίηση των συνδυασμένων μεταφορών.</p> <p>6.5.4 Ανάπτυξη εφαρμογών για την εξυπηρέτηση της εφοδιαστικής αλυσίδας στις νησιωτικές περιοχές.</p> <p>6.5.5 Ηλεκτρικά πλοία για μικρές και μεσαίες αποστάσεις.</p>
6.6 Αναδυόμενες Τεχνολογίες στον τομέα των Μεταφορών και της Εφοδιαστικής Αλυσίδας – 4^η Βιομηχανική επανάσταση	<p>6.6.1 Άλλες αναδυόμενες τεχνολογίες</p> <p>(Ενδεικτικά: Ανάπτυξη έρευνας, τεχνολογιών, εφαρμογών και συστημάτων σε αναδυόμενες περιοχές, όπως για παράδειγμα και όχι κατ' αποκλειστικότητα με άμεση εφαρμογή στις μεταφορές όλων των μέσων και στην εφοδιαστική αλυσίδα: 3D printing, artificial intelligent, machine learning, cloud computing, IoT κλπ)</p>

Τομέας 7-ΕΝΕ: Ενέργεια (Β' ΚΥΚΛΟΣ)

Περιοχές Παρέμβασης	Προτεραιότητες
7.1 Ενεργειακή αποδοτικότητα	<p>7.1.1 Νέες λύσεις θέρμανσης και ψύξης με χρήση θερμικών πηγών χαμηλής ενθαλπίας. Έμφαση στη βελτίωση της αξιοπιστίας του συστήματος και την αυτοματοποιημένη λειτουργία.</p> <p>7.1.2 Αυξάνοντας τη δυναμική εφαρμογής μέτρων ενεργειακής απόδοσης και ειδικότερα στη βιομηχανία και τη βιομηχανία υπηρεσιών. Δημιουργία απαραίτητων οικονομικών και τεχνικών εργαλείων που να επιτρέπουν τη λήψη αποφάσεων, και τη ενίσχυση της πολιτικής εταιριών προς την κατεύθυνση της ενεργειακής απόδοσης.</p> <p>7.1.3 Αύξηση της Ενεργειακής Απόδοσης σε βιομηχανίες εντάσεως ενέργειας – Αξιοποίηση απορριπτόμενης θερμότητας – Αξιοποίηση ΑΠΕ - Ιδιοπαραγωγή.</p> <p>7.1.4 Μείωση κόστους μετατροπής υφιστάμενων κτηρίων σε σχεδόν μηδενικού ενεργειακού αποτυπώματος. Ανάπτυξη προηγμένων υπολογιστικών τεχνικών για αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων. Εφαρμογή τεχνολογιών ΑΠΕ και αποθήκευσης ενέργειας.</p>
7.2 Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ	<p>7.2.1 Συγκεντρωτικά ηλιακά συστήματα / Ανάπτυξη θερμικών ηλιακών συλλεκτών/συστημάτων παραγωγής θερμότητας υψηλότερης απόδοσης που λειτουργούν σε αυξημένο θερμοκρασιακό εύρος. Εφαρμογή τεχνολογιών αποθήκευσης θερμικής ενέργειας.</p> <p>7.2.2 Ηλιοθερμοχημικές τεχνολογίες, διεργασίες και εφαρμογές. Τεχνολογίες που επιτρέπουν τη χρήση ηλιακής ενέργειας στη βιομηχανία.</p> <p>7.2.3 Ηλιακή Ψύξη. Ανάπτυξη ολοκληρωμένων υβριδικών τεχνολογιών, με ανταγωνιστικό κόστος, αποδοτικότητα, και διαθεσιμότητα (back up σύστημα), εύκολη εγκατάσταση, έλεγχο και λειτουργία.</p> <p>7.2.4 Αιολική Ενέργεια με έμφαση στην ανάπτυξη δυνατοτήτων ανέγερσης παράκτιων αιολικών πάρκων ή στην ανάπτυξη και ενσωμάτωση ανεμογεννητριών καινοτόμου σχεδίασης και μειωμένου θορύβου στο αστικό περιβάλλον (quiet urban wind turbines)</p> <p>7.2.5 Υδροηλεκτρικά με έμφαση στην on-line παρακολούθηση, ευέλικτη λειτουργία & περιβαλλοντικά αποδεκτή χρήση των υδάτων των ποταμών</p> <p>7.2.6 Τεχνολογίες παραγωγής ισχύος από ανανεώσιμες πηγές θερμότητας χαμηλής ενθαλπίας.</p> <p>7.2.7 Επιδεικτική εφαρμογή τεχνολογίας κυματικής ενέργειας</p>
7.3 Ενέργεια σε συνδυασμό με Αγροτικό τομέα και Περιβάλλον	<p>7.3.1 Ανάπτυξη ενεργειακών τεχνολογιών για τη δημιουργία αλυσίδων αξίας αξιοποίησης τοπικά διαθέσιμης βιομάζας. Συστήματα για τις ανάγκες κάλυψης ενεργειακών αναγκών τοπικών κοινοτήτων.</p> <p>7.3.2 Ανάπτυξη και βελτιστοποίηση τεχνολογιών ενεργειακή αξιοποίηση αγροτικών υπολειμμάτων & ανακτημένων υλικών βιομηχανιών, βιορευστών, βιολογικών πόρων, αποβλήτων/απορριμμάτων. Έμφαση στη βελτίωση της αξιοπιστίας του συστήματος, την αυτοματοποιημένη λειτουργία και τις περιβαλλοντικές επιδώσεις των τεχνολογιών αυτών.</p> <p>7.3.3 Ανάπτυξη & Βελτιστοποίηση τεχνολογιών παραγωγής ηλεκτρισμού από βιομάζα ή δεύτερης γενιάς βιοκαύσιμα. Έμφαση στη βελτίωση της</p>

	αξιοπιστίας του συστήματος, την αυτοματοποιημένη λειτουργία και τις περιβαλλοντικές επιδώσεις των τεχνολογιών αυτών.
7.4 Αποθήκευση Ενέργειας	<p>7.4.1 Ανάπτυξη τεχνολογιών και εφαρμογών τοπικής / μικρής κλίμακας αποθήκευση ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας.</p> <p>7.4.2 Ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων τεχνολογιών αποθήκευσης με υψηλότερη απόδοση, διαθεσιμότητα, αντοχή, απόδοση, ασφάλεια και χαμηλότερο κόστος (supercapacitors, νέες τεχνολογίες μπαταριών κτλ).</p> <p>7.4.3 Ανάπτυξη & Επίδειξη τεχνολογιών αποθήκευσης ενέργειας που βασίζονται ηλεκτροχημικές εφαρμογές για μή διασυνδεδεμένα δίκτυα ή απομακρυσμένα σημεία δικτύου / εφαρμογές με ΑΠΕ .</p>
7.5 Τεχνολογίες Υδρογόνου	<p>7.5.1 Ανάπτυξη συστημάτων παραγωγής ενέργειας (ηλεκτρισμού/συμπαγωγής) από κυψέλες καυσίμου με ενσωμάτωση έξυπνων διαγνωστικών συστημάτων.</p> <p>Ανάπτυξη / Επίδειξη εφαρμογής αποθήκευσης ενέργειας με σκοπό οι προμηθευτές, κατασκευαστές και οι τελικοί χρήστες να αποκτήσουν την απαιτούμενη εμπειρία στην ολοκλήρωση του συστήματος. Αποτίμηση οφελών για το ηλεκτρικό δίκτυο, δυνατότητες αύξησης απόδοσης, μείωσης κόστους.</p> <p>7.5.2 Ανάπτυξη τεχνολογιών παραγωγής, ανάκτησης, καθαρισμού και αποθήκευσης υδρογόνου από βιοαέριο ή παραγωγής του μέσω ηλεκτρόλυσης νερού για χρήση σε κυψελίδες καυσίμου στον τομέα μεταφορών. Ανάπτυξη / Επίδειξη εφαρμογής παραγωγής H2 σε τοπικό επίπεδο για χρήση σε τοπικά συστήματα μεταφοράς</p>
7.6 Τεχνολογίες Έξυπνων Δικτύων	<p>7.6.1 Τεχνικοοικονομική αποτίμηση εφαρμογής υπηρεσιών και τεχνολογιών έξυπνων δικτύων, αποθήκευσης και αύξησης του βαθμού ολοκλήρωσης του συστήματος με την αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας προς ένα αποδοτικό, αξιόπιστο σύστημα διανομής.</p> <p>Ανάπτυξη εργαλείων πρόβλεψης της ανταπόκρισης στη ζήτηση, προφίλ ζήτησης, πρόβλεψη φορτίου, έξυπνη μέτρηση, εργαλεία όπως τεχνολογία Blockchain για την συναλλακτική Ενέργεια (Transactive Energy), ασφαλής χειρισμός δεδομένων, εργαλεία για την βελτιστοποίηση του δικτύου διανομής, εξισορρόπηση, έλεγχος, παρακολούθηση, ενσωμάτωση αποθήκευσης, αυτόνομα δίκτυα και σχεδιασμός επιδεικτικών δράσεων.</p> <p>7.6.2 Νέες μεθοδολογίες και εργαλεία ανάπτυξης και σχεδιασμού δικτύου μεταφοράς.</p> <p>Ανάπτυξη αλγορίθμων για ανάκτηση πληροφορίας σε πραγματικό χρόνο από μεγάλο όγκο δεδομένων (data mining), βελτιστοποίησης έλεγχου διεσπαρμένης παραγωγής, εκτίμησης σχέσης κόστους – οφέλους για επιλογές επέκτασης δικτύου, επιβεβαίωση της επίδρασης στο σχεδιασμό του δικτύου για το συντονισμένο σχεδιασμό της αρχιτεκτονικής, των συσκευών ελέγχου ροής, τη βελτιστοποίηση τοποθεσίας κτλ Εργαλεία που θα μπορούν να αναγνωρίζουν κλιματικές & λειτουργικές συνθήκες, τη χρονική διάρκεια ζωής των εξαρτημάτων, πρόβλεψης και ανίχνευσης αστοχίας υλικών, πρόβλεψης παραγωγής από ΑΠΕ λαμβάνοντας υπόψη προβλέψεις καιρού, ιστορικά στοιχεία, και μετρήσεις σε πραγματικό</p>

	χρόνο.
7.7 Ορυκτά καύσιμα – Μείωση Επιπτώσεων	<p>7.7.1 Αποτελεσματικές τεχνολογίες μετατροπής του CO₂ προς χημικά / καύσιμα. Αύξηση διαθεσιμότητας τεχνολογίας, δυνατότητα περιοδικής λειτουργίας, μείωση κόστους εγκατάστασης, ενσωμάτωση προϊόντων στη χημική βιομηχανία, δυνατότητα λειτουργίας σε περιοχές με προφίλ χαμηλών εκπομπών άνθρακα και ενσωμάτωση με ΑΠΕ.</p> <p>7.7.2 Ευέλικτα και αποδοτικά εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα α) Ευέλικτα συστήματα παραγωγής β) Συστήματα αποθήκευσης ενέργειας</p> <p>7.7.3 Μείωση του αποτυπώματος CO₂ των βιομηχανιών ενεργειακής έντασης είτε με συστήματα κατακράτησης του CO₂ ή με την εντατικοποίηση των παραγωγικών διαδικασιών. Αλλαγή τεχνικών παραγωγής, δέσμευση CO₂ με πρόβλεψη για τη χρήση / αποθήκευση. Μέτρα αποφυγής carbon leakage.</p> <p>7.7.4 Καινοτόμες διεργασίες εντατικοποίησης αξιοποίησης ορυκτών καυσίμων. Αλλαγή τεχνικών παραγωγής, νέες διεργασίες, μεγιστοποίηση απόδοσης προϊόντων προστιθέμενες αξίες, Αξιοποίηση βαρέων κλασμάτων για την παραγωγή αερίου σύνθεσης κτλ</p>

Τομέας 8-ΤΠΕ: Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών (Β' ΚΥΚΛΟΣ)

Περιοχές Παρέμβασης Προτεραιότητες

8.1 Τεχνολογίες διαχείρισης περιεχομένου και πληροφοριών	<p>8.1.1 Ανοιχτά, μεγάλου όγκου, δεδομένα (open data, big data)</p> <p>Τεχνολογίες αξιοποίησης της προστιθέμενης αξίας που διαθέτουν τα μεγάλα όγκου δεδομένα με έμφαση στην δημιουργία διατομεακών και διαπεριφερειακών λύσεων. Άνοιγμα δεδομένων με χρήση των προτύπων για τα ανοιχτά δεδομένα</p>
	<p>8.1.2 Προηγμένες τεχνολογίες τρισδιάστατης μοντελοποίησης, διατήρησης, αποκατάστασης υλικών και άυλων στοιχείων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος με αξιοποίηση τεχνολογιών σημασιολογικού ιστού</p>
	<p>8.1.3 Αυτόματη μετάφραση</p> <p>Τεχνολογίες αυτόματης μετάφρασης από/προς την ελληνική γλώσσα</p>
	<p>8.1.4 Ανάπτυξη προηγμένου ψυχαγωγικού λογισμικού και καινοτόμων τεχνολογιών παιγνίων και τεχνικών gamification</p> <p>Μηχανές παιχνιδιών, εξέλιξη παιχνιδιών βάσει αλληλεπίδρασης χρηστών, εικονικοί χαρακτήρες, συστήματα αλληλεπίδρασης και εναλλακτικές διεπαφές ανθρώπου-μηχανής, 3D απεικόνιση, υφές, μοντέλα για προσομοιώσεις/σχεδιασμό παιχνιδιού/διαμόρφωσης προφίλ χρηστών και συναισθηματικών προφίλ</p>
	<p>8.1.5 Πολυτροπική και φυσική αλληλεπίδραση με υπολογιστή, φωνητική και μη φωνητική</p> <p>(α) Ανθρωποειδείς αυτόνομοι κοινωνικοί πράκτορες (human-like social agents) βασισμένοι στη γνώση που θα μπορούν να χειρίζονται αυτόματα πολλές γλώσσες με χρήση προφορικού λόγου και χειρονομιών (β) Πρωτοποριακές πολυτροπικές και προσαρμοζόμενες διεπαφές, συμπεριλαμβανομένων διεπαφών ανθρωπίνου εγκεφάλου - υπολογιστή, για βοήθεια ατόμων με αναπηρίες)</p>
	<p>8.1.6 Τεχνολογίες επαυξημένης, εικονικής και μεικτής πραγματικότητας</p> <p>Τεχνολογίες για την ανακατασκευή ενός εικονικού περιβάλλοντος και την εμπύθιση μέσα σε αυτό με χρήση σύγχρονων συσκευών εικονικής πραγματικότητας. Αλγόριθμοι για την ακριβή, αποτελεσματική και αποδοτική ανακατασκευή τρισδιάστατων αναπαραστάσεων, καθώς επίσης και αλγόριθμοι για την ρεαλιστική αλληλεπίδραση του χρήστη με τα στοιχεία του εικονικού χώρου. Τεχνολογίες επαυξημένης και μεικτής πραγματικότητας, ικανές να λειτουργήσουν τόσο σε εσωτερικούς όσο και σε εξωτερικούς χώρους, αξιοποιώντας τις πιο πρόσφατες τεχνολογίες για τον προσδιορισμό της θέσης με μεγάλη ακρίβεια και για την δυναμική ανακατασκευή χώρων</p>

	<p>8.1.7 Τεχνολογίες επιτήρησης (Τεχνολογίες ανάλυσης και σύντηξης ετερογενών, πολυμεσικών, δεδομένων)</p> <p>Τεχνικές ανάλυσης εικόνας και βίντεο από στατικές και κινητές κάμερες (πχ εγκατεστημένες σε ρομπότ, drones, κτλ), ραντάρ και δορυφορικές εικόνες, αλγόριθμοι για αναγνώριση και παρακολούθηση αντικειμένων, ατόμων και προσώπων (object, human, face recognition and tracking), τεχνικές εντοπισμού συμβάντων και ενεργειών (event detection), εφαρμογές υποστήριξης απόφασης, μηχανισμοί έγκαιρης προειδοποίησης (early warnings), μέθοδοι σύντηξης ετερογενών δεδομένων (data fusion), υλοποιήσεις εφαρμογών επιτήρησης, τεχνικές αναλυτικής δεδομένων με οπτικοποίηση (visual analytics).</p>
8.2 Διαδίκτυο του μέλλοντος	<p>8.2.1 Έξυπνα δίκτυα και νέες αρχιτεκτονικές διαδικτύου</p> <p>Έξυπνα δίκτυα και νέες αρχιτεκτονικές για την υποστήριξη της πρόσβασης και της παροχής περιεχομένου, της διευκόλυνσης του ελέγχου και της διαμόρφωσης δικτύων και της αντιμετώπισης των περιορισμών του υφιστάμενου Διαδικτύου</p>
	<p>8.2.2 Έξυπνες τεχνολογίες για οπτικά & ασύρματα δίκτυα</p> <p>Αντιμετώπιση i) της έλλειψης δυναμικού ελέγχου και αποδοτικότερης διαχείρισης των πόρων οπτικών δικτύων ii) της καθολικής πρόσβασης των χρηστών στο διαδίκτυο με ταχύτητες 10 Gbps και στο μέλλον 100 Gbps iii) των αρχιτεκτονικών περιορισμών στην διασύνδεση κέντρων δικτύων iv) των περιορισμών στις τρέχουσες τεχνολογίες οπτικής και ασύρματης μετάδοσης.</p>
	<p>8.2.3 Προηγμένες υποδομές & υπηρεσίες νέφους</p> <p>Τεχνολογίες που αφορούν νέα μοντέλα υπολογιστικής και διαχείρισης δεδομένων (τόσο σε επίπεδο υποδομών όσο και υπηρεσιών) που ανταποκρίνονται στην έλευση ταχύτερων και πιο αποδοτικών μηχανών, στην αυξανόμενη ετερογένεια των τρόπων πρόσβασης και συσκευών, στην ανάγκη για λύσεις χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης, στην ευρεία χρήση μεγάλου όγκου δεδομένων, στα ενοποιημένα υπολογιστικά νέφη (federated cloud) και στα ασφαλή πολυπαραγοντικά περιβάλλοντα</p>
	<p>8.2.4 Εργαλεία & μέθοδοι για ανάπτυξη λογισμικού</p> <p>Πολύπλοκα συστήματα-έντονα καθοδηγούμενα από λογισμικό, καινοτόμες υπηρεσίες και συνεργατική ανάπτυξη λογισμικού</p>
	<p>8.2.5 Πλατφόρμες συλλογικής ευαισθητοποίησης για αειφορία και κοινωνική καινοτομία</p> <p>Ολοκλήρωση κοινωνικών δικτύων, μηχανισμών crowdsourcing και αισθητήρων IoT για λήψη αποφάσεων, ολοκλήρωση μέσω κοινωνικής δικτύωσης, μηχανισμών crowdsourcing και Ίντερνετ των πραγμάτων για την συλλογή πληροφοριών από χρήστες και αισθητήρες και διαμοιρασμό γνώσης με σκοπό την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων</p>

8.2.6 Προηγμένες υποδομές δικτύων 5G για το Διαδίκτυο του μέλλοντος

(α) Αρχιτεκτονική δικτύων, πρωτόκολλα και ραδιοτεχνολογίες με σκοπό την καλύτερη επαναχρησιμοποίηση του φάσματος συχνοτήτων καθώς και αξιοποίηση νέων περιοχών συχνοτήτων πέρα των 3,6GHz

(β) Πολυχρηστική υποδομή χαμηλού κόστους για ασύρματη πρόσβαση στο Διαδίκτυο από αισθητήρες του διαδικτύου των πραγμάτων τόσο με χαμηλή ταχύτητα, όσο και με υψηλή ταχύτητα ($\gg 1\text{Gbit/s}$)

(γ) Ευέλικτα και αποδοτικά συστήματα μικρής αδράνειας με πρόσβαση ασύρματη, οπτική ή μέσω χαλκού

(δ) Καινοτόμες αρχιτεκτονικές για 5G πομποδέκτες και μικρο-εξυπηρετητές

(ε) Οπτικά ασύρματα δίκτυα για παροχή ευρέους φάσματος υπηρεσιών (οπισθοζευτικό, ενδοκιριακή εξαιρετικά υψηλής ταχύτητας πρόσβαση δεδομένων, ενδοκιριακό σύστημα εντοπισμού, επικοινωνία οχήματος με όχημα)

8.2.7 Δορυφορικό διαδίκτυο και δορυφορικό IoT

Τεχνολογίες αξιοποίησης δορυφορικών υποδομών για την παροχή πρόσβασης στο διαδίκτυο από χρήστες και συστήματα IoT

8.3.1 Διαδίκτυο των πραγμάτων (Internet of things) και Πλατφόρμες - εφαρμογές διασύνδεσης «έξυπνων» αντικειμένων.

(α) Αποτελεσματική ενσωμάτωση έξυπνων συσκευών επόμενης γενιάς σε αυτοπροσαρμοζόμενα, ισχυρά, ασφαλή, εύληπτα, οικονομικά προσιτά και διασυνδεδεμένα έξυπνα δίκτυα καθώς και σε πλατφόρμες υπηρεσιών. Περιλαμβάνονται τεχνικές Πρόσβασης με Δυναμική Διαχείριση Φάσματος (Dynamic Spectrum Access) και Διαχείρισης Δικτύων για την επίλυση των προκλήσεων διασύνδεσης δεκάδες δις. νέων ασύρματων συνδέσεων στο Διαδίκτυο των πραγμάτων.

(β) Μέθοδοι για έξυπνα, αξιόπιστα και διαλειτουργικά APIs που θα υποστηρίζουν την ανάπτυξη περιπτώσεων χρήσης και θα επιτρέπουν στους προγραμματιστές εφαρμογών να παράγουν προστιθέμενη αξία με αξιοποίηση πολλαπλών συστημάτων.

(γ) Αυτόνομοι και επαυξημένης νοημοσύνης αισθητήρες, ενεργοποιητές και συστήματα για το Διαδίκτυο των πραγμάτων (Internet of things)

(δ) Συστήματα λήψης σημάτων πολλαπλών αισθητήρων, ανάλυσής τους και ασύρματης μετάδοσης δεδομένων (aggregator-gateway)

8.3 ΤΠΕ σε οριζόντιες δραστηριότητες

8.3.2 Τεχνολογίες και συστήματα τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης με δυνατότητα προσαρμογής σε διαφορετικούς τομείς και εφαρμογές

Μέθοδοι εξαγωγής και επιλογής χαρακτηριστικών, καταναμεμένα συστήματα μηχανικής μάθησης, τεχνικές μηχανικής μάθησης με αρχιτεκτονικής deep learning, εφαρμοσμένα συστήματα μηχανικής μάθησης (υπολογιστική όραση, ανάλυση ομιλίας, κατανόηση κειμένου), μέθοδοι μηχανικής μάθησης σε ανομοιογενή δεδομένα, Δίκαια, Υπεύθυνα και Διάφανα μηχανική μάθηση (Fair, Accountable, Transparent Machine Learning - FATML), τεχνικές ενισχυτικής μάθησης (reinforcement learning), μέθοδοι επεξήγησης αποτελεσμάτων μηχανικής μάθησης (explainable machine learning)

<p>8.4 Ρομποτική</p>	<p>8.4.1 Νέα γενιά ρομπότ και υποστηρικτικών τεχνολογιών με εφαρμογή στην βιομηχανία και την παροχή υπηρεσιών</p> <p>Πρωταρχικός σκοπός είναι να βελτιωθεί σημαντικά το επίπεδο των δυνατοτήτων της ρομποτικής στην βιομηχανία όπως και στην παροχή υπηρεσιών στοχεύοντας στα ακόλουθα χαρακτηριστικά: προσαρμοστικότητα, γνωστική ικανότητα, διαρθρωσιμότητα, αυτονομία στη λήψη αποφάσεων, ευελιξία, ικανότητα διάδρασης, ικανότητα χειρισμού, ικανότητα κίνησης, ικανότητα αντίληψης</p> <hr/> <p>8.4.2 Λειτουργία σε δυναμικά περιβάλλοντα πραγματικού κόσμου, με αυξημένες δυνατότητες αυτονομίας, προσαρμοστικότητας και ασφαλούς αλληλεπίδρασης με τους ανθρώπους</p> <p>Σημαντικές τεχνολογίες στην ρομποτική όπως: γνωστική λειτουργία, διάδραση ανθρώπου-ρομπότ, μηχανική, πλοήγηση, αντίληψη. Επιπροσθέτως, συνδυασμοί τεχνολογιών όπως λαβή αντικειμένων και επιδέξιο χειρισμό, χειρισμό εν κινήσει και αντιδραστικό σχεδιασμό.</p> <hr/> <p>8.4.3 Συστήματα «έξυπνης παραγωγής» με ρομποτικά συστήματα</p> <p>α) Αξιοποίηση της εξέλιξης στις μεθόδους προσομοίωσης, οπτικοποίησης και αναλύσεων, στους τομείς της ψηφιακής σχεδίασης, της ταχείας προτυποποίησης και της μηχανικής παραγωγής με σκοπό την μείωση του χρόνου διάθεσης ενός προϊόντος στην αγορά, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση της παραγωγικότητας.</p> <p>(β) Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών παραγωγής βασισμένων στις ΤΠΕ, ώστε να καταστεί η παραγωγή πιο βιώσιμη από πλευράς καταναλισκόμενων πόρων, υλικών και ενέργειας)</p>
<p>8.5 Εργοστάσια του μέλλοντος</p>	<p>8.5.1 Βελτιστοποίηση διαδικασιών παραγωγής</p> <p>(α) Χρήση Κυβερνο-Φυσικών Συστημάτων (Cyber-Physical Systems) για ευφυή και προσαρμοστικά συστήματα παραγωγής (β) Εξέλιξη των τεχνολογιών για ευφυείς αισθητήρες, σχεδιασμός ευφύων συστημάτων, ενσωματωμένα συστήματα, τεχνολογίες γνωστικών λειτουργιών και προηγμένος έλεγχος)</p> <hr/> <p>8.5.2 Τεχνολογίες μοντελοποίησης, προσομοίωσης, ανάλυσης και πρόβλεψης υποστηριζόμενες από ΤΠΕ</p> <p>(α) Μέθοδοι μοντελοποίησης και προσομοίωσης όπου εμπλέκονται διάφορα φαινόμενα όπως φυσικά, μηχανικά, ενεργητικά, χημικά, ενεργειακά, ή φαινόμενα συναφή με χαρακτηριστικά των υλικών ή του κόστους</p> <p>(β) Ολοκληρωμένα συστήματα, βασισμένα στη γνώση, που θα καλύπτουν τον συνολικό κύκλο ζωής ενός προϊόντος. Θα περιέχουν προηγμένες αναλύσεις, ευφυή συστήματα υποστήριξης απόφασης και ικανότητες αυτο-μάθησης που θα αξιοποιούν τα διαθέσιμα μεγάλου όγκου δεδομένα από ευφυείς αισθητήρες)</p> <hr/> <p>8.5.3 3D Printing</p> <p>(α) Αξιοποίηση της τρισδιάστατης εκτύπωσης από τις ΜΜΕ κατά τον σχεδιασμό και την παραγωγή ώστε να καταστούν πιο ανταγωνιστικές και να εισχωρήσουν με ραγδαίους ρυθμούς σε νέες αγορές.</p> <p>(β) Αξιοποίηση της τρισδιάστατης εκτύπωσης όχι μόνο για ταχεία προτυποποίηση αλλά και για υψηλής πολυπλοκότητας, μικρού όγκου, εξαιρετικά εξατομικευμένα μέρη όπως ιατρικά εμφυτεύματα ή εξαρτήματα κινητήρα.)</p>

8.5.4 Έξυπνες τεχνολογίες και στρατηγικές για την επιμήκυνση του λειτουργικού χρόνου ζωής των συστημάτων παραγωγής

(α) Μεθοδολογίες και εργαλεία για τη βελτίωση της συντήρησης και αύξηση της λειτουργικής διάρκειας των συστημάτων παραγωγής

(β) Μεθοδολογίες και εργαλεία για προγραμματισμό της συντήρησης, σε συνδυασμό με τις παραγωγικές δραστηριότητες

(γ) Προληπτικές λύσεις συντήρησης, σε συνδυασμό με την εφαρμογή ολοκληρωμένων μεθόδων ποιότητας-συντήρησης, καθώς και ανάλυση των ενδεχομένων βλάβης, επιπτώσεων και κρισιμότητας (Failure Modes Effects and Criticality Analysis - FMECA)

(δ) Ευελιξία, προκειμένου οι λύσεις να μπορούν να μεταφερθούν σε διάφορους βιομηχανικούς τομείς)

8.5.5 Τεχνολογίες και στρατηγικές μηδενικών σφαλμάτων σε έξυπνα εργοστάσια (Zero Defect Manufacturing)

(α) Συνεχής έλεγχος ποιότητας κατά την παραγωγή με τη χρήση προηγμένων αισθητήρων και τεχνολογιών παρακολούθησης, σε συνδυασμό με τεχνολογίες αιχμής Τεχνητής Νοημοσύνης ώστε να ανιχνεύονται και να διορθώνονται τυχών ελαττώματα σε πραγματικό χρόνο, τη στιγμή που συμβαίνουν

(β) Συστήματα αυτόματης παρακολούθησης ολόκληρης της διαδικασίας παραγωγής, από την ποιότητα των πρώτων υλών μέχρι τα διαφορετικά εργαλεία καθώς και τις διαφορετικές διαδικασίες σε κάθε περίοδο παραγωγής

(γ) Συστήματα κλειστού βρόχου, στα οποία κατάλληλοι ελεγκτήρες θα ενεργοποιούνται σε περίπτωση σφάλματος και στη συνέχεια οι όποιες αλλαγές θα εφαρμόζονται απευθείας ώστε να εξαλείφεται το πρόβλημα

8.5.6 Ολοκληρωμένες τεχνολογίες γρήγορης επανα-παραμετροποίησης υποδομών για την στήριξη ευέλικτων συστημάτων παραγωγής (Reconfigurable Manufacturing Systems / Industry 4.0)

Η επαναπαραμετροποίηση θα επιτρέπει την πρόσθεση, αφαίρεση ή τροποποίηση σε μια διαδικασία παραγωγής των δυνατοτήτων, του λογισμικού ή τη δομή της μηχανής με σκοπό να προσαρμοστεί η παραγωγική ικανότητα στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς

8.6 Εξαρτήματα και συστήματα

8.6.1 Νάνο-Μικροηλεκτρονική και ενσωματωμένα συστήματα

(α) Βελτίωση της απόδοσης των MOSFET, νέες αρχιτεκτονικές διακοπών για μειωμένη καταναλισκόμενη ενέργεια, προσεγγίσεις 3D, αναδυόμενες διατάξεις μνήμης, διασύνδεση αντικειμένων νανοκλίμακας και καινοτόμες αρχιτεκτονικές διασύνδεσης

(β) Ενοποίηση λειτουργιών σε ένα system-on-chip (SoC) ή system-in-package (SiP) χρησιμοποιώντας νανοδομές ή νανοδιατάξεις

(γ) Νέα υπολογιστικά παραδείγματα όπως κβαντική ή νευρομορφική υπολογιστική

(δ) Σχεδιασμός προηγμένων νανοηλεκτρονικών, ενεργειακά αποδοτικών, υψηλής αξιοπιστίας

(ε) Κυβερνο-Φυσικά Συστήματα (Cyber-Physical Systems-CPS), ενσωματωμένα σε διάφορα αντικείμενα, διασυνδεδεμένα μεταξύ τους καθώς και με το Διαδίκτυο

των πραγμάτων, με σκοπό να καταστήσουν περισσότερο ευφυείς και ενεργειακά αποδοτικές ορισμένες εφαρμογές (π.χ στις πόλεις, τα συστήματα μεταφοράς, τα αυτοκίνητα, τα εργοστάσια, τα νοσοκομεία, τα γραφεία)

(στ) Βελτίωση της απόδοσης, λειτουργικότητας και συνθετότητας των συσκευών TOLAE (Thin, Organic and Large Area Electronics))

8.6.2 Αισθητήρες (MEMS - Microelectromechanical systems)

(α) Σχεδίαση και ανάπτυξη νέων ηλεκτρομηχανικών αισθητήρων όπως αναλυτές αερίων, περιβαλλοντικών μετρήσεων, επιτάχυνσης, γυροσκοπίων, χημικών αναλύσεων, ροής, μηχανικών καταπονήσεων κτλ.

(β) Ενοποίηση MEMS όπως μικροαισθητήρες, μικρο ενεργοποιητές, μικροηλεκτρονικά και άλλες τεχνολογίες, όπως φωτονική ή νανοτεχνολογία σε ένα ενιαίο μικροσίπ (Ετερογενής Ολοκλήρωση)

(γ) Ανάπτυξη έξυπνων προϊόντων επαυξάνοντας την υπολογιστική ικανότητα των μικροηλεκτρονικών διατάξεων με τη χρήση μικροαισθητήρων ή μικροενεργοποιητών που θα διαθέτουν ικανότητες αντίληψης και ελέγχου)

8.6.3 Ψηφιακά ηλεκτρονικά

Ανάπτυξη ειδικών αλγορίθμων επεξεργασίας σημάτων, υλοποίηση πρωτοκόλλων επικοινωνίας, αλγορίθμων κατανεμημένης ευφυΐας και pattern recognition, ανάπτυξη προηγμένων συστημάτων ελέγχου και λήψης αποφάσεων

8.6.4 Ηλεκτρονικά και ενσωματωμένα συστήματα διαχείρισης ήχου, βίντεο και εικόνας

Ανάπτυξη συσκευών, συστημάτων και λογισμικού που να επιτρέπουν ταχύτερη και πιο αξιόπιστη επεξεργασία σημάτων ήχου, εικόνας και βίντεο με λιγότερες απαιτήσεις σε υλικό, ενέργεια και όγκο δεδομένων

8.6.5 Συστήματα και εργαλεία ηλεκτρονικής ασφάλειας

(α) Ενσωμάτωση της ασφάλειας κατά την κατασκευή, σε όλα τα επίπεδα του υλικού και λογισμικού

(β) Προστασία του ιδιοαπόρρητου των πολιτών με δυνατότητα να επιλέγεται από τον χρήστη το επίπεδο απορρήτου βάσει ενός εύληπτου οπτικοποιημένου οδηγού, ώστε να υπάρχει έλεγχος του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα προσωπικά δεδομένα από τους εκάστοτε παρόχους υπηρεσιών

(γ) Ανάπτυξη και δοκιμή χρηστικών και οικονομικών πλατφορμών για έλεγχο πρόσβασης με χρήση βιομετρικών στοιχείων, έξυπνων καρτών ή άλλων συσκευών

8.6.6 Συστήματα και εξαρτήματα για «smart wearables»

Φορετές συσκευές (π.χ ενσωματωμένες σε ενδύματα ή ρολόγια) οι οποίες θα γίνουν ουσιαστικό κομμάτι στη ζωή των ανθρώπων, με λειτουργίες που θα εκτείνονται πέραν από την καταγραφή και παρακολούθηση ενδείξεων

8.6.7 Μικροκυματικές διατάξεις

Ανάπτυξη μικροκυματικών διατάξεων όπως κεραίες, ενισχυτές, φίλτρα και προσαρμογείς, μικρότερων διαστάσεων και μεγαλύτερων συχνοτήτων για την κάλυψη των ολοένα αυξανόμενων απαιτήσεων στις ασύρματες επικοινωνίες

	<p>8.6.8 Οπτικές διατάξεις</p> <p>Φωτονικές Τεχνολογίες όπως πομποί και δέκτες, οπτικές ίνες, λέιζερ, φωτονικοί αισθητήρες, βιοαισθητήρες, πηγές φωτός, φωτονικά ολοκληρωμένα κυκλώματα</p> <hr/> <p>8.6.9 .Εργαλεία σχεδίασης και προσομοίωσης μικροηλεκτρονικών διατάξεων</p> <p>Ανάπτυξη νέων / βελτίωση υπαρχόντων εργαλείων σχεδίασης και προσομοίωσης μικροηλεκτρονικών διατάξεων</p> <hr/> <p>8.6.10 Διαδικασίες παραγωγής μικροηλεκτρονικών και ηλεκτρονικών διατάξεων</p> <p>Νέες τεχνικές και μεθοδολογίες παραγωγής μικροηλεκτρονικών, packaging, εξειδικευμένες δοκιμές τεχνικού ελέγχου και νέες διαδικασίες συναρμολόγησης</p> <hr/> <p>8.6.11 Ηλεκτρονικά χαμηλής κατανάλωσης</p> <p>Νέες τεχνικές σχεδίασης και ανάπτυξης μικροηλεκτρονικών διατάξεων με μειωμένη κατανάλωση ισχύος. Εναλλακτικές πηγές ενέργειας για ηλεκτρονικές διατάξεις όπως μικρογεννήτριες, πιεζοηλεκτρικές διατάξεις και θερμοδιαφορικές πηγές ενέργειας. Για την εκμετάλλευση των πηγών αυτών απαιτούνται ειδικές μικροηλεκτρονικές διατάξεις διαμόρφωσης και αποθήκευσης της παραγόμενης ενέργειας</p>
<p>8.7 Αναδυόμενες Τεχνολογίες: Κυβερνοασφάλεια και Διαδικτυακή Εμπιστοσύνη</p>	<p>8.7.1 Ιδιωτικότητα και ασφάλεια προσωπικών δεδομένων</p> <p>Τεχνολογίες ασφαλούς διαχείρισης και διαμοιρασμού δεδομένων, αλγόριθμοι αποδοτικής κρυπτογράφησης δεδομένων, τεχνολογίες ανίχνευσης κινδύνων διαρροής προσωπικών δεδομένων, εφαρμογές οπτικοποίησης ιδιωτικού προφίλ χρήστη, συστήματα ευέλικτων πολιτικών πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα, αλγόριθμοι μηχανικής μάθησης πάνω σε κρυπτογραφημένα δεδομένα, τεχνικές ανωνυμοποίησης, αλγόριθμοι διαφορικής ιδιωτικότητας (differential privacy), τεχνικές μετασχηματισμού και χρήσης δεδομένων σε ακατανόητη μορφή (data masking/obfuscation)</p> <hr/> <p>8.7.2 Αξιοπιστία και ποιότητα πληροφορίας και διαδικτυακών προφίλ</p> <p>Ανίχνευση ψευδών ειδήσεων, μελέτη διάδοσης ψευδούς/παραπλανητικής πληροφορίας σε κοινωνικά μέσα, συστήματα επαλήθευσης και αυθεντικοποίησης περιεχομένου, μέθοδοι ανίχνευσης κακόβουλων χρηστών κοινωνικών δικτύων, μέθοδοι εκτίμησης ποιότητας περιεχομένου, μέθοδοι αξιολόγησης διαδικτυακών πηγών πληροφορίας, δικανικά εργαλεία πολυμεσικής ανάλυσης (multimedia forensics), μέθοδοι ανίχνευσης υβριστικού λόγου ή λόγου μίσους (hate speech), πειραματικές μελέτες σε ανερχόμενα διαδικτυακά φαινόμενα όπως filter bubbles, astroturfing, trolling, botnets, propaganda, παιδεία στα μέσα (media literacy)</p>

8.7.3 Ασφάλεια διαδικτύου και τεχνολογίες εντοπισμού παράνομου περιεχομένου

Τεχνολογίες και εφαρμογές αναζήτησης, δεικτοδότησης και ανάλυσης πληροφορίας (web data mining, web crawling) στο διαδίκτυο, στο σκοτεινό διαδίκτυο (dark web) και στα κοινωνικά δίκτυα (social media, forums), αλγόριθμοι εντοπισμού παρανόμου περιεχομένου και συμπεριφορών χρηστών στο διαδίκτυο (πχ σχετικά με έγκλημα, τρομοκρατία, ριζοσπαστικοποίηση, κατασκευή εκρηκτικών, ναρκωτικών κτλ), μέθοδοι εντοπισμού bots, τεχνικές αποφυγής ανίχνευσης (detection evasion techniques), προσαρμοσμένες υλοποιήσεις bots και botnets.

8.7.4 Ηλεκτρονική ταυτοποίηση προσώπων (eID), αντικειμένων και ηλεκτρονικής πληροφορίας

Τεχνολογίες ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, ηλεκτρονική ταυτοποίηση με χρήση φορητών συσκευών (mobile ID), τεχνικές διαλειτουργικότητας ηλεκτρονικής ταυτοποίησης σε Ευρωπαϊκό και Διεθνές πλαίσιο (eIDAS, ICAO), μηχανισμοί επιβεβαίωσης πρόσβασης και επικύρωσης ταυτότητας στην καθημερινότητα με έξυπνα πλινθία (smart chips), διασύνδεση ταυτοποιητικών εγγραφών μεταξύ τρίτων συστημάτων και διαλειτουργικότητα, τεχνολογίες για ηλεκτρονική ταυτοποίηση στο πλαίσιο της διασφάλισης και της διευκόλυνσης στη διακίνηση και μεταφορά προσώπων και αντικειμένων, τεχνολογίες για την επιτάχυνση και διασφάλιση ελέγχων ασφάλειας σε χερσαία και θαλάσσια (λιμένες) σημεία ελέγχων, τεχνικές διαλειτουργικότητας με κατεύθυνση την ευρύτερη υιοθέτηση ηλεκτρονικών πιστοποιητικών για την υπογραφή και διασφάλιση ηλεκτρονικής πληροφορίας

8.7.5 Κατανεμημένη ψηφιακή ασφάλεια δεδομένων

Μέθοδοι για κατανεμημένη ψηφιακή ασφάλεια δεδομένων (π.χ. blockchain), μοντέλα εμπιστοσύνης και ασφάλειας (trust models), προσαρμογή της κατανεμημένης ψηφιακής ασφάλειας στην υγεία, εσωτερική ασφάλεια, βιομηχανία, παιδεία, μεταφορές, τουρισμό, ιδιοκτησία, ναυτιλία, ασφάλιση και αντασφάλιση κλπ

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(ΣΛΕΕ)**

(1) Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	(2) Περιγραφή εμπορευμάτων
Κεφάλαιο 1	Ζώα ζώντα
Κεφάλαιο 2	Κρέατα και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων
Κεφάλαιο 3	Ιχθείς, μαλακόστρακα και μαλάκια
Κεφάλαιο 4	Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Ωά πτηνών. Μέλι φυσικόν
Κεφάλαιο 5 05.04	Έντερα, κύστες και στόμαχοι ζώων, ολόκληρα ή εις τεμάχια, πλην των εξ ιχθύων τοιούτων
05.15	Προϊόντα ζωικής προελεύσεως, μη αλλαχού κατονομαζόμενα ή περιλαμβανόμενα. Μη ζώντα ζώα των κεφαλαίων 1 και 3, ακατάλληλα διά την ανθρώπινη κατανάλωση
Κεφάλαιο 6	Φυτά ζώντα και προϊόντα ανθοκομίας
Κεφάλαιο 7	Λαχανικά, φυτά, ρίζαι και κόνδυλοι, άπαντα εδώδιμα
Κεφάλαιο 8	Καρποί και οπώραι εδώδιμοι. Φλοιοί εσπεριδοειδών και πεπόνων
Κεφάλαιο 9	Καφές, τέιον και αρτύματα (μπαχαρικά), εξαιρέσει του ματέ (κλάσις 09.03)
Κεφάλαιο 10	Δημητριακά
Κεφάλαιο 11	Προϊόντα αλευροποιίας, βύνη, άμυλα, γλουτένη, ινουλίνη
Κεφάλαιο 12	Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις. Σπέρματα, σπόροι σποράς και διάφοροι καρποί Βιομηχανικά και φαρμακευτικά φυτά. Άχυρα και χορτονομαι
Κεφάλαιο 13 ex13.03	Πηκτίνη
Κεφάλαιο 15 15.01	Λίπος χοίρειον υπό την ονομασίαν «saindoux» και λοιπά χοίρεια λίπη, λαμβανόμενα διά πίεσεως ή τήξεως. Λίπη πουλερικών λαμβανόμενα διά πίεσεως ή τήξεως
15.02	Λίπη βοοειδών, προβατοειδών και αιγοειδών, ακατέργαστα ή τετηγμένα, περιλαμβανομένων και των λιπών των λεγομένων πρώτης εκθλίψεως
15.03	Στεατίνη, ελαιοστεατίνη, έλαιον του υπό την ονομασία «saindoux» χοίρειου λίπους και ελαιομαργαρίνη, άνευ προσθήκης γαλακτοματοποιών ουσιών, άνευ αναμείξεως ή παρασκευής τινός
15.04	Λίπη και έλαια ιχθύων και θαλασσίων θηλαστικών, έστω και εξηυγενισμένα
15.07	Έλαια φυσικά μόνιμα, ρευστά ή αλοιφώδη, ακαθάριστα κεκαθαρμένα ή εξηυγενισμένα
15.12	Έλαια και λίπη ζωικά ή φυτικά υδρογονωμένα, έστω και εξηυγενισμένα, αλλ' ουχι περαιτέρω επεξεργασμένα
15.13	Μαργαρίνη, απομίμησις χοίρειου λίπους (simili saindoux) και έτερα βρώσιμα λίπη παρασκευασμένα
15.17	Υπολείμματα προκύπτοντα εκ της επεξεργασίας των λιπαρών ουσιών ή των ζωικών ή φυτικών κηρών
Κεφάλαιο 16	Παρασκευάσματα κρεάτων, ιχθύων, μαλακοστράκων και μαλακίων
Κεφάλαιο 17 17.01	Σάκχαρις τεύτλων και σακχαροκαλάμου, εις στερεάν κατάστασιν
17.02	Έτερα σάκχαρα, σιρόπια. Υποκατάστατα του μέλιτος, έστω και μεμαγμένα μετά φυσικού μέλιτος. Σάκχαρα και μελάσσαι κεκαυμένοι
17.03	Μελάσσαι, έστω και αποχρωματισμένοι
17.05 (*)	Σάκχαρα, σιρόπια και μελάσσαι, άπαντα αρωματισμένα ή τεχνικώς κεχρωσμένα (περιλαμβανομένης και της δια βανίλλης ή βανίλλινης αρωματισμένης σακχάρεως), εξαιρουμένων των χυμών οπωρών μετά προσθήκης σακχάρεως εις πάσαν αναλογίαν
Κεφάλαιο 18	Κακόν εις βαλάνους και θραύσματα βαλάνων, ακατέργαστα ή

18.01	πεφρυγμένα
18.02	Κελύφη, φλοιοί, μεμβράνες και απορρίμματα κακάου
Κεφάλαιο 20	Παρασκευάσματα οσπρίων, λαχανικών, οπωρών και ετέρων φυτών ή μερών φυτών
Κεφάλαιο 22 22.04	Γλεύκος σταφυλών, μερικώς ζυμωθέν, έστω και αν η ζύμωσις ανεστάλη καθ ¹ οιονδήποτε έτερον τρόπον, εξαιρέσει της διά προσθήκης οينوπνεύματος
22.05	Οίνοι εκ νωπών σταφυλών. Γλεύκος εκ νωπών σταφυλών, ούτινος η ζύμωσις ανεστάλη τη προσθήκη οينوπνεύματος (περιλαμβανομένων και των μιστελίων)
22.07	Μηλίτης, απίτης, υδρόμελι και έτερα ποτά προερχόμενα εκ ζυμώσεως
Εχ22.08(*) εχ22.09(*)	Αιθυλική αλκοόλη, μετουσιωμένη ή μη, οιουδήποτε αλκοολομετρικού τίτλου, λαμβανόμενη από γεωργικά προϊόντα περιλαμβανόμενα στο παράρτημα Ι της συνθήκης, εξαιρουμένων των αποσταγμάτων, ηδύποτων και ετέρων οιοπνευματωδών ποτών, συνθέτων αλκοολούχων παρασκευασμάτων (καλουμένων συμπεπικνωμένων εκχυλισμάτων) δια την παρασκευή ποτών
εχ 22.10 (*)	Όξος εδώδιμον και υποκατάστατα αυτού εδώδιμα
Κεφάλαιο 23	Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφοί παρεσκευασμένοι δια ζώα
Κεφάλαιο 24 24.01	Καπνός ακατέργαστος ή μη βιομηχανοποιημένος. Απορρίμματα καπνού
Κεφάλαιο 45 45.01	Φελλός, φυσικός ακατέργαστος και απορρίμματα φελλού. Φελλός ας θραύσματα, κόκκους ή κόβιν
Κεφάλαιο 54 54.01	Λίνον, ακατέργαστον, μουσκευμένον, αποφλοιωμένον, κτενισμένον ή άλλως πως καταργασμένον, μη όμως νηματοποιημένον. Στυπία και απορρίμματα (περιλαμβανομένου και του εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών προερχομένου λίνου)
Κεφάλαιο 57 57.01	Κάνναβις, (Cannabis, sativa) ακατέργαστος, μουσκευμένη, αποφλοιωμένη, χτενισμένη ή άλλως κατειργασμένη, αλλά μη νηματοποιημένη. Στυπία και απορρίμματα καννάβεως (περιλαμβανομένων και των προερχομένων εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών)

(*) Κλάση που προστέθηκε από το άρθρο (ΕΕ 7 της 30.1.1961, σ. 71/61).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV -ΜΕΡΟΣ Α

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ Α' ΚΥΚΛΟΣ

1. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8) για κάθε φορέα που συμμετέχει στην πρόταση ερευνητικού έργου υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπό του φορέα, στην οποία θα δηλώνεται ότι:
 - α. όλα τα αναφερόμενα στοιχεία στην πρόταση με τίτλο «.....» είναι αληθή και ακριβή.
 - β. η πρόταση έργου με τίτλο «.....», που υποβλήθηκε προς χρηματοδότηση, δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό της. Επίσης, (διαγράφεται κατά περίπτωση): i) το προτεινόμενο έργο ΕΤΑΚ δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απορριψής της Αίτησης Χρηματοδότησης. ii) το έργο υποβλήθηκε σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκε σύμφωνα με την «.....» απόφαση (σημειώνεται η σχετική εκδοθείσα απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκε αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους σύμφωνα με το «.....» έγγραφο (σημειώνεται η σχετική απόφαση είτε της αρμόδιας αρχής ή η έγγραφη δήλωση προς την αρμόδια αρχή περί της ματαίωσης συμμετοχής του ενδιαφερόμενου στο πρόγραμμα).
 - γ. δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης εις βάρος του δικαιούχου «.....», κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
 - δ. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις) ο δικαιούχος «.....» δεν χαρακτηρίζεται ως προβληματική (κατά την έννοια του σημείου 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού αριθ. 651/2014). Για κάθε επιχείρηση, καταγράφονται και υπολογίζονται (στην υπεύθυνη δήλωση ή σε συνημμένο σε αυτήν έγγραφο) οι δείκτες (ΤΥΠΟΣ 1, ΤΥΠΟΣ 2, ΤΥΠΟΣ 3) που δίνονται στο στάδιο 4 «Αξιολόγηση μιας επιχείρησης ως ΜΗ προβληματικής βάσει δεικτών» του με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ 5351/10-04-2017 εγγράφου της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινήσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής» (Παράρτημα XIV της Αναλυτικής Πρόσκλησης), όπου οι δείκτες αυτοί εφαρμόζονται.
 - ε. (ισχύει μόνο για ΜΜΕ) σε συμφωνία με τον ΕΕ 651/2014 η επιχείρηση είναι ΜμΕ και συγκεκριμένα «πολύ μικρή ή μικρή» ή «μεσαία».
 - στ. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις) «Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.»
 - ζ. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις με έδρα εκτός Ελλάδας, αλλά σε κράτος μέλος ΕΕ) «Η επιχείρηση θα λειτουργεί υποκατάστημα στην Ελλάδα κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης και συγκεκριμένα στην περιφέρεια».
 - η. «Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα παραλαμβάνω μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη (ις) διεύθυνση (εις) email που έχω δηλώσει στην Αίτηση Χρηματοδότησης που υπέβαλα μέσω του ΠΣΚΕ προς την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών».
 - θ. (ισχύει μόνο για ερευνητικούς οργανισμούς στην περίπτωση της παρέμβασης ΙΙ)
«η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Οργανισμού από την Πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του» είτε/και «το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (ερευνητική συνεργασία) θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού», προκειμένου η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Φορέα να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/С 198/01), και να λάβει χρηματοδότηση 100%.

1. (ισχύει μόνο για τους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί» στην περίπτωση της παρέμβασης II)

«Δηλώνω ότι ο φορέας εμπίπτει στην εξής κατηγορία (επιλέξτε κατά περίπτωση):

- α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143),
- β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.),
- γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και
- δ) Κοινωνικά Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013»

«Δηλώνω ότι ο φορέας πληροί αθροιστικά τις τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:

- 1. Ο Φορέας εμπίπτει στην ανωτέρω κατηγορία και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου.
- 2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
- 3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:
 - α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
 - β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.»
- 2. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις) Ιδρυτικά καταστατικά (και τυχόν τροποποιήσεις) για τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν, ΦΕΚ σύστασης επιχείρησης. Επιπλέον, σε περίπτωση που το έργο εκτελείται όχι από την έδρα της επιχείρησης αλλά από υποκατάστημά της, τότε: Βεβαίωση αρμόδιας αρχής ότι η επιχείρηση λειτουργεί υποκατάστημα στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου (όπως η περιφέρεια δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης).
- 3. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις) Ισολογισμοί των τριών τελευταίων ετών (ή ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία). Για επιχειρήσεις με λιγότερα από τρία έτη λειτουργίας να υποβληθούν οι ισολογισμοί των αντίστοιχων ετών.
- 4. Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών για καθένα από τους εταίρους του έργου.
- 5. (ισχύει μόνο για ΜΜΕ) Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με υπόδειγμα της Επιτροπής, που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Χ της Αναλυτικής Πρόσκλησης. Η δήλωση συνοδεύεται από:
 - έντυπο 4. ΠΙΝΑΚΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Σ.ΕΠ.Ε.) και
 - μετοχική σύνθεση,των τελευταίων δύο (2) ετών που προηγούνται του έτους υποβολής της πρότασης.
- 6. (ισχύει μόνο για ερευνητικούς οργανισμούς και Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί, στην περίπτωση της παρέμβασης II) ΦΕΚ ίδρυσης ή/ και απόφαση των αρμοδίων οργάνων του ερευνητικού οργανισμού ή/ και σχετικό απόσπασμα από τον Κανονισμό Λειτουργίας του οργανισμού περί της ίδρυσης και λειτουργίας του τμήματος/ ινστιτούτου /εργαστηρίου που συμμετέχει στην πρόταση. Διευκρινίζεται ότι δεν αφορά την Ίδρυση του Ειδικού Λογαριασμού του Ερευνητικού Οργανισμού, αλλά την οντότητα που εκτελεί το έργο. Επιπλέον, σε περίπτωση που το έργο εκτελείται όχι από την έδρα του Ερευνητικού Οργανισμού αλλά από παράρτημά του, τότε: ΦΕΚ ίδρυσης παραρτήματος στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου (όπως η περιφέρεια δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης).

7. (ισχύει για συνεργατικά έργα) Υπογεγραμμένο συμφωνητικό συνεργασίας των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας. Στο συμφωνητικό αυτό θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνονται οπωσδήποτε ρυθμίσεις για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ παρατίθεται Υπόδειγμα Συμφωνητικού Συνεργασίας. Το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και δεν επιβάλλεται η εκάστοτε σύμπραξη να το υιοθετήσει ως έχει. Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου.
8. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις) Δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 (παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙ της Αναλυτικής Πρόσκλησης) και πρέπει να προσκομισθούν, ανάλογα με την ιδιότητα της επιχείρησης και τα έτη λειτουργίας της, ως ακολούθως (εφόσον δεν έχουν ήδη προσκομισθεί σύμφωνα με τα προαναφερθέντα δικαιολογητικά):
- Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας ατομικής μορφής:
Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014
Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί σε πτώχευση, ότι δεν τελεί σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης, ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα (εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα), καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.
 - Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτως του χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:
α. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014
Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί σε πτώχευση, ότι δεν τελεί σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα (εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα), καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και
β. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014
Ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν (ή ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία). Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημιές βάσει Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης (Κ.Α.Χ.).
 - Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτως του χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:
α. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014
Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί σε πτώχευση, ότι δεν τελεί σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα (εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα), καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014

Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος από την αρμόδια Οικονομική Αρχή (Δ.Ο.Υ.) και μεταβολών και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.

- Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής:
Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014
 - i. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
 - ii. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
 - iii. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.
- Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτως του χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:
 - a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014*
 - i. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
 - ii. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
 - iii. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και
 - b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014*

Ισολογισμοί τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάσει Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης (Κ.Α.Χ.).
- Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:
 - a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014*
 - i. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
 - ii. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
 - iii. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του

Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014

Το πιο πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτού, μαζί με τα αντίστοιχα ΦΕΚ δημοσίευσης όπου αυτή προβλέπεται και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.

9. *(ισχύει μόνο για ερευνητικούς οργανισμούς και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί, στην περίπτωση της παρέμβασης ΙΙ)* Τεκμηρίωση της δυνατότητας διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων.

Ειδικότερα, για τους ερευνητικούς οργανισμούς, η ανωτέρω τεκμηρίωση δύναται να περιλαμβάνει: Αντίγραφο του εγγράφου με το οποίο υποβλήθηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ο απολογισμός του τελευταίου οικονομικού έτους, ο απολογισμός χρηματοδοτήσεων, ο προϋπολογισμός και οι οικονομικές καταστάσεις του Ειδικού Λογαριασμού (Ισολογισμός), σύμφωνα με ισχύουσες διατάξεις (παρ. 3 του άρθρου 82 του ν4055/2012 και άρθρο 41 του ν4129/2013 (Α52) όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν4223/2013 (Α 287)), καθώς και αντίγραφα των σχετικών στοιχείων.

Σημειώνεται ότι όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά είναι στην ελληνική γλώσσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV-ΜΕΡΟΣ Β

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ Β' ΚΥΚΛΟΥ

1. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8), υπογεγραμμένη ιδιοχείρως από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα με σφραγίδα του φορέα για κάθε φορέα που συμμετέχει στην πρόταση ερευνητικού έργου σύμφωνα με το υπόδειγμα στο τέλος του παραρτήματος.
2. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)*
 - i. Αναλόγως της νομικής μορφής υποβάλλονται:
 - **Για ΑΕ:** Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό ή ιδρυτικό καταστατικό (και όλες οι τυχόν τροποποιήσεις) νομίμως δημοσιευμένα (Νομαρχία ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο), συγκρότηση ΔΣ και ορισμός νόμιμου εκπρόσωπου (ΦΕΚ ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο).
 - **Για ΕΠΕ:** Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό ή ιδρυτικό καταστατικό (και όλες οι τυχόν τροποποιήσεις) νομίμως δημοσιευμένα (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο), πράξη εκπροσώπησης (ΦΕΚ ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω καταστατικό.
 - **Για ΟΕ, Ε.Ε., ΙΚΕ, ΑΜΚΕ:** Καταστατικό σύστασης σε ισχύ, επικυρωμένο από την αρμόδια Υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ) στο οποίο θα αποτυπώνεται η διαχείριση- εκπροσώπηση.
 - **Για Αγροτικούς Συνεταιρισμούς:** Καταστατικό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4384/2016 και τυχόν τροποποιήσεις, βεβαίωση εγγραφής στο βιβλίο μητρώου του Ειρηνοδικείου, πρακτικό ΓΣ τελευταίων αρχαιρεσιών και πρακτικό κατανομής αξιωμάτων Διοικητικού Συμβουλίου υπογεγραμμένο χειρόγραφα από το νόμιμο εκπρόσωπο του συνεταιρισμού και με σφραγίδα αυτού, πρόσφατη βεβαίωση ενημερότητας από το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών.
 - **Για Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει:** Πράξη σύστασης (και τυχόν τροποποιήσεων) και εκπροσώπησης σε ισχύ νομίμως δημοσιευμένα και βεβαίωση (οριστικής) εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.
 - **Για λοιπές Νομικές μορφές:** Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο.
 - **Για Ατομικές επιχειρήσεις:** Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος (και μεταβολών) από την αρμόδια ΔΟΥ ή κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση).
 - ii. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ του τελευταίου εξαμήνου.
 - iii. Σε περίπτωση που το έργο εκτελείται όχι από την έδρα της επιχείρησης αλλά από υποκατάστημά της, τότε: Βεβαίωση αρμόδιας αρχής ότι η επιχείρηση λειτουργεί υποκατάστημα στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου (όπως η περιφέρεια δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης).

- iv. Μετοχική σύνθεση **ισχύουσα** και μετοχική σύνθεση που υπήρχε **στις δύο (2) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις** και πιο συγκεκριμένα:

Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ με αναφορά στη μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η έκδοση του από το ΓΕΜΗ προσκομίζεται απόσπασμα βιβλίου μετόχων ώστε να προκύπτει η μετοχική σύνθεση ή πρακτικό γενικής συνέλευσης μετόχων με την κατάσταση όλων των μετόχων. Για τους συνεταιρισμούς προσκομίζεται αντίγραφο του Βιβλίου Μητρώου μελών με υπεύθυνη δήλωση πιστότητας αντιγράφου.

3. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)*

Στοιχεία **για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις**. Για επιχειρήσεις με λιγότερα από τρία έτη λειτουργίας να υποβληθούν τα οικονομικά στοιχεία των αντίστοιχων ετών.

- i. Επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων (Β' κατηγορίας): Αντίγραφα Ε3 & έντυπο Ν με ηλεκτρονική υποβολή ή παραλαβή από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- ii. Επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (Γ' κατηγορίας): Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης εγκεκριμένοι και νομίμως δημοσιευμένοι στο Γ.Ε.ΜΗ. (στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί δημοσίευση) και ισοζύγιο κλεισίματος τελευταίας βαθμίδας (με σφραγίδα της επιχείρησης υπογεγραμμένο από το Νόμιμο εκπρόσωπο και το λογιστή της επιχείρησης).
- iii. *(ισχύει μόνο για ΜμΕ)* Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών).
- iv. *(ισχύει μόνο για ΜμΕ)* Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε.

Επισημαίνεται ότι τα δικαιολογητικά για το απασχολούμενο προσωπικό θα υποβάλλονται ως προς τα φορολογικά έτη τους, κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα.

- v. Εάν η επιχείρηση ανήκει σε όμιλο θα προσκομίζονται **και** οι ενοποιημένοι ισολογισμοί του ομίλου.

Σε περίπτωση ύπαρξης **συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων** επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, για καθεμία απ' αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλονται:

- Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (νομίμως δημοσιευμένο) ή ιδρυτικό καταστατικό και όλες οι τυχόν τροποποιήσεις (νομίμως δημοσιευμένα), δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. (κατ' αντιστοιχία με δικαιολογητικό με α/α 2i)
- Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/ μετοχική σύνθεση. (κατ' αντιστοιχία με δικαιολογητικό με α/α 2iv)
- Τα οικονομικά στοιχεία (Ε3 & έντυπο Ν για απλογραφικά ή ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης & ισοζύγιο κλεισίματος για διπλογραφικά για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). (κατ' αντιστοιχία με δικαιολογητικό με α/α 3i, 3ii)

- (ισχύει μόνο για ΜμΕ) Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών) για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις.
- (ισχύει μόνο για ΜμΕ) Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε και για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις

Διευκρινίζεται ότι για τις επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται «μεγάλες» σύμφωνα με τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) δεν απαιτείται η προσκόμιση στοιχείων για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, παρά μόνο για τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Τα δικαιολογητικά για τις τυχόν συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη **κατ' αντιστοιχία** με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης.

Σημειώνεται ότι για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα.

4. Φορολογική ενημερότητα για κάθε νόμιμη χρήση ή βεβαίωση οφειλών για καθένα από τους εταίρους του έργου.

5. (ισχύει μόνο για ΜΜΕ)

Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με υπόδειγμα της Επιτροπής, που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Χ της Αναλυτικής Πρόσκλησης. Η δήλωση να φέρει ιδιόχειρη υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου και σφραγίδα της επιχείρησης.

6. (ισχύει μόνο για ερευνητικούς οργανισμούς και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί, στην περίπτωση της παρέμβασης ΙΙ)

- ΦΕΚ ίδρυσης ή/ και απόφαση των αρμοδίων οργάνων του ερευνητικού οργανισμού ή/ και σχετικό απόσπασμα από τον Κανονισμό Λειτουργίας του οργανισμού περί της ίδρυσης και λειτουργίας του τμήματος/ ινστιτούτου /εργαστηρίου που συμμετέχει στην πρόταση. Διευκρινίζεται ότι δεν αφορά την Ίδρυση του Ειδικού Λογαριασμού του Ερευνητικού Οργανισμού, αλλά την οντότητα που εκτελεί το έργο.
- Επιπλέον, σε περίπτωση που το έργο εκτελείται όχι από την έδρα του Ερευνητικού Οργανισμού αλλά από παράρτημά του, τότε: ΦΕΚ ίδρυσης παραρτήματος στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου (όπως η περιφέρεια δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης).
- Νομιμοποιητικό έγγραφο ορισμού Νομίμου Εκπροσώπου.

7. (ισχύει για συνεργατικά έργα)

Υπογεγραμμένο συμφωνητικό συνεργασίας των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας. Στο συμφωνητικό αυτό θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνονται οπωσδήποτε ρυθμίσεις για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και να προσδιορίζονται οι όροι οικονομικής εκμετάλλευσης του έργου κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν χορηγείται επιπλέον έμμεση ενίσχυση στις επιχειρήσεις σύμφωνα με τα σημεία 27 έως 30 του Πλαισίου σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (2014/C 198/01)». Στο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ παρατίθεται Υπόδειγμα Συμφωνητικού Συνεργασίας. Το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και δεν επιβάλλεται η εκάστοτε σύμπραξη να το υιοθετήσει ως έχει. Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την ιδιόχειρη υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου, το ονοματεπώνυμό του και σφραγίδα του φορέα.

8. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 (παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙ της Αναλυτικής Πρόσκλησης) και πρέπει να προσκομισθούν, ανάλογα με την ιδιότητα της επιχείρησης και τα έτη λειτουργίας της, ως ακολούθως:

- **Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας ατομικής μορφής:**

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014

Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί σε πτώχευση, ότι δεν τελεί σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης, ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης (εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα), καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.

- **Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτως του χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ' κατηγορίας:**

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014

Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί σε πτώχευση, ότι δεν τελεί σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης (εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα), καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 (εφόσον δεν έχουν ήδη προσκομισθεί σύμφωνα με το προαναφερθέν δικαιολογητικό με α/α 3ii)

Ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν εγκεκριμένους και νομίμως δημοσιευμένους στο Γ.Ε.ΜΗ. (στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί δημοσίευση) (ή ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία). Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάσει Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης (Κ.Α.Χ.).

- **Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτως του χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ' κατηγορίας:**

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014

Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί σε πτώχευση, ότι δεν τελεί σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην προπτωχευτική

διαδικασία εξυγίανσης (εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα), καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 (εφόσον δεν έχουν ήδη προσκομισθεί σύμφωνα με το προαναφερθέντα δικαιολογητικά με α/α 2i και 3i)

Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος από την αρμόδια Οικονομική Αρχή (Δ.Ο.Υ.) και μεταβολών, Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 και έντυπο Ν των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.

• **Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής:**

Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014

Πιστοποιητικό Δικαστικής Αρχής (Πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης) του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι η επιχείρηση:

- i. δεν τελεί σε πτώχευση και πτωχευτικό συμβιβασμό ούτε τελεί σε διαδικασία έκδοσης σχετικής απόφασης (δεν έχει κατατεθεί αίτηση)
- ii. δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και ούτε τελεί σε διαδικασία έκδοσης σχετικής απόφασης
- iii. δεν έχει υπαχθεί σε καθεστώς γενικής ή ειδικής εκκαθάρισης ή προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης ούτε εκκρεμεί σχετική διαδικασία

• **Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτως του χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ' κατηγορίας:**

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014

Πιστοποιητικό Δικαστικής Αρχής (Πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης) του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι η επιχείρηση:

- i. δεν τελεί σε πτώχευση και πτωχευτικό συμβιβασμό ούτε τελεί σε διαδικασία έκδοσης σχετικής απόφασης (δεν έχει κατατεθεί αίτηση)
- ii. δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και ούτε τελεί σε διαδικασία έκδοσης σχετικής απόφασης
- iii. δεν έχει υπαχθεί σε καθεστώς γενικής ή ειδικής εκκαθάρισης ή προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης ούτε εκκρεμεί σχετική διαδικασία

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 (εφόσον δεν έχουν ήδη προσκομισθεί σύμφωνα με το προαναφερθέν δικαιολογητικό με α/α 3ii)

Ισολογισμοί τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν, εγκεκριμένοι και νομίμως δημοσιευμένοι στο ΓΕ.ΜΗ (στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί δημοσίευση). Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάσει Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης (Κ.Α.Χ.).

• **Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ' κατηγορίας:**

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014

Πιστοποιητικό Δικαστικής Αρχής (Πρωτοδικείο της έδρας της επιχείρησης) του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι η επιχείρηση:

1. δεν τελεί σε πτώχευση και πτωχευτικό συμβιβασμό ούτε τελεί σε διαδικασία έκδοσης σχετικής απόφασης (δεν έχει κατατεθεί αίτηση)
2. δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και ούτε τελεί σε διαδικασία έκδοσης σχετικής απόφασης

3. δεν έχει υπαχθεί σε καθεστώς γενικής ή ειδικής εκκαθάρισης ή προπρωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης ούτε εκκρεμεί σχετική διαδικασία

b. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του άρθρου 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 (εφόσον δεν έχουν ήδη προσκομισθεί σύμφωνα με το προαναφερθέντα δικαιολογητικά με α/α 2i και 3i)

Το πιο πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτού, Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 και τα έντυπα Ν των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.

9. (ισχύει μόνο για ερευνητικούς οργανισμούς και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί, στην περίπτωση της παρέμβασης ΙΙ) Τεκμηρίωση της δυνατότητας διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων.

Ειδικότερα, για τους ερευνητικούς οργανισμούς, η ανωτέρω τεκμηρίωση δύναται να περιλαμβάνει: Αντίγραφο του εγγράφου το οποίο υποβλήθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στο οποίο περιλαμβάνεται ο απολογισμός του τελευταίου οικονομικού έτους, ο απολογισμός χρηματοδοτήσεων, ο προϋπολογισμός και οι οικονομικές καταστάσεις του Ειδικού Λογαριασμού (Ισολογισμός), σύμφωνα με ισχύουσες διατάξεις (παρ. 3 του άρθρου 82 του ν4055/2012 και άρθρο 41 του ν4129/2013 (Α52) όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν4223/2013 (Α 287)), καθώς και αντίγραφα των σχετικών στοιχείων.

Σημειώνεται ότι όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά είναι στην ελληνική γλώσσα.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ Β΄ ΚΥΚΛΟ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ (άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ)						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ως νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης «.....» ή του ερευνητικού οργανισμού «.....», δηλώνω ότι:

α. όλα τα αναφερόμενα στην πρόταση με τίτλο «.....» και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης είναι αληθή και ακριβή.

β. η πρόταση έργου με τίτλο «.....», που υποβλήθηκε προς χρηματοδότηση στον Β΄ κύκλο της Ενιαίας Δράσης «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ», δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό της. Επίσης, **(επιλέξτε κατά περίπτωση)**: i) το προτεινόμενο έργο ΕΤΑΚ δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. ii) το έργο υποβλήθηκε σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκε σύμφωνα με την «.....» απόφαση (σημειώνεται η σχετική εκδοθείσα απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκε αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους σύμφωνα με το «.....» έγγραφο (σημειώνεται η σχετική απόφαση είτε της αρμόδιας αρχής ή η έγγραφη δήλωση προς την αρμόδια αρχή περί της ματαίωσης συμμετοχής του ενδιαφερόμενου στο πρόγραμμα).

γ. δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης εις βάρος του φορέα «.....», κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

δ. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις) η επιχείρηση «.....» δεν χαρακτηρίζεται ως προβληματική (κατά την έννοια του σημείου 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού αριθ. 651/2014). Για κάθε επιχείρηση, καταγράφονται και υπολογίζονται (στην υπεύθυνη δήλωση ή σε συνημμένο σε αυτήν έγγραφο) οι δείκτες (ΤΥΠΟΣ 1, ΤΥΠΟΣ 2, ΤΥΠΟΣ 3) που δίνονται στο στάδιο 4 «Αξιολόγηση μιας επιχείρησης ως ΜΗ προβληματικής βάσει δεικτών» του με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ 5351/10-04-2017 εγγράφου της ΕΥΚΕ με θέμα: «Διευκρινήσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής» (Παράρτημα XIV της Αναλυτικής Πρόσκλησης), όπου οι δείκτες αυτοί εφαρμόζονται.

ε. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις) σε συμφωνία με τον ΕΕ 651/2014 η επιχείρηση είναι: **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** i) «πολύ μικρή ή μικρή» ii) «μεσαία» iii) μεγάλη.

στ. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις) **Επιλέξτε κατά περίπτωση:** i) «Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ii) η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης iii) η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.»

ζ. (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις που λειτουργούν νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος ΕΕ) «Η επιχείρηση θα λειτουργεί υποκατάστημα στην Ελλάδα κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης και συγκεκριμένα στην περιφέρεια

η. «Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα παραλαμβάνω μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη (ις) διεύθυνση (εις) email που έχω δηλώσει στην Αίτηση Χρηματοδότησης που υπέβαλα μέσω του ΠΣΚΕ προς την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπώς την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών».

θ. (ισχύει μόνο για ερευνητικούς οργανισμούς στην περίπτωση της παρέμβασης II)
«η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Οργανισμού από την Πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του» είτε/και «το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (ερευνητική συνεργασία) θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού», προκειμένου η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Φορέα να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), και να λάβει χρηματοδότηση 100%.

ι. (ισχύει μόνο για τους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί» στην περίπτωση της παρέμβασης II)

«Δηλώνω ότι ο φορέας εμπίπτει στην εξής κατηγορία **(επιλέξτε κατά περίπτωση)**:

- α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143),
- β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.),
- γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και
- δ) Κοινωφελή Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013»

«Δηλώνω ότι ο φορέας πληροί αθροιστικά τις τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Ο Φορέας εμπίπτει στην ανωτέρω κατηγορία και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου.
2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:
 - α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
 - β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.»

ια. Σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησής του, ο φορέας συμφωνεί στη δημοσίευση της επωνυμίας και του ΑΦΜ του, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ (www.antonistatikotita.gr) και της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr) ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 στ. δ του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006.

(Ο αιτών φορέας συμπληρώνει το κουτάκι)

Συμφωνώ ☐

- ιβ. Για τους λόγους του άρθ. 40, παρ.1, του Ν. 4488/2017, δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα:
- Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι)
 - Αδήλωση εργασίας (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι)

- ιγ. Ο φορέας δεν συμμετέχει σε Επιχειρησιακή ομάδα της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της Γεωργίας.
- ιδ. Ο φορέας της αίτησης χρηματοδότησης τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- ιε. Ο φορέας της αίτησης χρηματοδότησης αποδέχεται ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της ερευνητικής πρότασης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από την ΕΥΔ ΕΠΑνΕΚ και την ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ.
- ιστ. Επιπλέον, **ΓΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ IV (Σφραγίδα Αριστείας για επιχειρήσεις του SMEs Instrument):**
- α) Η ταυτότητα φορέα πρότασης στο ΠΣΚΕ είναι η ίδια με την επιχείρηση που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (SoE).
 - β) Έχουν επισυναφθεί στο ΠΣΚΕ τα αρχεία του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας).
 - γ) Οι Δικαιούχοι θα εκτελέσουν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(σφραγίδα, στοιχεία νόμιμου εκπρόσωπου, υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ειδικότερα, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που δηλώνονται στη βάση πραγματικού κόστους, η εξόφλησή τους (τμηματική ή ολική) θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, καθώς και να αποτελούν εκπιπόμενες δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ. 1079/6.4.2015):

- κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών, από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, **αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ)**, θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της, να γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής
- κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών, από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, **αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ)**, είναι δυνατόν να εξοφλείται χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά

Ως **τραπεζικό μέσο πληρωμής**, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- **κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή**, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη)
- **καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή**, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).
- **χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του δικαιούχου** που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών)
- **έκδοση τραπεζικής επιταγής από το δικαιούχο προς τον προμηθευτή** από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα
- **έκδοση επιταγής από τον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον προμηθευτή**
- **χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής.**

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό καθαρής αξίας άνω των €500, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Σημειώνεται ότι για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός έργου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές. Οι ανωτέρω περιορισμοί αποτυπώνουν το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο το οποίο διέπει την πραγματοποίηση συναλλαγών κατά τη δημοσίευση της παρούσας Πρόσκλησης.

Στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης **δεν είναι αποδεκτές εξοφλήσεις μέσω επιταγών τρίτων ή συναλλαγματικών**, ανεξάρτητα από ενδεχόμενες μελλοντικές μεταβολές στο εθνικό πλαίσιο με το οποίο ρυθμίζεται η πραγματοποίηση οικονομικών συναλλαγών.

Σε σχέση με τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής ισχύουν τα ακόλουθα:

1. **Μεταφορά Ποσού από τον Λογαριασμό του Έργου σε λογαριασμό του προμηθευτή** (εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή.
2. **Κατάθεση Μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή.** Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – δικαιούχος.
3. **Ηλεκτρονική Συναλλαγή** (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης.
4. **Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής** από τον δικαιούχο προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του Λογαριασμού του Έργου. Θα πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (πχ. καταθετήριο, extrait τραπεζικού λογαριασμού) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή και αντίγραφο του σώματος της επιταγής.
5. **Έκδοση επιταγής από τον τραπεζικό λογαριασμό** του δικαιούχου προς τον προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται τουλάχιστον: τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του δικαιούχου ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό) καθώς και φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής.
6. **Εξόφληση μέσω Κάρτας Πληρωμών** (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, είτε να συνδέεται απαραίτητα με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτείται αντίγραφο κίνησης κάρτας όπου αποτυπώνονται οι σχετικές κινήσεις και στο οποίο εμφανίζονται οι δόσεις ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή.
7. **Έκδοση Ταχυδρομικής Επιταγής – Ταχυπληρωμής.** Πραγματοποιείται με κατάθεση μετρητών του δικαιούχου στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αποδεικτικό έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή.

Για την επιβεβαίωση της εξόφλησης των ανωτέρω συναλλαγών ο δικαιούχος θα πρέπει να προσκομίζει υποχρεωτικά

- **τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αξίας** για κάθε μία από τις υποβαλλόμενες δαπάνες
- **αντίγραφο κίνησης (extrait) του Λογαριασμού του Έργου** για το σύνολο της ελεγχόμενης χρονικής περιόδου
- **αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)** για το σύνολο των προμηθευτών που σχετίζονται με τις δηλωθείσες δαπάνες

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου (π.χ. εξοφλήσεις ενοικίων) δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρές αξίας έως και 500 €) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014 (Α251), όπως εκάστοτε ισχύει).

Στην περίπτωση τήρησης **απλογραφικών λογιστικών βιβλίων** (χειρόγραφη ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να είναι διαθέσιμα αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του έργου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης **διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων** πρέπει να είναι διαθέσιμα αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, στα αναλυτικά καθολικά των οικείων λογαριασμών (π.χ. εξόδων, παγίων, προμηθευτών, ταμείου, κλπ.), στα αντίστοιχα ισοζύγια καθώς και στο γενικό ημερολόγιο.

Ακολουθούν **γενικοί όροι** και **επισημάνσεις** που αφορούν στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να είναι δυνατή η επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών.

- Οι δαπάνες του έργου είναι επιλέξιμες εφόσον, μεταξύ άλλων, συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών του έργου.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται έκδοση μεγαλύτερου αριθμού τιμολογίων με σκοπό την μετάπτωση σε κατηγορία για την οποία η εξόφληση των δαπανών αυτών προβλέπεται να γίνεται με μετρητά).
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων /μετόχων της δικαιούχου επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με χρήση επιταγών τρίτων ή συναλλαγματικών.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο αρχείο ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων του δικαιούχου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και οι αποσβέσεις να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική νομοθεσία (Κ.Φ.Ε.).
- Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών του έργου, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από

επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, θα πρέπει να προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης διαδρομής ελέγχου για την προμήθεια, τη διακίνηση και την παράδοση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή.

- Η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ έχει το δικαίωμα περικοπής δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές κριθούν ότι δεν αφορούν στο έργο ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

Δαπάνες προσωπικού

Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού ειδικά, **εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.**

Σημειώνεται τέλος ότι τα αναφερόμενα στο παρόν Παράρτημα δικαιολογητικά αφορούν στην επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών και δεν συνθέτουν το σύνολο των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την πιστοποίηση της επιλεξιμότητάς τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI
ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ
& ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ειδικότερα, η επιλεξιμότητα των δαπανών που αφορούν σε χρηματοδοτούμενα έργα στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις **εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις και ιδιαίτερα στην υπ' αριθμ. 137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968/31.12.2018) αντικατάσταση της** Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού 110427/ΕΥΘΥ1020/ 20.10.2016 «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων.»» (ΦΕΚ 3521 /Β/01.11.2016). **(ΥΑΕΚΕΔ)**

Οι άμεσες επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης υπολογίζονται αφ' ενός **στη βάση του πραγματικού κόστους**, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας και αφ' ετέρου **στη βάση απλοποιημένου κόστους** (άρθρο 12, παρ. 8 έως 12 της ΥΑΕΚΕΔ) για τις δαπάνες προσωπικού (μισθοδοσία με βάση σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας) και τις έμμεσες δαπάνες. Στην περίπτωση όπου ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει την μεθοδολογία υπολογισμού του απλοποιημένου κόστους, οι δαπάνες θα υποβάλλονται στη βάση του πραγματικού κόστους. Η εφαρμογή του απλοποιημένου ή πραγματικού κόστους για κάθε μέλος της ομάδας έργου θα πρέπει να ισχύει στο σύνολο της διάρκειας του έργου, χωρίς εναλλαγές.

Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών.

Για την επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα έγγραφα:

- **Φωτοαντίγραφα των παραστατικών δαπανών** ανά δικαιούχο και κατηγορία δαπάνης
 - (α) Τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
 - (β) Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο τιμολόγιο)
 - (γ) Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα). Βλέπε επεξήγηση στο τέλος του παρόντος Παραρτήματος (Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων)

Τα στοιχεία (α) και (β) που τηρεί ο Δικαιούχος δεν απαιτείται να προσκομίζονται κατά την πιστοποίηση για τις δαπάνες προσωπικού οι οποίες υπολογίζονται στην βάση απλοποιημένου κόστους.

Στην περίπτωση που οι δαπάνες υπολογίζονται στην βάση απλοποιημένου κόστους, ενδέχεται να διαφέρουν από τις πραγματικές δαπάνες που καταγράφονται στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου. Η συγκεκριμένη διαφοροποίηση είναι αποδεκτή συνέπεια της χρήσης απλουστευμένων επιλογών κόστους.

- **Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου**, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:
 - Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών

- Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση του ΕΦ
- Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα
- Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό ή τηρείται επαρκής λογιστική κωδικοποίηση και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες

Για την υποβολή αιτήματος επαλήθευσης δαπανών μέσω του ΠΣΚΕ τα ανωτέρω προβλέπεται να είναι σκαναρισμένα και να επισυνάπτονται. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η βεβαίωση του.

Ειδικότερα, για κάθε μία από τις Κατηγορίες Δαπανών ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Δαπάνες προσωπικού

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ**. Το προσωπικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο, ανάλογα με τη σχέση εργασίας που διατηρεί με το δικαιούχο.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπανών προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης στο οποίο συμπεριλαμβάνεται οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή τη σύμβαση εργασίας τα οποία χορηγούνται σε τακτική βάση και δεν συνδέονται με την απόδοση του απασχολούμενου. Οι ασφαλιστικές εισφορές συμπεριλαμβάνονται στο μικτό κόστος απασχόλησης εφόσον αυτές βαρύνουν πραγματικά το δικαιούχο για την απασχόληση του προσωπικού στην πράξη.). Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες.

Οι δαπάνες για απασχόληση του προσωπικού πέραν του συμβατικού του χρόνου είναι επιλέξιμες και δύνανται, εφόσον προβλέπεται από τη νομοθεσία που διέπει τον δικαιούχο, να καταβάλλονται είτε α) ως αποζημίωση υπερωριακής απασχόλησης η οποία θα δηλώνεται ως πραγματική δαπάνη, είτε β) ως πρόσθετη αμοιβή (π.χ. η περίπτωση των μελών ΔΕΠ), με βάση το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης της παραγράφου 8, Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ (επιλογή απλοποιημένου κόστους). Οι δαπάνες για υπερωριακή αποζημίωση του προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον καταβάλλονται για εργασία που παρασχέθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει υποχρεωτικά όλες οι δαπάνες μισθοδοσίας του συγκεκριμένου μέλους της ομάδας έργου, να υποβληθούν ως πραγματικές δαπάνες.

Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο που αυτός απασχολείται με άμεση παροχή εργασίας στο πλαίσιο του έργου. Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το ημερήσιο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή αναλογία των 1720 ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης.

Σε περίπτωση που το τελευταίο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης του προσωπικού για το δικαιούχο δεν είναι διαθέσιμο (12 συνεχείς μήνες), το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης μπορεί να υπολογιστεί από το διαθέσιμο τεκμηριωμένο κόστος απασχόλησης ή από το κόστος απασχόλησης που προβλέπεται στη σχετική σύμβαση του απασχολούμενου με το δικαιούχο, κατάλληλα προσαρμοσμένο για περίοδο 12 μηνών.

Το **μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης** που υπολογίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια και αφορά στο προσωπικό του δικαιούχου με εξαρτημένη σχέση εργασίας, αποτελεί

επιλογή απλοποιημένου κόστους του άρθρου 10, παρ. 1(β) της ΥΑΕΚΕΔ. Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού μπορούν να υπολογίζονται όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης της παραγράφου 8 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ, αλλά ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού του χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης. Το **μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης** υπολογίζεται ως το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης, σύμφωνα με τις παραγράφους 8, 9, 10 και 11 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ δια δώδεκα (12).

Το **μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης** που υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο αποτελεί **επιλογή απλοποιημένου κόστους του άρθρου 10 παρ. 1(β) της ΥΑΕΚΕΔ.**

Στην περίπτωση όπου ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει την μεθοδολογία υπολογισμού του απλοποιημένου κόστους, οι δαπάνες θα υποβάλλονται στη βάση του πραγματικού κόστους. Η εφαρμογή του απλοποιημένου ή πραγματικού κόστους για κάθε μέλος της ομάδας έργου θα πρέπει να ισχύει στο σύνολο της διάρκειας του έργου, χωρίς εναλλαγές.

Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος δ.σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρο 23 Α του ΚΝ 2190/1920) και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου. Δαπάνες προσωπικού για την εργασία του ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.

Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης ως υπεργολάβοι (π.χ. συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου.

Το προσωπικό του δικαιούχου δεν επιτρέπεται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος) ή σύμβασης μίσθωσης έργου.

Στο προσωπικό του δικαιούχου που προσδιορίζεται σύμφωνα με τα στοιχεία α) έως και γ) της παρ. 2 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ, δύναται να περιλαμβάνονται και τα μέλη συνεταιρισμών εργαζομένων σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4430/2016, υπό την προϋπόθεση ότι το σύστημα αμοιβών και οι όροι εργασίας των μελών του συνεταιρισμού που καθορίζεται από το καταστατικό τους ή από ειδικές ρυθμίσεις εγκεκριμένες από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με το άρθρο 26, παράγραφος 6.α του ίδιου νόμου προσομοιάζει με αυτά της εξαρτημένης εργασίας και έχουν προσδιοριστεί ανεξάρτητα από τη συγχρηματοδοτούμενη πράξη.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την **τεκμηρίωση των άμεσων δαπανών** της **Κατηγορίας 1. Δαπάνες προσωπικού** είναι:

- **Απόφαση της διοίκησης (ή του αρμόδιου οργάνου) του δικαιούχου** με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στην πράξη (τακτικό και έκτακτο), τα καθήκοντά του σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης και ο χρόνος απασχόλησής τους σε αυτή. Στην περίπτωση που η απασχόληση του προσωπικού στην πράξη αποτελεί σταθερό ποσοστό της μηνιαίας απασχόλησής του, η απόφαση προσδιορίζει το σταθερό ποσοστό.

Τακτικό προσωπικό

- **Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και για κάθε πράξη ή άλλη

δραστηριότητα στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά **βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου**, η οποία συνυπογράφεται από τον απασχολούμενο, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στην πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης.

- **Μισθοδοτικές καταστάσεις** του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το έτος αναφοράς στο οποίο βασίζεται ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης. Στις μισθοδοτικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού, τυχόν επιδόματα που δεν χορηγούνται σε τακτική βάση και άλλες τυχόν αποδοχές που καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc). Στην περίπτωση που ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης βασίζεται σε προσαρμογή των διαθέσιμων στοιχείων βάσει της παρ. 8, εδάφιο 2 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ, διαθέσιμες μισθοδοτικές καταστάσεις ή τη σχετική σύμβαση, στη βάση των οποίων υπολογίζεται το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης (**απλοποιημένο κόστος**).
- Μισθοδοτικές καταστάσεις της περιόδου αναφοράς (**πραγματικό κόστος**).
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους απασχολούμενους (**πραγματικό κόστος**).
- Αποδεικτικά απόδοσης εισφορών για κάθε απασχολούμενο για την περίοδο αναφοράς (**πραγματικό κόστος**).

Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου

- **Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου**, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το δικαιούχο. Στη σύμβαση προσδιορίζεται το αντικείμενο, ο χρόνος και η αμοιβή της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα της πράξης.
- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται σε περισσότερες από μία συγχρηματοδοτούμενες πράξεις και η απασχόληση του δεν αποτελεί σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, **μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα στην κάθε πράξη. Τα απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης είναι υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.
- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, **βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου**, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στην πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης. Η βεβαίωση συνυπογράφεται από το φυσικό πρόσωπο.
- **Υλικό τεκμηρίωσης** της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή **ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς**. Ειδικά για τις

περιπτώσεις συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου.

- Στην περίπτωση όπου πληρούνται οι όροι εφαρμογής της επιλογής του απλοποιημένου κόστους, θα πρέπει να τηρούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 12 παρ. 8 έως 12 της ΥΑΕΚΕΔ (**απλοποιημένο κόστος**).
- Μισθοδοτικές καταστάσεις της περιόδου αναφοράς (**πραγματικό κόστος**).
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους απασχολούμενους (**πραγματικό κόστος**).
- Αποδεικτικά απόδοσης εισφορών για κάθε απασχολούμενο για την περίοδο αναφοράς (**πραγματικό κόστος**).

Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου

- **Σύμβαση μίσθωσης έργου**, σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 7α του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ, εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά τη διαδικασία επιλογής της πράξης για χρηματοδότηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7β του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ.
- (α) Στη σύμβαση προσδιορίζεται το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελεστεί προσδιοριζόμενο σε σχέση με την συγχρηματοδοτούμενη πράξη, ο χρόνος εκτέλεσης και παράδοσης του, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αντισυμβαλλόμενου φυσικού προσώπου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες της συγχρηματοδοτούμενης πράξης για την οποία συνάπτεται. (β) Το φυσικό πρόσωπο εργάζεται κάτω από τις οδηγίες του δικαιούχου και, εάν δεν συμφωνηθεί διαφορετικά, στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου, ή/ και στον τόπο εκτέλεσης του έργου, αν είναι διαφορετικός. Η διάρκεια της σύμβασης δύναται να συμπίπτει ή να είναι μικρότερη από τη διάρκεια της συγχρηματοδοτούμενης πράξης. (γ) Το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στον δικαιούχο. (δ) Η αμοιβή του φυσικού προσώπου, καθορίζεται με βάση τις χρονικές απαιτήσεις για την ολοκλήρωση του παρεχόμενου έργου και δεν είναι σημαντικά διαφορετική από αυτή που έχει ο δικαιούχος για το προσωπικό του το οποίο εκτελεί παρόμοια καθήκοντα ή αν δεν έχει τέτοιο προσωπικό, από αυτή που απαντάται στην αγορά για παρόμοια απασχόληση, προσόντα και εμπειρία. Η αμοιβή του φυσικού προσώπου πρέπει να συνδέεται άρρηκτα με τα στάδια υλοποίησης του έργου του. Ρήτρα καταβολής της αμοιβής τμηματικά κατά μήνα ή άλλο χρονικό όριο χωρίς συνάρτηση με την πρόοδο του έργου είναι μη επιλέξιμη. (ε) Το αντικείμενο της σύμβασης δεν καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες του δικαιούχου. Απασχόληση του φυσικού προσώπου σε αντικείμενο άσχετο με εκείνο που περιγράφεται στη σύμβαση καθιστά τις δαπάνες της σύμβασης μη επιλέξιμες στο σύνολό τους.
- **Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου**, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπου απαιτείται.

- **Βεβαίωση παραλαβής του έργου** στην αντίστοιχη περίοδο.
- Τα σχετικά παραστατικά δαπανών (τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος) και οι αντίστοιχες εξοφλήσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- **Υλικό τεκμηρίωσης** της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή **ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς**. Ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου. Το **ακαδημαϊκό/ερευνητικό προσωπικό τρίτων** που η συμμετοχή τους στην πράξη θεωρείται ουσιώδης για την εκτέλεσή της και αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για την χρηματοδότηση της πράξης από το πρόγραμμα, συμμετέχει σε αυτή χωρίς άλλη διαδικασία επιλογής.

Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση/απόφαση χορήγησης υποτροφίας

- **Σύμβαση ή απόφαση χορήγησης υποτροφίας**, σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου και την παρ. 7α του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ.

Η σύμβαση ή η σχετική απόφαση προσδιορίζει επαρκώς το αντικείμενο της συμμετοχής του φυσικού προσώπου στο έργο και τα αντίστοιχα παραδοτέα, το χρόνο απασχόλησης και ιδίως τις ώρες απασχόλησης, εάν προβλέπεται ωριαία αποζημίωση, το ποσό της υποτροφίας και τον τρόπο καταβολής του καθώς και τον τόπο εκτέλεσης του έργου του.
- **Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του υποτρόφου στην πράξη, ανά ημέρα, υπογεγραμμένα από τον υπότροφο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου, όταν η σύμβαση ή η απόφαση για τη χορήγηση της υποτροφίας προσδιορίζει ωριαία αποζημίωση για τη συμμετοχή στην πράξη.
- **Τα σχετικά παραστατικά δαπανών** (τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος) και οι αντίστοιχες εξοφλήσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- **Υλικό τεκμηρίωσης** της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς. Ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων/αποφάσεων χορήγησης υποτροφίας δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου.

Για τη διασταύρωση των στοιχείων μισθοδοσίας, που αναφέρονται στις μηνιαίες μισθολογικές καταστάσεις των ετών που αφορούν στην υλοποίηση του έργου, θα πρέπει να προσκομίζονται οι αντίστοιχες ΑΠΔ.

Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται: το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν οι δαπάνες απόσβεσης οργάνων και εξοπλισμού, απαραίτητων για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου. Εξοπλισμός ως πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στο μητρώο παγίων. Πρόκειται για μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, καθώς και μέσα και εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου. Στην υποκατηγορία εντάσσεται λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου.

Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε μεταχειρισμένο εξοπλισμό, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 16B της ΥΑΕΚΕΔ.

Η δαπάνη προληπτικής / τακτικής συντήρησης εξοπλισμού που ανήκει στον δικαιούχο και χρησιμοποιείται για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου, είναι επιλέξιμη για το χρονικό διάστημα που οι δαπάνες απόσβεσης του παγίου χρεώνονται στο έργο. Η εν λόγω δαπάνη δεν δηλώνεται στην κατηγορία «Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού», αλλά στην κατηγορία 5 «Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου», υποκατηγορία νί «Λοιπές λειτουργικές δαπάνες».

Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15** και στο **Άρθρο 16 (περιπτώσεις Β, Γ & Ε) της ΥΑΕΚΕΔ**. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης. Οι δαπάνες απόσβεσης παγίων στοιχείων μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της πράξης,
- β) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά τους δημόσιες επιχορηγήσεις, κοινοτικές ή εθνικές,
- γ) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο δικαιούχος,
- δ) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με δικαιολογητικά έγγραφα που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια,
- ε) οι δαπάνες απόσβεσης αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της πράξης και ειδικότερα την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των **δαπανών οργάνων & εξοπλισμού** είναι:

- Κατάλογος με τους σειριακούς αριθμούς (**serial numbers**) των πάγιων στοιχείων
- Αντίγραφο από το **προβλεπόμενο στα Ε.Λ.Π.** αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της φορολογικής βάσης, όπου έχει καταχωρηθεί το αποκτούμενο στοιχείο παγίου
 - Παραστατικά λογιστηρίου τα οποία πιστοποιούν το **ποσοστό απόσβεσης**
 - **Βεβαίωση προμηθευτή** για το καινούργιο του οργάνου/εξοπλισμού
 - Σε **περίπτωση εισαγωγής** από το εξωτερικό, όλα τα κατά νόμο παραστατικά.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, για την αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

3. Δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα

Όσον αφορά στις κτιριακές εγκαταστάσεις, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Για τις δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15** και στο **Άρθρο 16 (περίπτωση Α) της ΥΑΕΚΕΔ**.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα είναι (**ανάλογα με το είδος της υποβληθείσας δαπάνης**):

- **Τίτλοι κτήσης** (συμβόλαια) του οικοπέδου της εγκατάστασης
- **Άδεια Δόμησης**
- **Συμβάσεις με εργολάβους** κτιριακών εγκαταστάσεων και τεχνικών έργων, θεωρημένες από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- **Παραστατικά λογιστηρίου** τα οποία πιστοποιούν το **ποσοστό απόσβεσης** κτιριακών εγκαταστάσεων
- **Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων** (εφόσον απαιτείται για την κατηγορία του συγκεκριμένου έργου, Οδηγία 2011/92/ΕΕ)

4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

Η κατηγορία αφορά σε υπηρεσίες ή αγαθά που προμηθεύονται οι δικαιούχοι από εξωτερικούς παρόχους / αναδόχους, και οι οποίοι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Η προμήθεια πραγματοποιείται μέσω της σύναψης σύμβασης μεταξύ των δύο μερών, το αντικείμενο της οποίας πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες υποκατηγορίες

- Παροχή υπηρεσιών έρευνας / εκτέλεση ερευνητικού έργου
- Προμήθεια γνώσεων ή/και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών

Για τις δαπάνες των άυλων παγίων της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 16 (περίπτωση Ε) της ΥΑΕΚΕΔ**. Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγξιμα

παραδοτέα του. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

4.i. Έρευνα επί συμβάσει

Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:

- A) φυσικά πρόσωπα.
- B) νομικά πρόσωπα.

Για τις επιχειρήσεις, στην περίπτωση που δεν αποτελούν αναθέτουσες αρχές σύμφωνα με τη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων, δεν απαιτείται η διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας, δεν εφαρμόζεται το Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ, οπότε, αρκεί να ονοματιστεί στην αίτηση χρηματοδότησης ο υπεργολάβος/πάροχος, με αναγραφή της επωνυμίας του και αιτιολόγηση της αναγκαιότητάς του (εφόσον είναι ήδη γνωστός). Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων, δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπεργολάβος φορέας-μέλος της σύμπραξης.

4.ii. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν στην αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (bought or licensed), οι οποίες είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση της αγοράς από εξωτερικές πηγές και της τήρησης ίσων αποστάσεων. Δηλαδή θα πρέπει οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών να μην διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και να μην περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της υποκατηγορίας **4.ii.** είναι:

- **Αντίγραφο Τίτλου προστασίας**
- **Αντίγραφο σχετικού αποσπάσματος από το προβλεπόμενο στα Ε.Λ.Π. αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της φορολογικής βάσης**
- **Συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας** σύμφωνα με την οποία ο εκχωρητής εκχωρεί στον εκδοχέα το δικαίωμα αποκλειστικής ή μη εκμετάλλευσης, για μία ορισμένη χρονική περίοδο ή απεριόριστα. Από τη σύμβαση θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι το φυσικό αντικείμενο προσδιορίζεται με σαφήνεια, δεν αφορά σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών και σχετίζεται με το συγκεκριμένο έργο.
- **Αποδεικτικά καταβολής φόρου εισοδήματος** (όπου απαιτείται)

4.iii. Συμβουλευτικές υπηρεσίες

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξωτερικό πάροχο / εμπειρογνώμονα (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη), οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες της υποκατηγορίας περιλαμβάνονται η εκπόνηση μελετών, η παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα που άπτονται των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii.

(αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας), η εμπειρογνωμοσύνη σε τεχνικά-τεχνολογικά θέματα ή σε οικονομοτεχνικά ζητήματα.

Στην παρούσα υποκατηγορία δεν περιλαμβάνονται η μελέτη σκοπιμότητας και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες καινοτομίας, οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία 6 και στην υποκατηγορία 7.iii. αντίστοιχα.

5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες

5.i. Δαπάνες μετακινήσεων

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ**.

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες των μελών της ομάδας έργου για :

- τα έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων), η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος ή η δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους,
- τα έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος και
- την ημερήσια αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας
- το κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.

Οι ανωτέρω δαπάνες είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στο ισχύον τεχνικό παράρτημα της πράξης και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζει ο δικαιούχος.

Οι δαπάνες του δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου ή υποτροφίας είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις εκτός έδρας είναι απαραίτητες, προβλέπονται στη σχετική σύμβαση και αποζημιώνονται από το δικαιούχο σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα για το προσωπικό του δικαιούχου που συμμετέχει στην πράξη.

Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης, δεν είναι επιλέξιμες εφόσον δεν προβλέπεται ρητά η συμμετοχή τους στην υλοποίηση του έργου.

Στην υποκατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών των μετακινήσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου (π.χ. συμμετοχή σε εμπορική έκθεση, συνέδριο, συναντήσεις εργασίας με υπεργολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων, καθώς και πιστοποιήσεις ή έλεγχοι από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, όπως και μετακινήσεις σχετιζόμενες με την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου).

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της **Κατηγορίας 5.i.** είναι:

- **Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης** για τη μετακίνηση, όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο των μετακινούμενων μελών, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού και οι δαπάνες (αναλυτικά) της μετακίνησης
- **Παραστατικά** για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Εξοδολόγιο (π.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ)

- **Παραστατικά εξοφλήσεων** των ανωτέρω τιμολογίων/αποδείξεων, (π.χ. εξοφλητικές αποδείξεις προμηθευτή, αποδεικτικά καταβολής του οφειλόμενου ποσού, καρτέλα προμηθευτή, κίνηση ταμείου)
- **Υλικό** που τεκμηριώνει την ανάγκη μετακίνησης, τη σύνδεσή της με το έργο και την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας (όπως πρόσκληση συμμετοχής, ημερήσια διάταξη συνεδρίου/συνάντησης, ιστότοπος συνεδρίου κ.α.)

5.ii. Δαπάνες δημοσιότητας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, διοργάνωση εκδηλώσεων, δαπάνες δημοσιεύσεων, δημιουργία/αναβάθμιση ιστοσελίδας κλπ).

5.iii. Αναλώσιμα

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, για την προμήθεια αναλωσίμων, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

5.iv. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου (δαπανών) της Πράξης. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του έργου.

5.v. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.

Σε περίπτωση ατόμων με αναπηρία που απασχολούνται στο έργο, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.

5.vi. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες

Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες **που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.**

6. Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας

Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Η σύμβαση θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου), να ορίζει με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης και το ποσό της αμοιβής. Η σύμβαση πρέπει να έχει κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

7. Δαπάνες καινοτομίας

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής δεν αφορούν σε δικαιούχους – μεγάλες επιχειρήσεις και εμπίπτουν σε μία από τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

7.i. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος. Οι σχετιζόμενες δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές συμβούλων εμπίπτουν στην υποκατηγορία 7.iii. Οι δαπάνες για την αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού από εξωτερικές πηγές εμπίπτει στην κατηγορία 4.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της παρούσας υποκατηγορίας είναι:

- **Αίτηση και αποδεικτικό πληρωμής** τελών προς τον αρμόδιο οργανισμό
- **Παραστατικά εξοφλήσεων** των ανωτέρω
- **Αντίγραφο τίτλου προστασίας**, αν έχει εκδοθεί και σχετικό απόσπασμα από το προβλεπόμενο στα Ε.Λ.Π. **αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της φορολογικής βάσης**

7.ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 37 του Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/ 8.12.2014)**.

Ερευνητικοί οργανισμοί, τεχνολογικοί φορείς, επιχειρήσεις και λοιποί φορείς μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με τις οποίες το μόνιμο ερευνητικό προσωπικό τους ή ερευνητικό προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου ή αορίστου χρόνου, διατίθεται σε άλλους ερευνητικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις ή λοιπούς φορείς για την παροχή υπηρεσιών ΕΤΑΚ. Η σύμβαση συνάπτεται μετά από αίτηση οποιουδήποτε των ενδιαφερομένων μερών και απόφαση των οικείων οργάνων διοίκησής τους με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προσδιορίζονται στη σχετική απόφαση και τη σύμβαση. Αν η πρόταση δεν υποβάλλεται από πρόσωπο που προέρχεται από το ερευνητικό προσωπικό απαιτείται η συναίνεσή του. Η ισχύς της σύμβασης επιτρέπεται να διαρκεί έως τρία συνεχόμενα έτη με δυνατότητα παράτασης έως τρία ακόμη έτη. Κατά το διάστημα αυτό το ως άνω προσωπικό αμείβεται από τους πόρους του οργανισμού στον οποίο μεταφέρεται και διατηρεί το ασφαλιστικό του καθεστώς. Μετά από το πέρας της περιόδου αυτής, το διατεθειμένο προσωπικό επανέρχεται στην προηγούμενή του θέση. Η ερευνητική προϋπηρεσία του στην επιχείρηση αναγνωρίζεται για την υπηρεσιακή του εξέλιξη.

7.iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν. Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

Ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας υποκατηγορίας σημειώνονται τα εξής: Η συναφθείσα σύμβαση δύναται να αποτελεί δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγξιμα παραδοτέα του. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει

να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν θεωρηθεί από την Αρμόδια Δημόσια Οικονομική Αρχή (εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία).

Σε περίπτωση μη δυνατότητας υπογραφής σύμβασης, εξαιτίας της φύσεως της σχετικής συναλλαγής, μπορεί για την πιστοποίηση των δαπανών να προσκομίζεται κατά περίπτωση σχετικό συμφωνητικό, αίτηση ή άλλα παραστατικά, τα οποία θα συνοδεύονται από τεκμηρίωση της συνάφειας με το έργο και τη συμβολή στην καινοτομία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

8. Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις

Αφορά στις δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε εμπορική έκθεση. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ, και υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή στην έκθεση σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του επιχορηγούμενου έργου ΕΤΑΚ. Δεν περιλαμβάνεται καμία άλλη σχετική δαπάνη, όπως η δαπάνη μετακίνησης προσωπικού για την παρουσία στη συγκεκριμένη έκθεση που καλύπτεται από την κατηγορία δαπανών μετακινήσεων.

Επισημάνση:

Τα ερευνητικά έργα που θα υποβληθούν στον τομέα της Αγροδιατροφής με ΚΑΔ που αφορούν πρωτογενή παραγωγή ή τον Τομέα της Αλιείας - Υδατοκαλλιέργειας δεν μπορούν να κάνουν χρήση του αρ. 19 του Καν. ΕΕ 651/2014 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις» παρά μόνο των άρθρων 25 και 28 του ίδιου κανονισμού.

Απώλεια παραστατικού

Στις περιπτώσεις απώλειας παραστατικών δαπάνης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει: α) Αντίγραφο των απολεσθέντων παραστατικών με εμφανή τη σφραγίδα του προμηθευτή στο παραστατικό και την ένδειξη "ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου" και β) Υ.Δ. Ν1599/86 με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου του δικαιούχου, στην οποία να αναφέρεται: ...

"Το παραστατικό (περιγραφή στοιχείων παραστατικού αριθμός / ημερομηνία έκδοσης/ προμηθευτής/ περιγραφή δαπάνης) έχει απολεσθεί και προσκομίζεται ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου από τον προμηθευτή. Το εν λόγω παραστατικό δεν έχει ενισχυθεί (επιδοτηθεί) ούτε θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για επιδότηση από Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα.

Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανάλογα με την κατηγορία των λογιστικών βιβλίων είναι:

Σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρησης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεων τους
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρησης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).

Σε περίπτωση τήρησης απλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων (και των αναλυτικών καταστάσεων των εξόδων όπου αυτό απαιτείται κατά περίπτωση), στα οποία έχουν καταχωρηθεί τα παραστατικά των δαπανών του έργου

- Αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων στο Βιβλίο εσόδων – εξόδων της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου)

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες οι παρακάτω:

- χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου (με εξαίρεση τις προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών που διενεργούνται στο πλαίσιο της πράξης και οι οποίες είναι επιλέξιμες και δύνανται να συμψηφίζονται με τυχόν πιστωτικούς τόκους που προκύπτουν από τη διαχείριση του τραπεζικού λογαριασμού της πράξης)
- ο φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Ο ΦΠΑ, που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο, δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το δικαιούχο. Ο ΦΠΑ, που βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατά αποκοπή καταβολής του φόρου, δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες, οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό, που δεν μπορεί να ανακτηθεί (ΣΔΕ, άρθρο 22, Κ. 1303/2013, άρθρο 69, παρ.3)
- οποιαδήποτε παραστατικό δαπάνης που εκδόθηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ή μετά την ημερομηνία λήξης του έργου. Εξαίρεση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.
- δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την σύνταξη της τελικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου
- δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- δαπάνες που αφορούν σε μεταχειρισμένο εξοπλισμό (υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 16B της ΥΑΕΚΕΔ)
- δαπάνες που δεν προκύπτουν ως άμεση ανάγκη του συγκεκριμένου έργου ΕΤΑΚ αλλά σχετίζονται με άλλες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης των δικαιούχων ή με τις συνήθεις δραστηριότητές τους, εμπορικές, ερευνητικές ή άλλες
- οποιεσδήποτε προβλέψεις για πιθανές μελλοντικές ζημιές ή υποχρεώσεις
- κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο
- οι δαπάνες διαφήμισης, διανομής και προώθησης προϊόντων και εμπορικών δραστηριοτήτων
- οι δαπάνες ψυχαγωγίας
- τραπεζικά έξοδα και έξοδα εγγυητικών επιστολών
- αμοιβές για την διαχείριση των έργων καθώς και αμοιβές για διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη
- αμοιβή του συντονιστή ή του επιστημονικού υπευθύνου του έργου αν δεν συνδέεται με συγκεκριμένα παραδοτέα
- Bonus και αποζημιώσεις απόλυσης

Τέλος, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ενότητα I.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ της Αναλυτικής Πρόσκλησης της παρούσας Δράσης, οι έμμεσες δαπάνες στον **Α΄ Κύκλο** της Δράσης εφαρμόζονται **ΜΟΝΟ για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς** που θα συμμετέχουν ως συνδικαιούχοι σε συνεργατικά έργα της Παρέμβασης II, και θα χρηματοδοτηθούν με βάση το άρθρο 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), όταν διαθέτουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (και θα λάβουν 100% χρηματοδότηση), δηλαδή γι' αυτούς που η χρηματοδότησή τους δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και, άρα, δεν εφαρμόζεται ο Κανονισμός ΕΕ651/2014, προβλέπονται έμμεσες δαπάνες. Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών. **Για τις επιχειρήσεις οι έμμεσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για τον Α κύκλο της παρούσας Δράσης, ενώ είναι επιλέξιμες για τον Β κύκλο.**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. Έγγραφο τράπεζας με το IBAN του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του δικαιούχου.
2. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο. Η σχετική βεβαίωση θα πρέπει να χορηγείται για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και όταν αφορά σε λήψη προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει τον όρο της παρακράτησης.
3. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης στην περίπτωση λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής.
4. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις και ειδικότερα, μόνο για επιχειρήσεις που κατά την υποβολή της πρότασης λειτουργούν νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ και όφειλαν να ιδρύσουν υποκατάστημα στην Ελλάδα στην περιφέρεια που δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης)* Βεβαίωση αρμόδιας αρχής ότι η επιχείρηση διαθέτει υποκατάστημα ή εγκατάσταση στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου. Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.
5. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε εκκαθάριση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση καθώς και γενικό πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ, τα οποία θα είναι έκδοσης τελευταίου εξαμήνου. Το πιστοποιητικό απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης και στην τελική δόση (αποπληρωμή).
6. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Για τη λήψη προκαταβολής από τις επιχειρήσεις εφαρμόζονται τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην Αναλυτική Πρόσκληση (Προκαταβολή με ισόποση εγγυητική επιστολή).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ,
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ
ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

**ΕΝΙΑΙΑ ΔΡΑΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**

«ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»

**ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
(υπόδειγμα)**

Τίτλος

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ

[ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ: δίνεται αυτόματα από το ΠΣΚΕ]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ/ΩΝ.....	3
I .1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ	3
I.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΦΟΡΕΑ (ΦΟΡΕΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ)	5
I.2.1 Στοιχεία Ταυτότητας Φορέα.....	5
I.2.2 Αντικείμενο Δραστηριότητας σχετιζόμενο με το Έργο	7
I.2.3 Βασικά Στοιχεία Τύπου Υλοποίησης Έργου - Στοιχεία Παραρτήματος το οποίο Υλοποιεί το Έργο.....	7
I.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΦΩΝ.....	8
I.3.1 Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου	8
I.3.2 Υπεύθυνος Επικοινωνίας του Φορέα για το Έργο	8
I.3.3 Συντονιστής Έργου	8
I.3.4 Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	9
I.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΩΝ / ΜΕΤΟΧΩΝ / ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ	9
I.4.1 Στοιχεία Μετόχων ή Εταίρων.....	9
I.4.2 Συμμετοχές Φορέα ή Εταίρου ή Μετόχου σε άλλες Επιχειρήσεις.....	10
I.4.3 Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore).....	10
I.4.4 Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore).....	10
I.5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	11
I.5.1 Ανάκτηση Προηγούμενης Ενίσχυσης - Προβληματική Επιχείρηση.....	11
II ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ.....	13
II.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	13
II.1.1 Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις	13
II.1.2 Πίνακας Ενοτήτων Εργασίας	13
II.1.3 Πίνακας Παραδοτέων.....	15
II.1.4 Σύνθεση Κύριας Ερευνητικής Ομάδας	15
II.1.5 Προσαύξηση Ποσοστού Ενίσχυσης για Έργα Έρευνας και Ανάπτυξης	15
II.1.6 Χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών.....	16
II.2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	16
II.2.1 Ανάλυση του Προϋπολογισμού ανά Φορέα και Κατηγορία Δαπάνης.....	16
II.2.2 Προϋπολογισμός ανά Φορέα, Ενότητα Εργασίας και Κατηγορία Δραστηριότητας	19
II.2.3 Κατανομή Προϋπολογισμού ανά Φορέα και Κατηγορία Δαπάνης	19
II.2.4 Κατανομή Προϋπολογισμού και Δημόσιας Δαπάνης	19
III ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ.....	20
III.1. ΔΕΙΚΤΕΣ	20
III.1.1 Δείκτες Εκροής της Παρούσας Δράσης.....	20
III.1.2 Τήρηση Εθνικών και Ενωσιακών Κανόνων	21

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

2/26

Ι ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ/ΩΝ

Ι .1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ

Παρέμβαση ¹	(Επιλογή από λίστα)
Τίτλος Πρότασης (Ελληνικά)	
Proposal Title (Αγγλικά)	
Ακρωνύμιο Πρότασης (Proposal Acronym)	
Διάρκεια (μήνες) ²	(Επιλογή από λίστα)
Τομέας προτεραιότητας (Θεματικός Τομέας) ³	(Επιλογή από λίστα)
Περιοχή (Θεματικός Υποτομέας) ⁴	(Επιλογή από λίστα)
Προτεραιότητα	(Επιλογή από λίστα)
Κατηγοριοποίηση Horizon 2020	(Επιλογή από λίστα)
Περίληψη Πρότασης (Ελληνικά)	(έως 4.000 χαρακτήρες συμπεριλαμβανομένων των κενών)

¹ Α' κύκλος: Ι. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, ΙΙ. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς, ΙΙΙ. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Β' κύκλος: Ι. Έρευνα και Ανάπτυξη από Επιχειρήσεις, ΙΙ. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς, ΙΙΙ. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων, ΙV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις

² Α' κύκλος: Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους τριάντα έξι (36) μήνες.

Β' κύκλος: Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους τριάντα (30) μήνες.

³ 1.Υλικά-Κατασκευές, 2.Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργικές Βιομηχανίες, 3.Αγροδιατροφή & Βιομηχανία τροφίμων, 4.Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη, 5.Υγεία & Φάρμακα, 6.Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα, 7.Ενέργεια, Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών

⁴ Οι Τομείς προτεραιότητας (Θεματικοί Τομείς), οι Περιοχές (Θεματικοί Υποτομείς) και οι Προτεραιότητες δίνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Αναλυτικής Πρόσκλησης Δράσης. Σημειώνεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στα περιεχόμενα του Παραρτήματος ΙΙΙ και να επιλέξουν από τη λίστα μόνο ένα θεματικό τομέα (με ανάλυση σε 3ο επίπεδο) στο οποίο εμπίπτει κατά την κρίση τους το προτεινόμενο έργο ΕΤΑΚ. Η επιλογή του θεματικού τομέα και υποτομέα κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

3/26

Proposal Abstract (Αγγλικά)	(έως 4.000 χαρακτήρες συμπεριλαμβανομένων των κενών)	
Λέξεις κλειδιά ⁵		
Keywords		

⁵ Λέξεις ή φράσεις κλειδιά ως προς το περιεχόμενο του φυσικού αντικείμενου (έως 10 πεδία)
Έκδοση: 6η

I.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΦΟΡΕΑ (ΦΟΡΕΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ) ⁶

I.2.1 Στοιχεία Ταυτότητας Φορέα ⁷			
A/A Φορέα ⁸		Συντονιστής	☐
Είδος Φορέα ⁹	(Επιλογή από λίστα)		
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Επωνυμία Φορέα			
Συντομογραφία Φορέα			
Διακριτικός Τίτλος Φορέα			
Συνοπτική Παρουσίαση Δικαιούχου Φορέα			
A.Φ.Μ.		V.A.T. ¹⁰	
Δ.Ο.Υ.	(Επιλογή από λίστα)		
ΧΩΡΑ			
Ημερομηνία Ίδρυσης			
Νομική Μορφή			
Μέγεθος Επιχείρησης ¹¹	(επάγεται)		
Κύρια Δραστηριότητα Ερευνητικού Φορέα ¹²	(Επιλογή από λίστα)		

⁶ Συμπληρώνεται για κάθε επιχείρηση/ερευνητικό οργανισμό που συμμετέχει στο έργο.

⁷ Επωνυμία Φορέα, Διακριτικός Τίτλος, Ημερ/νία Ίδρυσης, Δ/νση Έδρας: βάσει εγγράφου Δ.Ο.Υ.

⁸ Στα συνεργατικά έργα πρώτος δηλώνεται ο Συντονιστής Φορέας

- ⁹
- Επιχείρηση
 - Ερευνητικός Οργανισμός
 - Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Επιχειρήσεις εάν ασκούν οικονομική δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά προϊόντων ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά
 - Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί

¹⁰ Η επιχ/ση/δυνητικός δικαιούχος που λειτουργεί νόμιμα (με έδρα ή υποκατάστημα) σε άλλο κράτος-μέλος της ΕΕ συμπληρώνει το πεδίο VAT

¹¹ Αφορά μόνο τις Επιχειρήσεις.

Μικρή/Μεσαία/Μεγάλη (επάγεται από τα στοιχεία που έχουν εισαχθεί στον Πίνακα I.4.5 Συγκεντρωτικά Στοιχεία Μεγέθους Επιχειρήσεις). Το μέγεθος της επιχείρησης θα επιβεβαιωθεί κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης.

Ο ορισμός της ΜΜΕ είναι σύμφωνος με το Παράρτημα I του ΕΕ 651/2014 (βλ. Παράρτημα I της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης)

¹² Αφορά μόνο τους Ερευνητικούς Οργανισμούς.

- Δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων;
- Ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση;
- Ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοιχτής πρόσβασης

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

5/26

Εάν η απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση είναι "Άλλη" προσδιορίστε	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	(Επιλογή από λίστα)
Οδός - Αριθμός	
Πόλη	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Fax	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	
Άλλη Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

- Άλλη
Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

6/26

I.2.2 Αντικείμενο Δραστηριότητας σχετιζόμενο με το Έργο			
Φορέας	Κ.Α.Δ. ¹³	Κύριος Κ.Α.Δ.	Ημερομηνία Προσθήκης
(Επιλογή Επιχείρησης από λίστα)		☐	

I.2.3 Βασικά Στοιχεία Τόπου Υλοποίησης Έργου - Στοιχεία Παραρτήματος το οποίο Υλοποιεί το Έργο ¹⁴					
Φορέας	Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	Οδός - Αριθμός	Ταχ. Κωδικός	Πόλη	e-mail
(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)				

I.2.4 Δραστηριότητα Λοιπών Φορέων ¹⁵	
Φορέας	
<p>Ο φορέας ανήκει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:</p> <p>α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143),</p> <p>β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.),</p> <p>γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και</p> <p>δ) Κοινωφελή Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013</p>	
ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Η κύρια δραστηριότητά του είναι μη οικονομική, σύμφωνα με την Ανακοίνωση για την έννοια Κρατικών Ενισχύσεων 2016/C 262/01	
ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Υπάρχει στο Καταστατικό του πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας	
ΝΑΙ/ΟΧΙ	
Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις	

¹³ Συμπληρώνεται ο σχετικότερος με το έργο ΚΑΔ, τον οποίο ήδη διαθέτει η επιχείρηση κατά την υποβολή. Δεν απαιτείται έκδοση νέου ΚΑΔ ειδικά για τη Δράση. Επισημαίνεται ότι τα ερευνητικά έργα που θα υποβληθούν στον τομέα της Αγροδιατροφής με ΚΑΔ που αφορούν πρωτογενή παραγωγή ή τον Τομέα της Αλιείας - Υδατοκαλλιέργειας δεν μπορούν να κάνουν χρήση του αρ. 19 του Καν. ΕΕ 651/2014 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις» παρά μόνο των άρθρων 25 και 28 του ίδιου κανονισμού.

¹⁴ Ο τόπος υλοποίησης έργου (παράρτημα το οποίο υλοποιεί το έργο) που δηλώνεται στον πίνακα I.2.3 **καθορίζει την Περιφέρεια από τη οποία αντλεί χρηματοδότηση** ο Δυνητικός Δικαιούχος. Για τα συνεργατικά, η δημόσια δαπάνη που αναλογεί σε κάθε μέλος του συνεργατικού έργου (εταίρο) αντλείται από την περιφέρειά του εταίρου. Για τις επιχειρήσεις οι οποίες κατά την υποβολή δεν διαθέτουν υποκατάστημα στην Ελλάδα, να δηλωθεί ο τόπος και η περιφέρεια στην οποία δεσμεύονται ότι θα ιδρύσουν εγκατάσταση ή υποκατάστημα (όχι σύσταση νέας, θυγατρικής εταιρείας) όπου θα υλοποιηθεί το προτεινόμενο έργο.

¹⁵ Αν η απάντηση σε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις είναι ΟΧΙ, θα πρέπει ο δυνητικός δικαιούχος να επιστρέψει στην καρτέλα I.2.1 και να δηλώσει ορθά το είδος του φορέα στον οποίο ανήκει, εξετάζοντας εάν ο φορέας είναι τύπου "Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Επιχειρήσεις εάν ασκούν οικονομική δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά προϊόντων ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά".

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

7/26

βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τυχόν κέρδη από το ερευνητικό έργο θα επανεπενδύονται στις κύριες μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα
ΝΑΙ/ΟΧΙ
Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας
ΝΑΙ/ΟΧΙ

Ι.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΦΩΝ¹⁶

Ι.3.1 Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Επώνυμο			
Όνομα			
ΧΩΡΑ			
Α.Φ.Μ.		V.A.T.	
Δημοτική – Τοπική Κοινότητα			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)		Τηλέφωνο (Κινητό)	
Fax		e-mail	

Ι.3.2 Υπεύθυνος Επικοινωνίας του Φορέα για το Έργο			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Θέση στον Φορέα			
Επώνυμο			
Όνομα			
ΧΩΡΑ			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)		Τηλέφωνο (Κινητό)	
Fax		e-mail	

Ι.3.3 Συντονιστής Έργου¹⁷

¹⁶ Επωνυμία Φορέα, Διακριτικός Τίτλος, Ημερ/νία Ίδρυσης, Δ/νση Έδρας: βάσει εγγράφου Δ.Ο.Υ.

¹⁷ Όπου απαιτείται συμπληρώνεται Συντονιστής Έργου. Φυσικό πρόσωπο που ορίζεται με Απόφαση του Συντονιστή Φορέα και έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Σημειώνεται ότι ο Επιστημονικός Υπεύθυνος υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ Έκδοση: 6η

Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Θέση στον Φορέα			
Επώνυμο			
Όνομα			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)		Τηλέφωνο (Κινητό)	
Fax		e-mail	

I.3.4 Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου¹⁸

Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Θέση στον Φορέα ή Είδος Συνεργασίας με τον Φορέα			
Επώνυμο			
Όνομα			
ΧΩΡΑ			
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο (Σταθερό)		Τηλέφωνο (Κινητό)	
Fax		e-mail	

I.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΩΝ / ΜΕΤΟΧΩΝ / ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ¹⁹

I.4.1 Στοιχεία Μετόχων ή Εταίρων²⁰

Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
Α.Φ.Μ. Μετόχου		V.A.T.	
Δ.Ο.Υ.			
Χώρα Εγκατάστασης /			

για τα μη συνεργατικά έργα και ο Συντονιστής του έργου υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ για τα συνεργατικά έργα.

¹⁸ Για κάθε έργο να καταχωρηθεί ένας μόνος Επιστημονικός Υπεύθυνος. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος μπορεί να προέρχεται από οποιοδήποτε φορέα συμμετέχει στην σύμβαση και είναι δυνατόν να αποτελεί εξωτερικό συνεργάτη. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής του έργου επιτρέπεται να ταυτίζονται. Σημειώνεται ότι ο Επιστημονικός Υπεύθυνος υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ για τα μη συνεργατικά έργα και ο Συντονιστής του έργου υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ για τα συνεργατικά έργα.

¹⁹ Συμπληρώνεται για κάθε επιχείρηση που συμμετέχει στο έργο.

²⁰ Σε περίπτωση πολυμετοχικών σχημάτων, κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ ενδείκνυται να καταχωρούνται όσοι εκ των μετόχων κατέχουν ποσοστό μετοχών μεγαλύτερο ή ίσο του 25% ή οι πέντε με το μεγαλύτερο ποσοστό αν υπάρχουν εκατοντάδες μικρομέτοχοι. Επιχείρηση που στο μετοχικό κεφάλαιο της συμμετέχει το Δημόσιο ή Δημόσιος φορέας συμπληρώνει το ΑΦΜ του εποπτεύοντος υπουργείου ή του δημόσιου φορέα αντίστοιχα. Για τις ατομικές επιχειρήσεις όπου στοιχεία Μετόχου δηλώνονται τα στοιχεία της ατομικής επιχείρησης.

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

9/26

Διαμονής			
Ποσοστό Συμμετοχής (%)			
Θέση Εταίρου ή Μετόχου στον Φορέα			
Είδος Προσώπου (Μετόχου)	☐ Φυσικό Πρόσωπο ☐ Νομικό Πρόσωπο		
Επώνυμο ή Επωνυμία			
Όνομα			
Α.Φ.Μ. Νομίμου Εκπροσώπου		V.A.T. Νομίμου Εκπροσώπου	
Χώρα Εγκατάστασης / Διαμονής Νομίμου Εκπροσώπου		Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης	
Οδός - Αριθμός			
Ταχ.Κωδικός			
Πόλη			
Τηλέφωνο Επικοινωνίας			
Fax			
email			

I.4.2 Συμμετοχές Φορέα ή Εταίρου ή Μετόχου σε άλλες Επιχειρήσεις²¹	
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)
Επωνυμία Επιχείρησης	
Α.Φ.Μ. Επιχείρησης	
Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης	
Αντικείμενο Επιχείρησης	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Θέση Φορέα ή Μετόχου στην Επιχείρηση	

I.4.3 Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore)	
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)
Συνδεδεμένη Επιχείρηση	
Α.Φ.Μ. Επιχείρησης	V.A.T.
ΧΩΡΑ	
Περίοδος Αναφοράς	(Επιλογή από λίστα)
Απασχολούμενοι(ΕΜΕ)	
Σύνολο Ενεργητικού	
Κύκλος Εργασιών	

I.4.4 Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις (Συμπεριλαμβανομένων των offshore)²²	
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)
Συνεργαζόμενη Επιχείρηση	

²¹ Αφορά τους μετόχους που δηλώθηκαν στην καρτέλα I.4.1. και κατέχουν ποσοστό μετοχών μεγαλύτερο ή ίσο του 25% σε άλλες επιχειρήσεις.

²² Δεν απαιτείται να συμπληρωθεί από τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

10/26

Α.Φ.Μ. Επιχείρησης		V.A.T.	
ΧΩΡΑ			
Περίοδος Αναφοράς	(Επιλογή από λίστα)		
Απασχολούμενοι(ΕΜΕ)			
Σύνολο Ενεργητικού			
Κύκλος Εργασιών			

Ι.4.5 Συγκεντρωτικά Στοιχεία Μεγέθους Επιχειρήσεις			
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)		
	Έτος υποβολής -3	Έτος υποβολής -2	Έτος υποβολής -1
Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€)			
Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)			
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)			

Ειδικότερες οδηγίες για τον τρόπο συμπλήρωσης της καρτέλας Ι.4. παρέχονται στο Εγχειρίδιο ΠΣΚΕ για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης της Δράσης που είναι αναρτημένο στους δικτυακούς τόπους της ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ, της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ και στο ΠΣΚΕ (μενού πληροφορίες).

Επισημαίνεται ότι, όπως προβλέπεται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης τα δυνητικά εντασσόμενα έργα θα κληθούν να υποβάλλουν τα Δικαιολογητικά για την έγκριση της Αίτησης Χρηματοδότησης (Παράρτημα IV). Επιπλέον, «κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, εάν διαπιστωθεί σφάλμα σε στοιχεία που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης (π.χ. μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του ΕΕ Καν 651/2014), αυτά διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στο ΠΣΚΕ από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία».

Ι.5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Ι.5.1 Ανάκτηση Προηγούμενης Ενίσχυσης - Προβληματική Επιχείρηση²³

²³ Σημειώνεται ότι η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) έχει προχωρήσει σε σύνταξη εγγράφων με διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής (έγγραφα Α.Π.42649/ΕΥΚΕ 5351/10-04-2017 και Α.Π.64925/ΕΥΚΕ 5796/09-06-2017), τα οποία επισυνάπτονται ως Παραρτήματα της Αναλυτικής Πρόσκλησης και είναι αναρτημένα στο δικτυακό τόπο της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr) καθώς και στο ΠΣΚΕ (πληροφορίες).

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

11/26

Φορέας	(Επιλογή από λίστα)
Εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, αριθμός απόφασης ανάκτησης	
Είναι η επιχείρηση προβληματική, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού ΕΚ 651/2014 (παράρτημα ΙΙ της αναλυτικής πρόσκλησης της Δράσης);	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)	

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

12/26

II ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

II.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

II.1.1 Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις²⁴								
1.1.α	Αντικείμενο και Στόχοι του Έργου							
1.1.β	Μεθοδολογία Υλοποίησης του Έργου							
1.1.γ	Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων							
1.1.δ	Αναμενόμενα Αποτελέσματα							
1.1.ε	Οικονομική και εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων							
1.1.στ	Δραστηριότητες Διάχυσης και Δημοσιότητας							
1.1.ζ	Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων συνεργαζόμενων φορέων							
1.1.η	Οργανωτική δομή και διαχείριση του Έργου / Περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων							
1.1.θ	Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων τυχόν υπεργολάβου							

II.1.2 Πίνακας Ενοτήτων Εργασίας								
A/A	Τίτλος Ενότητας Εργασίας	Κατηγορία Δραστηριότητας ²⁵	Υπεύθυνος Ε.Ε. (Φορέας)	Ανθρωπο μήνες ²⁶	Έναρξη (μήνας) ²⁷	Τέλος (μήνας) ²⁸	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη
		(Επιλογή)	(Επιλογή)					

²⁴ - Σε κάθε πεδίο, παρακαλούμε συμπληρώστε κείμενο έως 4000 χαρακτήρες (συμπεριλαμβάνονται κενά και λοιποί χαρακτήρες).

- Συνοπτικές εκθέσεις επισυνάπτονται ως αρχεία .pdf Επισημαίνεται ότι το σύνολο των επισυναπτόμενων αρχείων δε θα πρέπει να ξεπερνά τα 50 MB.

²⁵ Οι επιλέξιμες Κατηγορίες δραστηριότητας της Δράσης είναι:

BIE: Βιομηχανική Έρευνα (Άρθρο 25),

ΠΕΑ: Πειραματική Ανάπτυξη (Άρθρο 25),

ΜΤΣ: Μελέτες Τεχνικής Σκοπιμότητας (Άρθρο 25),

ΚΑΙΝΜΜΕ: Ενισχύσεις Καινοτομίας για ΜΜΕ (Άρθρο 28),

ΕΚΘΜΜΕ: Ενισχύσεις για Συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις (Άρθρο 19)

²⁶ - ενδεικτικά συμπληρώνονται οι ανθρωπομήνες που αναλογούν στην Ενότητα Εργασίας

²⁷ - ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που ξεκινά η συγκεκριμένη Ενότητα Εργασίας (π.χ. 1^{ος} μήνας)

²⁸ - ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που προβλέπεται να λήξει η συγκεκριμένη Ενότητα Εργασίας (π.χ. 24^{ος} μήνας)

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

13/26

Παράρτημα VIII ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ (υπόδειγμα)

		από λίστα)	από λίστα)					

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

14/26

II.1.3 Πίνακας Παραδοτέων

A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Σύντομη Περιγραφή	Είδος Παραδοτέου ²⁹	Ενότητα Εργασίας	Φορέας	Παράδοση (μήνας) ³⁰
			(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)	

II.1.4 Σύνοψη Κύριας Ερευνητικής Ομάδας³¹

Φορέας	Επώνυμο	Όνομα	Ειδικότητα
(Επιλογή από λίστα)			
(Επιλογή από λίστα)			
(Επιλογή από λίστα)			

II.1.5 Προσαύξηση Ποσοστού Ενίσχυσης για Έργα Έρευνας και Ανάπτυξης³²

το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία:

- μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή
- μιας επιχείρησης και ενός ή περισσοτέρων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους

ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ

ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)

1.5.2. Τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής;

ΝΑΙ/ΟΧΙ

ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)

²⁹ Έκθεση, Δημοσίευση, Πιλοτική κατασκευή, Πρότυπο, Λογισμικό, Ιστότοπος, Μελέτη ως αποτέλεσμα συμβουλευτικής υπηρεσίας, Μελέτη Σκοπιμότητας, συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορική έκθεση, Άλλο

³⁰ - ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που προβλέπεται να παραδοθεί το παραδοτέο, που δεν μπορεί να ξεπερνά το πέρας της αντίστοιχης Ενότητας Εργασίας

³¹ Προτείνεται να καταχωρήσετε τα στοιχεία τουλάχιστον **3 ατόμων από κάθε φορέα**, τα οποία συμμετέχουν στην κύρια ερευνητική ομάδα. Αν πρόκειται για έκτακτο προσωπικό, δηλώστε στα πεδία Επώνυμο, Όνομα «νέα θέση εργασίας» και συμπληρώστε την ειδικότητα. Σε περίπτωση επιχειρήσεων που έχουν ιδρυθεί πρόσφατα ή σε περίπτωση μικρών επιχειρήσεων που δεν διαθέτουν (ακόμα) προσωπικό για την εκτέλεση του έργου, δύνανται να δηλωθούν οι μέτοχοι ως μέλη της ερευνητικής ομάδας.

³² Η επιλογή "Δεν απαιτείται" αφορά μόνο την Παρέμβαση III.

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

15/26

--

II.1.6 Χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών

Φορέας

(Επιλογή από λίστα)

Η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Οργανισμού από την πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του που είναι μία εκ των:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων
- ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοιχτής πρόσβασης

ΝΑΙ/ΟΧΙ

Το σύνολο των τυχόν κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (π.χ. ερευνητική συνεργασία) επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής που είναι μια εκ των (α), (β) ή (γ)

ΝΑΙ/ΟΧΙ

II.2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

II.2.1 Ανάλυση του Προϋπολογισμού ανά Φορέα και Κατηγορία Δαπάνης

ΕΡ1 - Δαπάνες προσωπικού³³

Συνολική Δαπάνη (€)

ΕΡ2 - Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, κτιρίων και γηπέδων³⁴

Περιγραφή	Τεκμηρίωση	Έτος	Κόστος	Διάρκεια	Αξία
-----------	------------	------	--------	----------	------

³³ Συμπληρώνεται η συνολική δαπάνη προσωπικού του φορέα. (μία τιμή). Ειδικότερα, συμπληρώνεται η εκτιμώμενη μέση Τιμή Α/μήνα ώστε η συνολική δαπάνη προσωπικού να προκύπτει ως το γινόμενο Τιμή Α/μήνα x Α/μήνες. Στο πεδίο «Ειδικότητα» συμπληρώνονται (ως κείμενο) όλες οι ειδικότητες των μελών που θα συμμετέχουν στην ερευνητική ομάδα.

³⁴ Προτείνεται να αναφέρονται αναλυτικά μόνο πάγια μεγάλου κόστους (άνω των 20,000 €) ή πάγια σημαντικής βαρύτητας για την εκτέλεση του έργου, όταν η πληροφορία αυτή κρίνεται απαραίτητη κατά την αξιολόγηση της πρότασης. Τα υπόλοιπα συνοψίζονται ως «λοιπά Πάγια». Επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Η διάρκεια απόσβεσης αναφέρεται στους μήνες που αποδίδονται/ αναλογούν στο έργο.

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

16/26

A/A		Αναγκαιότητας	κτήσης	Αγοράς (€)	Απόσβεσης (μήνες)	απόσβεσης (€)
	λοιπά πάγια					
	Σύνολο					

ΕΡ3 - Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας, συμβουλευτικές υπηρεσίες³⁵

A/A	Περιγραφή	Τεκμηρίωση Αναγκαιότητας	Επωνυμία υπεργολάβου/ παρόχου υπηρεσιών	Δαπάνη (€)
	λοιπές υποστηρικτικές υπηρεσίες			
	Σύνολο			

ΕΡ4 - Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες³⁶

Συνολική Δαπάνη (€)	
----------------------------	--

ΕΜΕΟ - Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες³⁷

Συνολική Δαπάνη (€)	
----------------------------	--

³⁵ Περιλαμβάνει δαπάνες από ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε: Α) φυσικά πρόσωπα Β) νομικά πρόσωπα. Προτείνεται να αναφέρονται αναλυτικά μόνο δαπάνες μεγάλου κόστους (άνω των 20,000 €) ή σημαντικής βαρύτητας για την εκτέλεση του έργου, όταν η πληροφορία αυτή κρίνεται απαραίτητη κατά την αξιολόγηση της πρότασης. Τα υπόλοιπα συνοψίζονται ως «Λοιπές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες». Για τις επιχειρήσεις, ο υπεργολάβος/πάροχος υπηρεσιών ονοματίζεται κατά την υποβολή της πρότασης (εφόσον είναι γνωστός).

³⁶ Συμπληρώνεται η συνολική δαπάνη προσωπικού του φορέα. Περιλαμβάνονται δαπάνες ταξιδιών, δημοσιότητας, αναλωσίμων, αμοιβής ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, προσαρμογών για άτομα με αναπηρία και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου. Περιλαμβάνονται δαπάνες ταξιδιών, δημοσιότητας, αναλωσίμων, αμοιβής ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, προσαρμογών για άτομα με αναπηρία και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

³⁷ Οι έμμεσες δαπάνες δηλώνονται ως σταθερό ποσοστό 15% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού. Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (ΕΡ1-Δαπάνες Προσωπικού). Η κατηγορία δαπάνης ΕΜΕΟ πρέπει να είναι μικρότερη ή ίση με το 15% της ΕΡ1, με ακρίβεια δύο δεκαδικών. Επισημαίνεται ότι στον Α' Κύκλο της Δράσης για τις επιχειρήσεις οι έμμεσες δαπάνες ΔΕΝ εφαρμόζονται. Οι έμμεσες δαπάνες στον Α' Κύκλο εφαρμόζονται ΜΟΝΟ για τους ερευνητικούς οργανισμούς.

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

17/26

ΜΕ1 - Δαπάνες για μελέτες τεχνικής σκοπιμότητας

A/A	Περιγραφή ³⁸	Δαπάνη (€)
	Σύνολο	

ΚΑ1 - Δαπάνες για ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ³⁹

A/A	Περιγραφή	Δαπάνη (€)
	Λοιπές Ενισχύσεις Καινοτομίας	
	Σύνολο	

ΕΚ1 - Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις⁴⁰

A/A	Περιγραφή	Δαπάνη (€)
	Σύνολο	

Το ποσό που έχει δηλωθεί στην καρτέλα II.2.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ για κάθε φορέα στην Κατηγορία Δαπάνης ΜΕ1 (Δαπάνες για Μελέτες Τεχνικής Σκοπιμότητας) θα πρέπει να είναι ίσο με το ποσό που έχει δηλωθεί ανά φορέα στην Κατηγορία Δραστηριοτήτων ΜΤΣ στην καρτέλα II.2.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ, ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.

Το ποσό που έχει δηλωθεί στην καρτέλα II.2.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ για κάθε φορέα στην Κατηγορία Δαπάνης ΚΑ1 (Δαπάνες για ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ) θα πρέπει να είναι ίσο με το ποσό που έχει δηλωθεί ανά φορέα στην Κατηγορία Δραστηριοτήτων ΚΑΙΝΜΜΕ στην καρτέλα II.2.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ, ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.

Το ποσό που έχει δηλωθεί στην καρτέλα II.2.1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ για κάθε φορέα στην Κατηγορία Δαπάνης ΕΚ1 - Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις θα πρέπει να είναι ίσο με το ποσό που έχει δηλωθεί ανά φορέα στην Κατηγορία Δραστηριοτήτων ΕΚΜΜΕ στην καρτέλα II.2.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ, ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.

³⁸ Συμπληρώνεται το αντικείμενο της μελέτης τεχνικής σκοπιμότητας

³⁹ Οι δαπάνες καινοτομίας (ΚΑ1) περιλαμβάνουν: Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού, Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης και Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομία. Είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ και για τους ερευνητικούς οργανισμούς. Δεν είναι επιλέξιμες για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Αναφέρονται αναλυτικά μόνο δαπάνες σημαντικής βαρύτητας για την εκτέλεση του έργου, όταν η πληροφορία αυτή κρίνεται απαραίτητη κατά την αξιολόγηση της πρότασης. Τα υπόλοιπα μπορούν να συνοψίζονται ως «Λοιπές Ενισχύσεις Καινοτομίας».

⁴⁰ Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ και υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή στην έκθεση σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του επιχορηγούμενου έργου.

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

18/26

II.2.2 Προϋπολογισμός ανά Φορέα, Ενότητα Εργασίας και Κατηγορία Δραστηριότητας⁴¹					
Φορέας	Ενότητα Εργασίας	Κατηγορία Δραστηριότητας ⁴²	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη ⁴³	Ένταση Ενίσχυσης ⁴⁴
(Επιλογή από λίστα)	(Επιλογή από λίστα)				
Φορέας 1			(Σύνολο Φορέα 1)		
Φορέας 2			(Σύνολο Φορέα 2)		
Σύνολο έργου			(Σύνολο έργου)		

II.2.3 Κατανομή Προϋπολογισμού ανά Φορέα και Κατηγορία Δαπάνης⁴⁵			
Κατηγορία Δαπάνης	Φορέας 1	Φορέας 2	Σύνολο Επιλέξιμου Προϋπολογισμού
Σύνολο	(Σύνολο Φορέα 1)	(Σύνολο Φορέα 2)	(Σύνολο έργου)

II.2.4 Κατανομή Προϋπολογισμού και Δημόσιας Δαπάνης⁴⁶							
A/A Φορέα	Συντομογραφία Φορέα	Είδος Φορέα	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη	Δημόσια Δαπάνη (%)	(%) Δ.Δ. επί της συνολικής Δ.Δ.	Περιφέρεια ⁴⁷
	Σύνολο						

⁴¹ Στην καρτέλα αυτή ορίζεται ποιος φορέας συμμετέχει σε κάθε Ενότητα Εργασίας και με τι Προϋπολογισμό. Συμπληρώνεται μόνο τους φορείς που συμμετέχουν στην Ενότητα Εργασίας.

⁴² Η Κατηγορία Δραστηριότητας για κάθε Ενότητα Εργασίας επάγεται από τον πίνακα II.2.4 "Πίνακας Ενοτήτων Εργασίας"

⁴³ Η Δημόσια Δαπάνη επάγεται αυτόματα από το σύστημα

⁴⁴ Η Ένταση Ενίσχυσης υπολογίζεται από το σύστημα σε σχέση με την κατηγορία δραστηριότητας, το είδος του φορέα και το μέγεθος της επιχείρησης (σύμφωνα με τον ΕΕ 651/2014)

⁴⁵ Πληροφοριακός Πίνακας, ο οποίος επάγεται από τα στοιχεία που έχουν εισαχθεί στον Πίνακα II.2.1 Ανάλυση του Προϋπολογισμού ανά Φορέα και Κατηγορία Δαπάνης. Στον Πίνακα αυτό αθροίζονται οι Π/Υ ανά Κατηγορία Δαπάνης και Φορέα. Για κάθε φορέα, το σύνολο του προϋπολογισμού από την καρτέλα II.2.3 Π/Υ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ ΚΑΙ ΚΑΤ. ΔΑΠΑΝΗΣ θα πρέπει να είναι ίσο με τον Προϋπολογισμό του φορέα στην καρτέλα II.2.4 ΚΑΤΑΝΟΜΗ Π/Υ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΔΑΠΑΝΗΣ.

⁴⁶ Πληροφοριακός Πίνακας, ο οποίος επάγεται αυτόματα από το σύστημα

⁴⁷ Η Περιφέρεια επάγεται από τον τόπο υλοποίησης του έργου (παράρτημα το οποίο υλοποιεί το έργο) που δηλώνεται στον πίνακα I.2.3

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

19/26

III ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

III.1. ΔΕΙΚΤΕΣ

III.1.1 Δείκτες Εκροής της Παρούσας Δράσης⁴⁸	
CO01: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται ⁴⁹	
CO02: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις ⁵⁰	
CO05: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται ⁵¹	
CO24: Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται ⁵²	
CO26: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα (νοείται ερευνητικούς οργανισμούς και αφορά συνεργατικά έργα και όχι υπεργολαβία) ⁵³	
CO28: Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά (Β' κύκλος)	
CO29: Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία (Β' κύκλος)	
05801: Επιστημονικές δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά με αξιολόγηση ή σε διεθνή συνέδρια με αξιολόγηση (peer reviewed) ⁵⁴	
05802: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης ⁵⁵	
05803: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης ⁵⁶	
05804: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας PCT στο πλαίσιο της δράσης ⁵⁷	

⁴⁸ Επεξήγηση των δεικτών εκροής δίνονται στο Παράρτημα XIII της πρόσκλησης: Δείκτες Δράσης. Συμπληρώνονται οι τιμές-στόχοι των εξής δεικτών σε επίπεδο έργου.

⁴⁹ CO01: Αριθμός των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο έργο

⁵⁰ CO02 = CO01: Αριθμός των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο έργο

⁵¹ CO05: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται (από την ημερ/νία ίδρυσης- ως νέα εκλαμβάνεται η επιχείρηση που δεν υπήρχε πέντε χρόνια πριν από την ημερ/νία υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης)

⁵² CO24: Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται = Μεικτές νέες θέσεις εργασίας που δεν προϋπήρχαν (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή)

⁵³ CO26: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα (νοείται ερευνητικούς οργανισμούς και αφορά συνεργατικά έργα και όχι υπεργολαβία)

⁵⁴ 05801: Επιστημονικές δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά με αξιολόγηση ή σε διεθνή συνέδρια με αξιολόγηση (peer reviewed), (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή)

⁵⁵ 05802: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή)

⁵⁶ 05803: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή)

⁵⁷ 05804: Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας PCT στο πλαίσιο της δράσης (μπορεί να πάρει και μηδενική τιμή)

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

20/26

III.1.2 Τήρηση Εθνικών και Ενωσιακών Κανόνων	
Φορέας	(Επιλογή από λίστα)
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τήρηση των κατευθυντηρίων αρχών που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ/ΟΧΙ

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

21/26

IV 1 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ⁵⁸

IV 1.1 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΡΓΟΥ

Κατηγορία εγγράφου 1. Συνοπτική έκθεση.⁵⁹ Περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία του έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις. Πρόκειται για ολοκληρωμένη περιγραφή του έργου. Η έκθεση ακολουθεί τη δομή της καρτέλας II.1.1: 1.1.α Αντικείμενο και Στόχοι του Έργου, 1.1.β Μεθοδολογία Υλοποίησης του Έργου, 1.1.γ Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων, 1.1.δ Αναμενόμενα Αποτελέσματα, 1.1.ε Οικονομική και εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων και 1.1.στ Δραστηριότητες Διάχυσης και Δημοσιότητας. Η συνοπτική έκθεση περιλαμβάνει τις πληροφορίες των πεδίων 1.1.α έως 1.1.στ της καρτέλας II.1.1 και επιπλέον τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία κατά την κρίση του δυνητικού δικαιούχου (όπως σχήματα, πίνακες κλπ). Συνιστάται να είναι έως δέκα (10) σελίδες, ως ένα ενοποιημένο αρχείο PDF. (1 αρχείο που αφορά το σύνολο του έργου, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ).

Κατηγορία εγγράφου 2. Οργανωτική δομή και διαχείριση του Έργου / Περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων (για συνεργατικά έργα).⁶⁰ Περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για την οργανωτική δομή και τον τρόπο οργάνωσης και διαχείρισης του έργου. Περιλαμβάνει τις πληροφορίες του πεδίου 1.1.η της καρτέλας II.1.1 και επιπλέον τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία κατά την κρίση του δυνητικού δικαιούχου (όπως σχήματα, πίνακες κλπ). Στην περίπτωση συνεργατικών έργων (Παρέμβαση I και II) περιλαμβάνει επίσης περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων. Συνιστάται να είναι έως δύο (2) σελίδες, ως ένα ενοποιημένο αρχείο PDF. (1 αρχείο που αφορά το σύνολο του έργου, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ).

Κατηγορία εγγράφου 6. Έντυπο Υποβολής. Η πρόταση που κατετέθη σε πρόσκληση του SMEs Instrument του H2020 και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας⁶¹ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

Κατηγορία εγγράφου 7. Έντυπο Αξιολόγησης. Η αξιολόγηση της ανωτέρω πρότασης από το SMEs Instrument του H2020⁶² (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

Κατηγορία εγγράφου 8. Σφραγίδα Αριστείας. Η Σφραγίδα Αριστείας (SoE) που έλαβε η ανωτέρω πρόταση από το SMEs Instrument του H2020⁶³ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

⁵⁸ **Επισημαίνεται ότι το σύνολο των επισυναπτόμενων αρχείων δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 50 MB.**

⁵⁹ Για τις Παρεμβάσεις I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς, III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

⁶⁰ Για τις Παρεμβάσεις I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς, III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

⁶¹ Μόνο για την Παρέμβαση IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις του Β' κύκλου

⁶² Μόνο για την Παρέμβαση IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις του Β' κύκλου

⁶³ Μόνο για την Παρέμβαση IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις του Β' κύκλου

Έκδοση: 6η

IV 1.2 ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΦΟΡΕΩΝ⁶⁴

Κατηγορία εγγράφου 3. Περιγραφή δραστηριοτήτων & ερευνητικών ενδιαφερόντων κάθε Φορέα και διαθέσιμου εξοπλισμού /υποδομών που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο. Περιλαμβάνει τις πληροφορίες του πεδίου 1.1.ζ της καρτέλας II.1.1 και επιπλέον τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία κατά την κρίση του δυνητικού δικαιούχου (όπως σχήματα, πίνακες κλπ). Συνιστάται να είναι έως δύο (2) σελίδες ανά φορέα, ως αρχείο PDF. (1 αρχείο για κάθε φορέα, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ).

Κατηγορία εγγράφου 4. Κύρια ερευνητική Ομάδα κάθε Φορέα. Περιλαμβάνει περιληπτική βιογραφική αναφορά μιας παραγράφου για κάθε μέλος της κύριας ερευνητικής ομάδας του κάθε φορέα, και συγκεκριμένα σύντομο βιογραφικό, 10-15 γραμμές, ανά άτομο. Περιλαμβάνει τα άτομα της κύριας ερευνητικής ομάδας κάθε φορέα όπως δηλώθηκαν στην καρτέλα II.1.4. Συνιστάται να είναι έως δύο (2) σελίδες ανά φορέα, ως αρχείο PDF. (1 αρχείο για κάθε φορέα, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ).

Κατηγορία εγγράφου 5. Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων τυχόν υπεργολάβου. Περιλαμβάνει τις πληροφορίες του πεδίου 1.1.θ της καρτέλας II.1.1 και επιπλέον τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία κατά την κρίση του δυνητικού δικαιούχου. Σε περίπτωση ανάθεσης έρευνας επί συμβάσει από επιχειρήσεις σε νομικά πρόσωπα (υπεργολαβία), και προκειμένου να ληφθεί υπ' όψιν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της πρότασης, αυτά δηλώνονται ονομαστικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων, δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπεργολάβος φορέας-μέλος της σύμπραξης. Συνιστάται να είναι έως μία (1) σελίδα ανά υπεργολάβο, ως αρχείο PDF. (1 αρχείο για κάθε υπεργολάβο, ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ).

⁶⁴ Για τις Παρεμβάσεις: I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, II.Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς, III.Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Ειδικά για προτάσεις της Παρέμβασης IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence):

Οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στην πλήρη και ορθή συμπλήρωση της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ και να φροντίσουν να υπάρχει:

- Ταυτότητα ως προς τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης (από το Πρόγραμμα Ορίζοντας 2020) πρότασης με την πρόταση που υποβλήθηκε στο ΠΣΚΕ (όπως προϋπολογισμό -και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο αν αφορά ομάδα επιχειρήσεων, φυσικό αντικείμενο, ενότητες εργασίας και παραδοτέα). Η ταυτότητα της πρότασης στο ΠΣΚΕ με την εγκεκριμένη από τον Η2020 πρόταση, κρίνεται κατά την αξιολόγηση.
- Προσαρμογή του προϋπολογισμού στους κανόνες επιλεξιμότητας της πρόσκλησης (Καν 651 και ΥΠΑΣΥΔ) με ανώτερο συνολικό προϋπολογισμό της Αίτησης Χρηματοδότησης, τον προϋπολογισμό που προβλέπεται /εγκρίθηκε στην πρόταση του SMEsI / Η2020
- Επιμερισμός του προϋπολογισμού της αίτησης ανά συνδικαιούχο /εταίρο (εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων).
- Αντιστοίχιση των κατηγοριών δαπανών του SMEsI / Η2020 με τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της πρόσκλησης. Κατά την υποβολή στο ΠΣΚΕ οι δυνητικοί δικαιούχοι κάνουν μία αναλογική κατανομή του προϋπολογισμού στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών της Δράσης

Στο ΠΣΚΕ συμπληρώνεται στην ελληνική γλώσσα ο τίτλος του έργου [Καρτέλα I.1.1 Γενικά στοιχεία έργου ΕΤΑΚ - Τίτλος Πρότασης (Ελληνικά)].

Οι προτάσεις της Παρέμβασης IV θα πρέπει να έχουν χρονική διάρκεια ίση με την εγκεκριμένη από το Πρόγραμμα Horizon 2020. [Καρτέλα I.1.1 Γενικά στοιχεία έργου ΕΤΑΚ – Διάρκεια (μήνες).

Στο ΠΣΚΕ συμπληρώνεται στην ελληνική γλώσσα μία σύντομη περίληψη του έργου [Καρτέλα I.1.1 Γενικά στοιχεία έργου ΕΤΑΚ - Περίληψη Πρότασης (Ελληνικά) έως 4.000 χαρακτήρες].

Ο φορέας πρότασης στο ΠΣΚΕ να είναι η ίδια επιχείρηση που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας [Καρτέλα I.2.1 Στοιχεία Ταυτότητας Φορέα].

Σχετικά με το **φυσικό αντικείμενο** του έργου [Καρτέλα II.1.1 Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου] δεν απαιτείται αναλυτική περιγραφή καθώς το έργο ταυτοποιείται (με το υποβληθέν έργο στον Ορίζοντα 2020) βάσει των αρχείων του έργου που έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας. Ειδικότερα, απαιτείται να επισυναφθούν τα εξής τρία (3) αρχεία (στα Αγγλικά):

1. Η πρόταση που κατετέθη σε πρόσκληση του SMEs Instrument του Η2020 και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας (Έντυπο Υποβολής)
2. Η αξιολόγηση της ανωτέρω πρότασης από το SMEs Instrument του Η2020 (Έντυπο Αξιολόγησης)
3. Η Σφραγίδα Αριστείας (SoE) που έλαβε η ανωτέρω πρόταση από το SMEs Instrument του Η2020 (Σφραγίδα Αριστείας)

Τα ανωτέρω 3 αρχεία (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας) επισυνάπτονται στην Καρτέλα IV.1.1 Επισυναπτόμενα Έγγραφα Έργου.

Η επισύναψη των ανωτέρω αρχείων αποτελεί τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη Δράση.

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

24/26

Στο ΠΣΚΕ στην Καρτέλα II.1.1 Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου αρκεί να σημειωθεί: «Αναλυτικά στοιχεία ως προς το φυσικό αντικείμενο και τις επιπτώσεις περιλαμβάνονται στα επισυναπτόμενα αρχεία του έργου (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας) το οποίο υπεβλήθη στην πρόσκληση «....» του SMEs Instrument, στις ΧΧ.ΧΧ.ΧΧΧΧ» και έλαβε τη Σφραγίδα Αριστείας. .,»)]..

Οι λοιπές ενότητες της Καρτέλα II.1 Στοιχεία φυσικού αντικείμενου (Ενότητες Εργασίες, Παραδοτέα, Κύρια Ερευνητική Ομάδα, κλπ.) συμπληρώνονται κανονικά, σε συμφωνία με τα επισυναπτόμενα αρχεία του έργου (Έντυπο Υποβολής, Έντυπο Αξιολόγησης, Σφραγίδα Αριστείας).

Εάν στο ΠΣΚΕ τα σημεία που αφορούν στο φυσικό αντικείμενο συμπληρωθούν με οποιοδήποτε άλλον τρόπο (π.χ. σύντομη μετάφραση στα Ελληνικά της αντίστοιχης ενότητας από την πρόταση που κατετέθη σε πρόσκληση του SMEs Instrument και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας), επισημαίνεται ότι θα ισχύουν τα περιγραφέντα στην πρόταση που κατετέθη σε πρόσκληση του SMEs Instrument και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας και όχι τα αναφερόμενα στα ως άνω πεδία του ΠΣΚΕ.

Σχετικά με το **οικονομικό αντικείμενο** του έργου [Καρτέλα II.2 Οικονομικά Στοιχεία του Έργου] ο ανώτερος συνολικός προϋπολογισμός της Αίτησης Χρηματοδότησης (και ο τυχόν επιμερισμός του ανά συνδικαιούχο /εταίρο εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων) είναι ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός από την αξιολόγηση του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

Στο ΠΣΚΕ γίνεται επιμερισμός του προϋπολογισμού της αίτησης ανά συνδικαιούχο /εταίρο (εάν αφορά ομάδα επιχειρήσεων).

Κατά την αντιστοίχιση των κατηγοριών δαπανών του SMEsI / H2020 με τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών της πρόσκλησης οι δυνητικοί δικαιούχοι κάνουν μία αναλογική κατανομή του προϋπολογισμού στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών της Δράσης, τηρώντας τους κανόνες επιλεξιμότητας του Καν ΕΕ 651 και της ΥΠΑΣΥΔ 2014-2020 και της παρούσας Δράσης.

Οι πίνακες των οικονομικών στοιχείων του έργου πρέπει να αντιστοιχούν στα οικονομικά στοιχεία της πρότασης που κατετέθη σε πρόσκληση του SMEs Instrument του H2020 και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας

Οι έμμεσες δαπάνες [Καρτέλα II.2.1 Ανάλυση του Προϋπολογισμού - Κατηγορία Δαπάνης] υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό 15% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού, όπως ισχύει για όλες τις Παρεμβάσεις της Δράσης.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 2 παρ. 6 της ΥΑΕΚΕΔ "Οι πράξεις δεν επιλέγονται για χρηματοδότηση από τα Ταμεία σε περίπτωση που έχουν περατωθεί φυσικά ή έχουν υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβάλει ο δικαιούχος στη διαχειριστική αρχή την αίτηση χρηματοδότησης, ανεξάρτητα αν όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν γίνει από τον δικαιούχο».

Εάν υπάρχει οποιαδήποτε απόκλιση ανάμεσα στην πρόταση που κατατέθηκε στην πρόσκληση του SMEs Instrument (και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας) και των στοιχείων που συμπληρώνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης επισημαίνεται ότι υπερισχύουν τα περιγραφέντα στην πρόταση που κατατέθηκε στο SMEs Instrument και έλαβε Σφραγίδα Αριστείας.

Η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (Α'75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά του σχετικού Παραρτήματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης για την έκδοση της απόφασης ένταξης. Ανακρίβεια στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης.

Εφιστάται η προσοχή στους Δυνητικούς Δικαιούχους η υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης να πραγματοποιείται σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα, καθώς «Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων έργων του τρέχοντος κύκλου της Δράσης». (βλ. Ενότητα Ι.1.8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ).

Για την υποβοήθηση των δυνητικών δικαιούχων στην υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους τομείς Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ) έχει αναπτύξει Εγχειρίδιο ΠΣΚΕ για την υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης στη δράσης (Εγχειρίδιο Υποβολής στον Α' Κύκλο και Εγχειρίδιο Υποβολής στον Β' Κύκλο), τα οποία είναι αναρτημένα στο δικτυακό τόπο της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ (www.eyde-etak.gr) και στο ΠΣΚΕ (μενού Πληροφορίες). Το παρόν υπόδειγμα αποτελεί αποσπασματική απεικόνιση του συνόλου της ανωτέρω πληροφορίας.

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΔΡΑΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

«ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

για την υλοποίηση συνεργατικών ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της Δράσης
«ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» (ΕΣΠΑ 2014-2020)

[Τονίζεται ότι το περιεχόμενο (κείμενο άρθρων) του παρόντος σχεδίου συμφωνητικού δεν είναι δεσμευτικό, αλλά ενδεικτικό, και μπορεί να τροποποιηθεί αναλόγως, σύμφωνα με τις τελικές συμφωνίες των συμβαλλομένων μερών. Ωστόσο θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον διατάξεις για τα ζητήματα που θεωρείται ότι είναι απαραίτητο να διευθετούνται με το συμφωνητικό συνεργασίας, σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.]

Για το έργο με κωδικό και τίτλο
"....."

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ σήμερα την* του μηνός
..... του έτους ... μεταξύ των κάτωθι:

1. που εδρεύει
2. που εδρεύει
3. που εδρεύει
4. που εδρεύει και
5. που εδρεύει

Όλοι οι προαναφερόμενοι, που στο εξής θα αναφέρονται, συλλογικά ή μεμονωμένα, ως
«Φορείς» ή «Μέλη της Σύμπραξης», συμφωνούν και συναποδέχονται τα ακόλουθα:

*** Η έναρξη ισχύος του συμφωνητικού θα πρέπει να είναι προγενέστερη της
ημερομηνίας κατάθεσης του φακέλου δικαιολογητικών**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ.....	3
ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ	3
ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ.....	3
ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	4
ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	4
ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.....	4
6.1. Γενικά.....	4
6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης.....	4
6.3. Δημοσίευση Γνώσης	5
6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης	6
ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ.....	8
7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές.....	8
7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων.....	8
7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους	8
ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ	8
8.1. Παραβίαση όρων.....	8
8.2. Απόσυρση Φορέα και συνέπειες.....	9
8.3. Συνέπειες Απόσυρσης	9
8.4. Αποκλεισμός Φορέα και Συνέπειες	10
8.5. Συμμετοχή Νέου Φορέα στη Σύμπραξη.....	10
ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ.....	10
9.1. Έναρξη ισχύος	10
9.3. Πρόωρος Τερματισμός	10
ΑΡΘΡΟ 10 - ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	11
ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ	11
ΑΡΘΡΟ 12 - ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ.....	11
ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	11
ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ	12
ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ	12
ΑΡΘΡΟ 17 –ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	12
ΑΡΘΡΟ 18 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ	12
ΑΡΘΡΟ 19 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ.....	13
ΑΡΘΡΟ 20 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	13

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Έχοντας λάβει γνώση:

Την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»,

τα Μέλη της Σύμπραξης, κατέχοντας ουσιαστική εμπειρία και ενδιαφέρον στο συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο, έχουν υποβάλει Αίτηση Χρηματοδότησης Έργου ΕΤΑΚ το οποίο κατόπιν αξιολόγησης εντάχθηκε στον Προσωρινό κατάλογο Δυνητικών Δικαιούχων της **(επιλέξτε κατά περίπτωση:)** i) Παρέμβασης Ι "Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις" ii) Παρέμβασης ΙΙ "Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς" iii) Παρέμβασης "Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις" του Β' κύκλου της Ενιαίας Δράσης Κρατικών Ενισχύσεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης & Καινοτομίας «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ». (απόφαση Α.Π. ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.....) που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)», ΕΣΠΑ 2014-2020.»

Τα Μέλη της Σύμπραξης επιθυμούν τη σύναψη του παρόντος συμπληρωματικού διακανονισμού που σχετίζεται με τις μεταξύ τους διευθετήσεις κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη της εκτέλεσης του προαναφερόμενου ερευνητικού Έργου.

Με βάση τα ανωτέρω, τα Μέλη της Σύμπραξης συμφωνούν τα ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι λέξεις που ξεκινούν με κεφαλαίο γράμμα στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα έχουν τον ίδιο ορισμό και έννοια που τους αποδίδεται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης ή θα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται σε οποιοδήποτε άρθρο του παρόντος Συμφωνητικού.

ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας είναι η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, καθώς και η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Σε κάθε περίπτωση, το παρόν Συμφωνητικό έχει ρόλο συμπληρωματικό και όχι αναίρετικό προς την Απόφαση Χρηματοδότησης και το συνημμένο σε αυτήν Τεχνικό Παράρτημα Έργου.

ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ

3.1. Τα Μέλη της Σύμπραξης δεσμεύονται για την αποτελεσματική υλοποίηση του ερευνητικού Έργου, ήτοι να συνεργάζονται, να εκτελούν και να εκπληρώνουν εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις τους, καλόπιστα και υπό τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

Κάθε Μέλος δεσμεύεται να γνωστοποιεί εγκαίρως στο Συντονιστή του έργου ή/ και στα λοιπά Μέλη κάθε σημαντική πληροφορία, γεγονός, πρόβλημα ή καθυστέρηση που ενδέχεται να επηρεάσει το Έργο. Επίσης, κάθε Μέλος δεσμεύεται να παρέχει στον Συντονιστή του έργου, αλλά και στους λοιπούς Φορείς της Σύμπραξης, έγκαιρα και έγκυρα όλες τις πληροφορίες και το υλικό που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της εκτέλεσης του Έργου.

3.2. Συμμετοχή/ Παρέμβαση τρίτων (μη μελών της Σύμπραξης)

Κάθε Φορέας, ακόμη και σε περίπτωση που συνάπτει σύμβαση υπεργολαβίας ή εμπλέκει με άλλον τρόπο τρίτους (όπως θυγατρικές εταιρίες) στο Έργο, παραμένει μόνος υπεύθυνος για την διεκπεραίωση του τμήματος του Έργου που του αναλογεί, αλλά και για την συμμόρφωση των τρίτων με τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας και της Απόφασης Χρηματοδότησης. Κυρίως οφείλει να διασφαλίζει ότι η χρήση από τρίτους δεν επηρεάζει τα

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

3/13

δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των άλλων Μελών της Σύμπραξης, ιδίως ως προς τα πνευματικά δικαιώματα.

ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

4.1. Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται για την υιοθέτηση και την εφαρμογή επαρκούς και αποτελεσματικής δομής οργάνωσης/ διαχείρισης, η οποία θα διασφαλίζει την ομαλή διεκπεραίωση του Έργου, σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης και στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης. Η δομή διαχείρισης του Έργου, καθώς και οι αρμοδιότητες, οι ρόλοι και τα καθήκοντα των Φορέων και των προσώπων που εμπλέκονται στο έργο, θα διέπονται από τα αναφερόμενα στο Τεχνικό Παράρτημα Έργου (ΤΠΕ), το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης Χρηματοδότησης του Έργου.

4.2. Τα Μέλη της Σύμπραξης ορίζουν έναν εξ αυτών ως **Συντονιστή** Φορέα του Έργου. Συντονιστής Φορέας του Έργου ορίζεται ο Ο Συντονιστής ενεργεί ως κοινός εκπρόσωπος όλων των Φορέων που συμπράττουν και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του Έργου. Οι δραστηριότητες και υποχρεώσεις που συναρτώνται με το ρόλο ενός Φορέα ως Συντονιστή δεν μπορούν να εκχωρηθούν σε τρίτους.

ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

5.1. Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ μέσω του Ειδικού Λογαριασμού της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, απευθείας στους δικαιούχους, όπως ειδικότερα προβλέπεται στην Αναλυτική πρόσκληση της Δράσης ενότητα Ι.1.11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.

5.2. Τα όργανα και ο εξοπλισμός, η απόσβεση της αγοράς του οποίου χρεώνεται στο Έργο, θα ανήκει στον Φορέα της Σύμπραξης, στα λογιστικά βιβλία του οποίου έχει εγγραφεί η δαπάνη απόσβεσης.

ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

6.1. Γενικά

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης δεσμεύεται καταρχήν από τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης, καθώς και στην Προκήρυξη της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» και στην αντίστοιχη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, εκτός αν στο παρόν Συμφωνητικό αναφέρονται συμπληρωματικές διατάξεις.

6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης

6.2.1. Γενικά

Κατά γενική αρχή τα αποτελέσματα του έργου, δηλαδή η παραγόμενη γνώση (foreground), αποτελεί ιδιοκτησία του Φορέα που την παράγει.

6.2.2. Συνιδιοκτησία

Εάν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου παραχθεί **κοινή** εφεύρεση, σχεδιασμός, προϊόν ή εργασία, στην οποία έχουν συνεισφέρει δύο τουλάχιστον Φορείς της Σύμπραξης και εάν τα χαρακτηριστικά της εφεύρεσης, σχεδιασμού, προϊόντος ή εργασίας είναι τέτοια που καθιστούν αδύνατο τον διαχωρισμό για το σκοπό υποβολής αίτησης για απόκτηση και διατήρηση της προστασίας των αντίστοιχων πνευματικών δικαιωμάτων, οι εμπλεκόμενοι Φορείς της

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

4/13

Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα αποταθούν από κοινού για την απόκτηση και τη διατήρηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων. Σε αντίθετη περίπτωση, θα επιδιώξουν την σύναψη κατάλληλων, μεταξύ τους, συμφωνιών τόσο ως προς την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων όσο και ως προς τον επιμερισμό του αντίστοιχου κόστους.

Σε κάθε περίπτωση, οι συνδικαιούχοι θα έχουν το δικαίωμα χρήσης και παραχώρησης της χρήσης (με μη-αποκλειστικές άδειες) των εν λόγω δικαιωμάτων, με βάση τους όρους των τυχόν προϋπαρχουσών συμφωνιών, χωρίς την υποχρέωση καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης ή την συγκατάθεση αυτών.

6.2.3. Μεταβίβαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

Κάθε Μέλος της Σύμπραξης μπορεί να μεταβιβάσει ελεύθερα τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των οποίων είναι δικαιούχος, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό και την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης. Κάθε δικαιούχος μπορεί να προσδιορίζει (στο Παράρτημα του παρόντος) συγκεκριμένους τρίτους στους οποίους προτίθεται να μεταβιβάσει την παραγόμενη Γνώση που του ανήκει. Σ' αυτήν την περίπτωση τα λοιπά Μέλη παραιτούνται από το δικαίωμά τους να υποβάλουν ένσταση στη μεταβίβαση προς αυτούς τους τρίτους. Ωστόσο ο μεταβιβάζων υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τα Μέλη της Σύμπραξης για την επικείμενη μεταβίβαση.

6.2.4. Κατοχύρωση προστασίας

Σε περίπτωση που ένα Μέλος της Σύμπραξης αποφασίζει, με δική του ευθύνη, να μην επιδιώξει επαρκή και αποτελεσματική προστασία για γνώση που έχει παραγάγει κατά την υλοποίηση του Έργου, ο εν λόγω Φορέας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή του Έργου, τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης. Οποιοσδήποτε άλλος Φορέας της Σύμπραξης ενδιαφέρεται να αποταθεί για την απόκτηση και τη διατήρηση τέτοιας προστασίας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή του Έργου, τους υπόλοιπους Φορείς μέσα σε έναν μήνα από την παραλαβή της σχετικής ειδοποίησης.

Ο παραπάνω όρος προϋποθέτει ότι οι ρυθμίσεις για τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα επηρεαστούν για οποιοδήποτε Φορέα της Σύμπραξης.

6.3. Δημοσίευση Γνώσης

6.3.1. Ένας Φορέας της Σύμπραξης δικαιούται να δημοσιεύσει Γνώση η οποία παράχθηκε από άλλο Φορέα ή αποτελεί Προϋπάρχουσα Γνώση (background) άλλου Φορέα της Σύμπραξης, μόνο με προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του τελευταίου. Ο όρος αυτός ισχύει ακόμη και στην περίπτωση που η εν λόγω Γνώση ή Προϋπάρχουσα Γνώση είναι συγχωνευμένη με Γνώση που ανήκει στον πρώτο.

6.3.2. Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα παρέχει στους υπόλοιπους Φορείς γνωστοποίηση, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν, για κάθε προγραμματιζόμενη δημοσίευση της Γνώσης που βρίσκεται στην κατοχή του στο πλαίσιο του ερευνητικού Έργου, και, εάν του ζητηθεί, αντίτυπο των προς δημοσίευση πληροφοριών. Όλα τα δημοσιευμένα κείμενα θα περιέχουν τις απαραίτητες αναφορές σε υπάρχουσες δημοσιεύσεις.

Εκτός από τις περιπτώσεις που έχει ήδη δώσει γραπτή συγκατάθεση για δημοσίευση, οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης εάν θεωρήσει και είναι σε θέση να υποστηρίξει με εύλογα επιχειρήματα, ότι η δημοσίευση μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς την προστασία της δικής του Γνώσης, μπορεί να υποβάλει ένσταση στη δημοσίευση, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της ειδοποίησης. Η ένσταση θα υποβληθεί προς τον Φορέα της Σύμπραξης που προγραμματίζει τη δημοσίευση, με κοινοποίηση προς τον Συντονιστή του Έργου.

6.3.3. Διάχυση Γνώσης μετά το πέρας του Έργου

Εάν η διάχυση της Γνώσης δεν επηρεάζει δυσμενώς την προστασία ή την χρήση της και με την επιφύλαξη των νόμιμων συμφερόντων τους, οι Φορείς της Σύμπραξης θα διασφαλίσουν την περαιτέρω διάδοση της Γνώσης τους, όπως προβλέπεται από το πλαίσιο της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας.

6.3.4. Προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα μέρη δεσμεύονται ότι τόσο κατά την εκτέλεση του έργου όσο και στις σχετικές δημοσιεύσεις των αποτελεσμάτων της έρευνας θα λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την συμμόρφωσή τους με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης

6.4.1 Γενικές Αρχές

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει χορήγηση των Δικαιωμάτων Πρόσβασης που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από την Απόφαση Χρηματοδότησης και το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, ακόμη και στην περίπτωση ύπαρξης δικαιωμάτων των υπαλλήλων του, ή οποιουδήποτε προσώπου που ορίζεται ή δεσμεύεται για την διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που έχει αναλάβει στο Έργο .

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης χορηγούνται σε μη αποκλειστική βάση.

Οι Φορείς της Σύμπραξης επίσης συμφωνούν ότι, εάν δεν αναφέρεται αλλιώς στο παρόν Συμφωνητικό ή εάν δεν έχει ήδη γίνει η αντίστοιχη παραχώρηση από τον ιδιοκτήτη της Γνώσης ή της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα περιλαμβάνουν το δικαίωμα παραχώρησης εκμετάλλευσης σε τρίτους (sub-licenses).

Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, καμία αποζημίωση (οικονομικό αντάλλαγμα) δεν θα ζητείται για την παραχώρηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης.

6.4.2. Αναγνώριση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης έχουν παραθέσει και απαριθμήσει στο Παράρτημα του παρόντος Συμφωνητικού την προϋπάρχουσα τεχνογνωσία (background) που απαιτείται για τη διεκπεραίωση του ερευνητικού Έργου, για την οποία μπορούν να χορηγήσουν δικαιώματα πρόσβασης.

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι οποιαδήποτε άλλη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία θα θεωρηθεί ως μη αναγκαία για τη διεκπεραίωση του έργου και θα αποκλειστεί από τις ρυθμίσεις που αφορούν τα Δικαιώματα Πρόσβασης, Συμφωνείται, ωστόσο, ότι οι πληροφορίες του Παραρτήματος μπορούν να ανανεωθούν για να περιλάβουν μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, η οποία δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα , και η οποία θα μπορούσε να αποδειχθεί απαραίτητη για τη διεκπεραίωση της εργασίας ενός Φορέα της Σύμπραξης στο έργο ή για τη Χρήση της Γνώσης που προκύπτει για έναν Φορέα από το Έργο, σε συνάρτηση με το ΤΠΕ.

6.4.3. Αναγνώριση περιοριστικών δεσμεύσεων

Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται να ενημερώσουν εγκαίρως και εγγράφως τα υπόλοιπα Μέλη για την ύπαρξη οποιουδήποτε περιορισμού στα Δικαιώματα Πρόσβασης, ο οποίος είναι δυνατό να επηρεάσει την υλοποίηση του ερευνητικού Έργου σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης.

6.4.4. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για την Υλοποίηση του Έργου

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραγόμενη Γνώση, που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου θα χορηγηθούν χωρίς καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων (royalty-free).

{Οι ενδιαφερόμενοι Φορείς μπορούν να αποφασίσουν διαφορετικά, και να παραχωρήσουν Δικαιώματα Πρόσβασης έναντι καταβολής ανταλλάγματος}.

6.4.5. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για τη Χρήση Γνώσης Φορέα, η οποία προκύπτει από το Έργο

6.4.5.1. Απαραίτητη Χρήση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της δικής τους Γνώσης, θα παραχωρηθούν με δίκαιους και εύλογους όρους.

6.4.5.2. Απαραίτητη Χρήση παραγόμενης Γνώσης

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραγόμενη από αυτούς Γνώση, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της Γνώσης ενός άλλου Φορέα, θα χορηγηθούν με προνομιακούς όρους ή χωρίς την καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων.

6.4.6. Αίτηση για Χορήγηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης

Τα αναγκαία Δικαιώματα Πρόσβασης θα χορηγηθούν κατόπιν γραπτής αιτήσεως ως ακολούθως:

Εάν ένας Φορέας της Σύμπραξης θεωρήσει εύλογα ότι, χωρίς την κατοχή Δικαιωμάτων Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή την παραγόμενη Γνώση ενός άλλου Φορέα της Σύμπραξης, η εργασία που εμπίπτει στις δικές του αρμοδιότητες στο Έργο ή η Χρήση της Γνώσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα του Έργου και του ανήκει, θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα τύγχανε σημαντικής καθυστέρησης, ο εν λόγω Φορέας θα ζητήσει εγκαίρως και εγγράφως τα Δικαιώματα Πρόσβασης από τον δεύτερο Φορέα, προσδιορίζοντας την απαραίτητη έκταση των Δικαιωμάτων και παρέχοντας εύλογες αποδείξεις για τη συγκεκριμένη ανάγκη.

(Η παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης μπορεί να εξαρτηθεί από την αποδοχή συγκεκριμένων όρων που θα διασφαλίζουν ότι αυτά τα δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν για το συγκεκριμένο σκοπό που δίνονται και ότι θα τηρηθούν οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας).

6.4.7. Δικαιώματα Πρόσβασης σε τρίτους (ιδίως θυγατρικές εταιρίες)

Δικαιώματα Πρόσβασης θα παραχωρούνται σε τρίτους (ιδίως θυγατρικές εταιρίες) με γραπτή διμερή συμφωνία και υπό δίκαιους και εύλογους όρους εφόσον μπορούν να αποδείξουν ότι: α) κατέχουν άδεια εκμετάλλευσης Γνώσης που έχει παραχθεί από Μέλος της Σύμπραξης, με το οποίο συνδέονται και β) τα Δικαιώματα Πρόσβασης είναι αναγκαία προκειμένου να χρησιμοποιήσουν τη Γνώση αυτή.

Θυγατρικές εταιρίες που αποκτούν Δικαιώματα Πρόσβασης οφείλουν να παραχωρούν αντίστοιχα Δικαιώματα Πρόσβασης σε όλα τα Μέλη της Σύμπραξης και να τηρούν τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας που δεσμεύουν τα Μέλη. Δικαιώματα Πρόσβασης μπορεί να μην παραχωρηθούν εάν αυτό είναι σε βάρος των έννομων συμφερόντων του Φορέα της Σύμπραξης στον οποίο ανήκουν η Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή/και η παραγόμενη Γνώση.

6.4.8. Λογισμικό

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στις περιπτώσεις που αφορούν Λογισμικό, δεν συνεπάγονται πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) αλλά μόνο στον Κώδικα Αντικειμένου (Object Code), εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά στο παρόν Συμφωνητικό.

Για το Λογισμικό, που αποτελεί Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή παραγόμενη Γνώση, οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα έχουν Περιορισμένη Πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής

(Source Code) για την υλοποίηση της εργασίας που τους αντιστοιχεί στο πλαίσιο του Έργου, αλλά δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής για άλλη χρήση.

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης που χορηγεί άδεια για το Λογισμικό του θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει προηγούμενη γραπτή συμφωνία με τους εξουσιοδοτημένους φορείς, η οποία θα καθορίζει και θα εξασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας του (proprietary rights).

6.4.9. Χρήση Σημάτων

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης διατηρεί όλα τα δικαιώματα και τους τίτλους για τα εμπορικά και επιχειρησιακά ονόματα και επωνυμίες, τα σήματα υπηρεσιών, τα εμπορικά σήματα, τα λογότυπα ή οποιαδήποτε άλλα αναγνωριστικά σύμβολα χρησιμοποιεί για την αναγνώριση των δραστηριοτήτων του, και κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν θα αποκτήσει, στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, οποιαδήποτε γενική άδεια ή άλλο σχετικό δικαίωμα ή τίτλο για οποιοδήποτε σήμα των υπολοίπων Φορέων της Σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές

Κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν θα έχει την ευθύνη έναντι σε άλλον για την έμμεση ή επακόλουθη απώλεια ή ζημία, όπως, αλλά όχι αποκλειστικά, την απώλεια κέρδους, την απώλεια εισοδήματος ή τη διακοπή συμβάσεων.

7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων

Ο κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα έχει την πλήρη ευθύνη για οποιαδήποτε απώλεια, ζημία ή τραυματισμό έναντι τρίτων που προκαλείται αποκλειστικά από τη διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που βρίσκονται υπό την ευθύνη του, στο πλαίσιο του Έργου.

7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα έχει την πλήρη ευθύνη για τη διεκπεραίωση της εργασίας που έχει αναλάβει στο πλαίσιο του έργου, καθώς και για την απόδοση της εργασίας των Υπεργολάβων του. Συνεπώς, ο κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα διασφαλίζει ότι:

- (i) οι εν λόγω Υπεργολάβοι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και της Απόφασης Χρηματοδότησης,
- (ii) τα Δικαιώματα Πρόσβασης των υπολοίπων Φορέων της Σύμπραξης δεν θίγονται και
- (iii) οι Υπεργολάβοι δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στην παραγόμενη Γνώση ή στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία οποιουδήποτε άλλου Φορέα της Σύμπραξης, χωρίς έγγραφη συγκατάθεση από τον τελευταίο.

ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ

8.1. Παραβίαση όρων

Σε περίπτωση παραβίασης, από έναν Φορέα της Σύμπραξης (στο εξής «Παραβιάζων»), των υποχρεώσεων του στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού (ή και της Απόφασης Χρηματοδότησης), η οποία παραβίαση, με απόφαση των υπολοίπων Φορέων, θεωρείται ότι δεν είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε () ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή του Έργου, οι υπόλοιποι Φορείς μπορούν από κοινού να αποφασίσουν τη διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού με τον Παραβιάζοντα, μετά από προγενέστερη γραπτή ειδοποίηση () ημερολογιακών ημερών από το Συντονιστή του Έργου.

Σε περίπτωση που σύμφωνα με απόφαση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης, η προαναφερόμενη παραβίαση είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε εξήντα (60)

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

8/13

ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή του Έργου, δίνεται ανάλογο χρονικό περιθώριο για την επανόρθωση της παραβίασης. Σε περίπτωση που σ' αυτό το χρονικό διάστημα διαπιστώνεται η αδυναμία του Παραβιάζοντα Φορέα να εκπληρώσει την υποχρέωσή του στα δεδομένα χρονικά περιθώρια, τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης μπορούν να προβούν στην διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού για τον εν λόγω Φορέα και να ζητήσουν την αντικατάστασή του με νέο Φορέα, υπό τους όρους και σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο αντίστοιχο τμήμα της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης.

8.2. Απόσυρση Φορέα και συνέπειες

Οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης μπορεί να ζητήσει διακοπή της συμμετοχής του στο έργο και στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, μετά από γραπτή ειδοποίηση προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης τουλάχιστον () ημέρες (ή μήνες) πριν, η οποία θα αναφέρει τους λόγους που υφίστανται για τη διακοπή και οι οποίοι θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως «σοβαροί», όπως, ενδεικτικά, η αποδεδειγμένη διακοπή ή αδυναμία λειτουργίας του Φορέα.

Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ θα πρέπει να ενημερωθεί γραπτώς και να αποδεχτεί την ανωτέρω τροποποίηση μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

8.3. Συνέπειες Απόσυρσης

Οι συνέπειες απόσυρσης Φορέα από τη Σύμπραξη είναι οι εξής:

i. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να αντιμετωπίσει ως τέτοια οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία, όπως ορίζεται στο άρθρο 11 του παρόντος, για περίοδο ετών από την ημερομηνία απόσυρσής του, και συμφωνεί να μην εφαρμόσει Γνώση που προέκυψε από τη συμμετοχή του στο Έργο, σχετικά με οποιοδήποτε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή άλλο δικαίωμα ιδιοκτησίας.

ii. Δικαιώματα Πρόσβασης: Οποιοσδήποτε Φορέας αποσύρεται από τη Σύμπραξη:

- Κατ' αρχήν χάνει, μετά από την απόσυρσή του, τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραχθείσα Γνώση και την προσδιοριζόμενη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία.

- Κατ' εξαίρεση, διατηρεί τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραχθείσα Γνώση των άλλων Φορέων της Σύμπραξης (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσής του), υπό τις εξής προϋποθέσεις: (α) αυτό απαιτείται για τη χρήση της Γνώσης της οποίας είναι ιδιοκτήτης ή συν-ιδιοκτήτης και (β) τα εν λόγω Δικαιώματα Πρόσβασης ζητούνται μέσα σε τουλάχιστον () έτη από την ημερομηνία απόσυρσής του.

iii. Οι υπόλοιποι Φορείς της Σύμπραξης διατηρούν, για τους σκοπούς της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του Έργου, τα Δικαιώματα Πρόσβασης, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 6 («Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας»), στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσης) του Αποσυρόμενου Φορέα και στη Γνώση που παράχθηκε στα πλαίσια του Έργου, μέχρι την ολοκλήρωση του ερευνητικού Έργου.

iv. Οικονομικές Επιπτώσεις για τον Αποσυρόμενο Φορέα:

- Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα καταβάλλει οικονομική αποζημίωση εάν η απόσυρση έχει επιπτώσεις στην διεκπεραίωση του Έργου. Το ποσό θα καθορίζεται από τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης.

- Ο Αποσυρόμενος θα πρέπει να τηρήσει όλες τις οικονομικές του υποχρεώσεις που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία της απόσυρσής του.

- Ο Αποσυρόμενος θα πρέπει να επιστρέψει όλο το ποσό που αντιστοιχεί στις προκαταβολές που έλαβε από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, αφού αφαιρεθεί το ποσό που δαπανήθηκε για την εκτέλεση του Έργου πριν από την ημερομηνία αποχώρησής του, παρουσιάζοντας τα κατάλληλα δικαιολογητικά.

v. Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα επιστρέψει όλο τον εξοπλισμό ή τα υλικά που του παρασχέθηκαν από τα άλλα Μέλη της Σύμπραξης στο πλαίσιο του έργου.

vi. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να παρέχει, ακόμη και μετά την αποχώρησή του, επαρκή υποστήριξη στα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης για την ολοκλήρωση της εργασίας που σχετίζεται με τις δικές του δραστηριότητες, (όπως αυτές καθορίζονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης πριν από την αποχώρησή του) στο πλαίσιο του Έργου και των σχετικών Παραδοτέων.

8.4. Αποκλεισμός Φορέα και Συνέπειες

Ο αποκλεισμός ενός Φορέα από τη Σύμπραξη μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Φορέων της Σύμπραξης, πλην της ψήφου του αποκλειόμενου Φορέα, τηρώντας τους όρους της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης.

Ο αποκλεισμός ενός Φορέα έχει τις ίδιες συνέπειες με την απόσυρση.

8.5. Συμμετοχή Νέου Φορέα στη Σύμπραξη

8.5.1. Συμμετοχή Νέου Φορέα

Η συμμετοχή ενός νέου Φορέα στη Σύμπραξη μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Μελών της. Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε αλλαγή στους συμμετέχοντες στη Σύμπραξη θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και θα υπόκειται στην έγκριση της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.

8.5.2. Όροι Συμμετοχής Νέων Φορέων

Με τη συμμετοχή του στο Έργο ένας Νέος Φορέας συμφωνεί να συμμετέχει υπό τους όρους της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και της Απόφασης Χρηματοδότησης.

Η προσχώρηση στη Σύμπραξη ενός νέου Φορέα έχει ισχύ από την ημερομηνία που ο Συντονιστής του Έργου λαμβάνει την έγκριση συμμετοχής του Νέου Φορέα από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, ενώ η συμμετοχή του Νέου Φορέα στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας ισχύει από την υπογραφή της αντίστοιχης τροποποίησης του εγγράφου.

8.5.3. Δικαιώματα Πρόσβασης

Ο Νέος Φορέας έχει πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία των άλλων Φορέων της Σύμπραξης για τους σκοπούς της έρευνας, χρήσης ή της διάδοσης, κατόπιν γραπτού αιτήματος σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο Άρθρο 6 («Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας»).

Εντούτοις, ένας Φορέας θα έχει το δικαίωμα να αποκλείσει μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας του από τα Δικαιώματα Πρόσβασης ενός νέου Φορέα, μέσω γραπτής ειδοποίησης προς τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης, που θα γνωστοποιηθεί πριν από την υπογραφή της σχετικής τροποποίησης του Συμφωνητικού Συνεργασίας για τη συμμετοχή του Νέου Φορέα.

Ο νέος Φορέας θα έχει πρόσβαση στη Γνώση που υπήρχε πριν από τη συμμετοχή του, εφόσον είναι αναγκαία για τις ερευνητικές του δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του Έργου, καθώς και μετά το πέρας αυτού, για σκοπούς διάδοσης στην αγορά.

ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ

9.1. Έναρξη Ισχύος

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ την .../../.... και θα διατηρηθεί σε ισχύ τουλάχιστον μέχρι την ημερομηνία λήξης του ερευνητικού έργου, όπως αυτή προκύπτει από την εν ισχύ Απόφαση ένταξης και την Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου).

9.3. Πρόωρος Τερματισμός

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα διακοπεί αυτόματα, χωρίς οποιαδήποτε απαίτηση από ή υποχρέωση των Φορέων της Σύμπραξης, σε περίπτωση που συμβεί ένα από τα παρακάτω:

- i.** μη ένταξη του συνεργατικού ερευνητικού έργου στην δράση «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»
- ii.** ανάκληση της Απόφασης Χρηματοδότησης

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

10/13

iii. σε περίπτωση διακοπής ή αδυναμίας λειτουργίας οποιουδήποτε Φορέα της Σύμπραξης εξ' αιτίας της οποίας συμφωνηθεί, με την έγκριση της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, η διακοπή του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 10 - ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ

Κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν απαλλάσσεται, λόγω απόσυρσης ή διακοπής, από:

- i.** τις υποχρεώσεις του, στα πλαίσια της Απόφασης Χρηματοδότησης ή του παρόντος Συμφωνητικού, αναφορικά με το κομμάτι εργασίας που υλοποιήθηκε (ή που θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί) μέχρι την ημερομηνία απόσυρσης ή διακοπής και
- ii.** οποιεσδήποτε υποχρεώσεις ή ευθύνες προκύπτουν από την εν λόγω αποχώρηση ή διακοπή.

ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

11.1. Κατά τη διάρκεια του έργου και για μια περίοδο ετών από τη λήξη του, οι Φορείς της Σύμπραξης θα θεωρούν απόρρητες/ εμπιστευτικές, οποιεσδήποτε πληροφορίες που τους αποκαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου από άλλο Φορέα της Σύμπραξης (αποκαλύπτων Φορέας), και οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ιδιόκτητες από τον τελευταίο. Συνεπώς, κάθε Φορέας της Σύμπραξης συμφωνεί και δεσμεύεται για τα εξής:

- i.** ο λαμβάνων Φορέας δεν θα χρησιμοποιήσει οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες για οποιοδήποτε σκοπό εκτός του πλαισίου των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας,
- ii.** ο λαμβάνων Φορέας, δεν θα αποκαλύψει οποιεσδήποτε τέτοιες εμπιστευτικές πληροφορίες σε οποιοδήποτε τρίτο, εκτός αν υπάρχει γραπτή συγκατάθεση του αποκαλύπτοντος Φορέα, και
- iii.** τέτοιες πληροφορίες δεν θα αντιγραφούν, ούτε θα αναπαραχθούν συνολικά ή εν μέρει, σε περιπτώσεις όπου τέτοια αντιγραφή ή αναπαραγωγή δεν έχει εγκριθεί εκ των προτέρων γραπτώς από τον αποκαλύπτοντα Φορέα.

11.2. Καμία ευθύνη δεν καταλογίζεται για οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες αν :

- i.** έχουν δημοσιοποιηθεί πριν από, ή μετά από την κοινοποίησή τους,
- ii.** είναι ήδη γνωστές στον λαμβάνοντα Φορέα, όπως αποδεικνύεται από γραπτά τεκμήρια στα αρχεία του εν λόγω Φορέα,
- iii.** έχουν νομότυπα ληφθεί, χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού, από τρίτο, ο οποίος δεν δεσμεύεται από τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού,
- iv.** έχουν δημοσιοποιηθεί χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού,
- v.** έχουν αναπτυχθεί καλοπροαίρετα από υπαλλήλους του λαμβάνοντος Φορέα, οι οποίοι δεν είχαν πρόσβαση στις εμπιστευτικές πληροφορίες,
- vi.** δεν υποδείχθηκαν επαρκώς ως εμπιστευτικές.

11.3. Ο κάθε Φορέας θα επιβάλει τις ίδιες υποχρεώσεις στους υπαλλήλους του, οι οποίοι λαμβάνουν γνώση των εμπιστευτικών πληροφοριών, ακόμη και για την περίοδο μετά από το τέλος του έργου ή μετά τη λήξη της απασχόλησής τους.

ΑΡΘΡΟ 12 - ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

Το παρόν Συμφωνητικό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι δημιουργεί οποιαδήποτε σύμπραξη, συνεταιρισμό, επίσημο εταιρικό σχήμα ή νομική οντότητα ανάμεσα στους συμπεράττοντες Φορείς.

ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οποιαδήποτε γνωστοποίηση δοθεί ή σταλεί στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, θα απαιτεί έγγραφα νομίμως και αρμοδίως υπογεγραμμένα. Όλες οι γνωστοποιήσεις και τα

Έκδοση: 6η

Ημ. Έκδοσης: 14.03.2019

11/13

έγγραφα που σχετίζονται με το έργο θα πρέπει να στέλνονται με κοινοποίηση προς το Συντονιστή του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ

Το παρόν Συμφωνητικό συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα, η οποία θα διέπει, κατά κανόνα, όλα τα έγγραφα, τις ειδοποιήσεις και τις συναντήσεις που σχετίζονται με το Έργο.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμπραξη συμπεριλαμβάνει φορέα που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. είναι δυνατή η χρήση της Αγγλικής στα έγγραφα που αφορούν στην επικοινωνία των φορέων της σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ

Τα Παραρτήματα του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας, τα οποία αποτελούν και αναπόσπαστο μέρος της εν λόγω συμφωνίας είναι τα εξής:

- Παράρτημα Α¹: Κατανομή Πόρων με τεκμηρίωση της πραγματικής συνεργασίας
- Παράρτημα Β: Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία
- Παράρτημα Γ: Κατάλογος Οργάνων και Εξοπλισμού που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο
- Παράρτημα Δ: Κατάλογος τρίτων μερών (ιδίως θυγατρικών εταιριών) που ενδέχεται να εμπλακούν με την απόκτηση δικαιωμάτων

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων οι οποίοι περιέχονται στο κύριο σώμα του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας και στα Παραρτήματά του, οι όροι οι οποίοι περιέχονται στο κύριο σώμα του εγγράφου θα υπερισχύουν.

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων οι οποίοι περιέχονται στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας και στην Απόφαση Χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των Παραρτημάτων, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής), οι όροι που αναφέρονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης θα υπερισχύουν.

ΑΡΘΡΟ 17 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

17.1 Οποιαδήποτε δικαιώματα ή υποχρεώσεις των Φορέων της Σύμπραξης προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας δεν μπορούν να ανατεθούν ή να μεταβιβασθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, σε οποιοδήποτε τρίτο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης και με την επιφύλαξη των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης.

17.2 Σε περίπτωση που υπάρχει ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης και στις διατάξεις του παρόντος, τα Μέλη της Σύμπραξης δεσμεύονται να προβούν άμεσα σε ανάλογη τροποποίηση του παρόντος Συμφωνητικού, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο από την αρμόδια Αρχή.

17.3 Όλες οι τροποποιήσεις και μετατροπές στο παρόν Συμφωνητικό γίνονται με επίσημα έγγραφα τα οποία υπογράφονται από όλους τους Φορείς της Σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 18 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ

Σε περίπτωση που οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας αποδειχθεί ότι είναι άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, ή γίνει στην πορεία άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, αυτό δεν θα έχει επιπτώσεις στην ισχύ των λοιπών διατάξεων του Συμφωνητικού.

¹ Τα Παραρτήματα του Συμφωνητικού είναι προαιρετικά και μπορούν να παραλειφθούν, ανάλογα με τη συμφωνία των Μερών. Ωστόσο, συνιστάται η συμπερίληψή τους στο Συμφωνητικό, καθώς έχουν ιδιαίτερα επιβλητικό χαρακτήρα για την ομαλή διεκπεραίωση του έργου.

ΑΡΘΡΟ 19 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 20 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν να καταβάλλουν προσπάθειες για τη φιλική διευθέτηση οποιασδήποτε διαφωνίας προκύπτει μεταξύ τους σε σχέση με την υλοποίηση του Έργου που έχουν προτείνει σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και το παρόν Συμφωνητικό.

Σε περίπτωση αποτυχίας, η διαφωνία που προκύπτει από, ή σε σχέση με, το παρόν Συμφωνητικό θα επιλύεται σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Κατανομή Πόρων με τεκμηρίωση της πραγματικής συνεργασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Προϋπάρχουσα Γνώση/ Τεχνογνωσία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Όργανα και Εξοπλισμός που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Κατάλογος τρίτων μερών (ιδίως θυγατρικών εταιριών) που ενδέχεται να εμπλακούν με την απόκτηση δικαιωμάτων

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (συμπληρώνεται ο ΑΦΜ¹):

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾

.....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

☐ Ανεξάρτητη επιχείρηση

Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον.

Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

☐ Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

☐ Συνδεδεμένη επιχείρηση

το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα I του ΕΕ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):

Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

☐ **Όχι**

☐ **Ναι** [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽³⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), (ημερομηνία)

Υπογραφή:

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος I του ΕΕ 651/2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ⁽⁴⁾			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(¹) Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

(²) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

(³) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(⁴) Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα **«Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης»**.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

.....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

.....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (συμπληρώνεται ο ΑΦΜ¹):

.....

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών
(²):

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης (³). Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής (⁴) που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....
.....
.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής (⁴) που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει τη δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....

 β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(¹) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(²) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(³) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(⁴) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

☐ **Περίπτωση 1:** Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

☐ **Περίπτωση 2:** Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (συμπλη ρώνεται ο ΑΦΜ*)	Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

(¹) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

.....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας :

.....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (συμπληρώνεται ο ΑΦΜ¹) :

.....

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (²):

.....

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(¹) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(²) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(³) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (³).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΚΤΙΜΩΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ
ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ

I. ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ο ορισμός των ΜμΕ¹ κάνει διάκριση μεταξύ τριών τύπων επιχειρήσεων ανάλογα με τον τύπο των σχέσεων που διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις σε επίπεδο συμμετοχής στο κεφάλαιο, στα δικαιώματα ψήφου ή δικαιώματος άσκησης κυριαρχικής επιρροής².

Τύπος 1: ανεξάρτητη επιχείρηση

Αποτελεί τη συνηθέστερη περίπτωση. Πρόκειται απλά για όλες τις επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στους άλλους δύο τύπους επιχειρήσεων, δηλαδή στις συνεργαζόμενες ή στις συνδεδεμένες.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι ανεξάρτητη εάν:

- δεν έχει συμμετοχή 25 %³ ή περισσότερο σε άλλη επιχείρηση,
- το 25 %³ ή περισσότερο του κεφαλαίου της δεν ανήκει σε μία άλλη επιχείρηση ή σε δημόσιο οργανισμό ή από κοινού σε πολλές συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή σε δημόσιους οργανισμούς, πλην ορισμένων εξαιρέσεων⁴,
- δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ούτε περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς επιχείρησης που καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και συνεπώς δεν είναι συνδεδεμένη επιχείρηση⁵.

Τύπος 2: συνεργαζόμενη επιχείρηση

Ο τύπος αυτός αντιπροσωπεύει την περίπτωση επιχειρήσεων που διατηρούν σημαντικές χρηματοοικονομικές εταιρικές σχέσεις, χωρίς όμως η μία να ασκεί σημαντικό άμεσο ή έμμεσο έλεγχο στην άλλη. Είναι συνεργαζόμενες οι επιχειρήσεις που δεν είναι ανεξάρτητες αλλά ούτε και συνδεδεμένες μεταξύ τους.

¹ Στη συνέχεια του κειμένου, ο όρος «ορισμός» αναφέρεται στο παράρτημα της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής που αφορά τον ορισμό των ΜμΕ.

² Ορισμός, άρθρο 3.

³ Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε κάθε επιχείρηση που είναι συνδεδεμένη με τη μετέχουσα επιχείρηση (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2).

⁴ Μία επιχείρηση μπορεί ωστόσο να εξακολουθήσει να είναι ανεξάρτητη εάν το κατώτατο όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, στην περίπτωση των παρακάτω κατηγοριών επενδυτών (εφόσον αυτοί δεν είναι συνδεδεμένοι με την αιτούσα επιχείρηση):

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που δραστηριοποιούνται συστηματικά σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου («άγγελοι επιχειρήσεων») και που επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον οι συνολικές επενδύσεις των εν λόγω επιχειρήσεων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ποσό των 1 250 000 ευρώ,

β) πανεπιστήμια ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού,

γ) θεσμικοί επενδυτές συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης (Ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2, εδάφιο 2).

⁵ — Εάν η εταιρική έδρα της επιχείρησης βρίσκεται σε κράτος μέλος που προβλέπει απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης παρομοίων λογαριασμών κατά την έννοια της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η επιχείρηση οφείλει ωστόσο να διευκρινίζει ότι δεν πληροί κάποιον από τους ορούς που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

—Υπάρχουν ορισμένες πολύ σπάνιες περιπτώσεις όπου μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως συνδεδεμένη με μία άλλη μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 3).

—Από την άλλη πλευρά, υπάρχει η σχετικά σπάνια περίπτωση μία επιχείρηση να καταρτίζει με δική της πρωτοβουλία ενοποιημένους λογαριασμούς χωρίς να της επιβάλλεται παρόμοια υποχρέωση από την προαναφερόμενη έβδομη οδηγία. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση δεν είναι υποχρεωτικά συνδεδεμένη και μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι μονό συνεργαζόμενη.

Για να προσδιοριστεί εάν μία επιχείρηση είναι συνδεδεμένη ή όχι, πρέπει να εξακριβώνεται σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις εάν η επιχείρηση πληροί ή όχι κάποιον από τους ορούς που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού, ενδεχομένως μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι συνεργαζόμενη με μία άλλη εάν:

- κατέχει ποσοστό συμμετοχής μεταξύ 25 %³ και 50 %³ σ' αυτήν,
- ή εάν η άλλη επιχείρηση κατέχει ποσοστό συμμετοχής μεταξύ 25 %³ και 50 %³ στην αιτούσα επιχείρηση,
- και η αιτούσα επιχείρηση δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους να περιλαμβάνεται η άλλη επιχείρηση βάσει ενοποίησης ούτε περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς αυτής της άλλης επιχείρησης ή μίας επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την τελευταία αυτή⁵.

Τύπος 3: συνδεδεμένη επιχείρηση

Αυτός ο τύπος αντιστοιχεί στην οικονομική κατάσταση επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε έναν όμιλο, μέσω του άμεσου ή έμμεσου ελέγχου της πλειοψηφίας του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου (ακόμη και μέσω συμφωνιών ή σε ορισμένες περιπτώσεις μέσω φυσικών προσώπων που είναι μέτοχοι), ή μέσω της ικανότητας άσκησης κυριαρχικής επιρροής σε μία επιχείρηση. Πρόκειται λοιπόν για πιο σπάνιες περιπτώσεις που διακρίνονται κατά κανόνα σαφέστατα από τους δύο προαναφερόμενους τύπους.

Προκειμένου να μην συναντήσουν οι επιχειρήσεις δυσκολίες ερμηνείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όρισε αυτόν τον τύπο επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνοντας, εφόσον αυτές ανταποκρίνονται στο αντικείμενο του ορισμού, τους όρους που προβλέπονται στο πρώτο άρθρο της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς⁶, η οποία εφαρμόζεται εδώ και αρκετά χρόνια.

Συνεπώς, μία επιχείρηση γνωρίζει κατά κανόνα αμέσως εάν είναι συνδεδεμένη, εφόσον υποχρεούται κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης που υποχρεούται να καταρτίζει παρόμοιους ενοποιημένους λογαριασμούς.

Οι δύο μοναδικές και σπάνιες περιπτώσεις κατά τις οποίες μία επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί συνδεδεμένη ενώ δεν υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς περιγράφονται στις δύο πρώτες παραγράφους της υποσημείωσης 5 στο τέλος το παρόντος επεξηγηματικού σημειώματος. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση πρέπει να διευκρινίζει εάν πληροί κάποιον από τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού.

II. Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ⁷

Ο αριθμός των εργαζομένων μιας επιχείρησης αντιστοιχεί στον αριθμό των ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ).

Ποιοι λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του αριθμού των εργαζομένων;

- Οι μισθωτοί της εξεταζόμενης επιχείρησης,
- τα πρόσωπα που εργάζονται για αυτή την επιχείρηση, που έχουν σχέση εξάρτησης με αυτή και εξομοιούνται προς μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
- οι μέτοχοι που απασχολούνται συστηματικά στην επιχείρηση και έχουν οικονομικά οφέλη από αυτή.

⁶ Έβδομη οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου βασισμένη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ. 28).

⁷ Ορισμός, άρθρο 5.

Οι ασκούμενοι ή οι φοιτητές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης άσκησης ή επαγγελματικής εκπαίδευσης δεν υπολογίζονται στον αριθμό των εργαζομένων.

Πώς υπολογίζεται ο αριθμός των εργαζομένων;

Μία ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα πρόσωπο που έχει εργαστεί στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης με πλήρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του εξεταζόμενου έτους. Ο αριθμός εκφράζεται σε ΕΜΕ.

Η εργασία προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ή που έχουν εργαστεί με καθεστώς μερικής απασχόλησης, ανεξαρτήτως διάρκειας, ή η εποχιακή εργασία, υπολογίζονται σε κλάσματα ΕΜΕ.

Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή γονικών αδειών δεν υπολογίζεται.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ,
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ
ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΔΡΑΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

«ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

ΕΚΘΕΣΗ/ ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή-Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών
(υπόδειγμα)

Προς την "..... επωνυμία δικαιούχου",
για τον έλεγχο των αιτούμενων δαπανών του έργου με τίτλο
«.....» στο πλαίσιο της Δράσης
«ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ -ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»

1. Διενεργήσαμε τις διαδικασίες, που συμφωνήθηκαν με βάση την από .../.../.... σύμβαση ανάθεσης, σε σχέση με τον συνημμένο «Πίνακα Δαπανών», της περιόδου από .../...../..... μέχρι .../...../..... συνολικού ποσού €, ο οποίος καταρτίστηκε με ευθύνη της «..... επωνυμία δικαιούχου" (εφεξής αναφερόμενος και ως 'δικαιούχος').
2. Η εργασία μας έγινε με βάση το XXXX Πρότυπο
3. Ο έλεγχος αφορά τις δαπάνες, που περιέχονται στο συνημμένο «Πίνακα Δαπανών» και διενεργήθηκε με βάση:
 - την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης,
 - την απόφαση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης και εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου (και τις τροποποιήσεις αυτών, εφόσον υπάρχουν) και
 - την ΥΑΕΚΕΔ, όπως ισχύει.

4. Συνοπτικά σκοπός του ελέγχου ήταν να διαπιστωθούν τα ακόλουθα:
- i. Η νομιμότητα και κανονικότητα της έκδοσης και εξόφλησης (σύμφωνα με τον ΚΦΑΣ, τον ΚΦΕ και τον Κώδικα ΦΠΑ) κάθε τιμολογίου/παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στον «Πίνακα Δαπανών» και η ορθή λογιστική καταχώρηση αυτών.
 - ii. Ότι κάθε δαπάνη αφορά το εγκεκριμένο έργο και πραγματοποιήθηκε εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου.
 - iii. Η τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας, που τίθενται από την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και την ΥΑΕΚΕΔ.
5. Από τη διενέργεια των προαναφερόμενων διαδικασιών ελέγχου δεν προέκυψαν διαφορές στο ύψος των δηλωθεισών δαπανών (ή: προέκυψαν διαφορές ύψους € και η σχετική αιτιολόγηση αποτυπώνεται στις συνημμένες και υπογεγραμμένες σελίδες του Πίνακα Δαπανών).
6. Επειδή οι ανωτέρω διαδικασίες ελέγχου δεν συνιστούν έλεγχο ή επισκόπηση Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα ή τα Διεθνή Πρότυπα Αναθέσεων Επισκόπησης, δεν εκφράζουμε γνώμη με βάση τα πρότυπα αυτά.
- Η έκθεση ελέγχου μας καταρτίστηκε αποκλειστικά για το σκοπό που αναφέρουμε στη εισαγωγή της έκθεσης και όχι για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή για διανομή σε άλλα μέρη.
- Αυτή η έκθεση ελέγχου αφορά μόνο τις δαπάνες που περιλήφθηκαν στον «Πίνακα Δαπανών» και δεν επεκτάθηκε στις Οικονομικές Καταστάσεις της «..... επωνυμία δικαιούχου» ως σύνολο.

Ο Ορκωτός Ελεγκτής-Λογιστής
(Υπογραφή + σφραγίδα)
Ονοματεπώνυμο

Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές

1. Σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» είναι επιλέξιμη η δαπάνη για αμοιβή ορκωτού λογιστή ή εταιρείας Ορκωτών Λογιστών για τη διενέργεια ελέγχου των δαπανών χρηματοδοτούμενου έργου ΕΤΑΚ. Η Αναλυτική πρόσκληση και το σύνολο του νομοθετικού πλαισίου της Δράσης έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ.
2. Για την υλοποίηση της κάθε εργασίας θα υπογράφεται υποχρεωτικά σύμβαση μεταξύ του δικαιούχου και του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών είναι επιλέξιμα μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του έργου.
3. Ο έλεγχος θα πραγματοποιείται με βάση το ΧΧΧ Πρότυπο και η έκθεση ελέγχου θα υπογράφεται από ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, ο οποίος θα είναι εγγεγραμμένος στο Δημόσιο Μητρώο της ΕΛΤΕ.
4. Το έργο του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή συνίσταται στον έλεγχο των παρακάτω πεδίων:
 - i. Έλεγχος (σύμφωνα με τον ΚΦΑΣ, τον ΚΦΕ και τον Κώδικα του ΦΠΑ) της νομιμότητας και κανονικότητας της έκδοσης και εξόφλησης κάθε τιμολογίου/παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στην έκθεση προόδου και έλεγχος της ορθής λογιστικής καταχώρησης αυτών. Η έκθεση προόδου συντάσσεται από τον δικαιούχο της δημόσιας χρηματοδότησης στην προκαθορισμένη ηλεκτρονική φόρμα και στο αντίστοιχο προκαθορισμένο έντυπο, που έχουν ορισθεί από την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ. Τα παραστατικά των δαπανών, που τίθενται υπόψη του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, θα πρέπει να είναι πρωτότυπα.
 - ii. Έλεγχος για κάθε δαπάνη ότι αφορά το εγκεκριμένο έργο, ότι πραγματοποιήθηκε εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου και ότι είναι στα όρια του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπάνης, που εντάσσεται.
 - iii. Έλεγχος της τήρησης των κανόνων επιλεξιμότητας, που τίθενται από την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και την ΥΑΕΚΕΔ. Επισημαίνεται ιδιαίτερα ο έλεγχος της τήρησης των ανώτατων ορίων της εκτός έδρας αποζημίωσης, των εξόδων μετακίνησης και διανυκτέρευσης, καθώς και ο έλεγχος των μηνιαίων αναλυτικών απολογιστικών φύλων χρονοχρέωσης για τις δαπάνες προσωπικού του δικαιούχου με εξηρημένη σχέση εργασίας.
5. Προκειμένου να ανταποκριθεί ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής στο ανωτέρω έργο θα πρέπει να του τίθενται υπόψη του τα παρακάτω δημόσια έγγραφα:
 - i. η απόφαση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης του αντίστοιχου έργου ΕΤΑΚ και το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου και οι τροποποιήσεις αυτών, εφόσον υπάρχουν,
 - ii. η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης,
 - iii. η ΥΑΕΚΕΔ, όπως ισχύει.

6. Ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής θα αναπαραγάγει τις σελίδες της έκθεσης προόδου, που αναφέρονται στα οικονομικά στοιχεία του έργου και θα **προσθέτει δύο στήλες:** στην **πρώτη** θα αναγράφεται το αποδεχόμενο ύψος ποσού κάθε παραστατικού και στην **δεύτερη** θα αποτυπώνονται σχόλια/παρατηρήσεις για τις περιπτώσεις, που απορρίπτεται ένα παραστατικό ή μειώνεται το επιλέξιμο ύψος αυτού. Σε περίπτωση αποδοχής του παραστατικού και του ύψους αυτού δεν απαιτείται να διατυπώνεται κάποιο σχόλιο στη στήλη των παρατηρήσεων, αλλά απλώς θα επαναλαμβάνεται στην πρώτη στήλη το ποσό του παραστατικού, ενώ στην περίπτωση απόρριψης ή μείωσης του ύψους αυτού θα πρέπει να διατυπώνεται στην δεύτερη στήλη σχετικό σχόλιο. Κάθε σελίδα της έκθεσης προόδου, που ελέγχθηκε, θα εκτυπώνεται και θα μονογράφεται από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή και θα τίθεται η σφραγίδα του. Με την ολοκλήρωση του ελέγχου ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής συντάσσει σχετική έκθεση/βεβαίωση ελέγχου, την οποία υποβάλει προς το δικαιούχο εις διπλούν με συνημμένες σε αυτήν τις σελίδες, που ήλεγξε. Η έκθεση/βεβαίωση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή θα περιλαμβάνει εδάφιο, στο οποίο θα αναφέρεται ότι του ετέθησαν και έλαβε υπ' όψιν του τα έγγραφα του σημείου 5 της παρόντος και ότι πραγματοποίησε τον έλεγχο, που ορίζεται στο σημείο 4 του παρόντος.

7. Στη συνέχεια ο δικαιούχος της χρηματοδότησης διαμορφώνει την έκθεση προόδου προσαρμοσμένη στις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή και μονογράφει την κάθε σελίδα αυτής, ενώ οι σελίδες της έκθεσης, που αναφέρονται στα οικονομικά στοιχεία του έργου και ελέγχθηκαν από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, μονογράφονται και από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή και τίθεται η σφραγίδα του. Η ως ανωτέρω διαμορφωθείσα έκθεση προόδου του έργου υποβάλλεται από τον δικαιούχο προς την ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ μαζί με ένα αντίγραφο της υποβληθείσας σε αυτόν έκθεσης/βεβαίωσης ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή (με τις συνημμένες και υπογεγραμμένες σελίδες, που ήλεγξε). Στις περιπτώσεις των συνεργατικών έργων, όπου μπορεί να πραγματοποιείται έλεγχος από διαφορετικούς ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές, η υποβαλλόμενη έκθεση προόδου θα διαμορφώνεται με βάση τις εκθέσεις/βεβαιώσεις όλων των συμμετεχόντων ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, οι οποίοι και θα την υπογράφουν/σφραγίζουν. Η έκθεση προόδου του έργου υποβάλλεται ταυτόχρονα και σε ηλεκτρονική μορφή στον αρμόδιο χειριστή της δράσης για την περαιτέρω προώθηση και ολοκλήρωση της πιστοποίησης του έργου.

8. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα προβλέπονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης σχετικά με τα συνυποβαλλόμενα παραδοτέα και παραστατικά των εκθέσεων προόδου, καθώς και τη διαδικασία διενέργειας των επαληθεύσεων/πιστοποιήσεων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ - ΕΣΠΑ

**ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10 Αθήνα
Ταχ. Κώδικας : 105 63
Πληροφορίες : Ε. Στουραϊτης,
Ζ. Γεωργοπούλου
Τηλ: 210 3742073, 210 3742085
Fax : 210 3742063
E-mail : stateaid_unit@mnec.gr

Αθήνα, 13-5-2016
Αριθ. Πρωτ.: 49939/ΕΥΚΕ1942

Προς: Πίνακα Αποδεκτών

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ)

**ΘΕΜΑ: ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

Στο πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων της RIS3 στα Ε.Π. η υπηρεσία μας εξέδωσε και απέστειλε στις Ε.Υ.Δ. με το με αρ. πρωτ. 115970/ΕΥΚΕ203/13-11-2015 έγγραφο Οδηγό «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3». Σε συνέχεια του Οδηγού αυτού και λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ερωτήματα Ε.Υ.Δ και τις διευκρινίσεις της Ε.Ε. σε σεμινάριο «State Aid in RDI projects co-financed from the ESIF» στο παρόν έγγραφο αναλύονται οι δυνατότητες που υπάρχουν προκειμένου μία δημόσια χρηματοδότηση σε ερευνητικό οργανισμό (εφεξής Ε.Ο.) ή/και ερευνητική υποδομή (εφεξής Ε.Υ.) να μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση. Τονίζεται ότι το παρόν έγγραφο δεν αφορά σε καμία περίπτωση τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων για δράσεις έρευνας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Ε.Ο./Ε.Υ. ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ

Σύμφωνα με τη νομολογία προκειμένου μια ενίσχυση να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, απαιτούνται σωρευτικά τα εξής: ύπαρξη μιας επιχείρησης, δυνατότητα καταλογισμού του μέτρου στο Δημόσιο, χορήγηση πλεονεκτήματος, επιλεκτικότητα του μέτρου και τις δυνητικές επιπτώσεις της στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές εντός της Ένωσης. Ως επιχειρήσεις ορίζονται, σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΚ, οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει, τον τρόπο χρηματοδότησής τους και από το εάν έχουν ή όχι κερδοσκοπικό σκοπό. Το μόνο καθοριστικό κριτήριο που λαμβάνεται υπόψη είναι εάν η οντότητα ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ως οικονομική δραστηριότητα λογίζεται κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.

Για τις δράσεις Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΑΚ) και για τους οργανισμούς ερευνών και διάχυσης γνώσης και τις ερευνητικές υποδομές σύμφωνα με το σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) θεωρούνται ως μη οικονομικής φύσης οι εξής δραστηριότητες:

α) κύριες δραστηριότητες ερευνητικών οργανισμών και ερευνητικών υποδομών, και ιδιαίτερα:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων.

- ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση,

- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση.

β) δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες αυτές επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής.

Επίσης σύμφωνα με το σημείο 20 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01):

Σε περίπτωση που ένας ερευνητικός οργανισμός ή μια ερευνητική υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές, όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στον βαθμό που καλύπτει δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες. Εάν ο ερευνητικός οργανισμός ή η ερευνητική υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η χρηματοδότησή του/της μπορεί να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα είναι αμιγώς επικουρική, δηλαδή συνδέεται άμεσα με τη δραστηριότητα του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση του/της, και είναι περιορισμένου πεδίου εφαρμογής. Για τους σκοπούς του παρόντος πλαισίου, η Επιτροπή θα θεωρεί ότι όντως πρόκειται για την ως άνω περίπτωση όταν οι οικονομικές δραστηριότητες καταναλίσκουν ακριβώς τους ίδιους πόρους (όπως υλικό, εξοπλισμό, εργασία και σταθερό κεφάλαιο) με τις μη οικονομικές δραστηριότητες και η δυναμικότητα που διατίθεται κάθε έτος για τέτοιου είδους οικονομικές δραστηριότητες δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας του φορέα.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Α) Όσον αφορά τη δημόσια χρηματοδότηση για κατασκευή νέας ή επέκταση υφιστάμενης Ερευνητικής Υποδομής, εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις του σημείου 19 της Ανακοίνωσης της Ε.Ε. και η ερευνητική υποδομή χρησιμοποιείται μόνο για μη οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότησή της θεωρείται ως μη κρατική ενίσχυση.

Β) Όταν η Ε.Υ. ασκεί τόσο μη οικονομικές όσο και οικονομικές δραστηριότητες αλλά: ι) η κύρια δραστηριότητα της Ε.Υ. εμπίπτει εντός των αναγραφόμενων στο σημείο 19.α της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/С 198/01) ιι) οι οικονομικές δραστηριότητες είναι αμιγώς επικουρικές, συνδέονται άμεσα με τη δραστηριότητα της ερευνητικής υποδομής και είναι απαραίτητες για αυτήν, ιιι) καταναλίσκουν τους ίδιους ακριβώς πόρους με τις μη οικονομικές και ιν) είναι σε μικρό ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας του φορέα τότε η χρηματοδότησή της Ε.Υ. δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

Προκειμένου να γίνει χρήση της παραπάνω πρόνοιας εκτός των ανωτέρω προϋποθέσεων που θέτει το σημείο 20 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/С 198/01) θα πρέπει να διευκρινιστούν τα ακόλουθα:

ι) Η μέτρηση της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας, σύμφωνα με τις διευκρινίσεις της Ε.Ε., δεν γίνεται με οικονομικά στοιχεία αλλά με στοιχεία όπως αριθμός ωρών απασχόλησης εξειδικευμένου προσωπικού, ώρες χρήσης εξοπλισμού κ.λ.π.. Η Ε.Ε. δεν έχει προσδιορίσει ακριβώς συγκεκριμένους τρόπους μέτρησης της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας και είναι στην ευχέρεια της Διαχειριστικής Αρχής να προσδιορίσει στο πλαίσιο της πρόσκλησης, με ποιον τρόπο και με βάση ποια στοιχεία θα γίνεται ο υπολογισμός.

ιι) Ο φορέας χορήγησης της ενίσχυσης, στο πλαίσιο πρόσκλησης για δημόσια χρηματοδότηση για κατασκευή νέας ή επέκταση υφιστάμενης Ερευνητικής Υποδομής, πρέπει να λαμβάνει από τον δικαιούχο της ενίσχυσης επιχειρησιακό σχέδιο από το οποίο να προκύπτει η χρήση που θα έχει η υποδομή έπειτα από την κατασκευή / επέκτασή της και στο σχέδιο αυτό να αναφέρονται τα ποσοστά χρήσης της για μη οικονομικές και οικονομικές δραστηριότητες σε ετήσια βάση από την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου έργου και μετά. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται, στη βάση των ετήσιων προβλέψεων του επιχειρησιακού σχεδίου, ότι υπάρχει ενδεχόμενο σε δεδομένη χρονική στιγμή οι οικονομικές δραστηριότητες να υπερβούν το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας, τότε πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή, από τον φορέα χορήγησης της ενίσχυσης, μηχανισμός παρακολούθησης και ανάκτησης (claw – back mechanism) με τον οποίο θα μπορεί να ανακτάται το τμήμα της δημόσιας χρηματοδότησης το οποίο αφορά σε οικονομική δραστηριότητα, καθώς εφόσον η οικονομική δραστηριότητα υπερβαίνει το 20% τότε παύει να θεωρείται επικουρική και υπόκειται πλέον στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Γ) Στην περίπτωση που ο ίδιος φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση). Αποδεικτικά στοιχεία για την τήρηση της προβλεπόμενης κατανομής των δαπανών, της χρηματοδότησης και των εσόδων μπορεί να συνιστούν οι ετήσιες

οικονομικές καταστάσεις του οικείου φορέα. Επισημαίνεται ότι η έλλειψη σαφούς διαχωρισμού καθιστά το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα εντός του πεδίου εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις σύμφωνα με το σημείο 18 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01).

Δ) Όταν μια ερευνητική υποδομή θα χρησιμοποιηθεί για δραστηριότητες και οικονομικής και μη οικονομικής φύσης και οι δραστηριότητες οικονομικής φύσης δεν μπορούν να θεωρηθούν επικουρικές τότε το τμήμα των μη οικονομικών δραστηριοτήτων θεωρείται μη κρατική ενίσχυση ενώ το τμήμα των οικονομικών δραστηριοτήτων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων κρατικών ενισχύσεων και μπορεί να ενισχυθεί με το άρθρο 26 του Καν. 651/2014 «Επενδυτικές Ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές» σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού και του Κανονισμού όπως έχουν αναλυτικά αναφερθεί στον Οδηγό «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3».

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΩΣ ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ Ε.Ο. ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ή ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η χρηματοδότηση διεξαγωγής έρευνας από Ε.Ο. για λογαριασμό επιχειρήσεων, καθώς και η περίπτωση συνεργασίας του Ε.Ο. με επιχειρήσεις, οι οποίες επηρεάζουν τους στόχους της έρευνας της εν λόγω συνεργασίας, θεωρούνται γενικά ότι υπόκεινται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Ωστόσο όταν ένας Ε.Ο. πληροί τα κριτήρια των σημείων 19 ή 20 του Πλαισίου ΕΑΚ, όπως προαναφέρθηκαν πριν, τότε μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Ε.Ο. δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Παραδείγματος χάριν για Ε.Ο. με κύρια δραστηριότητα που εμπίπτει στο σημείο 19.1 όταν το σύνολο των κερδών του Ε.Ο. από δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του οι οποίες είναι μη οικονομικές ή όταν τα αποτελέσματα της έρευνας διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση.

Επίσης μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Ε.Ο. δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, όταν ένας Ε.Ο. μετακυλύει στους τελικούς αποδέκτες (επιχειρήσεις) το οποιοδήποτε πλεονέκτημα (βλ. Οδηγός Κρατικές Ενισχύσεις και RIS3 κεφ. 2) προκύπτει μέσω της χρηματοδότησης αυτής όπως π.χ. την μετακύλιση του (ποσοτικοποιημένου) πλεονεκτήματος στις επιχειρήσεις μέσω μειωμένων τιμών η οποία οφείλει να εξασφαλίζεται με την ύπαρξη κατάλληλου μηχανισμού.

Με βάση τα παραπάνω είναι απαραίτητο στο πλαίσιο έκδοσης προσκλήσεων να εξετάζεται κατά πόσον μπορούν να πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις από τους Ε.Ο. προκειμένου να μην θεωρείται η χρηματοδότηση αυτή κρατική ενίσχυση και να μην αντιμετωπίζουν προβλήματα οι Ε.Ο./Ε.Υ με την πλήρωση των προϋποθέσεων του σημείου 20 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01) όταν αυτό απαιτείται.

Όταν δεν πληρούνται τα ανωτέρω τότε οι δραστηριότητες διεξαγωγής έρευνας από Ε.Ο. για λογαριασμό επιχειρήσεων ή συνεργασίας του Ε.Ο. με επιχειρήσεις υπόκεινται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και οι Ε.Ο. μπορούν να ενισχυθούν με άρθρα του Καν. 651/2014 σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Κανονισμού όπως έχουν αναλυτικά αναφερθεί στον Οδηγό «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3».

Επισημαίνεται ότι, όταν ένας Ε.Ο. συμμετέχει π.χ. σε μία συνεργασία με επιχείρηση, εξετάζεται αυτή καθαυτή η ενισχυόμενη δραστηριότητα. Εφόσον αυτή μπορεί να υπαχθεί στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Ε.Ο. (σύμφωνα με όλα τα προαναφερόμενα στοιχεία) τότε η χρηματοδότηση του Ε.Ο. μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, ανεξάρτητα από τα συνολικά ποσοστά δραστηριοποίησης του Ε.Ο. σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεν εξετάζονται. Παραδείγματος χάριν χρηματοδότηση για συνεργασία επιχείρησης με Ε.Ο. ο οποίος ασκεί συνολικά 70% μη οικονομικές (σύμφωνα με σημείο 19 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01)) και 30% οικονομικές δραστηριότητες, και όπου το σύνολο των κερδών του Ε.Ο. από την συγκεκριμένη δραστηριότητα συνεργασίας (π.χ. μεταφορά γνώσης) επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του, οι οποίες είναι μη οικονομικές, μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Τέλος υπενθυμίζουμε την δυνατότητα του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) να διαχειρίζεται τις δράσεις είτε είναι κρατική ενίσχυση και προς τον Ε.Ο./Ε.Υ. και την επιχείρηση είτε είναι δράση που αποτελεί κρατική ενίσχυση μόνο για την επιχείρηση και όχι για τον Ε.Ο./Ε.Υ. με πλήρη υλοποίηση των δράσεων μέσω αυτού και στις 2 περιπτώσεις.

Οι Ε.Υ.Δ. στις οποίες αποστέλλεται το παρόν παρακαλούνται όπως τον κοινοποιήσουν στους φορείς αρμοδιότητας τους οι οποίοι εμπλέκονται στην υλοποίηση των δράσεων RIS3.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ & ΕΣΠΑ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΡΚΟΛΗΣ

Εσωτερική διανομή:

- Γρ. Υπουργού κ. Γ. Σταθάκη
- Γρ. Υφυπουργού κ. Αλ. Χαρίτση
- Γρ. Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ κ. Π. Κορκολή
- Γρ. Ειδικής Γραμματέως Διαχ. Τομεακών Ε.Π. του ΕΤΠΑ και Τ.Σ. κα Ε. Φωτονιάτα
- Γρ. Ειδικού Γραμματέα Διαχ. Τομεακών Ε.Π. του ΕΚΤ κ. Γ. Ιωαννίδη
- Γρ. Προϊσταμένου ΕΑΣ κ. Γ. Φίρμπα
- Ε.Υ.Σ.Α.Α.
- Ε.Υ.Θ.Υ.
- Ε.Υ. Αρχή Πιστοποίησης
 - Ε.Υ.Σ.Ε.
 - Ε.Υ.Κ.Ε.
 - Ε.Υ. Ο.Π.Σ.

Πίνακας Αποδεκτών

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. "Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», Λεωφ., Μεσογείων 56, 115 27 Αθήνα
Προϊσταμένη κα Α. Φέτση
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. "Υποδομές Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη", Κόνιαρη 15, 114 71 Αθήνα
Προϊσταμένη κα Ζ. Παπασιώπη
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. « Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα», Θεοφιλοπούλου & Μεναίχμου 18, 117 43 Αθήνα
Προϊσταμένη Δ.Α. , κα Αναστασία Καρκούλη
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. " Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση", Κωνσταντινουπόλεως 45-49, 118 55 Αθήνα
Προϊστάμενο κ. Σοφοκλή Γώγο
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Εδαφικής Συνεργασίας, Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 57001 Θεσσαλονίκη
Προϊστάμενη κ. Ελ. Κατσιγιάννη

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Ηροδότου 20, 691 00 Κομοτηνή
Προϊστάμενο κ. Βασίλειο Πιτσινίγκο
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01 Πυλαία Θεσσαλονίκης
Προϊσταμένη κα Αγγελική Ωραιοπούλου
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, ΥΔΕΠ Δ. Μακεδονίας Διοικητήριο -ΖΕΠ, 501 00 Κοζάνη
Προϊστάμενο κ. Χαράλαμπο Κιουρτσίδη
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ηπείρου, 8ης Μεραρχίας 5-7, 45 445 Ιωάννινα
Προϊσταμένη κα Ευγενία Παπανικολάου
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Θεσσαλίας, Σωκράτους 111, 413 36 Λάρισα
Προϊσταμένη κα Μελπομένη Σαραφίδου
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα
Προϊστάμενο, κ. Πέτρο Οικονόμου

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα
Προϊσταμένη κα Άλκηστη Σταθοπούλου
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, Υψηλάντου 12, 351 00 Λαμία
Προϊστάμενο κ. Κώστα Λέμα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής, Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα
Προϊστάμενο κ. Δημήτρη Δρόση
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Πελοποννήσου, Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 221 00 Τρίπολη
Προϊστάμενο κ. Αντώνη Ψαράκη
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, 10 χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη
Προϊστάμενο κ. Γεώργιο Πλακωτάρη
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, Σ. Καράγιωργα, 84100 Ερμούπολη
Προϊστάμενο κ. Αντώνιο Βουτσίνο
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης, Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο
Προϊσταμένη κα Μαρία Κασωτάκη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΑ, Λεωφ. Αθηνών 58 ΤΚ: 10441, Αθήνα
Προϊστάμενο κ Ν. Μανέτα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΑΛΘ, Μιχαλακοπούλου 103, 11527 Αθήνα
Προϊσταμένη κα Ε. Γιόκαλα
- Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας Διεύθυνση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού Πολιτικών και Δράσεων Ε.ΤΑ.Κ Μεσογείων 14-18, 115 10 Αθήνα
Προϊσταμένη κα Α. Σπηλιώτη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ: Δείκτες Δράσης

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΤΠΑ ΔΡΑΣΗΣ		
Κωδικός	Δείκτης	Ορισμοί δεικτών βάσει Καν. ΕΕ 1301/2013
CO01	Παραγωγική επένδυση: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη οποιασδήποτε μορφής από το ΕΤΠΑ (είτε η στήριξη αφορά κρατική ενίσχυση είτε όχι). <u>Επιχείρηση</u> : Οργανισμός που παράγει αγαθά ή υπηρεσίες για την ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς προκειμένου να αποκτήσει κέρδος. (Βάσει του Κανονισμού 651/2014 ως επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα). Ο ΑΦΜ της <u>επιχείρησης</u> αποτελεί το στοιχείο αναφοράς με βάση το οποίο γίνεται η αποφυγή της πολλαπλής μέτρησης των επιχειρήσεων που επιχορηγούνται.
CO02	Παραγωγική επένδυση: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη σε μορφή μη επιστρεπτέας άμεσης χρηματοδοτικής στήριξης (ήτοι επιχορηγήσεις) με την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των έργων. (Υποσύνολο του Δείκτη CO01 «Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη».) Στη συγκεκριμένη δράση CO01 και CO02 ταυτίζονται. Ο ΑΦΜ της <u>επιχείρησης</u> αποτελεί το στοιχείο αναφοράς με βάση το οποίο γίνεται η αποφυγή της πολλαπλής μέτρησης των επιχειρήσεων που επιχορηγούνται.
CO05	Παραγωγική επένδυση: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται	Υποσύνολο του Δείκτη CO01 «Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη». Αριθμός επιχειρήσεων που δημιουργήθηκαν λαμβάνοντας χρηματοδοτική ενίσχυση ή στήριξη (συμβουλευτικές υπηρεσίες, καθοδήγηση κλπ) από το ΕΤΠΑ (π.χ. μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής) ή μονάδων/δομών παροχής στήριξης στις επιχειρήσεις που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ (π.χ. θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων). Μία επιχείρηση δεν θεωρείται νέα, εάν αλλάξει μόνο η νομική της μορφή. Στην παρούσα δράση, ως νέα εκλαμβάνεται η επιχείρηση που δεν υπήρχε πέντε χρόνια πριν από την έναρξη του έργου. Ο ΑΦΜ της <u>επιχείρησης</u> αποτελεί το στοιχείο αναφοράς με βάση το οποίο γίνεται η αποφυγή της πολλαπλής μέτρησης των επιχειρήσεων που επιχορηγούνται.
CO24	Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται	Μεικτές νέες θέσεις εργασίας (που δεν προϋπήρχαν) για την άμεση ενασχόληση με δραστηριότητες Ε&Α, σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης. Κάθε θέση εργασίας θα πρέπει να αποτελεί συνέπεια της υλοποίησης ή ολοκλήρωσης των έργων, θα πρέπει να καλυφθεί (υφιστάμενες κενές θέσεις εργασίας δεν προσμετρούνται) και θα πρέπει να αυξάνει το συνολικό αριθμό των ερευνητικών θέσεων εργασίας στον οργανισμό. Προσωπικό υποστήριξης για Ε&Α (δηλ. θέσεις εργασίας που δεν σχετίζονται άμεσα με δραστηριότητες Ε&Α) δεν συνυπολογίζεται. Ο δείκτης εστιάζει στο απασχολούμενο προσωπικό, ενώ η υποστηριζόμενη οντότητα μπορεί να είναι νέα ή υφιστάμενη. <u>Μεικτές θέσεις εργασίας</u> : Μεικτές θεωρούνται όλες οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται ανεξαρτήτως του αν ο εργαζόμενος προέρχεται από το εσωτερικό της οργανισμού (π.χ. εσωτερική μετακίνηση) ή έξω από τον οργανισμό, αρκεί να συνεισφέρει άμεσα στην αύξηση των συνολικών ερευνητικών θέσεων εργασίας. Στην περίπτωση εσωτερικής μετακίνησης απαραίτητη προϋπόθεση για να θεωρηθεί η θέση που καλύφθηκε με τη μετακίνηση ως νέα θέση εργασίας, είναι να καλυφθεί και εκείνη η θέση από όπου μετακινήθηκε ο εργαζόμενος. <u>Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης</u> : η εργασία μπορεί να είναι πλήρης ή μερικής απασχόλησης ή εποχική. Οι εποχικές και οι μερικής απασχόλησης θέσεις εργασίας θα πρέπει να μετατρέπονται σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης χρησιμοποιώντας πρότυπα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας ή στατιστικά ή άλλα πρότυπα. Στο πεδίο της Ε&Α η διάρκεια της εργασίας τείνει να είναι μικρότερη και εξαρτάται κάθε φορά από το υλοποιούμενο έργο. Οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται για διαφορετικά έργα θα πρέπει να προστίθενται (υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα έργα λαμβάνουν στήριξη), και αυτό δεν θεωρείται ότι αποτελεί πολλαπλό υπολογισμό.

CO26	Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα	<p>Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα σε έργα Ε&Α. Τουλάχιστον μία επιχείρηση και ένα ερευνητικό ινστιτούτο συμμετέχουν στο έργο. Την στήριξη μπορεί να λάβει ένα ή περισσότερα από τα συνεργαζόμενα μέρη (ερευνητικό ινστιτούτο ή επιχείρηση), υπό την προϋπόθεση της συνεργασίας. Η συνεργασία μπορεί να είναι νέα ή υφιστάμενη. Η συνεργασία θα πρέπει να διαρκέσει τουλάχιστον καθόλη τη διάρκεια του έργου.</p> <p><u>Επιχείρηση</u>: οργανισμός που παράγει αγαθά ή υπηρεσίες για την ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς προκειμένου να επιτύχει κέρδος.</p> <p>Ο τόπος προέλευσης της επιχείρησης (εντός ή εκτός της ΕΕ) δεν έχει σημασία. Σε περίπτωση που μία επιχείρηση είναι επικεφαλής και άλλες είναι υπεργολάβοι που ωστόσο συνεργάζονται με το ερευνητικό ινστιτούτο, τότε όλες οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσμετρούνται. Όλες οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται σε διαφορετικά έργα θα πρέπει να προσμετρούνται (υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα έργα λαμβάνουν στήριξη) και αυτό δεν θεωρείται ότι αποτελεί πολλαπλό υπολογισμό.</p> <p><u>Ερευνητικό ινστιτούτο</u>: Οργανισμός στον οποίο η Ε&Α αποτελεί πρωταρχική δραστηριότητα. Η συνεργασία μπορεί να μετρηθεί βάσει είτε των δράσεων είτε των συμμετεχόντων. Ο συγκεκριμένος δείκτης εστιάζει στις επιχειρήσεις ως συμμετέχουσες.</p> <p>Στην παρούσα δράση ο δείκτης αυτός αφορά μόνο στην ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΙΙ.</p> <p>Ο ΑΦΜ της <u>επιχείρησης</u> αποτελεί το στοιχείο αναφοράς με βάση το οποίο γίνεται η αποφυγή της πολλαπλής μέτρησης των επιχειρήσεων που επιχορηγούνται.</p> <p>ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Β' ΚΥΚΛΟ</p>
CO28	Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά	<p>Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά. Ο δείκτης μετράει το κατά πόσον μία επιχείρηση λαμβάνει στήριξη για να αναπτύξει ένα 'νέο στην αγορά' προϊόν, σε οποιαδήποτε από τις αγορές που δραστηριοποιείται η επιχείρηση. Περιλαμβάνει την καινοτομία διαδικασιών υπό τον όρο ότι η διαδικασία συνεισφέρει στην ανάπτυξη του προϊόντος. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα έργα που δεν στοχεύουν πραγματικά στην ανάπτυξη ενός προϊόντος. Αν μία επιχείρηση εισάγει αρκετά προϊόντα ή αν λαμβάνει στήριξη για διαφορετικά έργα, εξακολουθεί να προσμετρείται ως μία επιχείρηση. Σε περίπτωση έργων συνεργασίας, ο δείκτης μετράει όλες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις.</p> <p>Ένα προϊόν είναι νέο στην αγορά αν δεν υπάρχει άλλο προϊόν στην αγορά με την ίδια λειτουργικότητα ή αν η τεχνολογία που το νέο προϊόν χρησιμοποιεί είναι ουσιαστικά διαφορετική από την τεχνολογία των υφιστάμενων προϊόντων. Τα προϊόντα μπορεί να είναι υλικά ή άυλα (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών). Προσμετρούνται και τα υποστηριζόμενα έργα που στόχευαν να εισάγουν νέα στις αγορές προϊόντα αλλά δεν το κατάφεραν.</p> <p>Εάν ένα προϊόν είναι νέο και στην αγορά και στην επιχείρηση, η επιχείρηση θα πρέπει να προσμετρηθεί και στους δύο σχετικούς δείκτες (Βλέπε Δείκτη CO29 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία»).</p> <p>Τα όρια της αγοράς (γεωγραφικά ή άλλα) ορίζονται από την Διαχειριστική Αρχή με βάση την επιχειρηματική δραστηριότητα της επιχείρησης που λαμβάνει στήριξη. Ο Δείκτης CO01 θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται όπου γίνεται χρήση του Δείκτη CO28.</p> <p>Σημειωθεί ότι η συνάφεια με τον Δείκτη CO29 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία». Ενώ οι περισσότερες κλασσικές καινοτομίες οδηγούν σε προϊόντα που είναι νέα τόσο στην αγορά όσο και στην επιχείρηση, είναι δυνατό το προϊόν να είναι νέο στην αγορά αλλά όχι νέο στην επιχείρηση, π.χ. προσαρμογή ενός υφιστάμενου προϊόντος σε μία νέα αγορά χωρίς να αλλάξει η λειτουργικότητά του.</p> <p>ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Β' ΚΥΚΛΟ</p>
CO29	Έρευνα και καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων	<p>ΜΟΝΟ ΣΤΟΝ Β' ΚΥΚΛΟ</p> <p>Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία. Ο δείκτης μετράει το κατά πόσον μία επιχείρηση λαμβάνει στήριξη για να</p>

	<p>που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία</p> <p>αναπτύξει ένα 'νέο στην επιχείρηση' προϊόν. Περιλαμβάνει την καινοτομία διαδικασιών υπό τον όρο ότι η διαδικασία συνεισφέρει στην ανάπτυξη του προϊόντος. Δεν συμπεριλαμβάνονται τα έργα που δεν στοχεύουν πραγματικά στην ανάπτυξη ενός προϊόντος. Αν μία επιχείρηση εισάγει διάφορα προϊόντα ή αν λαμβάνει στήριξη για διάφορα έργα, εξακολουθεί να προσμετρείται ως μία επιχείρηση. Σε περίπτωση έργων συνεργασίας, ο δείκτης μετράει όλες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις για τις οποίες το προϊόν είναι νέο.</p> <p>Ένα προϊόν είναι νέο στην επιχείρηση εάν η επιχείρηση δεν παρήγαγε κάποιο προϊόν με την ίδια λειτουργικότητα ή αν η τεχνολογία παραγωγής είναι ουσιαστικά διαφορετική από την τεχνολογία των ήδη παραγόμενων προϊόντων. Τα προϊόντα μπορεί να είναι υλικά ή άυλα (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών).</p> <p>Προσμετρούνται τα υποστηριζόμενα έργα που στόχευαν να εισάγουν νέα στην επιχείρηση προϊόντα αλλά τελικά δεν το κατάφεραν. Εάν ένα προϊόν είναι νέο και στην αγορά και στην επιχείρηση, η επιχείρηση θα πρέπει να προσμετρηθεί και στους δύο σχετικούς δείκτες (Βλέπε Δείκτη CO28 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά»).</p> <p>Ο Δείκτης CO01 θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται όπου γίνεται χρήση του Δείκτη CO29.</p> <p>Σημειωτέα η συνάφεια με τον Δείκτη CO28 «Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά». Ενώ οι περισσότερες κλασσικές καινοτομίες οδηγούν σε προϊόντα που είναι νέα τόσο στην αγορά όσο και στην επιχείρηση, είναι δυνατό το προϊόν να είναι νέο στην επιχείρηση αλλά όχι νέο στην αγορά, π.χ. κάποιες μεταφορές τεχνολογίας.</p>
ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ	
05801	Επιστημονικές δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά με αξιολόγηση ή σε διεθνή συνέδρια με αξιολόγηση (peer reviewed)
05802	Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης
05803	Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο της δράσης
05804	Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας PCT στο πλαίσιο της δράσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

Αθήνα, 10-04-2017

Αρ. Πρωτ. **42649** /ΕΥΚΕ **5351**

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10

Ταχ. Κώδικας: 105 63 Αθήνα

Πληροφορίες: Α.Βοζίκης

Τηλ.: 210 - 3742008

Fax: 210 - 3742057

E-mail: stateaid_unit@mnec.gr

Προς:

ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Κοιν.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Θέμα: Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής

Σε συνέχεια του με Αρ. Πρωτ.101270/ΕΥΚΕ3633/30.09.2016 εγγράφου και με σκοπό την διευκόλυνση στην ορθή εφαρμογή του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 (ΓΑΚ), και ειδικότερα αναφορικά στο άρθρο 2 σημείο 18 εδάφια α), β) και ε) αυτού, όπου ορίζονται οι προϋποθέσεις αξιολόγησης μιας επιχείρησης για το χαρακτηρισμό αυτής ως προβληματικής, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα προκειμένου να γίνει εφαρμογή της αξιολόγησης:

Στάδιο 1. Προσδιορισμός του μεγέθους της επιχείρησης :

Εξετάζεται το μέγεθος της επιχείρησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του ως άνω Κανονισμού. Το κριτήριο της προβληματικής εξετάζεται για:

Α. ΜΜΕ που όμως έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη λειτουργίας από τη σύστασή τους (ή επταετία από πρώτη εμπορική πώληση για κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου).

Β. Μεγάλες Επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως του χρόνου σύστασης και λειτουργίας τους. Υπενθυμίζεται ότι βάσει του προαναφερόμενου ορισμού σε μία επιχείρηση εφόσον το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού η εν λόγω επιχείρηση επίσης θεωρείται ως Μεγάλη Επιχείρηση,

Στάδιο 2. Προσδιορισμός του είδους της επιχείρησης βάσει της νομικής της μορφής:

Προσδιορίζεται το είδος της επιχείρησης βάσει της κατηγοριοποίησης του σημείου 18 του άρθρου 2 του εν λόγω Κανονισμού.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

A. Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (κεφαλαιουχικές), αναγνωρίζεται ως τέτοια, η εταιρεία στη οποία οι ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στο ύψος της εισφοράς τους στην επιχείρηση. Για τα Ελληνικά μέχρι σήμερα δεδομένα, αναφέρονται ενδεικτικά, η Ανώνυμη Εταιρεία, η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία, η Ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία.

B. Εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας ήτοι οι προσωπικές εταιρίες. Αναγνωρίζονται ως τέτοιες, οι επιχειρήσεις που έχουν τη μορφή: Ομόρρυθμης Εταιρείας, Ετερόρρυθμης εταιρείας και οι Ατομικές Επιχειρήσεις.

Μετά τον προσδιορισμό του μεγέθους και του είδους της επιχείρησης γίνεται ο έλεγχος των κριτηρίων που θέτει ο Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 (ΓΑΚ) (άρθρο 2 σημείο 18), προκειμένου να καθοριστεί ότι η εξεταζόμενη επιχείρηση ΔΕΝ είναι προβληματική.

Στάδιο 3. Επαλήθευση περί μη υπαγωγής σε πτωχευτική διαδικασία / μη υπαγωγή σε ενίσχυση διάσωσης / αναδιάρθρωση

Για όλες τις επιχειρήσεις επιβεβαιώνεται:

A. δεν έχουν υπαχθεί σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τις διέπει όσον αφορά στην υπαγωγή τους σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών τους.

B. δεν πρόκειται για επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχουν ακόμα αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβασης εγγύησης ή που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκεινται ακόμα σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.

Στάδιο 4. Αξιολόγηση μιας επιχείρησης ως ΜΗ προβληματικής βάσει δεικτών.

Στο σημείο αυτό εξετάζονται:

Για όλες τις επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους και είδους, όπως αυτά προσδιορίστηκαν στα στάδια 1 και 2 ανωτέρω, εφαρμόζεται ο τύπος:

Τύπος 1

$$\text{Ίδια κεφάλαια (ομάδα λογ/σμών 4)} / \text{Μετοχικό κεφάλαιο (λογ/σμοί 40 και 41)} \geq 0,5$$

Εάν το αποτέλεσμα από την εφαρμογή του τύπου είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 0,5 και συνεπώς δεν έχει απολεστεί περισσότερο από το μισό του μετοχικού κεφαλαίου, τότε η επιχείρηση **δεν είναι προβληματική** εφόσον πρόκειται για ΜΜΕ. Πιο ειδικά:

- > **A.** Η αξιολόγηση τερματίζεται, εφόσον η επιχείρηση είναι **ΜΜΕ** (που όμως έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη λειτουργίας από τη σύστασή τους ή επταετία από πρώτη εμπορική πώληση για κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου).
- > **B.** Ωστόσο, για τις **μεγάλες** επιχειρήσεις ακόμα και αν το αποτέλεσμα του Τύπου 1 είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 0,5 ελέγχονται επιπλέον τα κάτωθι:

Τύπος 2

$$(\text{μακροχρόνιες υποχρεώσεις} + \text{βραχυχρόνιες υποχρεώσεις}) (\text{ομάδα λογ/σμών 5}) / \text{Ίδια κεφάλαια (ομάδα λογ/σμών 4)} > 7,5$$

Ή

Τύπος 3

$$\text{καθαρά κέρδη προ φόρων (Λογαριασμός 82.01)} + \text{χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (Λογαριασμός 65 - χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα)} + \text{αποσβέσεις (Λογαριασμός 66)} / \text{χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (Λογαριασμός 65-χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα)} < 1$$

Εφόσον για την μεγάλη επιχείρηση πέραν του Τύπου 1, **ΚΑΙ** ο Τύπος 2 **ΚΑΙ** ο Τύπος 3 εξάγουν αποτέλεσμα επί τω χείρω, δηλαδή $> 7,5$ και < 1 αντιστοίχως για τα δύο

προηγούμενα έτη, ΤΟΤΕ η συγκεκριμένη μεγάλη επιχείρηση καθίσταται Προβληματική.

Επισημαίνουμε:

- Η εφαρμογή των ανωτέρω τύπων ισχύει μόνο στην περίπτωση επιχειρήσεων με βιβλία Γ' κατηγορίας, βάσει των οποίων συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις, από όπου προκύπτουν τα παραπάνω στοιχεία.
- Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας (που ανήκουν κατά κύριο λόγο στις περιπτώσεις επιχειρήσεων στις οποίες τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας δηλαδή προσωπικές εταιρίες και ατομικές επιχειρήσεις), προκειμένου να εφαρμοστεί ο τύπος 1, πρέπει η επιχείρηση να συντάξει λογιστικές καταστάσεις, οι οποίες να απεικονίζουν τα οικονομικά στοιχεία της σε αντιστοιχία με τις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων με βιβλία Γ' κατηγορίας. Στην περίπτωση αυτή, οι συσσωρευμένες ζημιές που απεικονίζονται στις λογιστικές καταστάσεις, συνίσταται να ταυτίζονται με τα αναγραφόμενα στο φορολογικό έντυπο «Ν».
- Σχετικά με τις περιπτώσεις leasing, σημειώνουμε ότι οι τόκοι των δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (λογ/σμος 65 - Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα) σύμφωνα με τα ΕΛΠ/ΔΛΠ.
- Επισημαίνεται ότι για τις ΜΜΕ με χρόνο λειτουργίας μικρότερο της 3ετίας (βλέπε Στάδιο 1, Α.) ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ η έννοια της Προβληματικής Επιχείρησης.

Τα στελέχη της ΕΥΚΕ παραμένουν στη διάθεσή σας για περαιτέρω συνεργασία, με στόχο την εφαρμογή των ανωτέρω στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων κρατικών ενισχύσεων αρμοδιότητάς σας.

Η Προϊσταμένη της Ε.Υ.Κ.Ε.

Ζ. Γεωργοπούλου

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ)

Γεώργιος Μεσσάς

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ηλεκτρονικά)

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία»
Υπόψη κας Α. Φέτση, Λεωφ. Μεσογείων 56, 115 27, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»
Υπόψη κας Ζ. Παπασιώπη, Κόνιαρη 15, 114 71, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»
Υπόψη κας Αν. Καρκούλη - Καραμαντζάνη
Θεοφιλοπούλου & 18 Μεναίχμου, 117 43, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση»
Υπόψη κ. Σ. Γώγου, Κοραή 4, 105 64, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των Ε.Π. του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία»
Υπόψη κας Α. Μπουζιάνη, Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 57001, Θεσσαλονίκη

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020»
Υπόψη κ. Ν. Μανέτα, Λεωφ. Αθηνών 58, 104 41, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020»
Υπόψη κας Ε. Γιόκαλα, Μιχαλακοπούλου 103, 115 27, Αθήνα

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Β. Πιτσινίγκο
Ηροδότου 20, 691 32, Κομοτηνή

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κας Α. Ωραιοπούλου
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01, Θεσσαλονίκη

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Χ. Κιουρτσίδη

Περιφέρεια Ηπείρου

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κας Ε. Παπανικολάου
Πλατεία Πύργου 1, 45221, Ιωάννινα

Περιφέρεια Θεσσαλίας

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας, Προϊσταμένη Δ.Α.
Υπόψη κας Μ. Σαραφίδου
Πλ. Ρήγα Φεραίου (Παπανασταίου & Βελλή), 41222, Λάρισα

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Κ. Λέμα
Υψηλάντου 12, 351 00, Λαμία

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Π. Οικονόμου
Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κας Α. Σταθοπούλου
ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα

Περιφέρεια Αττικής

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Δ. Δρόση
Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα

Περιφέρεια Πελοποννήσου

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Α. Ψαράκη
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 22131 Τρίπολη

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Γ. Πλακωτάρη
1^ο χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Α. Βουτσίνου
Σ. Καράγιωργα 22, 84100 Ερμούπολη

Περιφέρεια Κρήτης

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κας Μ. Κασωτάκη
Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ (ηλεκτρονικά)

ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΕΣΠΑ/ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Τομέα Εσωτερικών
Υπόψη κ. Δ. Κάμπουρα, Κοραή 4, 105 59 Αθήνα

Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Τομέα Παιδείας
Υπ' όψη κ. Κ. Βαλιάντζα, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης & Εφαρμογής των Δράσεων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων στους τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ)
Υπόψη κας Ε. Πουλακάκη, Λεωφ. Μεσογείων 14-18, 115 27 Αθήνα

Υπουργείο Υγείας

Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας
Υπόψη κας Φ. Δαλαβέρη, Γλάδστωνος 1Α & Πατησίων 106 77, Αθήνα

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Τομέα Περιβάλλοντος
Υπόψη κας Χ. Κούρτελη, Ευρυτανίας 2 και Ιτέας, 115 23 Αθήνα
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Τομέα Ενέργειας
Υπόψη κας Ι. Νίκου, Λεωφ. Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Υπόψη κ. Ε. Γιαμπουρά, Λέκκα 23-25, 105 62 Αθήνα

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Τομέων Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή
Υπόψη κ. Εμμ. Μπέρτου, Πλατεία Κάνιγγος 20, 106 77 Αθήνα

Υπουργείο Τουρισμού

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ/ Τομέας Τουρισμού
Υπόψη κ. Δ. Μπλούκου, Κοραή 4, 105 64 Αθήνα

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

- Ειδική Υπηρεσία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας ΑπΚΟ»
Υπόψη κας Ο. Οικονόμου, Κοραή 4, 10564 Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης»
Υπόψη κας Σ. Μπενέα, Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
- Επιτελική δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Τομέας Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Υπόψη κας Ε. Καΐλα, Σολωμού 60, 104 32, Αθήνα

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού
Υπόψη κ. Π. Νταή, Θεμιστοκλέους 87, 106 81 Αθήνα

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
Υπόψη κας Α. Φωκά, Ακτή Βασιλειάδη, Πύλη Ε1-Ε2, 185 10 Πειραιάς

Υπουργείο Εξωτερικών

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εξωτερικών
Υπόψη κ. Χ. Τσίρου, Βασ. Σοφίας 1, 106 71 Αθήνα

Εσωτερική διανομή (ηλεκτρονικά):

- Γρ. Υπουργού κ. Δ. Παπαδημητρίου
- Γρ. Αναπληρωτή Υπουργού. κ. Α. Χαρίτση
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, κ. Π. Κορκολή
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων, κ. Θ. Λαμπριανίδη
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας, κ. Ε. Ζαφείρη
- Γρ. Ειδικής Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ, κας Ε. Φωτονιάτα
- Γρ. Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΚΤ, κ. Γ. Ιωαννίδη
- Γρ. Προϊσταμένου Ε.Α.Σ., κ. Ι. Φίρμπα
- Γρ. Προϊσταμένου Γεν. Δ/σης Δημοσίων Επενδύσεων, κ. Π. Λαμπρινού
- Γρ. Προϊσταμένου Γεν. Δ/σης Βιομηχανικής και Επιχειρηματικής Πολιτικής, κ. Ζ. Μαυρούκα
- ΕΥΘΥ
- ΕΥΣΕΚΤ
- ΕΥΚΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ - ΕΣΠΑ

Αθήνα 09-06-2017

Αρ. Πρωτ. 64925/ΕΥΚΕ 5796

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10
Ταχ. Κώδικας: 105 63 Αθήνα
Πληροφορίες: Α.Βοζίκης
Τηλ.: 210 - 3742008
Fax: 210 - 3742057
E-mail: stateaid_unit@mneec.gr

Προς:
ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Κοιν.
ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Θέμα: Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014

Σχετ.: Ι) το με αρ. πρωτ. 101270/ΕΥΚΕ3633/30.09.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ

ΙΙ) το με αρ. πρωτ. 42649/ΕΥΚΕ5351/ 10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ

Σύμφωνα με ερωτήματα που έχουν τεθεί στην υπηρεσία μας σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής των απαιτούμενων από την §18 του άρθρου 2 του Καν. Ε.Ε. 651/2014 για τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής ή μη και ειδικότερα στην εξέταση των εδαφίων α) και β) και την εφαρμογή τους στις περιπτώσεις **Ατομικών επιχειρήσεων** και μόνο, διευκρινίζονται τα εξής:

1. Ο τύπος 1, του σημείου 4, (ii) σχετικού μας εγγράφου του δεν τυγχάνει εφαρμογής στην περίπτωση που η υπό εξέταση επιχείρηση είναι **Ατομική**.
2. Για τις περιπτώσεις υφιστάμενων **Ατομικών** επιχειρήσεων, που δεν χαρακτηρίζονται ως Μεγάλες και ανεξάρτητα από το χρόνο λειτουργίας τους και την κατηγορία των τηρούμενων λογιστικών βιβλίων, δεν απαιτείται η προσκόμιση των δικαιολογητικών των σημείων 2.β και 3.β του (i) σχετικού εγγράφου μας.

Επισημαίνεται ωστόσο, ότι τα εδάφια γ), δ) και ε) της §18 του άρθρου 2 του Καν. Ε.Ε. 651/2014, εξακολουθούν να εξετάζονται και για τις περιπτώσεις των ατομικών επιχειρήσεων, οι οποίες και υποχρεούνται στην προσκόμιση εγγράφων/στοιχείων που κρίνονται απαραίτητα για τις περιπτώσεις αυτές.

Ο Α ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΕΣΧΕΡΑΙΟΤΗΤΑΤΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ)

Γεωργίας Μουσαλλός

Η Προϊσταμένη της Ε.Υ.Κ.Ε.

Ζ. Γεωργοπούλου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ηλεκτρονικά)

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία»
Υπόψη κας Α. Φέτση, Λεωφ. Μεσογείων 56, 115 27, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»
Υπόψη κας Ζ. Παπασωύτη, Κόνιαρη 15, 114 71, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»
Υπόψη κας Αν. Καρκούλη - Καραμαντζάνη
Θεοφιλοπούλου & 18 Μenaίχμου, 117 43, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Επαγγελματική και Δια Βίου Μάθηση»
Υπόψη κ. Σ. Γώγου, Κοραή 4, 105 64, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των Ε.Π. του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία»
Υπόψη κας Α. Μπουζιάνη, Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 57001, Θεσσαλονίκη

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020»
Υπόψη κ. Ν. Μανέτα, Λεωφ. Αθηνών 58, 104 41, Αθήνα
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020»
Υπόψη κας Ε. Γκόκαλα, Μιχαλακοπούλου 103, 115 27, Αθήνα

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Β. Πιτσινίγκο
Ηροδότου 20, 691 32, Κομοτηνή

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κας Α. Ωραιοπούλου
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01, Θεσσαλονίκη

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Χ. Κιουρτσίδη
Περιφέρεια Δυτ. Μακεδονίας Διοικητήριο - ΖΕΠ, 501 00, Κοζάνη

Περιφέρεια Ηπείρου

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κας Ε. Παπανικολάου
Πλατεία Πύρρου 1, 45221, Ιωάννινα

Περιφέρεια Θεσσαλίας

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας, Προϊσταμένη Δ.Α.
Υπόψη κας Μ. Σαραφίδου
Πλ. Ρήγα Φεραίου (Παπανασταίου & Βελλή) ,41222, Λάρισα

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Κ. Λέμα
Υψηλάντου 12, 351 00, Λαμία

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Π. Οικονόμου
Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κας Α. Σταθοπούλου
ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα

Περιφέρεια Αττικής

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Δ. Δρόση
Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα

Περιφέρεια Πελοποννήσου

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Α. Ψαράκη
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 22131 Τρίπολη

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Γ. Πλακωτάρη
1^ο χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κ. Α. Βουτσίνο
Σ. Καράγιωργα 22, 84100 Ερμούπολη

Περιφέρεια Κρήτης

- Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας
Υπόψη κας Μ. Κασωτάκη
Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ (ηλεκτρονικά)

ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΕΣΠΑ/ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Τομέα Εσωτερικών
Υπόψη κ. Δ. Κάμπουρα, Κοραή 4, 105 59 Αθήνα

Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Τομέα Παιδείας
Υπόψη κ. Κ. Βαλιάντζα, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης & Εφαρμογής των Δράσεων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων στους τομείς της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ)
Υπόψη κας Ε. Πουλακάκη, Λεωφ. Μεσογείων 14-18, 115 27 Αθήνα

Υπουργείο Υγείας

Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας
Υπόψη κας Φ. Δαλαβέρη, Γλάδστωνος 1Α & Πατησίων 106 77, Αθήνα

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Τομέα Περιβάλλοντος
Υπόψη κας Χ. Κούρτελη, Ευρυτανίας 2 και Ιτέας, 115 23 Αθήνα
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Τομέα Ενέργειας
Υπόψη κας Ι. Νίκου, Λεωφ. Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Υπόψη κ. Ε. Γιαμπουρά, Λέκκα 23-25, 105 62 Αθήνα

Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Τομέων Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή
Υπόψη κ. Εμμ. Μπέρτου, Πλατεία Κάνιγγος 20, 106 77 Αθήνα

Υπουργείο Τουρισμού

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ/ Τομέας Τουρισμού
Υπόψη κ. Δ. Μπλούκου, Κοραή 4, 105 64 Αθήνα

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

- Ειδική Υπηρεσία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας ΑπΚΟ»
Υπόψη κας Ο. Οικονόμου, Κοραή 4, 10564 Αθήνα

- Ειδική Υπηρεσία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Υπόψη κας Σ. Μπενέα, Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
- Επιτελική δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας, Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Τομέας Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Υπόψη κας Ε. Καϊλα, Σολωμού 60, 104 32, Αθήνα

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού
Υπόψη κ. Π. Νταή, Θεμιστοκλέους 87, 106 81 Αθήνα

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
Υπόψη κας Α. Φωκά, Ακτή Βασιλειάδη, Πύλη Ε1-Ε2, 185 10 Πειραιάς

Υπουργείο Εξωτερικών

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εξωτερικών
Υπόψη κ. Χ. Τσίρου, Βασ. Σοφίας 1, 106 71 Αθήνα

Εσωτερική διανομή (ηλεκτρονικά):

- Γρ. Υπουργού κ. Δ. Παπαδημητρίου
- Γρ. Αναπληρωτή Υπουργού κ. Α. Χαρίτση
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, κ. Π. Κορκολή
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων, κ. Θ. Λαμπριανίδη
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας, κ. Ε. Ζαφείρη
- Γρ. Ειδικής Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ, κας Ε. Φωτονιάτα
- Γρ. Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΚΤ, κ. Γ. Ιωαννίδη
- Γρ. Προϊσταμένου Ε.Α.Σ., κ. Ι. Φίρμπα
- Γρ. Προϊσταμένου Γεν. Δ/σης Δημοσίων Επενδύσεων, κ. Π. Λαμπρινού
- Γρ. Προϊσταμένου Γεν. Δ/σης Βιομηχανικής και Επιχειρηματικής Πολιτικής, κ. Ζ. Μαυρούκα
- ΕΥΘΥ
- ΕΥΣΕΚΤ
- ΕΥΚΕ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI

Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για ΜΜΕ επιχειρήσεις

Παρέμβαση IV του Β' ΚΥΚΛΟΥ της Δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ -ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»

Η Παρέμβαση «IV. Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) για επιχειρήσεις» αφορά στη χρηματοδότηση υφιστάμενων ΜμΕ, των οποίων οι προτάσεις πέρασαν το κατώφλι βαθμολογίας του SME Instrument του Horizon 2020 της Ε.Ε., δηλαδή έλαβαν ήδη τη «Σφραγίδα Αριστείας» (seal of excellence) ως ιδιαίτερα καινοτόμες αλλά δε χρηματοδοτήθηκαν λόγω εξαντλήσεως των διαθέσιμων κονδυλίων.

Η «**Σφραγίδα Αριστείας**» είναι το σήμα ποιότητας που απονέμεται σε προτάσεις που υποβάλλονται προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Προγράμματος-Πλαισίου της ΕΕ για την έρευνα και την ανάπτυξη «Ορίζοντας 2020». Απονέμεται στα έργα εκείνα που έχουν περάσει επιτυχώς όλα τα αυστηρά κριτήρια επιλογής και ανάθεσης στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020», αλλά που δεν κατέστη δυνατό να χρηματοδοτηθούν από τον διαθέσιμο προϋπολογισμό της εκάστοτε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων. Η «Σφραγίδα» πιστοποιεί ελπιδοφόρες προτάσεις έργων που αξίζει να χρηματοδοτηθούν από εναλλακτικές πηγές (δημόσιες ή ιδιωτικές), δηλ. εθνικές, περιφερειακές, ευρωπαϊκές ή διεθνείς.

Κάθε χρόνο, χιλιάδες φορείς στην Ευρώπη υποβάλλουν αίτηση για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020». Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εφαρμόζει ένα από τα πληρέστερα συστήματα αξιολόγησης στον κόσμο, χρησιμοποιώντας διεθνείς επιτροπές από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Η αξιολόγηση εξετάζει τις προτάσεις με βάση τρία καθορισμένα κριτήρια (αριστεία, αντίκτυπος, ποιότητα & αποδοτικότητα εφαρμογής) και επιλέγει τις προτάσεις που ικανοποιούν τα σχετικά κριτήρια αξιολόγησης. Ωστόσο ορισμένες μόνον από τις προτάσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια και αξιολογούνται θετικά λαμβάνουν χρηματοδότηση ανάλογα με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό του Προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

Το πιστοποιητικό «Σφραγίδα Αριστείας» απονέμεται στους αιτούντες οι προτάσεις των οποίων πληρούν τα κριτήρια αλλά δεν λαμβάνουν χρηματοδότηση. Ο κάτοχος του πιστοποιητικού μπορεί, στη συνέχεια, να προσεγγίσει εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης και να παρουσιάσει το πιστοποιητικό ως απόδειξη της υψηλής ποιότητας αυτής της πρότασης έργου. Ωστόσο, αυτό δεν εγγυάται την υποστήριξη για τις εν λόγω προτάσεις.

Επισημαίνεται ότι ο «μηχανισμός για τις ΜΜΕ» του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» (SME Instrument/H2020), επιχορηγεί Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις χώρες που είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», για δραστηριότητες είτε «Φάσης 1» είτε «Φάσης 2», με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά εν συντομία:

Φάση 1

Στη **Φάση 1** υποβάλλεται επιχειρηματικό σχέδιο 10 σελίδων όπου τεκμηριώνεται ο αξιοσημείωτα καινοτομικός χαρακτήρας της ιδέας καθώς και η τεχνολογική, πρακτική και οικονομική βιωσιμότητα της υλοποίησής της. Η Φάση 1 είναι προαιρετική.

- Ποσό χρηματοδότησης/πρόταση: 50.000 Ευρώ
- Ενδεικτικός χρόνος υλοποίησης: 6 μήνες

Φάση 2

Στη **Φάση 2** υποβάλλεται Επιχειρηματικό Πλάνο και αίτηση ενίσχυσης για δράσεις που αφορούν τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των καινοτόμων προϊόντων/ υπηρεσιών στο επίπεδο που απαιτείται για τη διάθεσή τους στην αγορά. Δίδεται έμφαση στην ανάπτυξη, προτυποποίηση, έλεγχο, πιλοτική εφαρμογή καινοτόμων διαδικασιών, προϊόντων και υπηρεσιών, τον σχεδιασμό προϊόντων και υπηρεσιών, τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη - κλιμάκωση της ιδέας (τμήματα αγοράς, διαδικασίες κλπ.).

- Ποσό χρηματοδότησης/πρόταση: 500.000 - 2.500.000 ευρώ
- Ενδεικτικός χρόνος υλοποίησης: 12-24 μήνες

Η υποβολή των προτάσεων στην δράση SME Instrument του Ορίζοντα 2020 είναι συνεχής αλλά με συγκεκριμένες ενδιάμεσες ημερομηνίες υποβολής ανά έτος. Έως τώρα έχουν υποβληθεί πολύ αξιόλογες προτάσεις από ΜμΕ όλων των Κρατών-Μελών (ΚΜ) οι οποίες αν και αξιολογήθηκαν θετικά με βαθμολογία μεγαλύτερη του κατωφλίου, τελικά δεν χρηματοδοτήθηκαν λόγω εξάντλησης των κονδυλίων της Ε.Ε.

Στον [δικτυακό τόπο της Σφραγίδας Αριστείας](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5802_el.htm) αναφέρονται σχετικές πληροφορίες. Επί πλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δημοσιεύσει Ερωτήσεις και Απαντήσεις σχετικά με τη «Σφραγίδα Αριστείας» [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-15-5802 el.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5802_el.htm).

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΔΡΑΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΕΤΑΚ
«ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ»

* παρακαλώ όπως αναφέρετε τις ερωτήσεις κάθε μία σε διαφορετική γραμμή

* παρακαλώ όπως αποστείλετε σαν συνημμένο το αρχείο αυτό στο e-mail: unitA.eyde@gsrt.gr

Όνοματεπώνυμο	
Φορέας/ Επιχείρηση	
Τηλεφωνο	
Ημερομηνία	
1. Ερώτηση	
2. Ερώτηση	
.....	